

JELENTÉS
A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2014. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2015

Összeállította:

Rónai Kálmánné, Baczur János, Baráz Csaba, dr. Barta Levente, Barta Zsolt, Bencze Csabáné, Bíró Barbara, Csikos Valéria, Dudás György, Ferenczy Gergely, Frank Tamás, Gombkötő Péter, Holló Sándor, Jósvári Mária, Judik Béla, Kovács Károly, Mezei János, dr. Nagy Károly, Tóth Katalin, Tóth László, Ilonczai Zoltán, Pásztor Lilla, Pongrácz Ádám, Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József, Szarvas Imre, Szögedi Zsuzsanna, Urbán László, Vertike László, Veres Péter

Eger, 2015. március

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS	4
2. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY	5
3. OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI	7
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI	7
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek	7
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	10
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek	12
3.1.4. Natura 2000 területek	17
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	19
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei.....	23
3.2. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI.....	25
3.3. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK	26
3.4. TERÜLET NÉLKÜL, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT ÉRTÉKEK	34
3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek.....	35
3.5. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK.....	35
3.6. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	36
4. KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS	37
4.1. KUTATÁS	37
4.2. MONITOROZÁS	42
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK	52
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG.....	53
5. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TEVÉKENYSÉG	54
5.1. A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK	54
5.1.B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	57
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS	57
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	57
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	59
5.3. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ	67
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	68
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	68
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	71
5.5. SAJÁT ÁLLATÁLLOMÁNY.....	80
5.5.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében (nukleusz állományok)	82
5.5.2. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése növények esetében	82
5.6. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	84
5.6.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek	84
5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése.....	84
5.7. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS.....	88
5.8. HALÁSZATI VÍZTEREK	89
5.8.1. Védett vízterek.....	90
5.8.2. Védett halastavak.....	90

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

6. TÁJVÉDELEM.....	91
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK (TELEPÜLÉSENKÉNTI KIMUTATÁS, VÁLTOZÁSOK	91
6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBEN	91
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBEN	94
6.4. TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG.....	94
6.5. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK	95
7. PROJEKTEK.....	96
8. JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	112
8.1. AZ IGAZGATÓSÁG ÜGYIRATFORGALMA.....	112
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára.....	112
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára.....	115
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés.....	116
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS	117
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG	119
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK.....	120
8.5. POLGÁRI PEREK.....	122
9. TERMÉSZETVÉDELMI ŐRSZOLGÁLAT.....	123
9.1. ALAPADATOK.....	123
9.1.1. Személyi feltételek.....	123
9.1.2. Technikai felszereltség.....	123
9.1.3. Polgári Természetőrök.....	123
9.2. FELADATELLÁTÁS.....	124
9.2.1. Hatósági feladatellátás	124
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	126
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	126
10. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYON	130
10.1. KIADÁSOK (TERÜLETKEZELÉSRE, VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK, NEM VÉDETT NATURA 2000 TERÜLETEK)	130
10.2. BEVÉTELEK.....	132
10.3. VAGYON.....	134
10.3.1. Befektetett eszközök.....	135
10.3.2. Forgóeszközök.....	136
10.4. ÉPÜLETEK	137
10.5. ESZKÖZÖK.....	140
11. BEMUTATÁS, OKTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	142
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA	142
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok	142
11.1.2. Tanösvények.....	145
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	152
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK	155
11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	155
11.2.2. Szakvezetéses túrák	155
11.2.3. Erdei iskolák	155

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	156
11.2.5. Kiadványok.....	157
11.2.6. Látogatástatisztika	172
11.3. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	177
11.4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (2014).....	178
11.5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	179
11.6. FONTOSABB ESEMÉNYEK.....	181
12. KÖZFOGLALKOZTATÁS	183
12. 1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	183
12. 2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	183
12. 3. TAPASZTALATOK.....	187
12. 4. JAVASLATOK	187
13. KAPCSOLATTARTÁS HAZAI PARTNERSZERVEZETEKSEL	188
14. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI EGYÜTTMŰKÖDÉS	189
15. ELLENŐRZÉS	192
16. ÉVES MUNKA LEGFONTOSABB ÖSSZEFOGLALÁSA	199
17. FONTOSABB CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ ÉVRE (MUNKATERV)	201
17.1. KEZELÉSI TERVEK, FENNTARTÁSI TERVEK, VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS, NATURA 2000 TERÜLETEK	201
17.2. KUTATÁS, ALAPÁLLAPOT-FELMÉRÉS, MONITOROZÁS.....	202
17.3. ÉLŐHELY-KEZELÉS, FENNTARTÁS	208
17.4. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ, REKONSTRUKCIÓ	208
17.5. TERÜLETI VÉDETTSÉGTŐL FÜGGETLEN FAJMEGŐRZÉSI BEAVATKOZÁSOK.....	209
17.6. ÉLETTELEN TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME	210
17.7. NEMZETI AGRÁR-KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMBAN VALÓ RÉSZVÉTEL.....	210
17.8. TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETKEZELÉSI FELADATOK	210
17.9. OKTATÁS, BEMUTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	211
17.10. TERMÉSZETVÉDELMI INFORMÁCIÓS ÉS NYILVÁNTARTÁSI RENDSZEREK FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE.....	213

1. Bevezetés

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság az Észak-Magyarországi-Régióban Heves, Nógrád, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megye Sajó által határolt nyugati felén elhelyezkedő működési területén látja el 1 Nemzeti Park, 9 Tájvédelmi Körzet, 14 Természetvédelmi Terület, valamint ex lege védett természeti területek és értékek, Natura 2000 területek természetvédelmi kezelési feladatait, valamint a védett és fokozottan védett növény- és állatfajok védelmét. Az élő természeti értékek megőrzése mellett ki kell emelni az élettelen természeti értékeink megóvását, hiszen működési területünkön elhelyezkedéséből adódóan számos forrás, láp, kunhalom, földvár, földtani érték található, melyek védelme 1.242 barlangunk megőrzésével együtt fontos feladatunk. Alapfeladataink közé tartozik a természetvédelmi kezelés, fenntartás, rehabilitáció, a védetté nyilvánítások előkészítése, a természet állapotának felmérése, feltárása, változásainak nyomon követése (kutatás, monitoring), a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetése, adatgyűjtés, felmérés, a természeti értékek őrzése, védelme, valamint a környezeti-természetismereti nevelés, bemutatás, szemléletformálás, látogatókezelés. Társadalmi szerepvállalásunk egyre erőteljesebben jelentkezik feladatainkban, melynek keretében 2014-ben megtartottuk az első Bükkaljai Mustrát, mely nagy sikernek örvendett a résztvevők körében. Nemzeti Parki Termék programunk népszerűsége folyamatosan növekszik.

2014-ben jelentős előrelépések történtek természetvédelmi területkezelési feladatainkban, befejezett pályázataink eredményeként új területkezelési egységek és kezelési feladatok is jelentkeztek, melyek jelentős minőségi és mennyiségi előrelépést jelentettek a természetvédelmi kezelési feladatok ellátásában, a rehabilitált területek fenntartásában.

Jelentős feladatunk Európai Unió pályázatok bevonása természetvédelmi kezelési feladataink támogatására mind a kutatás-monitorozás, mind az élőhelyek fenntartása és rehabilitációja, a fajmegőrzési programok végrehajtása, földtani értékmegőrzés, valamint a természetismereti nevelés, bemutatás, ökoturisztika, közönségszolgálat területén. Az előző programozási időszak pályázatainak zárása mellett folyik a 2014-2020-as programozási időszak fejlesztésinek tervezése és előkészítése.

Feladataink ellátását nagyban segíti a közmunkaprogram, melynek keretében alkalmazott kollégáink fontos szerepet játszanak területkezelési valamint fajmegőrzési feladataink elvégzésében, látogatóközpontjaink üzemeltetésében és kutatási-monitorozási feladataink ellátásában is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		<i>alapfokú</i>	<i>középfokú</i>	<i>felsőfokú</i>	<i>nyelvismeret (fő/nyelvek száma)</i>	<i>továbbképzések, 2014-ben szerzett vizsgák, diplomák</i>
dolgozók (fő)	<i>Kormánytisztviselő</i>	-	8	72	42	93
	<i>Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó</i>	-	4	1	1	1
	<i>Szerződéses</i>	-	-	-	-	-
	Összesen	-	12	73	43	94

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Jóváhagyott létszámunk 83 fő. Átlagos statisztikai létszámunk: 252,7 fő.

Az engedélyezett létszámtól való eltérést (átlagban +169,7 fő) 2 fő kormánytisztviselő, 4 fő Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatott, 147 fő közfoglalkoztatott, 12 fő pályázati forrásból foglalkoztatott, illetve 4,7 fő megváltozott munkaképességű foglalkoztatott alkalmazása okozza. A megváltozott munkaképességű dolgozók esetén 1 fő munkaviszonya október 31-én megszűnt, ezért november és december hónapokra fizetnünk kellett rehabilitációs járulékot. Igazgatóságunkon a kormánytisztviselők beállási szintje 2014. december 31-én 109 %.

2014-ben történt személyi változások:

- Kormánytisztviselőink közül 1 fő 40 éves munkaviszonnyal rendelkező kollégánót vonult nyugdíjba 2014. december 29-én.

Helyére új belépő került.

- 4fő gyeden lévő kollégánónk kiesését helyettesítéssel oldjuk meg.

2014-ben szervezetünknel nem történt létszámleépítés.

Igazgatóságunkon a képzettségi szint megfelelő, felsőfokú végzettségű kormánytisztviselőink aránya 86 %. Az elmúlt évben is változás történt a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél. Jelenleg 4 fő vesz részt felsőfokú továbbképzésben, 2 fő felsőfokú alapképzésben vesz részt. Betöltetlen álláshelyünk nincs.

Igazgatóságunkon a nyelvismereti szint javítása fontos feladat (nyelvismerettel rendelkezők aránya 52 %), ezért dolgozóink nyelvtanulását támogatjuk. Beszélt nyelvek a következők: angol, német, orosz és portugál.

2014-ben több dolgozónk is részt vett továbbképzésen, illetve vizsgázott. Ezek a következők:

- 3 fő alapvizsga
- 3 fő szakvizsga
- 2 fő felsőfokú képzés
- 86 fő tanfolyamon/képzésen (4 fő régészeti, 4 fő kötelező mérlegképes továbbképzés, egyéb kötelező képzés 78 fő) vett részt.

Kormánytisztviselőink csak részben teljesítették a vállalt és kötelezően meghatározott továbbképzéseket. Személyenként az éves átlagos kreditek elérésénél elmaradás tapasztalható, de 4 év alatt kell a kötelező kredit pontokat megszerezni. Igazgatósági szinten azonban a norma túlteljesítésre került.

Tárgyévben is sor került a 10/2013 (VI.30) KIM rendelet alapján a közszolgálati egyéni teljesítményértékelési rendszer (TÉR) használatára. Ez a központosított webes alkalmazás segíteni kívánja az értékelési folyamat végrehajtását. A teljesítményértékeléseket az értékelő vezetőknek január 31.- ig kellett elkészíteniük. Az értékelés alapja az illetményeltérítéseknek is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

Illetékességi terület (ha)	884 736					
	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	43.169	6.010	0	1 (bővítés)	1.176
Tájvédelmi Körzet	9	79.817	6.751	0	6	13.288
Természetvédelmi Terület	14	1.781	0	0	5	1.507
Természeti emlék (kaptárkő)	32	55,128	0	55,128	0	0
Védelemre tervezett földtani alapszelvények	0	0	0	1	7	10,082
Védelemre tervezett ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek	0	0	0	0	0	0
Összesen	66	124.822,128	12.761	55,128	18	15.981,082

Védelemre tervezett természeti területek

Elkészítettük és ellenőrzésre megküldtük a Gyöngyösi Sár-hegy TT bővítésének kezelési tervét, amelynek a védetté nyilvánítását a Sár-hegy TT már védett terület kezelési tervének egyeztetésével és a kezelési terv kihirdetésének folyamatával együtt kezelünk.

A természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett 10 db földtani alapszelvény kezelési terveinek egyeztető tárgyalása lezajlott, a kezelési tervek véglegesítése folyamatban van. A kerecsendi alapszelvényt az erőteljes tulajdonosi tiltakozás miatt jelenleg nem kívánjuk védetté nyilvánítani.

2014. augusztus 1-jén lezajlott a védelemre tervezett alapszelvények védetté nyilvánítását előkészítő egyeztető tárgyalás. A beérkezett és a tárgyaláson elhangzott vélemények és ellenvetések kiértékelése után igazgatóságunk a tervezett 10 alapszelvény helyett 9 alapszelvény védetté nyilvánítására tesz javaslatot. A Kerecsendi löszfal Q-08 földtani alapszelvény védetté nyilvánítását a tulajdonosok határozott ellenvéleménye miatt nem terjesztettük fel védelemre. A természeti emlékként (védett természeti területként) felterjesztett földtani alapszelvények összes területe 10,082 ha, a Bükki Nemzeti Park országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként felterjesztett földtani alapszelvények összes területe 1,628 ha, mind összesen: 11,71 ha.

A 2014-ban végzett védetté nyilvánítási tevékenység összefoglalása:

Országos jelentőségű védetté nyilvánítások és kezelési tervek

- A Kerecsendi erdő Természetvédelmi Terület tervdokumentációját az újabb jogszabálynak megfelelő formába dolgoztuk át és elkészítettük a részletes kezelési tervét, amelyet felettes szervünk felé véleményezésre megküldtünk.
- A Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület tervdokumentációját az újabb jogszabálynak megfelelő formába dolgozzuk át és elkészítettük a részletes kezelési tervét, amelyet véleményezésre megküldtünk.
- 10 db földtani alapszelvény védetté nyilvánítást megalapozó dokumentációjának véglegesítése, a Földművelődésügyi Minisztérium visszajelzéseinek megfelelő átdolgozása folytatódott 2014-ben. A védetté nyilvánításhoz szükséges egyeztető tárgyalások megtörténtek, az érintettek kérésének megfelelő változtatások zajlanak, elsősorban a területek határainak korrekációjával. Egy alapszelvényt (Kerecsend) a tulajdonosok tiltakozása miatt jelenleg nem tervezünk védetté nyilvánítani.
- Kiemelt természetvédelmi oltalmat kapott hazánk valamennyi jelenleg ismert és ez idáig még nem védett kaptárkő-előfordulása, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján. Igazgatóságunk területén 32 kaptárkő természeti emlékként (védett természeti területként) összesen 55,128 ha kiterjedésben, és 6 kaptárkő a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 6,082 ha, mind összesen 61,21 ha kiterjedésben került védelem alá, illetve kapott speciális kezelési tervet. Sajnálatos módon egy kaptárkövet (Szomolya, Gyűr-hegyi kaptárkő) a terület használója megsemmisített, így ennek védetté nyilvánítása meghiúsult. A hatóságok felé tett bejelentésünk nyomán eljárás indult rongáló ellen.
- A védelemre tervezett mesterséges üregek védetté nyilvánítási előkészítése során az FM-en belüli egyeztetés történt, melynek eredményeképpen a továbbiakban 7 mesterséges üreg

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

védetté nyilvánítási eljárása folytatódik. A védetté nyilvánítást megalapozó kezelési tervek elkészültek.

Helyi védetté nyilvánításokkal kapcsolatos tevékenységek:

Számos önkormányzatnál újbóli védetté nyilvánítások zajlanak a deregulációs törvény végre nem hajtása miatt. Ezeknél a védetté nyilvánításoknál aktívan részt veszünk és segítjük a teljes folyamatot. Eddig minden védetté nyilvánításnál az önkormányzatok részéről igény merült föl a kezelési tervek elkészítésével, az egyeztetések szervezésével és a rendeletalkotás segítségével kapcsolatban.

2014-ban a következő helyi jelentőségű védetté nyilvánításokban vettünk részt:

- Egerszalók: Kivett Temető Természetvédelmi Terület – elkészült; kihirdetésre került.
- Béri andezit oszlopok helyi jelentőségű védelme helyett országos védettséget készítettük elő.
- Mónosbéli gyümölcsös kezelési tervének elkészítése és átadása után – a megbeszéltek ellenére - önkormányzat még 2014-ben sem készítette el a rendelet-tervezetet.
- Hatvan önkormányzata a belterületen lévő idős fákat, illetve fasorokat, a cukorgyári tavat, továbbá a nagyombosi tölgyes legelőerdőt helyi védetté nyilvánította.
- Elindult a zagyvarónai hűtővíztározók helyi védetté nyilvánítása.
- Elindult a terényi Szent András Katolikus Templom helyi védetté nyilvánítása.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Lápok	41	974,4	0,4
Szikes tavak	0	0	0
Kunhalom	123	Egyeztetés alatt	Egyeztetés alatt
Földvár	162*	Egyeztetés alatt	Egyeztetés alatt
Forrás	2.923	-	
Víznyelő	0	0	0
Összesen	3243	974,36	-66,59

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az ingatlan-nyilvántartásban bekövetkezett változások miatt, amelyek részben megosztásokból következnek, a lápok területét pontosabban le lehetett határolni. Ezért 8 esetben fölöslegessé vált az utód helyrajzszámok védettségének fenntartása. Igazgatóságunk 53 db lápot jelölt ki, amelyből 40 lett az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezve. A védelemre tervezett 13 láp közül egynek megtörtént a hatósági lehatárolása és határozatban történő kihirdetése.

A források felmérése során a minisztérium és a nemzetipark-igazgatóságok által kidolgozott terepi adatfelvételi lapot töltöttünk ki, amely alapján a minisztériumban elkészített számítógépes adatbázisba kerülnek rögzítésre az adatok. A források helyszíni leírásán, GPS-el történő helymeghatározásán, fotódokumentálásán, hozamadatain túl a források fizikai paramétereit (pH, vezetőképesség, hőmérséklet) is rögzítjük. A forrás beazonosítását a program generálta kataszteri szám segíti, és számos egyéb adat is rögzítésre kerül.

KEOP projekt keretében végzett rekonstrukcióval érintett két tell halmot (Boconád – Alatkapuszta és Mezőcsát – Lapos-halom) a földvárak közül átsoroltunk a kunhalmokhoz. A tell települések mindkét törvényi definíciónak megfelelnek. Az átsorolást a MEPAR rendszerbe illesztés teszi szükségessé.

Monitoring keretből a következő földvárak kataszterezése folyt 2014-ben:

1. Szilvásvár - Bélapátfalva, Kelemenszéke (őskori).
2. Felsőtárkány, Kő-közi földvár (középkor) – új felvétel.
3. Bükkzsérc, Hódos-tető földvár (őskori) – új felvétel.
4. Csány, Akasztó-halom (őskori) – új felvétel.
5. Füzesabony - Dormánd - Erdőtelek - Kál, Nagyút, Atkár, Hort Csörsz-árok (császárkori) – új felvétel.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

	Barlangok száma (db)	Felszíni védőövezet kiterjedése (ha), összes	Ebből fokozottan védett barlang (db)	Változás a tárgyévben (db)
Ex-lege védett barlangok	1.242		54	4
Összesen	1.242		54	0

• **3.1.3.1. Barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások**

Barlangok bejárat- és járatbiztosítása, valamint a bejáratok lezárásának és biztosításának fenntartása

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 54 fokozottan védett barlang nyílik. Összesen 43 barlang van lezárva az igazgatási területünkön, ami összesen 52 barlangajtót kezelését jelenti, amelyből 7 barlang lezárását nem mi kezeljük, melyek az alábbiak:

- Diósgyőrtapolcai-barlang
- Garadna-forrásbarlang
- Királykúti-sziklaüreg
- Miskolctapolcai.-tavasbarlang
- Szalajka-forrásbarlang
- Szinva-forrási-barlang
- Anna-barlang vízművek által lehatárolt táró bejárata (az eredeti bejárat).

2014-ben a Kecse-lyuk előcsarnokában égetett elektromos vezeték-szigetelés kiterjedt koromszennyezését távolítottunk el magasnyomású mosóval, valamint az Ördög-kútból állati tetemeket hoztunk ki.

2014-ben „A Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem” KEOP-7.3.1/2F/09-11-2013-0013), illetve „A Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem” (KEOP-3.1.2./2F/09-11-2013-0038) pályázataink kivitelezési szakaszba értek. Az év végéig mindkét pályázat kivitelezési munkálatai befejeződtek.

A „*Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem*” KEOP pályázat három projektelemet tartalmazott.

A projekt keretében elkészült a Szent István-barlang természeti állapotának megőrzése illetve helyreállítása céljából a világítási rendszer felújítása és energiatakarékos, korszerű LED-es fényforrások beépítése, valamint a barlang mesterséges bejáratának huzatmentes lezárása. A barlangba 1989-ben beépített lámpatestek idővel elavultak, ráadásul nagy mennyiségű hőt termeltek, így a hősugárzással együtt járó fénykibocsátás következtében a lámpatestek körül, valamint a nagy felületű cseppkölefolyások, állócseppkövek és cseppkőoszlopok megvilágított felületein zöld moha- és algaszőnyeg, úgynevezett lámpaflóra alakult ki. A lámpaflóra nemcsak esztétikailag rombolja a látványt, hanem fizikailag is károsítja a képződményeket. A beépített új korszerű LED fényforrásokkal épített egyedi lámpatestek beépítésével kialakított új világítási rendszer elsődleges előnye az, hogy az átfogó vegyszeres kezeléssel eltávolított lámpaflóra már nem tud újból elterjedni. Az új világítástechnika nemcsak a barlang természeti kincseit védi, hanem a több lámpatest miatt a korábban nem megvilágított felületeket is bemutathatóvá tette, így szebb, részletgazdagabb a látványosság.

Lezárásra került a fokozottan védett Kis-Köháti-zsomboly, mely denevérvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű. Ezzel együtt a bejáratú akna és az Óriás-terembe vezető összekötő járat főteácsolatának lecserélése is megtörtént.

A Szent István-barlangban időszakonként jelentkező árvíz bekövetkezése esélyének csökkentése érdekében a megkülönböztetett védelem alatt álló Soltész-kerti-mészufabarlang rehabilitációja is megvalósult. A Szent István-barlang aktív, vizet vezető alsó járatszaka összefügg a Soltész-kerti-mészufabarlanggal, mely aktív forrásként működik az év nagy részében. A nagy karsztárvizek során a beépített kis szelvényű csövek miatt a forrásbarlang nem volt képes a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

víz teljes mennyiségét felszínre vezetni, és a visszaduzzadást okozott a Szent István-barlangban. A Soltész-kerti-mésztufabarlang rehabilitációja során, a projekt megvalósításával nagyobb átmérőjű cső lett beépítve a kifolyóoldalra, és az egyéb használaton kívüli eszközök elbontásra kerültek, melynek eredményeként csökkent az árvízveszély a Szent István-barlangban.

A „*Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem*” KEOP pályázat hat projektelemet tartalmazott.

A projekt öt fokozottan védett víznyelőbarlang lezárásának megújítását, és egy szabadon látogatható nagy szádájú fokozottan védett barlangban jelentkező omlásveszély elhárítását tűzte ki célul.

A tervezett beavatkozásokkal a függőleges bejáratú víznyelőbarlangok bejáratának hosszú távú biztonságos kialakítását kívántuk megoldani úgy, hogy a barlanglakó denevérek szabad mozgása és a felszíni vízfolyás barlangban való elnyelődése egyaránt biztosított legyen. A Suba-lyuk kürtőjének biztosításával a balesetveszély elhárítása volt a fő cél, aminek köszönhetően a nyitott barlang látogatása veszélymentessé vált, és a barlang omladék általi feltöltődésének folyamata is megszakadt.

A projekt által érintett barlangokban, a kivitelezett lezárás-változatok a különböző helyszíneken megoldandó feladatoknak megfelelően egyes részleteikben eltérőek voltak.

A **Borókás-tebri 2. és Borókás-tebri 4. sz. víznyelőbarlang** esetében a barlangok lezárására, denevér röpnnyílás kialakítására és a Borókás-tebri 2. víznyelőbarlangnál a vízmozgást elősegítő műtárgy kialakítására került sor.

A **Bolhási-víznyelőbarlangnál** a régi lezárást szolgáló műtárgy eltávolítása után a lejárati akna és a hozzá csatlakozó vízbevezető garat lett kialakítva, melyre denevér röpnnyílással ellátott ajtó és az azt magába foglaló felépítmény került. A garatot kétszintes rácsos lezárással biztosítottuk.

A **Diabáz-barlang** lezárása és a felszíni vizek bevezetése hasonló módon történt, ahol a 9 m mély bejárati aknába a közlekedés biztonságossá tétele érdekében létrát építettünk be. Ezután lehetővé vált az Omladékos-folyosó veszélyes szakaszának stabilizálása.

A **Speizi-barlangnál** a lezárást magába foglaló műtárgy a bejárati akna tetején kialakított vasbeton lemezre épült. A műtárgy egyben a külszíni törmelék és szerves anyag barlangba jutását is korlátozza, így a bejárati szakasz gyors ütemű feltöltődése is megszűnt.

A **Suba-lyukban** a barlang felső végén, a felszakadozó törmelékfalakkal határolt kürtő okozta balesetveszély elhárítása volt a cél. A munkálatok során eltávolítottuk a kürtőből beomlott törmeléket és helyi kőzetanyag felhasználásával megépült a további omlásokat megakadályozó támfal.

Fenti beavatkozásokkal a függőleges bejáratú víznyelőbarlangok bejáratának hosszú távú biztonságos kialakítását kívántuk megoldani úgy, hogy a barlanglakó denevérek szabad mozgása és a felszíni vízfolyás barlangban való elnyelődése is biztosított legyen.

A Suba-lyuk kürtőjének biztosításával a balesetveszély elhárítása volt a fő cél, aminek köszönhetően az ősember-barlang látogatása veszélymentessé vált, és a barlang omladék általi feltöltődésének folyamata is megszakadt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

• 3.1.3.2. Hasznosítási jelentések

A vagyonkezelésünkben lévő, hasznosítási engedéllyel rendelkező barlangjainkban 2014-ben 43 jellegű barlangtúra került lebonyolításra az alábbi megoszlásban:

	Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Könnyű barlangtúra sisakkal	Lilla-barlang	3	30
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Létrási Vizes-barlang rövid túra	4	23
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Létrási Vizes-barlang hosszú túra	2	7
Könnyű barlangtúra sisakkal	Kő-lyuk	23	193
Felszíni jellegű túra	Istállóskői-barlang	1	25
Könnyű barlangtúra sisakkal	Esztáz-kői-barlang rövid túra (saját túravezetőnk)	5	60
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Esztáz-kői-barlang hosszú túra	5	36
	Összesen	43	374

A fentiek alapján a résztvevők létszáma a 2013-as év létszámához képest: 63%. A túrák száma a tavalyinak 110 %-a.

Vagyonkezelői hozzájárulással lezajlott barlangtúrák

A vagyonkezelésünkben lévő barlangokban 2014-ben 101 barlangtúra engedélykérelem érkezett be (a tavalyi túrákérelem száma 76 volt, tehát annak arányában 32%-os az emelkedés), és 320 barlangtúra zajlott le (tavaly 262 barlangtúra volt, tehát 22%-os emelkedés figyelhető meg)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

vagyonkezelői hozzájárulásunk alapján, amelyeken összesen 2.409 személy vett részt (a tavalyi létszám 2.048 fő volt, így 17,6%-os emelkedés jelentkezik).

- **3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek**

Dokumentációs tevékenységet elsősorban a közhiteles nyilvántartáshoz kapcsolódóan a barlangok és források felmérésével végez igazgatóságunk.

A barlangokkal kapcsolatos alapküldetés feladatokat a közhiteles barlangnyilvántartás keretéből illetve a minisztérium által adott monitoring keretéből végeztettük el. Ennek legnagyobb részét barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározására fordítottuk.

- **3.1.3.4. Térképezés**

2014-ben a közhiteles barlangnyilvántartás kialakítása keretből 916 m barlangjárat felszín alatti meghatározására kötöttünk szerződést, melyek 2015. május 31-ig készülnek el. A monitoring keretből 825 m hosszúságú barlangjárat felszín alatti meghatározására, valamint 120 m poligonhálózat felvételezésre kötöttünk szerződést, melyek 2015. április 30-ig készülnek el.

- **3.1.3.5. Állapotfelveledek**

A barlangok állapotfelvelelei munkatársunk helyszínelései során folyamatosan zajlottak és zajlanak. Ez a tevékenység azonban monitorozás jellegű, és a barlangok állapot-felveletti nyomtatványa nem kerül kitöltésre. Támazkodunk az engedélyezett barlangtúrák, valamint a megbízási szerződések alapján barlangtérképezést végzők jelentéseire is, például az Ördög-kútban a bedobált állati tetemekre így derült fény.

- **3.1.3.6. Kezelési tervek**

Elkészültek a Bükki Nemzeti Park kezelési tervének barlangokkal kapcsolatos előírásai. Ezek összhangban vannak a korábban elkészített és a minisztérium által jóváhagyott „Barlangok általános kezelési terve” című dokumentummal, illetve hivatkozás történik az elkészült, jogszabályban kihirdetett barlangkezelési tervekre, mint megalapozó dokumentációkra.

- **3.1.3.7. Nagyobb feltárások**

Tárgyévben a Bányász-barlangban (kataszteri száma: 5372-31) körülbelül 200 m új, eddig ismeretlen barlangjárat feltárása történt meg. A zsomboly új szakasza több omladékhóza rendezése során tárult fel, így a barlang jelenlegi mélysége kb. 275 m, mellyel a legmélyebbként nyilvántartott magyarországi barlanggá lépett elő. A kutatók a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület, az Odorvári Barlangkutató Egyesület és a Bakonyi Barlangkutatók Szövetsége tagjaiból álló Szinva-csoport nevet viselik. A feltárást követően elkezdődött a járatok vesztespontos poligonhálózatának felvétele is.

A Fekete-barlangban egy kb. 50 m-es új szakaszt tártak fel a kutatást végző egyesület tagjai.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.1.4. Natura 2000 területek

	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Különleges Madárvédelmi Terület	6	229.748	0	0	0
Különleges Természetmegőrzési Terület	60	80 850	14,74	0	0

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) 2014-ben a természetvédelmi hatóság munkáját segítve számos esetben adtunk szakvéleményt az érintett zöldhatóságok számára. A Földművelésügyi Minisztérium megkeresése esetén, elidegenítési eljárásokhoz, önkormányzati tulajdonba adáshoz szükséges miniszteri nyilatkozat kiadásához adtunk természetvédelmi szakmai állásfoglalásokat.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a „Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 43/2012. (V. 23.) VM miniszteri rendelet alapján 18 nevesített különleges természetmegőrzési területre készült el a tárgyévben Natura 2000 fenntartási terv (www.bnpi.hu/naturaterv). A tervdokumentációkat a támogatási rendeletben nevesített Szakmai Bizottság elfogadta.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A „Bükk-hegység és peremterületei”, illetve a „Bükk-fennsík és a Lök-völgy” Natura 2000 területek részét képező erdőterületeken történt nagy kiterjedésű fakivágásokkal kapcsolatos 4064-12-ENVI EU Pilot eljárás során az érintett hatóságokkal (Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei- valamint a Heves Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága) folyamatosan együttműködve az erdőterv felülvizsgálatához a szükséges adatokat és Natura 2000 javaslatokat megadtuk az erdészeti hatóság részére. A körzeti erdőtervek felülvizsgálata a védett és Natura 2000 státuszú erdőterületek esetében a jogszabály adta lehetőségeknek megfelelően az erdészeti hatóság korlátozó intézkedéseket írt elő, amelyek határozatban történő meghozatala részben jelenleg is folyamatban van.

A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében futó „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” (SH/4/8) projekt keretében folyamatos együttműködésben állunk a tervekészítésért illetve a kutatásokban érintett műhelyekkel és intézményekkel (Magyar Madártani- és Természetvédelmi Egyesület, Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet, MTA Ökológiai Kutatóközpont). A részben BNPI kezelésben lévő kísérleti mintaprojekt területeken elkészültek a kivitelezési tervdokumentációk (pl. szálalási terv). Az erdei mintaterületeken – a munkába külsős vállalkozókat bevonva – xilofág rovar és madártani felméréseket végeztünk.

A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság megbízásából készülő Ipoly felső (Hont – Ipolytarnóc) szakaszára készülő nagyvízi mederkezelési tervéhez Igazgatóságunk a tervekészítők számára leválogatta a szükséges térinformatikai állományokat a Natura 2000 fenntartási tervre és az ehhez kötődő biotikai adatokra (élőhelytérkép, közösségi jelentőségű fajok adattáblái) vonatkoztatva.

A Natura 2000 szakmai feladatok során számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el („Natura 2000 monitorozás” célkeretként ill. BNPI saját kerete terhére), részben külső kutatók bevonásával. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai munkatervükbe beépítve botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár) és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

Speciális kezeléseket Natura 2000 területeken nem végeztünk, a kezeléseink a védett területekre illetve a BNPI vagyongazdálkodásban lévő területekre fókuszáltak.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari területek	1	17.932	0	0	0
MAB bioszféra-rezervátumok	0	0	0	0	0
Európa diplomás területek	1	512	0	0	0
Világörökség/várományos területek	1/1	151/104	0	0	0
Geopark	1	1.585 km ² **	0	0	0

**a nemzetközi Geopark magyar és szlovák oldali részeinek összterülete

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- **Ramsari területek**

Az egyetlen Ramsari területünk teljes egészében átfed a Borsodi-mezőség Tájvédelmi Körzettel, ezért az ott folyó természetvédelmi munkák és élőhely-rekonstrukciós pályázatok a Ramsari terület kedvező ökológiai állapotának a kialakítását is szolgálták.

- **MAB bioszféra-rezervátumok**

MAB bioszféra rezervátum terület nincs a működési területünkön.

- **Európa Diplomás területek**

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület

A terület 2013. évi jelentését az Európa Tanács ellenvetés nélkül elfogadta, a 2014. évi esedékes jelentés pedig határidőn belül befogadásra került. A jelentések utolsó pontja az Európa Tanács ajánlásaira tett intézkedéseket tárgyalja, ezért az érvényben levő előírások a kezelési tevékenységet mindenkor meghatározzák.

2010. szeptember 16-i határozatában (CM/ResDip(2010)15a) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az 512 hektáros Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület Európa Diplomáját 2020. szeptember 11-ig meghosszabbította. A szakértői vélemények és alapos konzultációk figyelembevételével hozott döntés az ez idáig szokásos 5 éves időtartam helyett rendkívüli módon, 10 évre előlegezte meg a bizalmat.

A különleges határozatban a terület kezelőjének, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnak kiemelkedő színvonalú geoturizmus fejlesztései és a terület térségben betöltött jelentős szerepvállalása is szerepet játszottak. Az 1995-ben először megítélt kitüntető címmel felelősség is jár, a döntéshez – miként minden megelőző határozatban - ajánlásokat is csatoltak. Ezen irányelveket a terület működtetője követni fogja, éves jelentésekben előrehaladásukról számot ad.

A kezelési tevékenység sarkalatos pontjait képező ajánlások közé tartoznak:

- a további kutatások, őslénytani feltárások folytatása, a természeti értékek megőrzésének, bemutatásának és a tudományos eredmények közzétételének elősegítése;
- aktív szerepvállalás a szlovák-magyar Novohrad-Nógrád Geoparkban, a térség természeti értékeinek hatékony megőrzése és interpretálása, valamint az Ősmaradványoknak a geoturizmus többnyelvű információs központjává válása érdekében;
- a terület határánál beléptető kapu létesítése a pufferzóna és központi terület turizmusának kontrollálása érdekében;
- a geológiai tanösvény védőépületeinek további tájba illesztése, a falu és látogató központ közötti elektromos légvezeték földkábelre cserélése;
- a régebben telepített akác és fenyvesek fokozatos visszaszorítása, őshonos fafajok térnyerésének elősegítése, erdőkben és védett állatfajokban kárt okozó vadállomány kontrollálása természetkímélő vadgazdálkodás révén;
- zárt és nyílt területek egyensúlyának fenntartása a faluhatár menti tájképi mozaik szerkezet és a biológiai változatosság megőrzése érdekében;

2014-ben az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a geológiai tanösvény alsó miocén rétegekibúvása mentén vizes biotóp nyomfossziliáira akadtak, a felfedezés tudományos bejelentése nemzetközi visszhangot keltett. A kutatások 2015-ben is folytatódni fognak.

Az Európa Diploma intézménye 2015-ben ünnepli 50 éves évfordulóját, az ennek tiszteletére 2014-ben elkészített poszter sorozat Ipolytarnóc bemutatására is kitér, Európában több helyen kiállítják.

- **Világörökségi területek**

Hollókői Tájvédelmi Körzet

Az 1977-ben létrehozott 151 hektáros Hollókői Tájvédelmi Körzet a műemlékvédelmi Ófalut és természeti környezetét foglalja magába. A területet 1987-ben az UNESCO *Hollókő ófalu és környezete* néven a Kulturális Világörökség részének nyilvánította. Fenntartása többszereplős, a BNPI a beerdősült és hagyásfás részekért, valamint az ófalui tájház kiállításának működtetéséért felelős, partneri viszonyban a helyi önkormányzattal. A világörökségi törvényből következően az új világörökségi kezelési terv sikeres elkészítéséhez a BNPI konzultációs szerepét 2014-ben is teljesítette.

A hollókői világörökségi terület világörökségi gondnokságát 2013-ban az EMMI miniszter határozta meg. A kijelölt gondnokkal a BNPI szoros kapcsolatot ápolva működik együtt. A Hollókői TK tervezett bővítése (*HTK 2003 évi kezelési tervének 15. sz. melléklete*) nem érinti a világörökségi terület lehatárolását.

Hollókő ófalu és környezete bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

A 148/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 2/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Hollókői Tájvédelmi Körzet védettségét fenntartja. A 2/1977. OTvH számú határozatban a terület rendeltetése az alábbi:

- Megőrizzze a jelenkor és elkövetkező nemzedékek számára a világörökség részeként a hollókői tájrészlet jellegzetes arculatát, ahol kis területen sajátos kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékek ötvöződnek egybe.

- Őrizze meg az Ófalu népi építészetének és településszerkezetének, valamint a várromnak természeti környezetét, a fás legelő részeit.

- Gazdaságtörténeti értéként tartsa fent az egykori kisparaszti gazdálkodási módra jellemző keskenyparcellákat.

- Védje és kezelje a terület egyéb természeti értékeit.

- Lehetőséget nyújtson a látogatói megismeréshez, bemutatáshoz, aktív szerepet vállaljon a természet-megőrzési tudatformálásban, ismeretterjesztésben.

- Segítse elő a szabadidő kulturált felhasználását; szolgálja a természeti és kultúrértékek megismerésére irányuló ökoturizmust olyan módon, hogy az a természeti értékeket és a kultúrtájat ne károsítsa.

A terület eredeti rendeltetésének fenntartása, valamint a világörökségi cím megtartása is kihívással jár, melyre a kezelési terv részletesen kitér. A BNPI fontos szereplője a megőrzésnek, több projekt-tervünk célozza az elavult tanösvényhálózat és a tájházi kiállítás teljes felújítását.

Tarnóci Ősélőhely – Várományosi Listán

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület ősi világa világszínvonalú bemutató létesítményeivel 2001 óta az UNESCO világörökségi várományosi listán található. Központi részének (Tarnóci Ősélőhely, 104 hektár) 2003 évi nevezésére a Világörökségi Bizottság (28 COM 14B.13, 2004) további szakértői vizsgálatokig elnapolta a döntést, a terület a Tentative Listán szerepel. A terület önálló megjelenésű arculati honlapja (osmaradvanyok.hu) a BNPI kezelésében van. 2011-ben ünnepelte tudományos feltárása 175 évvel azelőtti jubileumát, geológiai tanösvényén a folyamatos túravezetések 1986-ban kezdődtek el. A világörökségi várományos területek 2013 évi felülvizsgálata során megállapították, hogy a terület dokumentációja és lehatárolása összhangban van a világörökségi törvényből fakadó előírásokkal. Puffer területként a természetvédelmi terület teljes mértékben számításba került.

Az ipolytarnóci világörökségi várományos terület felülvizsgálata a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény előírása alapján történt meg. A felülvizsgálati dokumentációt a BNPI a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Forster Központ felkérése alapján, a Földművelődéügyi Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály közvetítésével készítette el és juttatta el a Forster Központ részére.

• **Novohrad-Nógrád Geopark**

A világ első, határokon átnyúló nemzetközi geoparkjának, az Európai Geoparkok Hálózatának (EGN) és az UNESCO által támogatott Globális Geoparkok Hálózatának tagságát 2010-ben elnyerő magyar-szlovák Novohrad-Nógrád Geopark (NNG) 63 Nógrád megyei települést és 28 szlovák oldali önkormányzatot foglal magában.

A kistérségi kezdeményezéssel 2008-ban alakult NNG az egykor szétszakadt tájat és palóc közösségeket öleli határok nélküli egységbe. Az ilyen alulról jövő kezdeményezések közös, egymást kiegészítő hálózati munkájának ösztönzése a térségi természetvédelem állami letéteményese (BNPI) számára is fontos feladat. A helyi lakosság aktív közreműködésével a természetvédelem missziója nagyobb hatékonysággal teljesíthető. Egy élő geopark létrehozása és működtetése a BNPI számára egy olyan erős társadalmi bázis kiépítését jelenti, melynek támogatása révén a természet-megőrzési törekvések hatékonyabban érvényesülhetnek. Ráadásul a polgárbarát természetvédelem példájával a BNPI jelenlétét regionális szinten is erősítheti.

A BNPI már a kezdetek óta kezdeményezője és vezető partner volt a nógrádi geológiai értékek közérthető interpretációjának. Az 1990-es évek óta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és a Cerova Vrchovina CHKO (Szlovákia) szakértői szoros kapcsolatot ápolnak a földtani bemutatóhelyek fejlesztésében.

A nemzetközi cím elnyerésekor, a geoparki és BNPI arculat összedolgozásában ki lett alakítva egy egységes megjelenésű táblarendszer. A BNPI az általa kialakított alternatívát igyekszik elfogadtatni a nógrádi fejlesztések megjelenítésének egységesítésében.

A BNPI közreműködött a Nógrádi Geopark Egyesülettel az ország első geoturisztikai térképének elkészítésében, a hiánypótló kiadvány árusítása 2013-ban kezdődött el az Ipolytarnóci Látogatóközpontban.

A 2011-ben geoparki fejlesztésként megnyitott Baglyaskői Látogatóközpont időközben élő geoparki információs központtá vált, nemzetközi szakmai találkozónak is teret adva. A geopark szakmai-földtani központja és beléptető kapuja az Ipolytarnóci Ősmaradványok.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság segítséget nyújtott a "Távoli európai régiók földtani és kulturális öröksége a fenntartható fejlődést szolgáló oktatás szempontjából" című nemzetközi Comenius pályázat összeállításában, az elkezdődött projekt során egész napos bemutató foglalkozást tartottunk a különböző nyugat- és dél-európai országokból jött geoparki iskoláknak.

A BNPI tavaly is számos projekt helyszínt képzett ki geoparki arculat szerint, nagymértékben segítve a 2014 évben esedékessé vált EGN felülvizsgálat sikerét, a nemzetközi szakértők ipolytarnóci bejárásuk végén már jelezték ennek tényét.

• **Hungarikum**

Hollókő ófalu és környezete, a különlegesen egyedi palóc értékeket ápoló terület a Hungarikumok Gyűjteményében szerepel. Célszerű lenne a világörökségi várományosi listán szereplő Ipolytarnóci Ősmaradványok gyűjteménybe vételének is, ennek informális javaslatát eljuttattuk a FM felé.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei

Kiemelt természetvédelmi oltalmat kapott hazánk valamennyi jelenleg ismert és ez idáig még nem védett kaptárkő-előfordulása, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján. Igazgatóságunk területén 6 kaptárkő a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 6,082 ha kiterjedésben került védelem alá, illetve kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok /Egységes Vetületi (EOV) alapján	Össz-kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
1.	Cserépfalu Ördögtorony kaptárkő	Cserépfalu	055a hrsz.-ból az Y761980,X291757; Y762016,X291661; Y761931,X291626; Y761890,X291730 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,999 ha kiterjedésű rész	0,999 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
2.	Cserépváralja Csordás-völgy kaptárkövei	Cserépváralja	0105a hrsz.-ból az Y763695,X287738; Y763751,X287623; Y763654,X287575; Y763609,X287691 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,31 ha kiterjedésű rész	1,31 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
3.	Cserépváralja Koldustaszító kaptárköve	Cserépváralja	065a hrsz.-ból az Y764472,X289953; Y764419,X289860; Y764327,X289935; Y764390,X289985 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,931 ha kiterjedésű rész	0,931 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
4.	Cserépváralja Köves-lápa kaptárkövei	Cserépváralja	078 hrsz.-ból az Y764835,X288273; Y764840,X288196; Y764758,X288186; Y764759,X288263 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,613 ha kiterjedésű rész	0,613 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok /Egységes Vetületi (EOV) alapján	Országos jelentőségű védett terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
5.	Cserépváralja Mangó-tető kaptárkövei	Cserépváralja	0103 hrsz.-ból az Y763931,X288094; Y763928,X288087; Y763812,X288125; Y763811,X288125; Y763817,X288133 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1 ha kiterjedésű rész, 0104 hrsz.-ból az Y763928,X288087; Y763892,X288006; Y763763,X288066; Y763811,X288125 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,07 ha kiterjedésű rész, 0131b hrsz.-ból az Y763937,X288111; Y763931,X288094; Y763817,X288133; Y763831,X288150 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,227 ha kiterjedésű rész	1,40 ha Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
6.	Cserépváralja Nagy-Bábaszék és Szőlő-tető kaptárkövei	Cserépváralja	082a hrsz.-ból az Y764473,X287985; Y764445,X287897; Y764429,X287829; Y764379,X287871; Y764412,X287986 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,811 ha kiterjedésű rész	0,811 ha Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

2014-ben kezelési tevékenységet nem kellett a területeken végezni.

A természeti emlékként országos jelentőségű védettséget kapott kaptárkövek közül az Eger – Mész-hegy és Eger – Nyerges-hegy nyugati oldala kaptárkövek területén a Kaptárkő Egyesülettel kötött szerződés alapján természeti állapotuk helyreállítását végeztettük el. E célra saját forrásból bruttó 157.000 Ft-ot biztosítottunk. A munka során a kaptárköveket veszélyeztető növényzet eltávolítására került sor.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

Tárgyi évben igazgatóságunknak a védett területek helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására az alábbi pénzügyi források álltak rendelkezésre:

- Dr. Gordos Csabánál a Bükk-szenterzsébet 0132/8 hrsz-ú, és Erdőtelek 0105/2 hrsz-ú ingatlanok kártalanítására letétbe helyezett 1.355.952 Ft;
- a 1233/2012. (VII.12.) Kormány határozat alapján igazgatóságunk rendelkezésre álló keret összeg (40 millió forint) -ból a tiszabólnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan kisajátítási kártalanítására Dr. Gordos Csaba ügyvédnél letétbe helyezett 21.510.000 Ft
- 2013. évben 20/02/09/00 Természetvédelmi kártalanítás előirányzatából biztosított 34.000.000 Ft
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33.§. (4) bekezdésében foglaltak alapján a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 90.000.000 Ft
- saját bevételi forrás.

Fenti forrásokból igazgatóságunk összesen 193 hektár területet vásárolt meg.

A Borsodi- Mezőség TK területén lévő tiszabólnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan esetében az eladástól elzárkózó tulajdonosokkal szemben (60 ha terület) még 2012 évben kisajátítási eljárást kezdeményeztünk, a kártalanítás fedezését szolgáló 21,5 millió Ft összeg ügyvédi letétbe került. A kisajátítási eljárás mindezidáig húzódik, melynek okáról az eljáró hatóság érdemben nem nyilatkozik.

A 2008. évben indított és 2011. évben kisajátítási határozattal zárult kesznyéteni ingatlanok vonatkozásában a tulajdonosok mind a jogcím, mind többletkártalanítás vonatkozásában bírósági keresettel éltek. Mindkét eljárás 2014 évben még nem zárult le.

Elővásárlással a 2014. évben 19 esetben éltünk a Dél-hevesi, Dél-borsodi, Tarna-Lázbérc, Nógrád-Ipoly tájegységek területein. Az érintett terület térmértéke 18 ha alatti volt. A több éve húzódó földcserek esetében tárgyi évben jelentős előrelépés nem történt.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Össz-kiterjedés (ha)*	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	-1	4.411	554	13	3.857	87
Gyep	14	20.523	6.651	32	13.872	68
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	-10	3	3	100	0	0
Gyümölcsös	0	19	19	100	0	0
Nádas	0	91	91	100	0	0
Halastó	-1	5	5	100	0	0
Erdő	-6	4 116	4.115	100	1	0
Kivett	14	1.506	1.478	98	28	2
Összesen	10	3.0674	12.916	42	17.758	58

*A kimutatás tartalmazza a kártalanítási kötelezettséggel terhelt, ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett területeket is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Birtokügyi feladatok

Folytattuk a Természetvédelmi Információs Rendszer birtokügyi adatainak pontosítását. Az adatkezeléshez kapcsolódó munka gerincét a védett és a védelemre tervezett földrészletek megosztásából keletkezett duplumok megszüntetése, valamint a tulajdoni lapra tévesen bejegyzett védettségi kategóriák egyeztetése (javítása) képezte. Folytattuk az adatbázisban szereplő földrészletekre vonatkozó tulajdoni lapok digitális állományainak rögzítését. Elértük, hogy a rendelkezésünkre álló tulajdoni lapoknak teljes köre hozzárendelésre került a megfelelő földrészlethez, így ezek a területi kollégáink számára is elérhetőek.

A haszonbérleti szerződések rögzítése is folyamatos és a beszkenelt szerződések és birtokbaadási jegyzőkönyvek is feltöltésre kerültek.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejövő vagyonkezelési szerződést elkészítettük, és megküldtük a Minisztériumba. 2014-ben még nem került aláírásra.

Az MNV Zrt.-vel megkötöttük az új vagyonkezelési szerződést.

A vadásztársaságoktól a többévi kinnlevőségek beszedésének nagy része megtörtént és a 2014. évi többlethasználati díj beszedése is folyamatban van.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnál a 2013-ban a 3 ütemben meghirdetett földhaszonbérleti szerződéseinek megkötése áthúzódott 2014 évre.

A 2013. május 24-én I. ütemben meghirdetett 94 db haszonbérleti pályázati blokkokra 2013. szeptember 25-én eredményt hirdettünk. 2013-ban az igazgató váltás során a pályázatok bírálatának felülvizsgálata elrendelésre került. A meghirdetett eredményhez képest változás nem történt. A szerződéskötések felfüggesztésre kerültek az Igazgatóságunknál folyó KEHI ellenőrzés miatt. Ennek lezárultával szerződéskötésre került sor 2014. szeptember 19-től az érvényesnek minősített pályázókkal. Az ellenőrzés során 21 pályázóval nem történt szerződéskötés érvénytelenség miatt.

A haszonbérleti pályázatok II. ütemében 62 pályázati egységnél hirdettünk eredményt. Az eredményhirdetés után a nyertes pályázókkal a szerződéskötések megkötésre kerültek. 2014 januárjában 1 fő jelezte, hogy nem kíván élni a szerződéskötéssel. 5 fő részére ünnepélyes keretek között került sor a földhaszonbérleti szerződések átadására a Földművelésügyi Minisztériumban 2014. február 4-én.

A haszonbérleti pályázatok III. ütemében 13 pályázati egységet hirdettünk meg, melyek közül 3 blokkra nem érkezett pályázat. Ezen pályázati egységekre 83 regisztráció történt. Beadott pályázatok száma 80 db. A pályázatok bírálata 2013. december 13-án befejeződött. A nyertesek kihirdetése után többen kívántak élni a törvény által biztosított előhaszonbérleti jogukkal, melyeket figyelembe vettünk. A szerződéskötésekre sor került. A mai napig van észrevétel, kifogás az alkalmazott előhaszonbérletekre vonatkozóan. Ezeket az NFA által delegált jogász közreműködésével válaszoljuk meg.

Igazgatóságunk 2013-ban 5 megyében 158 birtoktestre folytatott le földhaszonbérleti pályáztatást 11.178,71 ha területen. Ebből 1.411,51 ha volt a szántó művelési ág. A meghirdetett birtoktestek közül 4,3 ha volt a legkisebb, 263,8 ha volt a legnagyobb blokk méret. A pályáztatás során Igazgatóságunkon jelentős beszámolási, valamint az ellenőrzésekhez kapcsolódó feladattömeg keletkezett.

2014-ben kiírt földhaszonbérleti pályázatok eredménye kihirdetésre került a honlapunkon, illetve az Önkormányzatoknál. 2015. április közepétől kerül sor a nyertesekkel történő szerződéskötésre (77 meghirdetett blokkban 109 pályázóval).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Folyamatosan végeztük a beérkező igények alapján pályázatátás nélkül, az 5 ha alatti területek bérleti szerződések kötését.

Amennyiben erre igényt tartanak, az új kiírásig, illetve az új bérlőkkel történő szerződés megkötéséig megbízási szerződéseket (hosszabbítások a régi bérlőkkel) kötünk 2015. augusztus 31-ig, a lejárt szerződésű földhaszonbérlekkel.

2014-ben 278 db földbérleti szerződés került megkötésre, ebből 46 db hosszabbítás, 22 db pedig 5 ha alatti területre vonatkozott. 29 db hosszabbítási szerződés megkötése történt 2014. december 31-ig. 2014. augusztus 31-el 178 db földbérleti szerződés járt le. Megszűnt 6 db szerződés (1 bérlő kérésére, 2 vagonkezelő változás miatt, 3 vállalt kötelezettség nem teljesítése miatt).

Igazgatóságunk a régebben kötött, még élő szerződések haszonbérleti díjainak fajlagos mértékét 2014-ben nem változtatta meg, kizárólag a szerződésekben rögzített, infláció mértékével történő emelés valósult meg. Az újonnan kötött szerződésekben az NFA által ajánlott 1.250 Ft/AK/év mértéket érvényesítettük. A lejárt és meghosszabbított szerződések esetén a lejárt szerződésekben szereplő fajlagos mértéket alkalmaztuk a bérleti díj számlázása során.

Kezelési tevékenység

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatallal kötött együttműködési megállapodás keretében évek óta közreműködünk az AKG-MTÉT, a Natura 2000 kompenzációs kifizetések, a kölcsönös-megfeleltetés élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelven alapuló, JFGK 1 és JFGK 5 kifizetések, továbbá a természetvédelmi célú agrár-környezetgazdálkodási kifizetések helyszíni ellenőrzésében. 2014-ben a Területkezelési Osztály koordinálásával a természetvédelmi őrszolgálat tagjai összesen 320 ellenőrzésen vettek részt. Tapasztalataink szerint a leggyakoribb probléma továbbra is a területi-, vagy művelési eltérés és a gyepek nem megfelelő kultúrállapota volt.

Területkezelési tevékenységünkben 2014-ben jelentős változások történtek. Saját kezelésben tartottuk a Dél-hevesi Tájegységünkben kialakított „túzokkíméleti” területet, itt az agrár-környezetgazdálkodási előírásoknak megfelelő szántóföldi növénytermesztést folytattunk 514 hektáron.

Az egyre bővülő állatállományunk részére történő kaszáló és legelő területek biztosítása érdekében a lejárt haszonbérleti szerződésekből származó területek egy részét saját használatban tartottuk. Összességében 2.516,85 hektár területre nyújtottunk be egységes kérelmet. A jelentős bővülés oka egyrészt a haszonbérleti pályázatok elhúzódása miatt jelentkező hasznosítási kötelezettség, valamint a KEOP projektek keretében végzett élőhely-rekonstrukciók zárását követő fenntartási kötelezettség, amely a Nógrád-Ipoly Tájegységben, valamint a Mátrai Tájegységben hozott jelentős saját használatú terület-bővülést.

A két legnagyobb mezőgazdaságilag hasznosított terület egységünk a Dél-hevesi Tájegységben, valamint a Dél-borsodi Tájegységünkben található. Ezekben a tájegységekben jellemzően közbeszerzési eljárás keretében végeztetjük el a területkezelési feladatokat. A közbeszerzési eljárások eredményeként kötött szántóföldi növénytermesztésre és gyepterületre vonatkozó vállalkozási keretszerződések a 2014. év végén lejártak, ezért év közben megkezdjük az új eljárások lefolytatását.

A területkezelési tevékenységünkben gyökeres változást jelentett, hogy KEOP pályázatok keretében gyepterületkezelési feladatok elvégzésére alkalmas mezőgazdasági gépek kerültek beszerzésre (4 db Antonio Carraro traktor, 1 db UNIMOG, 1 db Irus Deltrak típusú rézsúkasza; valamint az erőgépekhez kapcsolódó munkaeszközök: Abbriata hengerbála készítő, szárazúzó, fűkaszák, rendsodrók, pótkocsik, homlokrakodók), melyek a saját vagyongazdálkodású mezőgazdasági területek hosszú távú természetvédelmi célú kezelését szolgálják. Ez a gépsor az élőhely-rekonstrukciós

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

projektekben helyreállított területek fenntartását hivatott elvégezni, emellett nagymértékben részt vállalt az egyre nagyobb igényként jelentkező saját használatú takarmány előállításban is. A Dél-borsodi Tájegységben a saját vagyonekelt erdők ápolási feladatait végeztük a meglévő eszközeinkkel, ezáltal időben, hatékonyan és sikeresen tudtunk megfelelni erdőfelújítási kötelezettségeinknek.

Látható, hogy Igazgatóságunk területkezelési tevékenységében a bér munka mellett egyre nagyobb szerepet kap a saját gépekkel végzett munka is. Ehhez kapcsolódóan a Területkezelési Osztály részére komoly feladatként jelentkezett a gépüzem vezénylésének, bizonylatolási- és elszámolási gyakorlatának kidolgozása, a gépüzem megszervezése, a szükséges szervizelések, alkatrészeszerzések koordinálása, megoldása.

Az említett pályázatok keretében a gépek beszerzése mellett a tárolásukat és a területkezelési egységeket kiszolgáló gépszín és a Kelet-cserhádi TK. irodája épült fel Garábon, illetve az Igazgatóság egri központja mellett szintén egy gépszín épült. Ezek az év második felében kerültek átadásra.

A 2014-ben elvégzett kezelési tevékenységeket tájegységenként az alábbiakban mutatjuk be:

Nyugat-bükki Tájegység

A tájegységben jellemzően gyepterkezelési feladatok jelentkeztek 2014-ben, amelynek jelentős részét az előző évek korábbi élőhely-rekonstrukcióinak további kezelése, fenntartási munkái tették ki. Az elvégzett szárzúzásokat, kaszálást saját gépparkunkkal hajtottuk végre. A fenntartási munkák keretében a felsőtárkányi Barát-réten réti széna előállítása történt. Itt a kaszálást, rendelkezést, bálázást, és a bálák szállításának egy részét oldottuk meg saját gép igénybevételével. Összeségben 7,7 hektáron történt kezelés, itt 118 bála széna keletkezett.

A bükkzsérci Ortás-réten, a cserépfalui Perpác-réten, valamint Túr bucka környezetében jellemzően szárzúzást végeztünk, valamint a rétek szegélyében a rétre begyalogló erdő további térnyerését akadályoztuk meg a kezelési tevékenységünkkel. Az Oszla réten a szénát értékesítettük, az itt lévő tájházunk közvetlen környezetében kézi kaszálást végeztünk.

A tájegység területén a lezárt KEOP pályázatok utánkövetése az egri Ostoros-völgyben, valamint a cserépfalui Hidegkúti legelőn keletkeztetett feladatokat. Saját gépekkel végeztük a szárzúzási feladatokat. A Hidegkúti legelő visszacserjésedésének megakadályozására sikerült megállapodnunk egy helyi állattartó gazdálkodóval, aki kecske- és juh állomány legeltetésével fogja a következő évtől természetvédelmi szempontból kedvező módon az itt jelentkező területkezelési feladatok teljesítését segíteni.

Kelet-bükki Tájegység

A Kelet-bükki Tájegységben a kisgyőri Vár-völgyben lévő rét kezelését a korábbi évekhez hasonlóan széna lábon történő értékesítésének formájában oldottunk meg idén is.

További kezelési tevékenységet a szórványos elhelyezkedés, a terep adottságok, és a munka jellege miatt közmunka program keretében valósítottunk meg. Régi gyümölcsfajtákat megőrző gyümölcsösök rekonstrukciója keretében Cserépváralja 0133 hrsz-on, és Tard 0196/4 hrsz-on cserjeirtást, gyümölcsös ápolást végeztünk. Legelő rekonstrukció keretében a Tard 0196/5 hrsz-on kézi cserjeirtást, sarjleverést, és kézi kaszálást végeztünk. Invazív növényfajok (japán keserűfű, selyemkóró) irtása a Tard 0196/4 hrsz-on történt 0,5 hektáron.

Dél-borsodi Tájegység

A tájegységen belül a saját kezelésben lévő területek aránya jelentősen változott az előző évhez képest. 1.246 hektár gyepterületre és 122,88 hektár szántóra adtunk be egységes kérelmet a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Borsodi Mezőség TK és a Kesznyéteni TK területén. A terület nagymértékű bővülésének okai a következők voltak:

1. Haszonbérleti pályázatok elhúzóódása miatti művelési kötelezettség jelentkezése.
2. Haszonbérleti szerződés felmondása miatt a tervezettnél hamarabb kellett saját használatba vennünk területeket, valamint a tervezetten felüli területek kezelését kellett megoldanunk.
3. A Batúz-tanyához kapcsolódóan lejárt haszonbérletekkel érintett területek kerültek saját használatba. A szántó területek közül az eredeti tervekkel ellentétben 54 hektárt hosszú távon saját használatban tartunk, mellyel az állatállományunk abraktakarmányának előállítását tudjuk biztonságosabbá tenni. Ezért az ősszel mintegy 23 hektáron őszi zabot vetettünk, a többi területen pedig a tavaszi vetések (tavaszi zab, kukorica), és lucerna telepítés alá szükséges talajmunkákat végeztettük el vállalkozóval.

A gyepterületek hasznosítása során a legnagyobb problémát az okozta, hogy az állattartó telep beruházásának elhúzóódása miatt a térségben még nem rendelkezünk állatállománnyal. Ezért jelentős mértékben végeztünk bérlegeltetést és kaszálást. A megvásárlandó lóállomány szálas takarmány szükségletének fedezésére az együttműködési megállapodásban foglalt vállalásunk szerint mintegy 300 hektáron végeztünk kaszálást vállalkozóval, és a keletkezett szénabálák szállítását végeztettük el.

Elkezdődtek a Batúz-tanyában az állattartó telep beruházásai. Sajnos az eljárás elhúzóódása miatt a téli időszakban folyik a kivitelezés, előre láthatólag az eredeti befejezési időponthoz képest az átadás, és ezzel együtt a telep benépesítése is késedelmet fog szenvedni. Emiatt a Batúz melletti kenyérvárai nyári szállás kialakítást kell megoldanunk a 2015. évi legeltetési szezon előtt. Ide, a jövőben egyébként is ilyen célokat szolgáló helyszínen helyezük el lóállományunkat a batúzi beruházás befejezéséig.

Nádas területek kezelését a korábbi évek gyakorlatának megfelelően nádértékesítés formájában oldjuk meg mind a Borsodi Mezőség TK, mind a Kesznyéteni TK területén.

Tarna-Lázbérc Tájegység

Szentdomonkoson mintegy 4 hektár, korábban szántóként (vadföld) hasznosított terület gyepéppé visszaalakítása folyik. A területen saját géppel végeztünk szárazzást. A tájegységben KEOP pályázat keretében élőhely rekonstrukció történik, melynek keretében a Tarnavidéki TK területén Borsodszentgyörgy és Bükkszenterzsébet községek határában, valamint a Lázbérci TK területén Uppony, Borsodbóta és Bánhorváti határában fakitermelést, cserjeirtást, szárazzást, kaszálást, fűavar eltávolítást, akác injektálást végeztetünk. Ezen felül a Borsodszentgyörgy 0111 helyrajzi számon, a Palinai gyümölcsösben 200 gyümölcsfa csemete ültetése történt meg, részben a kiöregedett alma- és szilvafák pótlására.

A **Mátrai Tájegységet** illető területkezelési tevékenységekben jelentős változásokat mutathatunk be. A mátrai hegyvidéki gyepeken a természeti értékek, a táji értékek védelmét, megőrzését szolgáló hagyományos gazdálkodási mód, az extenzív legeltetési állattartás visszaállítása érdekében hortobágyi fekete racka állományunk törzsállományát Ipolytarnócról a parádi Somhegybükki legelőre telepítettük át. Az állatok számára megépített, tájba illő nyári szállás épület, valamint a mobil pásztorszállás rendezvényt egybekötött átadása októberben történt meg.

Az állattartó telepre a juhok mellé 2015 tavaszán szintén génmegőrzési és a védett élőhelyek természetvédelmi kezelésének céljával 10 kárpáti borzderes szarvasmarha beszerzését tervezzük, mely beszerzésnek az előkészítését az év végén megkezdtük. A fajta őshonossá nyilvánítása jelenleg folyamatban van. A génmegőrzés céljaként a fajta tartásával és tenyésztésével Igazgatóságunk ennek a kiháló félben lévő régi, honos állatfajtának a fennmaradását kívánja szolgálni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Emellett a környező parádi és a mátraszentimrei, összességében mintegy 35 hektáros gyepterületről az újonnan beszerzett mezőgazdasági gépeink segítségével ideális takarmányminőségű szénát kaszáltunk az állatok számára, a bálákat a telepen betároltuk. A téli takarmány szükséglet kiegészítését a Dél-hevesi Tájegységben betakarított szénával és kukoricával biztosítottuk.

Az állattartó telep üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat (takarmányozás, itatás, őrzés, létesítmény fenntartás) a természetvédelmi őrszolgálat tagjai, valamint közfoglalkoztatásban részt vevők végezték.

Év végén megkezdjük az állatállomány bővítésének előkészítését.

A korábban élőhely-rekonstrukcióval érintett területek fenntartási tevékenységeit a legeltetés és a saját gépekkel történt kaszálás mellett közfoglalkoztatásban részt vevők segítségével végeztük el. Mintegy 8 hektáron történt sarjleverés, szárzúzás és az invazív keserűfű kaszálása a Somhegybükki legelőt, a Hidegkutat és a Kutyatörő rétet érintően.

A **Dél-hevesi Tájegységben** folytatódott a természetvédelmi elvárásoknak megfelelő szántóföldi növénytermesztés Sarud térségében, a tűzokkíméleti területen. A 690 hektáron folyó gazdálkodás a tűzokkíméleti- és táplálkozási igényeihez igazodik és az ökológiai elvárásoknak is megfelel.

A növénytermesztéshez és a gyepterület kezeléséhez kapcsolódó feladatokat közbeszerzési eljárás keretében kötött keretszerződésnek megfelelően vállalkozó bevonásával végeztük el.

Az őszi búzát 2014 júliusában takarmány- és euro minőségben takarítottuk be, a termény teljes egészében értékesítésre került.

Az őszi káposztarepce vetést az enyhe tél ezúttal nem viselte meg, azonban természetesen a termesztés extenzív mivolta miatt messze elmaradt a hivatalos termésátlagtól. A betakarított mennyiséget sikeresen értékesítettük.

Ősszel az őszi búza vetésterületét 190 hektárra növeltük, az őszi káposztarepceét pedig jelentősen, 30 hektárra lecsökkentettük.

2014 tavaszán duplájára, 32 hektárra növeltük a napraforgó vetésterületét. A szemtermés nagyobb részét helyben értékesítettük, fennmaradó részét pedig madarak téli etetésére használtuk fel, valamint felajánlottuk különböző, főként oktatási intézmények részére.

Tarnaszentmiklóson kialakult a szürke marháink tartási rendszere, immár egy teljes évről tudunk beszámolni a tartásukat illetően. Az állatok kihajtása kihajtási ünnepség keretében április 25-én történt meg. A november 21-i behajtásig tartó 210 napot a közeli legelőn töltötték, ahol nyári szállás került részükre kialakításra. Június végén az állomány 12 üszővel gyarapodott.

Szintén tavasszal a meglévő, valamint a beszerzés alatt álló állatállományunk kiszolgálása érdekében 16 hektáron kukoricát, 30 hektáron zabot vetettünk. A kukorica az előző évhez képest szép termésátlagot hozott, betakarítás és szárítás után az állattartó telepen betároltuk.

A zabtermést viszont az enyhe tél után erősen megszaporodott pockok szinte teljesen tönkretették. Minimális mennyiséget tudunk betakarítani, amit takarmányozásra fordítottunk.

A lucerna területi aránya ismét növekedett, 2014 végére már 165 hektárt borít. 2015 tavaszán további telepítést tervezünk közel 50 hektáron.

A tájegység mintegy 200 hektáros gyepterületét, valamint lucerna és takarmányfüves területeit kaszálással kezeltük. A betakarított bálákat a szürke marháink tartási helyén, a tarnaszentmiklósi állattartó telepen kerültek készletezésre. A betakarított széna elsődlegesen a marhák takarmánybázisát képezi, de a termelt mennyiségből a parádi állattartó telepen tartott hortobágyi rackák téli takarmány kiegészítését is biztosítani tudtuk, valamint az Ostoroson tartott, beszerzés alatt álló Furioso-North Star lóállomány részére is szállítottunk át kisebb mennyiséget.

Tarnaszentmiklós és Pély község határában a Pély-Ludas élőhely-rekonstrukció folyamán kialakított és kiépített gátrendszer és műtárgyak területét és közvetlen környezetét kézi

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

gyalogmunkában közfoglalkoztatottak kaszálták, akiket az év során a vagyonkezelésünkben lévő területeken az inváziós és tájidegen fajok irtásába is folyamatosan bevontunk.

A **Nógrád-Ipoly Tájegység** 2014. évi vagyonkezelési feladatait a korábbi évek gyakorlatának megfelelően jellemzően a közfoglalkoztatási program keretében hajtottuk végre. Eredménynek tekinthető, hogy a közfoglalkoztatottak a munkavégzés során egyre jobban elsajátítják a munkakultúra olyan speciális ismeretanyagait, mint a természeti értékek óvása, megismerése. Ennek keretében az élőhely-kezelési feladatok közül viszonylag nagy területen a hulladékmentesítések emelhetők ki. A hulladékmentesítéshez hasonlóan nagy területen folytattuk az inváziós növények (parlagfű, selyemkóró, fehér akác) visszaszorítását célzó munkáinkat.

Megkezdődtek a „Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein” című KEOP projekt Kelet-cserhádi TK-t érintő élőhely-rekonstrukciós munkálatai. A 2014-ben elvégzésre került cserjeirtást, szárazúást, kézi akácirtást, fakitermelést jelentő feladatok elvégzése év végére a célállapot 75%-át érte el a gyeprekonstrukciós tevékenységben.

A tájegység természetvédelmi kezelési tevékenységében mérföldkövet jelent a szintén KEOP pályázati forrásból megvalósult géppark kialakítása és használatba vétele. A „próbaüzem” közel 1.000 ha terület természetvédelmi kezelését alapozza meg. Fontos eredménynek tekinthető, hogy jelenleg még tartó, 330 hektár gyepterület eredeti flórájának helyreállítására irányuló pályázattal érintett területek fenntartását 2015-től a saját gépeinkkel tudjuk majd végezni.

2014-ben már megkezdődött a gépek munkába állítása, közel 45 hektár gyepterület szárazúzását végeztük el.

A gépsor tárolására, szervizelésére alkalmas, szolgálati helyiséggel rendelkező gépszín épület október végén, ünnepélyes keretek között került átadásra.

2014-ben új elemként a pályázati forrásból megvalósított létesítmények (Garáb gépszín, rehabilitált bányák) fenntartási, kezelési munkáinak elvégzése jelentkezett.

Az **Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen** több helyszínen folyamatos kezelői feladatot láttunk el. Ezek keretében folytatódott a Holya-tanya környékén található öreg gyümölcsös felújítása, a vizes élőhelyek fenntartása, valamint az erdei tisztások kezelése is. Özönnövények visszaszorítására a közeli litkei Csádalj és az ipolytarnóci állattartó telep térségében került sor.

Az év eleji bozótirtás után háromszori kaszálás és a széna összegyűjtése történt meg a mozaikos biotópok és az őshonos rackaállomány fenntartása érdekében.

Az élőhelyek mellett jelentős feladatot jelentett a bemutatóhely infrastruktúrájának állagmegőrzéséhez kapcsolódó munkák elvégzése. Az állatvilág migrációját akadályozó régi drótkerítések végleges felszámolása befejeződött.

Az 510 hektár területű, különleges rendeltetésű vadászterület 2014-2015. évi vadgazdálkodási tervét eredményesen teljesítettük. A vadászterületen bérvadászat és szakszemélyzeti vadászat keretében 12 db gímszarvas, 12 db őz, 43 db vaddisznó, 2 db róka, 3 db borz és 1 db kóbor kutya került terítékre. A vaddisznóra vonatkozó tervet sikerült túlteljesíteni. A mezei nyúl és fácán állomány lassú növekedése látható. A vizes területeken a megjelent a tőkés réce is, amely a megfigyelések alapján fészkel is a szigeteken. A róka állomány stagnál, viszont a borz elszaporodni látszik. Vad elhullásról nincs adat. A „miocén erdő” köré a villanypásztor telepítése eredményes volt, semmilyen vadkár nem volt tapasztalható, az erdő fejlődése folyamatos.

Fekete hortobágyi rackajuh állományunk az év eleji 61 egyedről indulva év végére 23 egyeddel zárt. A törzsállomány, 66 egyed a parádi Somhegybükki legelőn található új állattartó telepre került áthelyezésre. Az áttelepítést, a szaporulatokat, elhullásokat, eladást, saját felhasználást figyelembe véve év végére a selejt állomány, 23 egyed maradt bemutatási céllal Ipolytarnócon.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A rackanyírásból származó 200 kg gyapjú értékesítésre került, ez a mennyiség az előző évből megmaradt 87 kg-ból valamint a 2014. évi nyírás eredményéből tevődött össze.

Az előző évi 3 tonna juhtrágya maradványhoz az év során 33 tonna képződött, a teljes mennyiséget értékesítettük.

A **Hollókői Tájvédelmi Körzetben** található tanösvények fenntartása a járhatóság és hulladékmentesítés biztosítására szorítkozott. A sérült és elhasználódott bemutató táblák és táblatartó szerkezetek egy részét eltávolítottuk, pótlásukra forráshiány miatt nem került sor.

A vár alatti rehabilitált fás legelő fenntartása az eredményesen lebonyolított haszonbérleti pályázati kiírás alapján, hosszútávon biztosított.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3.4. Terület nélkül, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Védelemre tervezett mesterséges üregek	7	0

3. 4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek

Igazgatóságunk működési területén található mesterséges üregek védetté nyilvánítási szándékát általánosan két indoklási kör határozza meg. Az első a földtani-természetvédelmi, bányászat-kultúrtörténeti. A Mátra és a Bükk-hegységben, valamint környezetükben több évszázada zajló érckutatás és bányászat során számos tárót, mesterséges üreget alakítottak ki. A középkortól a múlt század 50-es éveig létrejött földalatti vágatok pótolhatatlan földtani információt hordoznak, geológiai feltárásoknak minősülnek. A második az élővilágvédelmi. A Mátra, vulkáni képződéséből eredően, nem bővelkedik természetes üregekben, barlangokban. Ezért van nagy jelentőségük az érckutatások, bányászat során kihajtott vágatoknak. Ezek adnak otthont a hegység jelentős denevérrakományainak.

A 29 db előkészítésbe vont mesterséges üregből a következő hét objektum védetté nyilvánítása tervezett.

Név	Az üreg természetvédelmi jelentősége	elhelyezkedés	2014-ben elvégzett beruházás
Vizeslyuk-táró I.	bányászat-történeti	Mátraszentimre 034/17	-
Antal-táró	denevérvédelmi, földtudományi	Recsk 056/1	-
Ezüstbánya-táró	földtudományi	Gyöngyösoroszi 029/1	-
Etelka I. táró	földtudományi	Parád 02	újra feltárás, lezárás, járatbiztosítás
Béke-táró	földtudományi	Parádsasvár 023/1	lezárás, járatbiztosítás (a beruházás 2015-ben folytatódik)
Y-táró	Földtudományi, barlangtani	Miskolc III. 01049	-
Denevér-táró	földtudományi, denevérvédelmi	Szarvaskő 05/22	-

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

- **Erdőrezervátum**

A működési területünkön 10 erdőrezervátum található. Az erdőrezervátumok magterületén erdészeti beavatkozás nem folyik. Az erdőrezervátumok védőzónájában a Magyar Nemzeti Erdőrezervátum Bizottság kezelési irányelvei alapján a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok érvényesítésére törekszünk. Eljárásrendi hiba miatt két erdőrezervátum védőzónában véghasználatra került sor az elmúlt évben.

- **Nemzeti Ökológiai Hálózat**

2014-ben is a településrendezési tervek készítésével párhuzamosan az ökológiai hálózat egyes elemei az érintett tervezési egységben KÜVET-hez lett igazítva. Az adatok pontosítása során – az elmúlt években végzett felmérések alapján - egyes indokolatlanul bekerült területek (belterület, ipari park, stb.) kikerültek, míg a legutóbbi módosítás óta eltelt időszakban feltárt természeti értékeket

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

magukba foglaló területeket a hálózat részévé tettük. Összességében az Nemzeti Ökológiai Hálózat össz-kiterjedése lényegesen nem változott, kiterjedése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 463.840 ha, ebből magterület 232. 092 ha, ökológiai folyosó 115.735 ha, puffer terület 116.013 ha.

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez 4 Magas Természeti Értékű Terület tartozik részben, vagy egészében.

Borsodi Mezőség MTÉT

Teljes területe 121.104 ha, melyből a támogatható terület 70.758 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 49%.

Bükkalja MTÉT

Teljes területe 18.372 ha, melyből a támogatható terület 13.110 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 19%.

Hevesi-sík MTÉT

Teljes területe 61.626 ha, melyből a támogatható terület 57.523 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 84%.

Taktaköz MTÉT

Teljes területe 39.206 ha, melyből a támogatható terület 27.189 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 58%.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Barlangok kataszterezése, járatok felszín alatti meghatározása, barlangok természetvédelmi alapállapot felvétele	1995,6	Barlangkutató és természetvédő egyesületek, Kft.-k, magánszemélyek	Kutatásokkal összefüggően a barlangbejáratok rekonstrukciója, lezárások helyreállítása, 2152 m barlangjárat felszín alatti meghatározása és térképi ábrázolása.	Elemi költségvetés, saját felmérések, monitoring-keret
2	Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására illetve a tevékenységhez köthető járulékos munkákra, eszközbeszerzésre	242	Kft.-k, magánszemélyek	Kutatásokkal összefüggően állati tetemek felszínre hozatala, sisak és lámpa beszerzése, tűz okozta kormozódás eltávolítása barlangfalról	Elemi költségvetés
3.	Források kataszterezése	0	saját és gyakorlatosok által végzett felmérések	Kataszter kiegészítése folyamatban, 5 új forrás került be a kataszterbe	Saját felmérések
4.	Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI heves és borsod megyei területein – régészeti kutatások	29.751,5	DIV, HOM	A kutatott objektumok régészeti információinak bővülése, az ex lege objektumok kiterjedésének pontosítása	KEOP
5.	Egerbakta-Bátor környéki erdők HUBN20012 élőhelytérképezése	500	Erős Róbert	Határidő: 2015. 04. 30.	Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: élőhely-típusizálás, élőhelyek változásának nyomon követése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
6.	Patakcsiga felmérése (Bükk hegység)	400	Ferula Bt.	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
7.	Védett és közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése (Lillafüredi erdőtervezési körzet)	450	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum)	A bogárfajok újabb populációi kerültek elő	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
8.	Közösségi jelentőségű bogárfajok (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hőscincér <i>Cerambyx cerdo</i> , remetebogár <i>Osmoderma eremita</i> , kék pattanóbogár <i>Limoniscus violaceus</i>) felmérése (Karancs-Medves TK, Mátrai TK)	350	BNPI őrszolgálat	A bogárfajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
9.	Közösségi jelentőségű bogárfajok (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hőscincér <i>Cerambyx cerdo</i> , remetebogár <i>Osmoderma eremita</i> , kék pattanóbogár <i>Limoniscus violaceus</i>) felmérése (Karancs-Medves TK, Mátrai TK)	350	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum)	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
10.	Gebhardt-vakfutrinka felmérése (Bükk hegység)	300	Angyal Dorottya (Pannon Egyetem)	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
11.	Álolaszsáska (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>) monitorozása (Hór-völgy: Derda-kaszálók, Eger: Nagy-Eged)	0	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; nem a BNPI a szerződő fél; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
12.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyú fajok (álolaszsáska <i>Paracaloptemus caloptenoides</i> , fűrészlábú szöcske <i>Saga pedo</i> , magyar tarsza <i>Isophya costata</i> , pusztai tarsza <i>Isophya modesta</i>) felmérése (Cserhát, Mátra)	350	Dr. Szövényi Gergely	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
13.	Közösségi jelentőségű lepkefajok (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia quadrimaculata</i> , díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i> , sárga gyapjasszövő <i>Eriogaster catax</i>) felmérése (Mátrai TK, Hevesi Fűves Puszták TK, Karancs-Medves TK, Borsodi Mezőség TK, Bükki NP)	400	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István, Magos Gábor (BNPI)	A lepkefajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
14.	„Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások”- A Tarna-Lázbérc Tájegység és a határmenti csatlakozó Natura 2000 területek kutatása.	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	Bioaqua Pro Kft.	Tarnavidéki TK és Natura 2000 területek vegetációtérképének elkészítése, aktualizálása, befejezése (2725 ha), 16.338 rekord biotikai adat, VKI víztest vizsgálatok	Európai regionális Fejlesztési alap HUSK/1101/2.2.1/0156

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására illetve a tevékenységhez köthető járulékos munkákra, műszerbeszerzésre 2014-ben 1.237.600 Ft-ot használtunk fel, illetve kötöttünk le, melyek teljesítése részben áthúzódik 2015-re. További 1.000.000 Ft-ot használtunk fel a monitoring keretből barlangterképezésre illetve poligonhálózat felvételre.

A közhiteles barlangnyilvántartás kialakítására fenntartott 2013. évi keretből 2.152 m barlangjárat felszín alatti meghatározására, és 250 m barlangjárat poligonjának meghatározására kötöttünk szerződést, melyek 2014. május 31.-ig készültek el. 2014-ben három barlang lezárása készült el, valamint további három barlang bejárat biztosításának és lezárásának rekonstrukciója KEOP pályázati források felhasználásával. Ugyancsak KEOP pályázat keretén belül valósult meg a Szent István-barlang világításrekonstrukciója, bejárat ajtó cseréje, a Soltész-kerti-mésztufabarlang természetvédelmi rehabilitációja és csőcseréje, valamint a Suba-lyuk omlásveszélyes kürtőjének veszélymentesítése.

A források közhiteles nyilvántartásának felülvizsgálatát folyamatosan végeztük. Saját felméréssel 5 forrás felvételezése történt meg.

KEOP projekt keretében 7 földvár és 9 kunhalom természeti állapotának javítása tervezett. 2014-en a projekt helyszíneken megelőző régészeti kutatást végzett az egi Dobó István Vármúzeum és a miskolci Herman Ottó Múzeum. A projektben szereplő helyszínek a következők:

- Csörsz-árok - Erdőtelek és Dormánd közötti szakasz
- Boconád, Alatka-puszta
- Sály, Latorvár-tető
- Kisgyőr, Halomvár
- Tiszababolna, Fehérló-tanya (81. sz. földvár)
- Mezőcsát, Lapos-halom
- Tiszakeszi, Szódadomb
- Erdőtelek, Hanyi-halom
- Mezőkeresztes-Szentistván, Daru-halom
- Mezőcsát-Ároktő, Határ-halom
- Mezőnagymihály-Farkas-tanya, Névtelen-halom
- Mezőnagymihály, Márk-halom
- Tiszakesz, Jaj-halom
- Tiszadorogma, Szántó-halom
- Mezőnagymihály-Tiszababolna, Esztergő-domb
- Tiszalúc, Danka-domb

A 2012-ben általunk beazonosított felsőtárkányi Kő-közi földvárról publikációt közöltünk (Baráz Cs. – Holló S. - Dr Nováki Gy.) a Castrum Bene időszakos régészeti kiadványban.

A „Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások” során a Tarna-Lázberc Tájegység és a határmenti csatlakozó Natura 2000 területek területein az alábbi terepi felmérések folytak:

Botanikai felmérések: Védett és lokális értékű növényfajok archív és recens florisztikai adatgyűjtése, melynek keretében a (1) vegetációtérképezés során történik florisztikai adatgyűjtés, ill. (2) herbáriumi archív adatok beszerzése (Magyar Természettudományi Múzeum) történt meg. (1) A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet valamint a projekterületen található kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területek (KTT - 10 terület) vegetációtérképének elkészítése illetve a meglévő térképek kiegészítése (teljes terület 181,5 km², a projekt során térképezendő terület: 87

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

km2. Vegetációtérkép elkészítése M 1: 10000 léptékben asszociáció, szubasszociáció, konszociáció feltüntetésével.

Nagygyomba felmérések archív adatok összegyűjtése, 20 mintaterületről recens adatgyűjtés (kiemelt figyelemmel a védett fajokra).

Zoológiai felmérések:

- Bogár: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen (mintaterületeken gyűjtés valamint szkennelés 1 vegetációs periódusban), talajcsapda anyagok feldolgozása.
- Lepke: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen, nappali lepkés mintavétel egy vegetációs periódusban kétszer.
- Pók: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen 1 vegetációs periódusban.
- Egyenesszárnyúak: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen, mintavétel (egyszeri állapotfelvétel, fűhálózás, hangazonosítás).
- Madarak: erdős területek madárállományának alapállapot felmérése 7 mintaterületen.
- Denevérek: NATURA 2000 területeken a jelölő denevérfajok felmérése: 10 épületlakó kolónia felmérése, valamint 160 km denevérdetektoros transzektvizsgálat.

Komplex hidrobiológiai felmérések: vízfolyásokon végzett szabályozási beavatkozások hatásának vizsgálata; a célterületen található vízfolyások ökológiai- és természeti állapotának megállapítása és vízkémiai háttérvizsgálatok elvégzése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Tarajos pajzsika <i>Dryopteris cristata</i> (Egerbakta)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A faj eltűnése a területről megerősítésre került	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
2.	Karcsú sisakvirág <i>Aconitum variegatum ssp. gracile</i> (Miskolc: Nagymező, Kismező, Zsérci-Nagy-dél, Felső-Szinva-völgy és Szinvaszurdok, Vadkert, Kis-Hetemér, Szilvásvár: Tarkó, Büszkés-hegy, Kisgyőr: Lófő, Bükkszentkereszt: Bika-rét)	20	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
3.	Törpemandula <i>Amygdalus nana</i> (Eger-Felnémet: Gazsi-lápa)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya növekszik	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
4.	Kisfészkü aszat <i>Cirsium brachycephalum</i> eseménykövetés	50	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
5.	Henye boroszlán <i>Daphne cneorum</i> (Felsőtárkány: Csákpilis, Kisgyőr: Ásottfa-tető)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya csökken, az élőhely erőteljesen cserjésedik	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
6.	Északi sárkányfű <i>Dracocephalum ruyschiana</i> (Bükk: Nagymező, Kismező)	10	Pozsonyi András, Kalmár Zsuzsa (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya ingadozó	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
7.	Kereklevelű harmatfű <i>Drosera rotundifolia</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	10	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya növekszik	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
8.	Piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i> eseménykövetés	50	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
9.	Hüvelyes gyapjúsás <i>Eriophorum vaginatum</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	10	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya stabil	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
10.	Kakasmandikó <i>Erythronium dens-canis</i> (Miskolc: Lyukó-völgy)	0	Pongrácz Ádám, Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya ingadozó, az élőhely erőteljesen degradálódik, az átültetett tövek egy része túlélte	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
11.	Kockásliliom <i>Fritillaria meleagris</i> (Bükkszentkereszt: Lófő-tisztás Gyöngyössolyos: Nyerges-tető)	20	Magos Gábor, Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)	A növényfaj populációinak állománya ingadozó	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
12.	Kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i> eseménykövetés	100	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
13.	Heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i> (Tiszanána: Galambos-dűlő, Kál: Második-nyomás, Kömlő: Pap-fenek, Borsodivánka: Homokháti-tábla, Poroszló: Vénasszony-dűlő)	30	Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)	A növényfaj jelenlétét az idei évben nem tapasztaltuk a mintaterületeken	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése
14.	Heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i> eseménykövetés	50	BNPI dolgozói	A növényfaj jelenlétét az idei évben nem tapasztaltuk	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
15.	Pókbangó <i>Ophris sphegodes</i> (Eger: Nagy-Eged)	20	Pozsonyi András, Kalmár Zsuzsa (BNPI)	A populáció állománya ingadozó, az élőhely erőteljesen cserjésedik	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
16.	Fehérmájvirág <i>Parnassia palustris</i> (Nagyvisnyó: Nagymező, Veres-sár-völgy-eleje, Hármasteber)	10	Pozsonyi András, Kalmár Zsuzsa (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya stabil	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése
17.	Leánykőköröcsin <i>Pulsatilla grandis</i> (Ostoros-patak menti erdőpuszta, Verpeléti Vár-hegy, Kerecsend: Lógó-part, Pásztó: Görbe-bérc, Bükk: Nagymező)	30	Magos Gábor, Pozsonyi András, Urbán László (BNPI)	A növényfaj populációinak állománya ingadozó	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
18.	Leánykőköröcsin <i>Pulsatilla grandis</i> eseménykövetés	50	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
19.	Janka-tarsóka <i>Thlaspi jankae</i> eseménykövetés	100	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
20.	Tőzegáfonya <i>Vaccinium oxycoccus</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	10	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya növekszik	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
21.	Zöld seprőmoha <i>Dicranum viride</i> (Bükk hegység: Óserdő, Hór-völgy)	0	Papp Beáta (MTM)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése
22.	Zöld koboldmoha <i>Buxbaumia viridis</i> (Bükk: Leány-völgy, Mátra: Kékesi erdőrezervátum)	0	Papp Beáta (MTM)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése
23.	Sziklai illatosmoha <i>Mannia triandra</i> (Bükk hegység)	0	Papp Beáta (MTM)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése
24.	Mohaközösségek monitorozása (<i>Minuartio-Festucetum pseudodalmaticae</i>) (Szarvaskő: Pyrker-szikla)	0	Papp Beáta (MTM)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: mohaközösségek fajkompozíció-változásainak nyomon követése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
25.	Szilikát sziklagyep (<i>Minuartio-Festucetum pseudodalmaticae</i>) társulás monitorozása (Szarvaskő: Pyrker-szikla)	75	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
26.	Peremizs-magyar nyúlfarkfű sziklagyep (<i>Seslerietum heuflerianae-hungaricae</i>) társulás monitorozása (Lillafüred: Fehérkő)	75	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
27.	gyertyános tölgyes (<i>Carici pilosae-Carpinetum</i>) társulás mintahármasainak monitorozása (Vár-hegy erdőrezervátum)	150	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 990 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
28.	Ágasvár kvadrát (O5x5_002) élőhelytérképezése	400	Pozsonyi András (BNPI)	A 2004-es élőhelytérképezés óta a terület 12 %-a került más élőhelyi kategóriába	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése.
29.	Tarna-vidéki TK (Gyepes-völgy) kvadrát (T5x5_091) élőhelytérképezése	400	Pozsonyi András (BNPI)	A 2004-es élőhelytérképezés óta a terület 15 %-a került más élőhelyi kategóriába	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése.
30.	Inváziós növényfajok (selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , kisvirágú nebánsvirág <i>Impatiens parviflora</i> , kanadai aranyvessző <i>Solidago canadensis</i>) monitorozása Ágasvár kvadrátban	40	Pozsonyi András (BNPI)	A 2004-es élőhelytérképezés óta a kisvirágú nebánsvirág (<i>Impatiens parviflora</i>) térhódítása tapasztalható	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
31.	Inváziós növényfajok (selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , kanadai aranyvessző <i>Solidago canadensis</i> , magas aranyvessző <i>Solidago gigantea</i>) monitorozása a Tarna-vidéki TK (Gyepes-völgy) kvadrátban	40	Pozsonyi András (BNPI)	A 2004-es élőhelytérképezés óta mindhárom célfaj csekély mértékű térhódítása tapasztalható	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
32.	Makroszkopikus vízi gerinctelenek monitorozása (Gyöngyössolymos: Nagy-patak, Monostor-patak, Bátorterenyé: Lengyendi-patak, Recsk: Parádi-Tarna, Nagyút: Tarnóca-patak)	0	BioAqua Pro Kft.	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: fajok populációinak állománybecslése.
33.	Egyenesszárnyárnyú közösségek monitorozása (Hór-völgy kvadrát: Ódor-hegy, Török-rét)	0	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: egyenesszárnyú közösségek fajkompozíció-vizsgálata
34.	Pannon gyík monitorozás (Kozárd, Szarvaskő)	50	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
35.	Országos Ürgemonitorozó Akció (Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér)	20	Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A faj populációinak állományai csökkenést mutatnak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
36.	Pelemonitorozás (Kerecsend, Kozárd)	100	Harmos Krisztián, Sashalmi János (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
37.	Gyöngybagolyköpetek gyűjtése és kisemlős-határozás bagolyköpetből (Bükkalja)	150	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Határidő: 2015. 04. 15.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: kisemlősfajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
38.	<p><i>Denevérközösségek monitorozása</i> (Bánhorváti: kastély, református templom, Bélapátfalva: apátsági templom, Berkenye: katolikus templom, Borsodnádásd: katolikus templom, református templom, Borsodszentgyörgy: katolikus templom, Cserépfalu: tájház, Eger: pince, Szarvaskő: katolikus templom, Felsőtárkány: lakóház, Hevesaranyos: katolikus templom, Miskolc: raktár, Nekézseny: református templom, Diósjenő: evangélikus templom, katolikus templom, Sajómercese: katolikus templom, Sály: lakóház, pince, Sirok: katolikus templom, Átány: templom, Emőd: református templom, katolikus templom, Harsány: református templom, katolikus templom, Bükkaranyos: református templom, katolikus templom, Cserépfalu: katolikus templom, Tard: katolikus templom, Eger: könyvtár, főiskola, katolikus templom, Mezőcsát: református templom, katolikus templom, Négyes: templom, Ároktő: templom, Bükk hegység: Kis-kőháti-zsomboly, Szent István-barlang, Kőlyuk, Gyurkó-lápai-barlang, Tatárárok, Hillebrand Jenő-barlang, Csörgő-lyuk, Lök-völgyi-barlang, Istállós-kői-barlang, Jáspis-barlang, Antal-táró, István-lápai-barlang, Hajnóczy-barlang, Fekete-barlang)</p>	750	Dr. Estók Péter (EKF), Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Határidő: 2015. 04. 15.	Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
39.	Ritka és telepesen fészkelő madárfajok felmérése	400	Szalakóta Egyesület	Határidő: 2015. 04. 30.	Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése
40.	Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal Ómassa (40A0-2018, 6190-2022), Váraszó (5130-2009), Bükkszenterzsébet (5130-2010), Dédestapolcsány (6110-2002, 6190-2008), Sáta (6210-2014, 6510-2005), Borsodbóta (6210-2015, 6510-2004), Répáshuta (6520-2003), Jávorkút (6520-2005), Szilvásvár (7230-2008), Tardona (7230-2010), Arló (6430-2009, 6430-2010)	0	Dr. Vojtkó András (EKF)	Natura2000 gyepes növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapok kitöltése megtörtént	Finanszírozás: központi; projekt célja: Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése.
41.	Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal (91M0-2004 Arló: Halonna-bérc, 9130-2011 Arló: Palina-völgy, 9180-2005 Tarnalelesz: Futó-völgy, 91M0-2005 Tarnalelesz: Cinókus, 9130-2009 Szentdomonkos: Hosszú-völgy-dűlő, 9180-2026 Ágasvár, 9180-2012 Csörgő-völgy, 9130-2034 Mátraszentimre: Hegyes-hegy, 91G0-2029 Mátraszentimre: Egres-tető 91G0-2017 Pásztó: Vörös-kő-bérc)	120	Pozsonyi András, Kalmár Zsuzsa (BNPI)	Natura2000 erdős növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapok kitöltése megtörtént	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
42.	Egerbakta-Bátor környéki erdők HUBN20012 élőhelyterképezése	500	Erős Róbert	Határidő: 2015. 04. 30.	Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése.
43.	Patakcsiga felmérése (Bükk hegység)	400	Ferula Bt.	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
44.	Védett és közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése (Lillafüredi erdőtervezési körzet)	450	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum)	A bogárfajok újabb populációi kerültek elő	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
45.	Közösségi jelentőségű bogárfajok (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hőscincér <i>Cerambyx cerdo</i> , remetebogár <i>Osmoderma eremita</i> , kék pattanóbogár <i>Limoniscus violaceus</i>) felmérése (Karancs-Medves TK, Mátrai TK)	350	BNPI őrszolgálat	A bogárfajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
46.	Közösségi jelentőségű bogárfajok (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hőscincér <i>Cerambyx cerdo</i> , remetebogár <i>Osmoderma eremita</i> , kék pattanóbogár <i>Limoniscus violaceus</i>) felmérése (Karancs-Medves TK, Mátrai TK)	350	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum)	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
47.	Gebhardt-vakfutrinka felmérése (Bükk hegység)	300	Angyal Dorottya (Pannon Egyetem)	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
48.	Álolaszsáska (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>) monitorozása (Hór-völgy: Derda-kaszálók, Eger: Nagy-Eged)	0	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Határidő: 2015. 05. 10.	Finanszírozás: központi költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
49.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyú fajok (álolaszsáska <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> , fűrészlábú szöcske <i>Saga pedo</i> , magyar tarsza <i>Isophya costata</i> , pusztai tarsza <i>Isophya modesta</i>) felmérése (Cserhát, Mátra)	350	Dr. Szövényi Gergely	Határidő: 2015. 03. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
50.	Közösségi jelentőségű lepkefajok (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia quadrimaculata</i> , díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i> , sárga gyapjasszövő <i>Eriogaster catax</i>) felmérése (Mátrai TK, Hevesi Füves Puszták TK, Karancs-Medves TK, Borsodi Mezőség TK, Bükki NP)	400	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István, Magos Gábor (BNPI)	A lepkefajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
51.	A közösségi jelentőségű hörcsög elterjedési területének feltérképezése, az állományváltozás nyomon követésére szolgáló módszer kidolgozása és tesztelése	650	Szalakóta Egyesület	Határidő: 2015. 04. 30.	Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
52.	Közösségi jelentőségű lepkefajok országos monitorozásának koordinációja, jelentés összeállítása		Ilonczai Zoltán (koordináció)		Finanszírozás: Természetvédelmi Kártalanítási Alapból átadott pénzeszköz; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése
53.	Kunhalom, földvár kataszterezés	950	Egyéni vállalkozó	A Kelemenszéke változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségei felmérése és újonnan felfedezett objektumok felmérése	Monitoring keret
54.	Barlangtérképezésre illetve poligonhálózat felvételre	1000	Barlangkutató és természetvédő egyesületek	Létrási Vizes-barlang térképezés 250 m Bányász-barlang térképezés 450 m Palota 1. sz. barlang (30 m teljes térkép), Kajla-bérci-zomboly (120 m poligonhálózat felmérése), Fenyves-réti 1. sz. víznyelőbarlang (70 m teljes térképi anyag), Peskő-katlani-barlang (25 m teljes térképi anyag elkészítése)	Monitoring keret

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) szakmai irányítását a Földművelésügyi Minisztérium keretében működő Irányító Központ végzi. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság alkalmazásában álló koordinátor a kidolgozott protokollnak megfelelően készít tervet és végzi el – illetve megbízott kutatókkal végezteti - a feladatokat. 2014-ben az alábbi feladataink voltak: 12 védett és 4 inváziós edényes növényfaj, valamint 3 védett mohafaj monitorozása, gerinces (*ürge, pannon gyík, kisémlősök, denevérfajok, pelefafajok*) és gerinctelen (*makroszkopikus vízi gerinctelenek, egyenesszárnyúak*) állatfajok, valamint 2 élőhely-térképezési kvadrát (Ágasvár, Gyepes-völgy) és 3 növénytársulás monitorozása.

A Natura 2000 területek, élőhelyek és fajok monitorozása során 2014-ben 6 Natura2000-es növényfaj, 1 csigafaj, 7 lepkefaj, 4 egyenesszárnyú faj, 6 bogárfaj és 1 emlősfaj (hőrcsög) felmérése, valamint 16 közösségi jelentőségű gyepes élőhely, 10 közösségi jelentőségű erdős élőhely és egy Natura 2000 terület (Egerbakta-Bátor környéki erdők) felmérése történt meg.

Földvár monitorozás (kataszterezés) során egyéni vállalkozóval kötöttünk szerződést bruttó 950.000,- Ft összegben a következő feladatok elvégzésére 2015. április 30-ai határidővel:

Vizsgálandó objektumok:

1. Szilvásvárad - Bélapátfalva, Kelemenszéke (őskori)
2. Felsőtárkány, Kő-közi földvár (középkor) – új felvétel
3. Bükkzsérc, Hódos-tető földvár (őskori) – új felvétel
4. Csány, Akasztó-halom (őskori) – új felvétel
5. Füzesabony - Dormánd - Erdőtelek - Kál, Nagyút, Atkár, Hort Csörsz-árok (császárkori) – új felvétel

A munka során elvégzendő:

A Kelemenszéke nagykiterjedésű késő-bronzkori földvár teljes területe, változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségeinek minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

Az újabb kutatások során – részben régészeti adatokon, részben saját kutatások – több eddig nem kataszterezett vagy előkerült ismeretlen objektum (melyek a törvényi definíciónak eleget tesznek, táj- és természetvédelmi szempontból értéket hordoznak) minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

Várható eredményként objektumonként egy komplett, sokirányú megalapozó adat- és dokumentumhalmaz jön létre, amely alapján a szükséges védelmi intézkedések jobban tervezhetőbbek, a szükséges védelmi intézkedések meghatározhatók lesznek, az esetlegesen szükséges védetté nyilvánítási kezdeményezést megalapozhatja, a kezelési terv leglényegesebb szakmai adatait biztosíthatja.

A terepi munka 2014-ben elkészült, folyik a zárójelentés összeállítása.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

TIR-be betöltött adatok

1. *Védett objektumok modul*
 - Újabb egyedi tájérték kataszter (TÉKA) adatok

Betöltésre előkészített adatok

NBmR élőhelytérképezési kvadrátok 2011. évi adatai

4.4. Jelentési kötelezettség

Nemzeti jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk (éves madárjelentés, NBmR feladatok jelentése)

A Natura 2000 területek hivatalos adatlapjainak (Standard Data Form) éves felújítását is elvégeztük.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszámban megjelenő rész)
1	Kerecsendi-erdő TT	119,6	elkészült	elkészült	elkészült
2	Bükk Nemzeti Park	42.269	elkészült	elkészült	elkészült
3	Lázbérci TK	3.633,8	folyamatban	-	-
4	Kelet-cserháti TK	7.425	folyamatban	-	-
5	Borsodi Mezőség TK	17.932	folyamatban	elkészült	folyamatban
6	Tarnavidéki TK	9.569,8	folyamatban	elkészült	folyamatban
7	Hollókői TK	141,2	elkészült	-	-
8	Kesznyéti TK	6.083,9	folyamatban	elkészült	folyamatban
9	Szomolyai Kaptárkövek	4,8	elkészült	elkészült	folyamatban
10	Siroki Nyírjestő TT	22,5	elkészült	elkészült	elkészült
11	Gyöngyösi Sárhegy TT	186	elkészült	elkészült	folyamatban
12	Kőlyuktető TT	A védetté nyilvánítás alapját képező érték (szőlőfajta génállomány) megszűnt, jövőjéről később születik döntés			
13	Erdőteli Arborétum TT	3,04	folyamatban	-	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
14	Ipolytarnóci Ósmaradványok TT	513	folyamatban	-	-
15	Lázbérci TK bővítése		elkészült	elkészült	9/2008 (IV.10.) KvVM rendelet
16	Mátrai TK	11.841	elkészült	elkészült	15/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
17	Karancs-Medves TK	6.619	elkészült	elkészült	6/2010 (III.31.) KvVM rendelet
18	Hevesi Füves Puszták TK	16.114	elkészült	elkészült	15/2005 (VII.14.) KvVM rendelet
19	Hevesi Füves Puszták TK bővítés		elkészült	elkészült	26/2008 (X.22.) KvVM rendelet
20	Erdőtelki Égerláp TT	22,4	elkészült	elkészült	14/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
21	Bélkő TT (része lett a nemzeti parknak)	97,27	elkészült	elkészült	5/2008. (II.19.) KvVM rendelet
22	Márháza-pusztai Fáslegelő TT	273	elkészült	elkészült	19/2007 (VI.1.) KvVM rendelet
23	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	104,7	elkészült	elkészült	13/2004 (VII.21) KvVM rendelet
24	Szóllóskei-erdő TT	63,7	elkészült	elkészült	8/2009.(VI.9.) KvVM rendelet
25	Tardi legelő TT (része lett nemzeti parknak)	280	elkészült	elkészült	16/2007 (IV.20.) KvVM rendelet
26	Tervezett Szilvásvárad Aszaló-hegy TT	189	elkészült	elkészült	-
27	BNP tervezett nyugati bővítése	1192	elkészült	elkészült	-
28	Borsodi Mezőség TK bővítése	3.496	-	-	-
29	Tervezett Etesi Fáslegelő TT	67	elkészült	elkészült	-
30	Kesznyéteni TK tervezett bővítése	56	-	-	-
31	Maconkai-rét TT	6	elkészült	elkészült	16/2012. (II. 21.) VM rendelet
32	Mátrai TK déli bővítése	1.500	elkészült	folyamatban	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
33	Mátrai TK nyugati bővítése	kb. 3600	-	-	-
34	Tervezett Mátraverebély Kőszirt-Meszes-hegy TT	869	elkészült	elkészült	-
35	Tervezett Nagylóci Kőhegy TT	172	elkészült	elkészült	-
36	Sárhegyi TT tervezett bővítése	208	elkészült	elkészült	elkészült
37	Tervezett Ipolymenti TK	kb. 4000	-	-	-
38	Tarnavidéki TK tervezett bővítése	468	-	-	-
39	Siroki Nyírjes-tó TT		elkészült	elkészült	-
40	38 helyszínen kaptárkövek természeti emlékké való nyilvánítása	61,21	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
41	9 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvények	11,71	folyamatban	folyamatban	folyamatban
42	7 helyszínen védetté nyilvánítandó mesterséges üregek		elkészült	elkészült	-

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

EMVA keretből, a Darányi Ignác terv keretében 18 tervet készítettünk el. (lásd 3.1.4. pont).

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Gyepterületek

Az erdőgazdálkodók a hegyi réteket 2014-ben már kaszálással kezelték és kis kiterjedésben extenzív legeltetés is megvalósult. A Bükki Nagy-mező esetében a legeltetés 2014-ben is szünetelt, amely az eddig legelt területek gyeptípusainak regenerációját eredményezte. A legeltetés elmaradása viszont a vaddisznó kártételét növelte.

A hegyi réteken is mutatkoznak a klímaváltozás hatásai. A szőrfügyepek fogyatkozása mellett, a franciarperjés rétek és a szálkaperjés gyepek kiterjedése növekszik. Florisztikailag meglepő, hogy 800 méter magasan az Almád-töbörben megjelent a csinos árvalányhaj (*Stipa pulcherrima*), amely szintén a terület klímájának a változását mutatja.

Erdők

A Natura 2000 területek erdőtervének felülvizsgálata során továbbra is problémát jelent, hogy a természetvédelmi szempontból jelentős edafikus társulások védelme érdekében a hatóságok továbbra is csak 5 % hagyásfát hajlandóak előírni az erdőtervben, holott ezen élőhelyek maradandó károsodást szenvednek az amúgy klímaváltozással sújtott területeken. Főleg a sziklai bükkösök azok, amelyekben a rendkívül értékes fajkészlet ellenére további fahasználatokat terveznek és amelyek továbbra is konfliktus forrást jelentenek a gazdálkodó és a természetvédelmi kezelő között. Példaként lehet említeni a Miskolc 38C, 42D erdőrészleteket, amelyek az EU PILOT felülvizsgálat és a hatósági eljárásban tett és másodfokot is megjárt érdekellentét és természetvédelmi aggályok ellenére a Lillafüredi Erdészeti Igazgatóság továbbra is szeretné levágni a még lábon álló sziklai bükkösöket.

Az erdei növényközösségek természetvédelmi problémái közül a klímaváltozás mellett a nagyvadak okozta stressz a jelentősebbek közé tartozik. A nagyvadak közül az idegenhonos muflon (*Ovis musimon*) az a vadfaj, amely a természetvédelmi károk jelentős részéért felelős, és amelynek a létszáma akkor is sok, ha valójában kevés egyed számol a populáció. Kártétele a Bükkben mérséklődni látszik a kövek vonulatán, köszönhetően a farkas tartós jelenlétének. A Mátrában a helyzet annyira súlyossá vált, hogy az egykor értékes erdőterületeken gyakorlatilag aljnövényzet és talaj nélküli kopár területek jöttek létre egyenlőre még lombkoronaszint fedettséggel.

A svájci támogatású pályázatunk keretében számos denevérdetektoros vizsgálatot végeztünk erdei élőhelyeken. Az elmúlt néhány évben több száz élőhelyről mutattunk ki fokozottan védett, a természetszerű erdőállományokhoz kötődő denevérfajokat. Előzetes várakozásainknak megfelelően megállapítást nyert, hogy több, jelen üzemtervi ciklusban véghasználatra tervezett erdőrészlet Natura2000 jelölő és fokozottan védett denevérfaj élőhelyéül szolgál. Az érintett erdőrészletek esetében igyekeztünk azok megfelelő kezelését a fenntartási tervek, üzemtervek során érvényesíteni. A jogszabályi megfeleltetés azonban várhatóan további számos konfliktus forrása lesz, mivel a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat érdemben nincs tekintettel ezen fajok megőrzéséhez szükséges minimális követelményekre, különösen az idős cseres és tölgyes erdőállományok fenntartásában. A pályázat kapcsán az elérhető szakirodalom alapján kidolgozásra kerültek az érintett denevérfajok megőrzését szolgáló, elsősorban az erdőgazdálkodás módját érintő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

javaslatok. Ezen anyag bekerült a nemzeti park készülő kezelési tervébe is. Az összeállított szakmai javaslatok országos szintű alkalmazhatósága érdekében az előkészített anyag szakmai egyeztetésére is sor kerül azzal a céllal, hogy beépíthető legyen az erdészeti üzemtervezések élővilág-védelmi javaslatai közé.

Igazgatóságunk partnerszervezetént vesz részt LIFEinFORESTS (LIFE13 INF/HU/001163) projektben, melynek egyik fő célja a természetszerű erdők biológiai sokféleségének és a természetvédelmi szempontokkal összeegyeztethető erdőgazdálkodás módszereinek bemutatása, a gazdálkodókkal történő megismertetése, és a projekt által érintett Natura2000 területeken található erdők legalább tíz százalékán ezen gazdálkodási módszerek alkalmazása.

Vizes élőhelyek vízfolyások

A 2014-ben folytatódtak a vízfolyások mederrendezései, kotrások és növényzetirtási munkálatok. Utóbbiak főleg a közmunkaprogram keretében zajlottak. Ezek összességében az eddig is özönnövényekkel fertőzött és nem túl jó állapotban lévő csatornázott vízfolyások ökológiai állapotán tovább rontottak. Az aszályos évek a lápi élőhelyek állapotán is rontottak. Továbbra is tapasztalható a nád előretörése, elsősorban a dombvidéki területeken.

Az egerbaktai tőzegmohás lápnál viszont folytatódott a regenerálódás folyamata. A 1990-es évek végén még száraz lábbal járható láp körül 2014-re jelentős lakzóna alakult ki nyílt vízzel. A láp úszik, az egykor jellemző és beerdősülését okozó rezgőnyarak kipusztultak. A tőzegmohák, amelyek a századfordulóra eltűntek, most újra kolonizálnak. A láp szegélyében kialakult kőkénygalagonya szegélycserjés vízbe fulladt.

A vizek ökológiai állapota és az ott élő védett fajok megőrzése szempontjából nem elhanyagolható hatású az abba mesterségesen betelepített halfauna. A védett, közösségi jelentőségű területeket érintő haltelepítések révén több esetben a védett terület állapotában előnytelen változások következhetnek be (Szinva, Hámori-tó). A Tiszalúci Holt-Tisza területén történő P34-es pontytelepítések után együttműködési megállapodást kötöttünk a halgazdálkodóval, ennek értelmében a jövőben jelentős lépéseket tesznek az invazív halfauna gyérítése érdekében.

Számos vízfolyáson található tározók alatt rendszeresen tapasztaljuk a vízszint jelentős csökkenését vagy teljes eltűnését, mely alapvetően ütközik a természetvédelem érdekeivel. Ezen jelenségek a szélsőséges időjárási körülmények miatt egyre gyakrabban megfigyelhetők és a vízfolyásokban élő élővilág totális pusztulásával járnak.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Dél-Borsodi Tájegység	1.018	legelő, kaszáló	Legeltetés, kaszálás a Borsodi Mezőségekre jellemző életközösség megőrzése céljából
2.	Dél-Borsodi Tájegység	43	szántó	Abrak takarmány (zab, kukorica) előállítás a területen tartott állatállomány számára
3.	Dél-Borsodi Tájegység	56	szántó	Lucerna és telepített gyepterület szántó takarmány előállítása céljából
4.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0206/2	3	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
5.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0206/2	0,50	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
6.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/5	3	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
7.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/3	1,7	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
8.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0197	6,4	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzása legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
9.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0197	2	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
10.	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0167/2	0,7	legelő	Szárzúzás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
11.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/d	2,4	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
12.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/g	14,8	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
13.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/a	4	legelő	Tisztító kaszálás, szárzúzás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
14.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 027	2,1	rét	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
15.	Kelet-bükki Tájegység, Tard	1,7	szántó	Szórvány gyümölcsös ápolási munkái
16.	Kelet-bükki Tájegység, Tard	3,5	legelő	Kézi cserjeirtás, sarjleverés, kaszálás legelő helyreállítása érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
17.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Tugár- és Fallóskúti-rét	15	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása.
18.	Mátrai Tájegység, Parád: Somhegy-bükki legelő	15	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása., sarjleverés, invazív keserűfű kaszálása
19.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Hidegkút, Kutyatörő rét	5	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazúzása., a területszélek szárazúzása, sarjleverés, invazív keserűfű kaszálása
20.	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	4	sztyeprét	Szárazúzás, kézi sarjleverés
21.	Dél-hevesi Tájegység, Sarudi, Dormándi táblák	148	szántó	Őszi búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása,
22.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	190	szántó	Őszi búza talaj-előkészítése, vetése
23.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	160	szántó	Őszi káposztarepce betakarítása
24.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	32	szántó	Őszi káposztarepce telepítés
25.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	220	szántó	Lucerna és takarmányfüves területek kaszálása és szárazúzása
26.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	32	szántó	Napraforgó talaj-előkészítése, vetése, betakarítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
27.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	30	szántó	Zab talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
28.	Dél-hevesi Tájegység: Sarudi, Dormándi táblák	16,6	szántó	Kukorica talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
29.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklós, Pély községhatárok	2	vizes élőhely	Gátrendszer, műtárgyak környékének ápolása, invazív és tájidegen fajok irtása
30.	Dél-hevesi Tájegység: Dormándi Nagy-Hanyi, Poroszló	200	kaszáló	Kaszálás, szénabála készítés takarmányozási céllal
31.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklósi Hamvajárás	200	legelő	Szürke marhával történő legeltetés
32.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Mátraszőlős, Sámsonháza, Kisbárcskány	45	sztyeprét	Élőhely-fenntartás, időjárási viszonyok miatt nem kaszálható és gyenge szénhozamú gyepek szárzúzása
33.	Nógrád-Ipoly Tájegység pihenő és bemutatóhelyeinek hulladékmentesítése	9,5	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
34.	Nógrád-Ipoly Tájegység turistaújtjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	175	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
35.	Nógrád-Ipoly Tájegységben lévő rehabilitált bányák hulladékmentesítése	6,5	bányaterület	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
36.	Nógrád-Ipoly Tájegységben lévő pihenőhelyek hulladékmentesítése	3	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
37.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín	48	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfajok (parlagfű, feketéllő farkasfog, selyemkóró, fehér akác, nebáncsvirág, kisvirágú őszirózsa, ezüstfa) visszaszorítása
38.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín	1	vizes élőhely, gyep	Védett kétélűfajok élő- és szaporodó helyeinek fenntartása, védett madárfajok odútelepeinek karbantartása
39.	Nógrád-Ipoly Tájegység pihenő- és bemutatóhelyeinek hulladékmentesítése	10	létesítmény	Védett természeti területen lévő hatósági és információs táblák, forgalomkorlátozó berendezések (sorompók, táblák) karbantartása, cseréje
40.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Baglyaskővár Természetvédelmi Látogatóközpont	1	létesítmény	Bel- és kültéri bemutatóhelyek karbantartása, madármenhely működtetése (14 faj 64 egyede időszakos befogadása)
41.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok, 5520.sz. vadászterület, Ipolytarnóc	510	erdő	Vadászterületek kezelése
42.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	4	kivett	Őshonos rackaállomány fenntartása
43.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	4	vizes élőhely	Vizes élőhely fenntartása, kaszálás, karbantartási munkák
44.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Felső-Hólya tanya	1	gyümölcsös	Gyümölcsösök kezelése, fenntartási munkái

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
45.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	8	kivett	A látogatóközpont körüli parkolók és árkok, út menti területek folyamatos karbantartása, a bemutatóhelyek látogathatóságának biztosítása, szemétkezelés, túravezetés, a bemutató épületek és melléképületek takarítása, régi drótkerítések felszámolása
46.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ósmaradványok TT	12	gyep	Ökoturisztikailag érintett térségek környezetének gyepkezelése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén számos élőhely-típusban folytak természetvédelmi célból kezelések. Területileg is kiemelkedők a Dél-hevesi Tájegység és a Dél-borsodi Tájegység területén végzett területkezelési tevékenységek.

A Hevesi Füves Puszták TK-ban található tűzokvédelmi területeken található szántóinkon, mintegy 700 hektáron saját gazdálkodást folytattunk a tűzok és más fokozottan védett madárfajok számára ideális élőhely-struktúra kialakítása érdekében, a megfelelő művelési módok alkalmazásával.

A Dél-borsodi tájegységen belül jelentősen, 1.000 hektár fölé nőtt a saját kezelésben lévő területek kiterjedése a Batúz-tanyához kapcsolódó saját használatba vett területek kezelése, a haszonbérleti pályázatok elhúzódása miatti művelési kötelezettség jelentkezése, valamint haszonbérleti szerződések felmondása okán a tervezetten felüli területek kezelése miatt. A Borsodi-Mezőség TK-ban kialakított területkezelési központ (Batúz) beruházásai 2015-ben befejeződnek, így jelentős területek saját kezelése fog terveink szerint megvalósulni.

Hegy- és dombvidéki területeinken kiemelhető a hagyományos tájhasználat által kialakított gyepterületek rekonstrukciója és fenntartása a Bükki Nemzeti Parkban, a Mátrai, a Kelet-cserhádi, a Lázbérci és a Tarnavidéki, valamint a Hollókői Tájvédelmi Körzetben.

A bükki és mátrai hegyi rétek kezelése esetében a korábbi évek során bebizonyosodott, hogy a kizárólag kaszálással történő hasznosítás természetvédelmi szempontból hosszú távon nem mindenütt célravezető. Egyes, gyengébb fűhozamú réteken a kaszálásokat hagyományos módon történő legeltetéssel kell kombinálni vagy felváltani.

A Nógrád-Ipoly, Mátrai és Nyugat-bükki Tájegységünkben ennek megfelelően részben a természeti értékeket fenntartó extenzív legeltetéssel történő hasznosításra készítjük elő folyamatosan egyes területeinket.

A kezelések részeként több védett területünkről távolítottuk el a nemcsak a tájképet rontó és szennyező forrásként funkcionáló, hanem ökológiai csapdaként is működő kommunális hulladékot.

Erdős természetvédelmi területen, a saját vagyongazdálkodású erdők kivételével, szakértőként próbáltuk a természetmegőrzési célokat elérni. A természetvédelmi szempontból kiemelten kezelt területeken túl (fokozottan védett terület, erdőrezervátum magterülete) csupán a kiemelkedő florisztikai, társulástani vagy zoológiai értékeket hordozó területeken tudtuk a természetszerű folyamatokat biztosítani intézkedéseink által, a többi erdőrészben a gazdálkodási (vagy egyéb) célok is megjelentek a védelmi rendeltetés mellett, melyek tekintetében szabályozási mechanizmusunk térbeli és időbeni korlátokat szabott. Ezek a beavatkozások nem minősíthetők természetvédelmi kezelésnek, hiszen az ideális állapotot a természetszerű erdőstruktúra kialakítása jelentené esetlegesen természetbarát erdőhasználattal (pl. Pro Silva módszerrel). Saját tulajdonú erdőterületeinken a természetet megközelítő erdőstruktúra kialakítására, az ideális természeti állapotot jelentő autoregulációs szint elérésére törekszünk.

A fentiek értelmében próbáljuk nagy kiterjedésű erdős védett területeink természetvédelmi kezelési előírásait úgy megalkotni, hogy azok hosszú távon biztosítsák a természetmegőrzés célkitűzéseit. Időbeni korlátozásokat általában fokozottan védett madarak védelmében javasoltunk, ezeket a helyszín és a megőrzendő faj igényei alapján határoztuk meg. E tekintetben segítséget jelent a fokozottan védett fajok élőhelyén alkalmazandó korlátozásokat tartalmazó rendelet.

Szántó művelési ágú területeinken – hasonlóan a gyepekhez – nagyrészt bérbeadással valósítottuk meg az elérendő célokat. E helyszíneken – elsősorban tűzokvédelmi és ragadozómadár-védelmi célból – továbbra is a korábbi évben bevezetett látogatási korlátozást alkalmaztuk a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területén. Az ezzel kapcsolatos tapasztalatok, elsősorban a ragadozómadarak esetében kedvezőek, a korlátozás a természet-megőrzési cél mellett a terület tulajdonosai, bérlői számára is hasznosnak bizonyult. A korlátozás bevezetése előtt komoly gondot jelentett a területen megjelenő különböző gyűjtögető tevékenységek (kamilla, gomba) végzése által okozott zavarás. A korlátozás bevezetésével jogalapot teremtettünk a hatékony és jogszerű

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

fellépésre, így a költségek zavartalanabban valósulhatnak meg. A gazdálkodók ugyanennek révén nagyobb vagyonbiztonságot élvezhetnek, így a rendszert ők is támogatják.

Továbbra is folytattuk a vizes élőhely rehabilitációhoz kötődő fenntartási munkálatokat mind a Hevesi-sík, mind a Borsodi-Mezőség területén.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, várható befejezése	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	14,5	száraz- és félszáraz gyepek	KEOP	2014-2015	Szárazzás, széna bála készítés a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
2	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	9,0	gyümölcsös	elemi költségvetés	2014-2015	Kaszálás, gyümölcsfa telepítés, ritka alma- és szilva fajták génmegőrzése
3	Tarna-Lázberc Tájegység Bükkszenterzsébet	11,5	száraz- és félszáraz gyepek	KEOP, elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás, tisztító kaszálás a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
4	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodbóta, Bánhorváti, Uppony	24,0	száraz- és félszáraz gyepek	KEOP, elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás, cserjeirtás, kaszálás a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
5.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Ecseg, Kisbárcány, Kozárd, Márkháza, Sámsonháza községhatárok	90	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (szárazzás)
6.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Kisbárcány, Kozárd, Márkháza, Nagybárcány, Sámsonháza	107	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (kézi cserjeirtás)

Élőhely-rehabilitációs programjaink részben az egykori szórvány-gyümölcsösök, legelők, fás legelők, hegyi rétek helyreállítására irányulnak kiemelten a Bükki Nemzeti Park Mátrai, Kelet-Cserhát, Lázberci, Tarnavidéki Tájvédelmi Körzeteinek területén. A rekonstrukciós programok számos védett és fokozottan védett faj élőhelyének helyreállítását célozzák meg, többek között számos orchideafajét és régi gyümölcsfajták megmentését egyaránt. E mellett vizesélőhely-rehabilitációs programjaink fenntartását is végezzük, és folytatásukat tervezzük.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Növények

A 2014-es időjárásilag „normál” év ellenére továbbra is megfigyelhetőek azok a tendenciák, amely a montán, szubalpin fajok visszaszorulását mutatják. A szubmontán régióban általánosan megfigyelhető például a védett lisztes berkenye (*Sorbus aria*) egyedek tűzelhalásos pusztulása, amely kifejezett és termőképes fákat is érint. Volt olyan 15 cm-es törzsátmérőjű egyed, amely a tavalyi természetes-leveles lombkoronával együtt száradt ki egy év alatt. A berkenyét érintő kutatásaink eredményeként a Bükk-fennsík kivételével, az 1990-es évek elején, a vegetációtérképezés során gyűjtött adatokhoz képest, helyenként jelentős visszaszorulás tapasztalható, erdőgazdálkodással nem érintett véderdőkben is.

Az osztrák botzamaz (*Pleurospermum austriacum*), erdélyi lednek (*Lathyrus laevigatus ssp. transsylvanicus*) fajokról továbbra sem sikerült értékelhető magmennyiséget gyűjteni a génmegőrzéshez és „ex situ” védelemhez.

Más montán fajok esetében az életmenetben bekövetkezett kedvezőtlen változásokat tapasztaltunk, amely a virágzó egyedek számának rapszodikusságát, valamint a juvenilis egyedek nagy mortalitását jelentik. A gömböskosbor (*Traunsteinera globosa*), papucskosbor (*Cypripedium calceolus*) helyzete továbbra sem javult, sőt a kerékkötői *Cypripedium* állomány 2014-es ellenőrzése során az állomány drasztikus egyedszám csökkenését tapasztaltuk. A dolomiton lévő populációk hosszú távú sorsa igen bizonytalan, mivel a dolomit igen rossz vízgazdálkodása miatt a faj az aszályos időszakokban különösen veszélyeztetett.

A szubmediterrán vitézvirág (*Anacamptis pyramidalis*) peremhelyzetben lévő populációi ezzel ellentétben gyarapodnak és újabb előfordulások is ismertté váltak, közte nagy egyedszámú állomány is.

Madarak

Parlagi sas (Aquila heliaca) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra, Borsodi Mezőség, Hevesi-sík): 2014-ben a faj 48 ismert territóriumából 40 esetben kezdődött el költés, és 40 fióka repült ki a 24 sikeres költésből. Egy veszélyeztetett fészek őrzése történt Kápolna község határában, ahol a pár sikeresen költött.

Kerecsen sólyom (Falco cherrug) (Borsodi Mezőség, Kesznyéten, Hevesi-sík) 2 új helyen helyeztünk ki az ÉMÁSZ Nyrt. segítségével alumínium költőládákat, 11 esetben pedig traverzes költőládák karbantartását, kavicspótlását végeztük el. A faj által lakott gally műfészkek közül 4-et újjítottuk fel a biztonságos költések érdekében.

Füleskuvik (Otus scops) (Bükkalja) A faj számára alkalmas fészkelőhelyeken 50 db mesterséges odút helyeztünk ki, mivel a hegylábi területeken sok helyen hiányoznak a fészkelésre alkalmas idős, odvas faegyedek.

Harkályfajok: közép fakopáncs (Dendrocopos medius), fehérhátú fakopáncs (Dendrocopos leucotos), fekete harkály (Dryocopus martius) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra): az erdős területeken nagy léptékű, intenzív erdőgazdálkodás folyik. Az idős állományok területe csökken a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

hegységeken. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedélyezett és engedély nélküli száradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. További probléma a nem megfelelő fahasználati módok előtérbe kerülése. Sokszor száraló vágás helyett részterületes véghasználatot végeznek. Ezek a tevékenységek nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit. Hosszú távon az élőhelyek beszűkülés jelentős állománycsökkenéshez fog vezetni ezeknél a fajoknál.

Gyurgyalag (Merops apiaster) (Nógrád, Heves, B.-A.-Z. megyék): a faj fészkelőhelyeül szolgáló löszfalak, felhagyott homokbányák sok helyen kezdenek teljesen benövényesedni, leromlani. A klasszikus fészkelő helyek egyre jobban szorúlnak vissza, fenntartásuk fontos lenne. A működő bányákban kialakuló új, fészkelésre alkalmas falak pedig bányászati tevékenység által veszélyeztetettek.

Szalakóta (Coracias garrulus) (Borsodi Mezőség, Hevesi-sík) a faj védelme érdekében 2014-ben 20 odút helyeztünk ki a régi, leromlottak pótlására, illetve újakat raktunk ki a faj számára alkalmas élőhelyeken. A szalakóta állománya stabil, kis mértékű emelkedés tapasztalható.

Fehérgólya (Ciconia ciconia) (Borsod, Heves és Nógrád megyék) Az áramszolgáltatókkal közösen folytattuk a vezetékre épült új fészkek fészektartókra történő áthelyezését. Ehhez a fészektartókat igazgatóságunk biztosította. 2014-ben 12 esetben történt tartó kihelyezés. A nagyméretű fészkek vékonyítását is több helyszínen elvégeztettük.

Vízirigó (Cinclus cinclus) (Bükki Nemzeti Park, Mátra): a faj számára tradicionális vizes élőhelyek állapota nem javult. A költését két helyen sikerült kimutatni a Bükk és Mátra hegységeken. A patakok vízhozama, és zavartsága továbbra is a fő veszélyeztető tényező (ez részben az időjárási tényezőkre vezethető vissza).

Emlősök

Erdőlakó denevérfajok: Az erdős területeken jelenleg folytatott erdőgazdálkodási gyakorlat miatt a többkorú, vegyes fajösszetételű zárt erdőállományokhoz kötődő denevérfajok jelentős élőhely-vesztést szenvednek. E tényezők a táplálékbázison keresztül is visszahatnak a denevérállományokra, így közösségi kötelezettségeink teljesítése e téren jelentős problémákkal terhelt. Az elmúlt évben számos adattal bővült az erdőlakó fajok ismertsége.

Barlanglakó denevérfajok: A Bükkben is felbukkantak fehér-orrszindrómát (White-Nose Syndrome, WNS) tüneteket hordozó denevéregyedek, melyek az legnagyobb bükki denevér telelőállományt is érintik. A barlanglakó denevérállományokat az illegális barlangi turizmus mellett a barlangok közelében végzett kiterjedt fahasználatok miatt bekövetkező mikroklimatikus változások is veszélyeztetik.

Egyes mesterséges üregek lezárásával néhány faj részpopulációinak helyzete javult, azonban a legjelentősebb tradicionális élőhelyek fennmaradása a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat miatt még a védett területen is veszélyben van.

Épületlakó denevérfajok:

Az NBmR keretében rendszeresen ellenőrzött épületlakó kolóniák esetében több faj esetében állománycsökkenés figyelhető meg, melynek pontos oka nem ismert, de vélhetően összefüggésben áll az épületpadlások mikroklimájának szélsőségesé válásával, a környező idős erdőterületek, mint táplálkozóterületek csökkenésével és a környező vízfolyások emberi és klimatikus okok miatti állapotváltozásával is.

Az épületeket kezelő szervezetek jelentős forráshiánnyal küzdenek, így a denevérek számára szálláshelyet biztosító épületek rossz állapota a denevérállományokra is visszahat. Az épületek utóbbi évtizedben jellemző kivilágítása a hazai szakirodalom alapján is jelentős negatív hatással van az épületlakó denevérfajokra. Több épületben a denevérkolóniák megőrzése érdekében

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

beavatkozásokat (guanótakarítás) végeztünk, svájci támogatású futó pályázatunk során tizenkét épületben javulni fog a kolóniák helyzete. Kisebb épület átalakításokkal tesszük kedvezőbbé a jelenlegi élőhelyi adottságokat és az állományok rendszeres felmérését biztosító feltételeket.

A panelépületekben előforduló denevérfajokkal kapcsolatos problémákat rendszeresen kezeljük. Az ott élő fajok számára új technológia kialakítása van folyamatban, amittől a megszűnő szálláshelyek egy részének pótlását reméljük.

A fajcsoport megőrzése a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat megváltoztatását igényli. Lakott kistelepülések közelében a fajspecifikus igényeket is figyelembe vevő agrártámogatási rendszerrel segíteni lehetne e veszélyeztetett csoport állományainak megőrzését.

Nagyragadozók

A fajokat érintő illegális vadászati tevékenység 2014-ben is megismétlődött, ezúttal egy fokozottan védett barna medve egyed került kilövésre. A 2014 májusában bekövetkezett eseményt követően a tettesek azonosítása kivételes gyorsasággal megtörtént. Az elkövetők ellen a büntetőeljárás még folyamatban van.

A barna medvével kapcsolatban 2014 novemberében feltételezett károkozással kapcsolatos hírek láttak napvilágot. Az esettel kapcsolatban kiderült, hogy a felmerült károkat kutyák okozták.

Farkas:

Az Egererdő Zrt. kártalanítási igénytel lépett fel a területén észlelt, farkasok által zsákmányolt, vadászható fajok (szarvas, muflon, vaddisznó, őz) állományban okozott kártétel miatt. A megalapozatlan kártérítési igény elutasításra került.

2014-ben a faj stabil jelenlétét igazoltuk. A farkasok jelenleg ismert aktivitása területe meghaladja az 500 km²-t, helyi szaporodásának egyértelmű bizonyítékaival is rendelkezünk.

Igazgatóságunk a nagyragadozókkal kapcsolatban aktív kommunikációt végez. Azonban egyre sürgetőbb a nagyragadozók jelenlétével kapcsolatos operatív lépések megtétele. A nagyragadozók jelenléte esetén előbb-utóbb bekövetkező károk megelőzésére, megfelelő támogatási rendszer alapjainak kidolgozására, az illegális kilövés megakadályozását is szolgáló jeladók beszerzésére, széles körben terjeszthető tematikus információs anyagok terjesztésére (gazdálkodók, turisták, vadászok).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Rövidítések magyarázata: V: védett; FV: fokozottan védett, Be: Berni Egyezmény, Bo: Bonni Egyezmény

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Túzok (<i>Otis tarda</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	2014-ben csak a Hevesi-síkról volt 2 költési adatunk. Elláttuk a fajmegőrzési tervben szereplő feladatokat. A LIFE program terhére megvásárolt földterületeken tűzokkímelő gazdálkodást folytatunk.
	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád megye	Új költő párok kerültek elő a Tarnavidékről és a Tisza mentéről, a költőállománya ebben az évben kis mértékben növekedett. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél. Összesen 20 pár került felmérésre 2014-ben.
	Fehér gólya (<i>Ciconia alba</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék települései, lakott területei.	Az áramszolgáltatóval együttműködve folytattuk az aktív védelmi tevékenységet, összesen 12 db került kihelyezésre. Ebben az évben 181 fészkelőpár került felmérésre.
	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	2014-ben is 6 ismert költésből 3 fióka repült ki sikeresen. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél
	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	Európa Tanács	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 10006	2014-ben már több mint egy évtized óta lakatlan revírben jelent meg újra a faj. Összesen 14 költésből 10 sikeres költést ismertünk, melyekből összesen 11 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein 2014-ben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	Európa Tanács	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 10006	2014-ben már több mint egy évtized óta lakatlan revírben jelent meg újra a faj. Összesen 14 költésből 10 sikeres költést ismertünk, melyekből összesen 11 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein 2014-ben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél.
	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	Nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád Megye	Fészkelőállománya stabilnak mondható. 10 ismert revírből összesen 7 pár költött sikeresen. Ezeknél 7 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél.
	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	32 ismert revírből 24 helyen volt bizonyított költés. 17 pár költött sikeresen. Összesen 43 fióka repült ki ezekből a fészkekből. Az EMÁSZ nyrt.-vel közösen 2 új költőládát helyeztünk ki. Három fészeknél táplálékvizsgálatokhoz pedig kamera csapdát helyeztünk ki a LIFE+ program keretében.
	Kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Összesen 128 ismert költés volt. A fészkelőtelepeken folytattuk a színes gyűrűzést. Ebben az évben folytatódott a faj védelmét szolgáló LIFE+ program is.
	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)		FV, Be.	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék településein.	2014-ben újabb költőládákat gyártattunk. Az ismert költések száma 17 volt.
	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	Nincs	FV,	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	14 ismert fészkelő pár volt 2014-ben.
	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A felmérések során 56 fészkelőpárt sikerült megtalálni.
	Urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006	Állományfelmérés, adatgyűjtés történt működési területünk potenciális élőhelyein. 2014-ben 8 fészkelő párról volt adatunk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Vízirigó (<i>Cinclus cinclus</i>)	nincs	FV	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	2014-ben az előző évhez hasonlóan 2 fészkelő párt sikerült felmérni.
	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	FV	Bükk, Mátra hegység, Tarnavidék, Karancs-Medves	A faj ismert élőhelyin korlátozást kezdeményeztünk az illetékes KTF-nél.
	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	A költőállomány teljes feldolgozása még nem történt meg. A Hevesi Síkon 163 pár volt. 2014-ben 20 új mesterséges odú került kihelyezésre.
	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	Van MME	FV, Be, Bo	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Három helyszínen végeztünk partfal rekonstrukciók a fészkelőhelyek megőrzése érdekében.
	Haris (<i>Crex crex</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A száraz tavasznak köszönhetően csak 32 revírt sikerült felmérni.
	Piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Mátrai Tájvédelmi Körzet	Pályázati fejlesztés eredményeként a faj élőhelyeinek felderítettsége nagyságrendi emelkedést mutat az elmúlt évek tekintetében.
	Farkas (<i>Canis lupus</i>)	van	FV Be, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A Bükkben stabilan jelenlévő nagyragadozó állományát illegális kilövések fenyegetik.
	Anker-araszoló (<i>Erannis ankeraria</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátra, Bükk	A faj elterjedéséről, ökológiai igényeiről és életmódjáról új információkat sikerült gyűjteni, melyek hozzájárulnak a megbízható monitorozási módszerek kidolgozásához, és a faj hatékonyabb védelméhez. A 2004-ben készült fajmegőrzési tervet a közeljövőben aktualizálni szükséges.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Boldogasszony papucs (<i>Cypripedium calceolus</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A virágzási időben 2014-ben is folyamatos őrzés valósult meg.
	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátrai Tájvédelmi Körzet	2014-ban is elvégeztük az élőhely gyepkezelését. Folyamatban van az élőhely bekerítésének és bővítésének előkészítése, a gazdálkodóval történt egyeztetést követően ez erdőterv módosítása.
	<i>Régi gyümölcsfajták</i>	Nincs	Nem védett	Bükki Nemzeti Park, Hollókői Tájvédelmi Körzet Mátrai Tájvédelmi Körzet Tarna-vidéki TK	Régi gyümölcsösök, szórványgyümölcsösök és egyedi fák felmérése és a termés beazonosítása után az értékes egyedek metszése, majd oltványok elkészítése, szaporítás szervezése. Jelenleg 20-25 fajta 600 oltványával rendelkezünk, amik részben származási helyükre, részben közösségi (iskolák, egyházak, parkok, stb.) területekre és nem utolsósorban az általunk végzett tájrehabilitált területekre kerülnek.
	<i>NATURA 2000 jelölő fajok felmérése</i>	Nincs	V, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság teljes működési területe	Tovább folytattuk a 2005-ben megkezdett munkát, amelynek célja a jelölő fajok összes eddigi előfordulásának felmérése, új előfordulások keresése. Ennek során számos új adata került elő a leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>), Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>), kiséfészkesz (<i>Cirsium brachycephalum</i>) fajoknak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Védett fajok tekintetében működési területünket érintően az alábbi külső személyek, intézmények végeztek kutatásokat:

A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka	Személy/intézet	A kutatás célja
Alga, makrofiton, makroszkópikus gerinctelen és hafajok	V/FV	MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet	Közösségek vizsgálata, faunisztika
Nagyfejű csajkó (<i>Lethrus apterus</i>)	V	Deebreceni Egyetem	Genetikai variabilitás, szaporodásbiológia, utódgondozás
<i>vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)</i>	FV	Pilisi Természetvédelmi Egyesület	Gyűrűs és műholdas jelölés
<i>gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)</i>	FV	MME Heves Megyei Csoport/ Dr. Solti Béla	Fém lábgyűrűs jelölés
<i>Dunai tarajos gőte (<i>Triturus dobrogicus</i>)</i>	V	MTTM	Populációgenetikai vizsgálatok
Foltos szalamandra (<i>Salamandra salamandra</i>), Barna varangy (<i>Bufo bufo</i>)	V	MTTM	Filogeográfiai kutatások
<i>Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)</i>	FV	Szegedi Tudományegyetem MME Bükki Helyi Csoport	Ürülék és tollminta gyűjtése genetikai vizsgálatok céljából. Gyűrűzés.
<i>Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)</i>	FV	MME	LIFE+ projekt keretében színes gyűrűs jelölések.
Planária-fajok (<i>Tricladida</i>)	NV/V	Pannon Egyetem, Fülep Teofil	Faunisztikai és ökológia vizsgálatok
Denevér-fajok (<i>Chriptera</i>)	V/FV	MTTM Denevérgyűrűzési Központ Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Faunisztikai, ökológiai és populációgenetikai vizsgálatok
Csíkos szöcskeegér	FV	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Élőhelyhasználat
Vidra (<i>Lutra lutra</i>)	FV	Kaposvári Egyetem	Post mortem vizsgálatok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) felsőtárkányi élőhelyen őrzése valósult meg 2014. májusában.

A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) lengyendi-galyai élőhelyén 2014-ban is elvégeztük az élőhely gyepterületének. Folyamatban van az élőhely bekerítésének és bővítésének előkészítése, a gazdálkodóval történt egyeztetést követően ez erdőterv módosítása.

Gerinces-zoológiai szempontból különösen jelentősek védett hegyvidéki területeink hegylábi szegélyei, melyek táplálkozó területként szolgálnak az erdős területeken költő veszélyeztetett fajoknak (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kigyászölyv*, *darázsölyv*, *feketególya*, *uhu*).

Hegyvidéki élőhelyeink változatosságának biztosítására az erdőterületek természetvédelmi szempontból megfelelő kezelése nyújthat biztosítékot. Mivel ezek túlnyomórészt állami erdészeti részvénytársaságok kezelésében, illetve magántulajdonosok és azok közösségi tulajdonában vannak, így számunkra a közvetett beavatkozás az eljáró hatóság számára megadott természetvédelmi javaslatban realizálódik. A körzeti erdőtervezésben való közreműködésünk során szorgalmaztuk a természetvédelmi szempontból is fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését, a folyamatos erdőborítás melletti erdőhasználati modellt, amely sajnos a jogszabályi háttér változása miatt jelentős ellenállásba ütközött. Az erdőgazdálkodás középtávú terveinek véleményezésénél a fajmegőrzési programok által kidolgozott élőhely-védelmi javaslatokat is megpróbáljuk érvényesíteni. Az erdei életközösség diverzitásának hosszú távú, biztonságos megőrzése csak a fent említett gazdálkodási modell általános bevezetésétől várható.

Gerinces fajok megőrzésére kijelölt területeink másik meghatározó típusai síkvidéki agrár élőhelyeink. A gyakorlati védelmi programoknak köszönhetően egyes fajok a működési terület jelentős részén akár természetvédelmi szempontból degradálnak minősíthető agrár-területeken is előfordulnak. E területek egy részét a Natura 2000 területek Különleges Madárvédelmi Területek körébe vettük fel, de más módon is (például fajmegőrzési programok kivitelezése, hatósági eszközök közvetett alkalmazása, az agrár-támogatási rendszer menedzsmentje) próbáltuk megőrizni.

Igazgatóságunk több fajmegőrzési program kidolgozásában, gyakorlati kivitelezésében is közreműködött, együttműködve más kutatóhelyekkel, társadalmi szervezetekkel.

A gerinces állatfajok védelme érdekében az alábbi védelmi feladatokat láttuk el:

Halak (*Pisces*): Elsősorban természetvédelmi kezelői tevékenységünk keretében számos kisvízfolyás halászati vízterületté nyilvánítása és víztestek halgazdálkodási terve egységes szempontrendszer szerint kerül megvalósításra, köztük országosan védett területek természetes halfaunájának megőrzésére tettünk javaslatokat. 2014-ban számos víztest halfaunisztikai vizsgálatára is sor került.

Kétéltűek

Az előző évek kedvezőtlen hatásainak ellentételezésére 2013 év végén szakmai javaslatok alapján előkészítésre került közel ötven, hegyvidéki erdő területen található, kis kiterjedésű vizes élőhely rekonstrukciója, melyek részben kétéltű szaporodóhelyként jelentősek, de más erdőlakó fajok számára is várhatóan stabil vízfelvételi és táplálkozóterületül szolgálnak majd. A stabilizált élőhelyek a jövőben az erdei úthálózaton megjelenő, szaporodó kétéltű fajok mentési helyeül is szolgálhatnak. A munkálatok többségének kivitelezésére többsége 2014 kora tavaszán került sor.

A korábban végrehajtott, vonalas létesítmények mentén végzett, kétéltűek védelmét szolgáló beruházások mellett a további problémás helyszínek felderítése is folyamatos.

Igazgatóságunk nemzeti parki törzsterületén jelentős számú kétéltű élőhely rekonstrukcióját végezte el, melynek elsősorban az alpesi götte állományok stabilizálása volt a célja. A kétéltűek megőrzését is szolgálja a svájci pályázatunk denevérélőhelyek fejlesztésével kapcsolatos ún. denevér számára létesített vizesélőhely-fejlesztések is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Madarak

Veszélyeztetett madárfajaink védelme érdekében a fajmegőrzési tervnek és a korábbi gyakorlatnak megfelelően élőhely-kezelési, fejlesztési munkákat (fateleptetés, illetve korábbi telepítések megápolása), mesterséges fészkelőhelyek kialakítását (ragadozómadarak, baglyok, szalakóta, énekesmadarak), zsákmányállat védelmét, javasolt hatósági korlátozásokat, egyedi beavatkozásokat, az elektromos hálózaton történő védelmi munkákat, a sérült egyedek gyógykezelésével, repatriálásával kapcsolatos feladatokat végeztük. A tűzokállomány megőrzése érdekében a fajmegőrzési program szinte minden ajánlását alkalmaztuk. A faj lokális védelmi helyzetének javulását várjuk a befejezett és folyamatban lévő KEOP-pályázatok vezeték kiváltási, földkabel fektetési projektjeitől.

Sérült, valamint későn kelt madarak gondozását a BNPI egri központjában, valamint az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen állatorvos bevonásával végezzük. Továbbá a sérült madarak kezelésében szoros együttműködésünk van a Miskolc Városi Vadasparkkal a HNPI-vel és a Fővárosi Állat- és Növénykerttel. A madarak beszállítását őrszolgálatunk végzi. 2014-től indult együttműködés keretében a Mályi Természetvédelmi Egyesület is részt vesz működési területünkön a sérült védett fajok egyedeinek mentésében.

A kerecsensólyom védelme Észak-kelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában (Conservation of Falco cherrug in Northeast Bulgaria, Hungary, Romania and Slovakia LIFE+ pályázatunk 2014. évi tevékenysége során jelentős előrelépések történtek igazgatóságunk alföldi területein található középvezetékű vezetékhalózaton. A projekt egyik fő céljaként végzett oszlopszigetelési tevékenység keretében a madárvédelmi szigeteléssel ellátott vezetékoszlopok száma immár meghaladta a négyezret. A projekt utolsó fázisában az eredetileg tervezett beavatkozási területén kívül további 662 hálózati oszlop madárvédelmi átalakítására került sor. Ezeket az oszlopokat már teljes fejszerkezet átalakítással tették a madarak számára biztonságossá az áramszolgáltató.

A szigetelések hatékonyságának ellenőrzése folyamatosan követésre kerül. A projektben az alkalmazott új technikai eszközök segítségével számos informatív adat gyűlt össze a megjelölt madarak aktivitásával, élőhelyhasználatával, táplálkozásával kapcsolatosan. A projekt másik fő részét képező szélérőművek hatásának vizsgálata a kerecsensólyom populációkra.

A pályázat megvalósítása során tucatnyi információ tábla, információs anyagok kerültek elkészítésre. Jelenleg a projekt zárójelentésének összeállítása folyik.

A parlagi sas-védelme Magyarországon (Conservation of imperial eagles by managing human-eagle conflicts in Hungary) pályázat partnereként a hazai ragadozó madarakat, elsősorban a parlagi sast veszélyeztető egyik fő tényezőt, az illegális mérgezéseket kívánjuk visszaszorítani. A projekt része a hazai állomány folyamatos monitorozása amely elsődlegesen a fészkelőhelyek rendszeres ellenőrzéséből, madarak jeladózásából áll. Továbbá műfészkek kihelyezése és veszélyeztetett fészkek őrzése is része a programnak.

Kékvércse védelme a Kárpát medencében (Conservation of Falco vespertinus in the Carpathian Basin) 2012 szeptemberében indult ez az 5 éves LIFE+ projekt, amely a kék vércse védelmét szolgáló területhasználati módszerek kidolgozását támogatja. A program kedvezményezettje a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a BNPI mint partner vesz benne részt. Az Igazgatóság a Dél-hevesi Tájegység egyik kiemelt jelentőségű közel 400 ha-os területén, 120 szürke marhával történő legeltetési kezelést valósít meg. A projekt célja, hogy megvizsgáljuk, milyen legeltetési intenzitás és egyéb területhasználati módszerek (kaszálás, pihentetés, vizes élőhelyfoltok kezelése, stb.) alkalmazása mellett alakítható a terület a kék vércsék számára leginkább alkalmassá, miközben a gazdálkodás ökonómiai fenntarthatósága is biztosított marad. Ezek mellett a klasszikus védelmi tevékenységet is folytatni kívánjuk, ezek az állomány

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

monitorozása, fészkelőládák kihelyezése, szárnyékerdők telepítése. A projekt eredményeit a természetvédelem mellett a gazdálkodók számára is hozzáférhetővé kívánjuk tenni, illetőleg olyan példával szeretnénk szolgálni, ami a természetvédelem (hangsúlyozottan a kék vércse) és a földhasználók igényeinek is egyaránt megfelel.

Kerecsensólyom afterLIFE program keretében igazgatóságunk működési területén felmértük a fészkelőállományt amely 32 revírben 17 sikeres költés volt. Összesen 43 fióka repült ki a fészkekből. Együttműködés keretében a MAVIR-ral és ÉMÁSZ-szal közösen fészkelő ládákat helyeztünk ki a magasfeszültségen költő pároknál pedig közösen történtek a gyűrűzések, illetve a táplálékmaradvány gyűjtések.

Az igazgatóság működési területén üzemtervezett erdős területeken korábban kidolgozott irányelveknek megfelelően a fészkelő fokozottan védett madárfajok esetében az illetékes KTVF-nél kezdeményeztük a fészkelőhely körüli korlátozás elrendelését költési időben és azon túl is az élőhelyek megőrzése céljából. Továbbá ezeket az információkat tájékoztatásul megküldtük az illetékes erdészeti igazgatóságok számára is.

Emlősök

Denevérvédelmi vonatkozásban a barlangi állományok védelmét látogatási korlátozásokkal biztosítottuk. Erdői élőhelyeken élő fajok védelmét a fahasználati tervek véleményezése során beépített korlátozásokkal igyekeztünk megoldani, részben sikerrel. Panellakó denevéreink védelmével kapcsolatos teendőket igazgatóságunk évek óta rendszeresen végzi. A hatósági előírásokban tett kisebb szakmai javaslatainkkal a városi környezetben élő denevérállományok védelme is hatékonyabban végezhető, ellenőrizhető. Az épületek szigetelésével kapcsolatosan jelentős számú lakóingatlan került helyszínelésre.

Igazgatóságunk az *SH/4/13 kódszámú*, „*Erdői életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban*” című pályázat egyik partnerszervezetként jelentős denevérvédelmi tevékenységet tervezett. A projekt során már korábban beszerzésre kerültek a denevérvédelmi, adatgyűjtési munkát leginkább segítő terepi mintavételeket szolgáló és dokumentáló technikai eszközök (detektorok, speciális denevérfogó eszközök). A projektben résztvevő partnerek (BEKE, ANPI) denevérvédelmi munkáját igyekeztük maximálisan összehangolni. A mintavételek összehasonlíthatósága érdekében nem csak a mintavételi eszközök, hanem azok alkalmazásának protokollja is egységesítésre került. A mintavételek során jelentős mennyiségű adatot gyűjtöttünk, melyek alapvetően az igazolták, hogy a jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. A fahasználatok a denevéreket és élőhelyeiket közvetlen pusztítják. Az idős, összefüggő erdei denevérfajok számára minden egyes véghasználat egyértelműen csökkenti az élőhelyek kiterjedését, melyet a következő idősebb állomány kialakulásáig (mintegy 80-90 évig hatóan) megsemmisít.

A projekt eddigi futása során több épületben található denevérélőhelyen végeztünk denevérvédelmi beavatkozásokat. Az épületekben élő fajok megőrzéséhez szükséges tervezői előkészítést igénylő műszaki beavatkozások előkészítése jelenleg folyik. A projektben tervezett denevérbarát lezárás tervezési előkészítése folyamatban van. Az épületlakó kolóniák védelmét szolgáló beavatkozások tervezési előkészületei szintén folynak. Ezen műszaki tervek várhatóan ez év közepéig elkészítésre kerülnek, majd az év második felétől folyamatosan végrehajtásra kerülnek.

Az év végén előkészítésre került a denevérvédelmi célokat is szolgáló vizesélőhely-rekonstrukciós munkák engedélyezési eljárása lezárult, a vagyonkezelői hozzájárulások rendelkezésünkre állnak, a beavatkozások kivitelezése 2014 első harmadában elkezdődtek.

A pályázat és más projektek során összegyűjtött nagymennyiségű adatot 2014-márciusában adjuk át a kormányhivatal és a gazdálkodók számára. Az érintett fajok és élőhelyeik megőrzése érdekében javasolt természetvédelmi korlátozások az érintett (elsősorban vágásos erdőgazdálkodást folytató) erdészeti igazgatóságok esetén konfliktushelyzetek kialakulása várható.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükkben 2014-ben már legalább ötödik éve tekinthető folyamatosnak a farkas (*Canis lupus*) jelenléte.

A faj jelenlétének ténye indokolttá teszi a fajmegőrzési terv aktualizálását, valamint a gazdálkodók részéről esetlegesen a jövőben jelentkező konfliktushelyzetek megelőző jellegű, a faj élőhelyen maradását biztosító fajmegőrzési intézkedési rendszer mielőbbi kidolgozását. A jelenlegi szabályozási környezetben a faj tartós megtelepedését követően annak fennmaradása csupán adminisztratív eszközökkel, aktív megőrzési lehetőségek hiányában, nem lesz megoldható.

Hazánkban az elmúlt években, elsősorban a szlovák-magyar határ közeli területeken több alkalommal felbukkanó barna medve 2014-ben már tartós jelenlétre utaló jeleket mutatott. Ahogy az előző évben a fokozottan védett farkas egy példánya, 2014-ben egy barna medve esett illegális vadászati tevékenység áldozatául.

Folyamatosan végezzük az inváziós növényfajok működési területünkön való felmérését, bizonyos esetekben az azonnali beavatkozást, hogy még csírájában elfojtsuk az inváziót.

Lepkefajok

Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*): 2014-ben is folytattuk a 2012-ben elkezdett intenzív kutató, monitorozó tevékenységet. Ennek köszönhetően számos új, a korábbi irodalmi megállapításokat nem igazoló ismeretre tettünk szert.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a faj repülési ideje (ezzel együtt a monitorozás időbeli ütemezése) nem a somvirágzással (*Cornus mas*) esik egybe, mint ahogyan azt az irodalmakban olvashatjuk. Az utóbbi években azt tapasztaltuk a Déli-Mátrában, hogy a som virágzása előtt van a lepke rajzáscúcsa. Nagy valószínűség szerint ez a fenológiai változás – előbbre tolódás – az oka annak, hogy a 2006-os monitorozó vizsgálatok eredménytelenül zárultak. Amióta a mátrai tapasztalatok alapján tudjuk, hogy mikor kell keresni a fajt, az ország más részein, így például a Mecsekben és a Balaton-felvidéken is újra előkerültek erős populációk.

A lepke életmódjával kapcsolatos egyik legjelentősebb új eredmény, hogy a hímek az éjszaka második felében repülnek a mesterséges fényforrásokra. Ennek ismeretében jobban érthető, hogy miért voltak eredménytelenek az alkalmi lámpázással végzett kutatások. Az alkalmi lámpázásos mintavételt a kutatók a kora tavaszi időszakban általában csak az éjszaka első felében végzik.

A faj élőhelyi igényeit tekintve eddig csak az edafikus okok miatt felnyíló molyhos tölgyesekben találtuk meg. A tájhasználat miatt nyílt élőhelyeken, mint pl. a fás legelőkön, nem fordul elő. Az élőhely záródásával eltűnik a faj. Ezért nagyon fontos a gyepekkel mozaikos molyhos tölgyes állományszerkezet fenntartása. Ennek megfelel az élőhely gyenge erélyű legeltetése, illetve az élőhely időközönkénti cserjeirtása, - gyérítése.

Az élőhelyén bekövetkező jelentősebb fakitermelés hatására a populáció elpusztul, ezért a faj üzemtervezett erdei élőhelyeit faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba célszerű tenni.

Az egyes populációk egyedszámváltozásaival kapcsolatban az irodalmakban az olvasható, hogy az egyedszámok nagyon ingadoznak, sokáig az észlelési küszöb alatt maradnak, majd rövid időre hirtelen gradációszerűen megemelkednek. Ezt az erőteljes ingadozást nem tapasztaltuk az elmúlt években a dél-mátrai populációknál.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.5. Saját állatállomány

Hortobágyi fekete racka

	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés				Záró állomány
	2014.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Átminősítés	Értékesítés	Vágás	Elhullás	Átminősítés	2014.12.31
tenyészanya	18			13			-1		30
jerke	15			18				-13	20
jerkebárány		19					-1	-18	0
Nőivarú	33	19	0	31	0	0	-2	-31	50
tenyészkos	6		1				-1	-2	4
egyéb kos	22			14	-1	-5			30
kosbárány		12						-12	0
Hímivarú	28	12	1		-1	-5	-1		34
Összesen	61	31	1	31	-1	-5	-3	-31	84

Ipolytarnóc	Db	Parád	Db
anya	4	anya	28
jerke	0	jerke	18
kos	19	kos	15
Összesen:	23	Összesen:	61

Az **Ipolytarnócon** tartott hortobágyi fekete racka állományban a szaporulat 31 bárány volt, ezek közül egy jerkebárány hullott el. Az év folyamán egy anyaelhullás volt, és 1 tenyészkosunk elpusztult. Ennek pótlására vásároltunk egy új tenyészkost. Továbbá 5 egyéb kos levágásra került, 1 állatot eladtunk. Így év végére **84** egyedből áll az állomány. Ennek jelentős része az ősz folyamán átkerült az újonnan kialakított **parádi** állattartó telepünkre. Így 2014. december 31-i állapot szerint **Ipolytarnócon 23 racka** van az alábbi megoszlásban: 4 egyéb anya, 19 egyéb kos. **Parádon 61 állat** van, az alábbi megoszlásban: 28 tenyészanya, 18 jerke, 4 tenyészkos, 11 egyéb kos.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Magyar Szürke Szarvasmarha

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2014.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2014.12.31
üsző	96		12		-1		107
borjú	2						2
Nőivarú	98	0	12	0	-1	0	109
bika							0
bikaborjú	2	3			-1		4
Hímivarú	2	3	0	0	-1	0	4
Összesen	100	3	12	0	-2	0	113

A **tarnaszentmiklósi** telephelyen tartott magyar szürke marha állományban a szaporulat 3 bikaborjú volt az év első felében. A második félévben vásároltunk 12 db üszőt, ezzel az állomány létszáma 115-re emelkedett, ám ebből év közben 2 állatot kellett sérülés miatt kényszervágásra vinni, így 2014. december 31-i állapot szerint **113** egyedből áll a szürke marha állományunk, melynek összetétele: 4db egyévesnél fiatalabb herélt borjú, 109 üsző.

Furioso-North Star ló

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2014.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2014.12.31
üsző			1				1
borjú							
Nőivarú	0	0	1	0	0	0	1
bika							
bikaborjú							
Hímivarú	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	1	0	0	0	1

2014. december 23-án vásároltunk **1 db** Furioso-North Star **tenyészkancát**.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.5.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében (nukleusz állományok)

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság nukleusz állománnyal 2014. december 31-i állapot szerint nem rendelkezik.

2014 őszéig Ipolytarnócon a hortobágyi fekete racka állományt elsősorban génmegőrzési és bemutatási célból tartottuk. Tenyésztési célunk a hortobágyi fekete racka fajta tiszta vérvonalának fenntartása. A kiöregedett és elpusztult tenyészkosokat mindig igyekszünk kedvező vérvonalú kos vásárlásával pótolni a génállomány megőrzésének érdekében. Az ősz folyamán az állomány kétharmadát a Parádon elkészült, mátrai hegyi rétek fenntartására létesített állattartó telepünkre szállítottuk, ahol a génmegőrzési cél mellett elsősorban természetvédelmi területkezelési célból tartjuk az állatokat. A fajtabemutató tevékenység az Ipolytarnócon maradt állatokkal továbbra is megvalósul.

5.5.2. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése növények esetében

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében lévő génmegőrző kertek:

1. Tiszababolna: Szili-erdei erdészház (Borsodi Mezőség TK)

Kiterjedése: 0,7 ha

Létesítésének időpontja: 2013.

Létesítésének célja: a dél-borsodi régió hagyományos gyümölcsfajtáinak ex-situ megőrzése.

Fajták: 43 fajta.

Alma: sóvári, booscopi szép, jonatán, csörgő alma, nyári fontos, húsvéti rozmaring, továbbá 13 még nem vagy bizonytalan határozású fajta.

Körte: búzás körte, bosc kobak, vilmos, nyári kármán, jegenyekörte (Hardenpont téli vajkörte), kisasszony körte, továbbá 10 még nem v. bizonytalan határozású fajta.

Egyéb: 4 cseresznye, 4 szilvafajta.

Rövid leírás: A Szili-erdészház egykori kertjében hagyományos gyümölcsfákból álló fajtagyűjtemény és szaporítókert van kialakítás alatt. Ebben a fajtagyűjteményben a Dél-Borsodban található régi gyümölcsfajtákat szaporítjuk. Középtávú célunk, hogy bemutathassuk - egy tanösvény és látogatóközpont formájában -, milyen virágzó gyümölcsészet folyt itt a Tisza mellett még pár évtizeddel ezelőtt.

Látogathatóság: előzetes bejelentkezés alapján látogatható. Évente néhány alkalommal képzéseket, fórumokat is szervezünk helyi civil szervezetekkel, kutatókkal együttműködve.

2. Borsodszentgyörgy: Palinai gyümölcsös. (Tarnavidéki TK)

Kiterjedése: 13 ha

Leírás: Meghatározóan jonatán ültetvény, amelyben 1-2 renet fajta is található. A fák idősök, állapotuk rossz, illetve nagyon rossz, termésük erősen alternál.

Jelenleg KEOP forrásból a területen gypekezelés zajlik, a gyümölcsöst körbekerítettük, a kerítés mellé galagonya sövényt telepítünk az egykori állapotnak megfelelően. A kidőlt, hiányzó fákat régi fajtájú csemetékkel pótoltuk. További telepítéseket tervezünk a területre a nemzeti park által szaporított régi alma- és körtefajtákból.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az Igazgatóságunk kezelésében lévő rekonstruált szórványgyümölcsösök:

1. Eger: Ostoros-völgy

Kiterjedése: kb. 6 ha

Leírás: KEOP forrásból történt meg a rekonstrukció. Jelenleg néhány idős gyümölcsfa található területen: bacsa körte (3 fa), ismeretlen körtefajta (4-5 fa) sóvári alma (1 fa), kanadai renet (1 fa), ismeretlen, magról kelt almák (5-6 fa) besztercei jellegű szilva (30-40 fa), dió idős magról fái (2-3 fa), cseresznye idős magról kelet fái (10-12 fa), konstantinápolyi jellegű birs (8-10 sarjtelep idős egyedekkel), házi berkenye (1 fa). Telepítésre került 400 db berezcki és konstantinápolyi birs, körte (28 db – kálmán, árpával érő, Liegle-vaj, Favréné), alma (58 db – batul, sóvári, fahéj, húsvéti rozmaring, aranyparmen, fontos), szilva (112 db besztercei, ageni, bódi, debreceni muskotály), cseresznye (2 db szomolyai).

A területre további alma és körtefajtákat ültetünk a BNP által szaporított, a térségre jellemző régi fajtákból. A kitelepítésre tervezett oltványok száma: minimum 200 db.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyéb génmegőrző tevékenysége:

1. Bükk-vidéken található régi fajták szaporítása

Jelenleg körülbelül 600 db almacsemetével rendelkezünk az alábbi fajtákból:

parker pepin, Entz rozmaring, húsvéti rozmaring, batul, jonathan, bauman renet, sóvári, téli aranyparmen, fontosalma, egri piros, boskoopi szép, delicious, bismark alma, hercegnő alma, sikulai, nagyasszony alma (nyári piros kálvil), sárga szépvirágú és további 5-6, eddig nem azonosított fajta. Kb. 30-40 db körte: kármán körte, zöldmagdolna, Favréné, Liegle-vajkörte, Paris körte, gyöngykörte, bacsa. A körték csemeteszámáról csak tavasszal, kitermelés után lesz pontos adatunk.

2. Szaporított fajták örökbeadási programja:

A nemzeti park által szaporított fajtákból magánszemélyeknek 1-2 db-ot, közintézményeknek, egyházi intézményeknek megegyezés szerinti mennyiségben adunk át oltványokat. Az oltványok átadását olyan feltételekhez kötjük, amelyek biztosítják a megőrzésüket és a nemzeti park „ellenőrzési jogát” a helyes kezeléssel kapcsolatban. Jelenleg templomkertekbe (Bér - evangélikus, Markaz - katolikus, Noszvaj – református templomok), iskolákba, óvodákba (Eger, Füzesabony), tájházakhoz (Mezőkövesd), szakiskolai tangazdaságba (Egri Kereskedelmi és Mezőgazdasági Szakközép- és Szakiskola), nemzeti park kezelésében lévő tanyák, épületek kertjeibe, Északerdő Zrt. bekényi bemutatókertjébe és magánszemélyeknek adtunk át oltványokat.

3. Régi gyümölcsösök felújítása

A nemzeti park 3, nem saját kezelésű öreg, régi fajtákat őrző gyümölcsös felújítást szervezte (végezte):

Nemzeti parki területen lévő Északerdő Zrt. által (nem)kezelt terület: Kács, Békaháza: 8-10 régi körtefajta és 6-8 régi almafajta kb. 100 öreg fával

Egererdő Zrt. által kezelt, Tarnavidéki TK részét képező Arló: Ivánkai vadászkastély almáskertje: 10-12 régi almafajta: boskoopi szép, Bismark alma, delicious, hercegnő alma, batul, fehér téli tafota, Simonffy piros és 3-4 meg nem határozott fajta.

Mónosbél, önkormányzati tulajdonú, helyi védelemre javasolt almáskert. 35-40 fa, batul, nyári piros kálvil, sárga szépvirágú, sikulai, Entz-rozmaring, aranyparmen, hercegnőalma, sóvári, jonatán, fontos és 1-2 azonosítatlan fajtával.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.6.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek

A védett és Natura2000 területeken található üzemtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. belföldi jogsegély keretében tájékoztattuk az illetékes Erdészeti Igazgatóságokat, valamint a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségeket az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2014.-ben is szinte minden, az Igazgatóság működési területén található védett erdőterületeket érintő hatósági/szakhatósági engedélyt mi szövegeztünk meg. A több szervezet együttműködését igénylő eljárások miatt jellemzően 8 napos ügyintézési határidővel kell dolgoznunk, ami nem teszi lehetővé előírásaink megfelelő kidolgozását, ill. adataink – ügyvel kapcsolatos – rendszerbe foglalását.

A természetvédelmi hatóság helyett képviseltük a természetvédelmi érdekeket a Salgótarjáni és a Szilvásváradai körzet erdőtervezése során. Az erdőtervi tárgyalásokon a legnagyobb probléma az, hogy az írott jogszabályokban foglaltak nem tudnak a gyakorlat részévé válni. A jelenlegi gyakorlat szerint ugyanis az erdészeti hatóság – minimális eltéréssel – ugyanazokat a szabályokat alkalmazza a védett erdőterületeken történő erdőgazdálkodás megtervezése során, mint a gazdasági erdőkben. Amennyiben a természetvédelem szervezete olyan korlátozásokat szeretne bevezetni, amelyek ettől jelentősen eltérnek – ám a tartamos gazdálkodást nem veszélyeztetik (pl.: folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módszerek üzemi szintű bevezetése) –, azt nem vezetik át az erdőterven arra hivatkozva, hogy nincsenek adatok, amik az adott erdőterület unikális voltát bizonyítanák. Eközben elfeledkeznek arról, hogy az Erdőtörvény szerint a védett erdőkön történő gazdálkodás célja a természetvédelem, és a gazdasági célú gazdálkodás csak olyan módon és mértékben gyakorolható, ami ezt a célt nem befolyásolja. Azaz: az erdészeti hatóságnak, ill. az erdőgazdálkodóknak kellene olyan adatokat, ill. tényeket bemutatni, amik bizonyítják, hogy az általuk javasolt beavatkozások nincsenek hatással a terület védett természeti értékeire. Amíg e témában nincs változás, addig nem várható, hogy a természetvédelem szempontjai érvényesüljenek az erre kijelölt erdőterületeken.

5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az erdőkezelési tevékenységünk során az elsődleges célunk a természetes erdei élőhelyek és az élőhelyi elemek, illetve a kompozicionális összetétel fenntartása, állapotának javítása és/vagy rekonstrukciója.

A saját vagyonkezelésben és nyilvántartásba vett erdőgazdálkodóként kezelt erdőterületünk 4.613,60 ha kiterjedésű, amelyből a faállománnyal borított terület 4.321,49 ha. Az egyéb részlet (tisztás, nyiladék, út, erdei vízállás, vízfolyás stb.) 292, 11 ha-t tesz ki. Ezek az erdők 7 tájegységben, 5 megyében és összesen 60 községhatárban találhatóak. Az erdőterületek üzemmód szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti

Üzemmód	Vágásos	Szálaló	FANE	Átalakító	Összes:
Terület(ha)	2.227,07	364,83	629,65	1099,94	4321,49
Megoszlás(%)	52	8	15	25	100

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az erdőterület az erdőszyepp klímától a bükkös klímáig, a Tisza-hullámterétől, a szikes pusztán keresztül a hegység-előtéri dombvidéktől a középhegységi szubmontán bükkösök termőhelyéig rendkívül változatos termőhelyi és faállományviszonyok között fordul elő.

Az őshonos fafajok területfoglalása mintegy 65%, amíg az idegenhonosak 35%-ot tesznek ki. A jellemző fafajcsoportok megoszlási aránya az alábbi:

Fafajcsoportok	Előfordulási arány
Tölgyek	27%
Cser	17%
Bükk	5%
Akác	19%
Egyéb keménylombos fafajok	11%
Nemesnyár	6%
Hazai nyár	3%
Egyéb lágylombos fafajok	3%
Fenyők	9%

Mag- csemetetermelés

A későbbiekben meg kell találnunk a módját, hogy a védett területeken folytatott erdei élőhely-rekonstrukció során a ritka fa- és cserjefajokat (amelyeknek szaporítóanyaga nehezen, vagy nem beszerezhető a piacon) vissza tudjuk vinni az eredeti termőhelyeikre, elsősorban azokba az edafikus társulásokba, amelyek jellemzően véderdők, illetve az idegenhonos fafajú faállományok szerkezet-átalakításaiba.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés

2014. évben közbeszerzés keretében lehetőség nyílt az Igazgatóság költségvetéséből finanszírozva az erdőterületeinken a legsürgetőbb erdőművelési munkák elvégzésére. Elsősorban a korábbi szerkezet-átalakításokban keletkezett erdőfelújítási kötelezettségeink teljesítése volt az elsőrangú feladat, illetve ezek ápolása. A mesterséges erdőfelújításokban (I. kivitelek) a szokásostól eltérően, a természetvédelmi célok érdekében 3-6 féle őshonos, az adott célállománynak megfelelő fafajt alkalmaztunk.

A élőhelyeket erősen degradáló vadállomány károsító hatása miatti védekezést a mesterséges erdősítések egy részénél vadkárelhárító kerítés építésével oldottuk meg, de még maradt bőven tenni való részben még a mesterséges erdőfelújításokban, részben a véderdeink fenntartása kapcsán. A véderdő fenntartáshoz kapcsolódó vadkár elleni védekezést a pályázati forrásból kívánjuk megoldani a későbbiekben, az erdőfelújításokban a vadászatra jogosultakkal történő megállapodás alapján fogjuk megosztani a költségviselést.

Erdőkezelési feladatainkat nagyjából részben közbeszerzés keretében végeztük, de idén először saját gépjárműnk is részt vállalt erdőápolási feladataink elvégzéséből, mintegy 90 ha erejéig. A véghasználatok és a nevelővágások nagy részét lábon eladással oldjuk meg, ahonnan jelentősebb mennyiségű faanyag értékesítés is történt. Az alábbi munkákat végeztük el az egyes tájegységekben a Területkezelési Osztály és az adott tájegység szoros együttműködésében:

1. Dél-borsodi TE:

- Erdősítések ápolása (Tiszadob, Tiszakeszi, Tiszadorogma, Mezőcsát)- 104,25 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (nemesnyár szerkezet-átalakítások puhafás- és keményfás ligeterdökké) (Tiszadob, Tiszadorogma) – 9,73 ha
- Erdősítések pótlása(Tiszadob, Tiszadorogma) – 12,30 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Nemesnyár tarvágás (Tiszadob, Tiszakeszi) – 7,41 ha
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Tiszababolna, Tiszadob)- 30,58 ha

2. Nógrád-Ipoly TE:

- Erdősítések ápolása (Sámsonháza, Mátraszőlős, Ipolytarnóc, Kisterenye, Salgótarján) - 26.35 ha
- Erdősítés első kivitele(Salgótarján)-0,61 ha
- Pótlások (akác és fenyő szerkezet-átalakítások GY-KTT-CS és KTT-CS-es erdőkké) (Ipolytarnóc, Sámsonháza, Kisterenye, Salgótarján) – 10,50 ha
- Vadkárrelhárító kerítés építése (Felsőtold 10/J) – 750 fm
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Mátraszőlős, Salgótarján-Somoskő, Ipolytarnóc, Nagybárcány) – 17,30 ha

3. Nyugat-bükki TE:

- Pótlások (akác szerkezet-átalakítások GY-KTT-CS erdővé) (Felsőtárkány) – 3,19 ha
- Erdősítések ápolása (Cserépfalu, Bükkzsérc, Felsőtárkány) - 9,15 ha
- Vadkárrelhárító kerítés építése (Bükkzsérc) – 110 fm
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Bükkzsérc,Felsőtárkány, Bélapátfalva) – 33,86 ha

4. Kelet-bükki TE:

- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Kisgyőr, Tard) – 7,14 ha
- Erdősítések pótlása(Tard) – 3,00 ha
- Erdősítések ápolása (Tard) - 9,80 ha
- Faállománynevelés (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Tard, Cserépváralja) – 1,87 ha

5. Mátrai TE:

- Száraló és átalakító üzemmódú erdőkezelés tervezésében és jelölésében erdőkezelőként közreműködés a Szent István Egyetem Svájci Alapos pályázatában (Gyöngyös, Domoszló) – 46,49 ha
- Faállománynevelés (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Parád) – 6,02 ha

Folyamatban lévő erdőfelújításainkból hátrálékos lett 2014-ben 9,09 ha.

Az elvégzett erdőművelési és fahasználati munkák összesítő táblázata

Munkaművelet	Terület (ha)	Kitermelt faanyag(m ³)
Erdőfelújítások ápolása	149,75	-
Mesterséges erdőfelújítás első kivitele (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)	10,34	-
Pótlások (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)	28,99	-
Véghasználat (NNY tarvágás)	7,41	2.168
Faállománynevelés (tisztítás, törzskiválasztó gyérités, NFGY)	89,63	1.909
Összesen:	-	4.077

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A saját vagyongekezelésű erdeinkben jelentős probléma a falopás, főként az erdőtömbön kívüli peremhelyzetű erdőterületeken a Nógrád-Ipoly TE, Kelet-bükki TE és Dél-borsodi TE területén. Vagyonvédelmi célból útlezárásokat végeztünk a tájegységek kivitelezésében és irányításával néhány erdőterületen, amelyet 2015. évben folytatni kívánunk. Továbbá az őrszolgálat is kezdeményezett egy-egy esetben rendkívüli szolgálatot ezeken az erdőterületeken. Ennek következtében valamelyest csökkent a lopáskár az érintett helyszíneken.

A saját megvalósítású erdőkezelésben 2014. évben 1 fő kormánytisztviselő erdőmérnök végezte a tervezést és a szakmai irányítást, a faanyag értékesítést (amelyben az őrszolgálat 3-4 tagja is közreműködött alkalmanként), 1 fő közfoglalkoztatott szakirányító erdész működött közre a szakmai irányításban, faanyag értékesítésben és a gépi ápolás végrehajtásában, illetve 2 fő gépkezelő (1 munkatörvénykönyves foglalkoztatású, 1 közfoglalkoztatott) hajtotta végre a saját gépekkel elvégzett gépi ápolásokat (mintegy 90 ha-on).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az Igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó vadászterület ha)
1.	Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 sz. vadászterület Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület	499
2.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-653310-4-3-0 sz. vadászterület Dél-borsodi Földtulajdonosi Közösség /az igazgatóság a tulajdonosok külső képviselője/	23.533
Összesen:		24.032

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk két vadászterületen érintett közvetlenül a vadgazdálkodásban.

A Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 kódszámú, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület elnevezésű vadászterületen önálló vadászati joggal rendelkezünk. A vadászterület különleges (természetvédelmi) rendeltetésű.

Az ipolytarnóci vadászterület vadászatra alkalmas területének kiterjedése mindössze 499 hektár. Itt extenzív vadgazdálkodást folytatunk. A terület jellegét tekintve zömmel hajdani erodált legelő helyén telepített és természetes szukcesszió nyomán létrejött középkorú erdő, illetve elcserjésedett gyep. A sűrű növényzet mellett a terep rendkívül szabdalt, úgyhogy ember által nehezen, helyenként alig járható. Ezek a jellegzetességei a nagyvad, elsősorban a vaddisznó számára kiváló létfeltételeket teremtenek, így legfontosabb feladatunk a vaddisznóállomány szabályozása.

Az 510 hektár területű, különleges rendeltetésű ipolytarnóci vadászterület 2014-2015. évi vadgazdálkodási tervét eredményesen teljesítettük. A vadászterületen bérvadászat és szakszemélyzeti vadászat keretében 12 db gímszarvas, 12 db őz, 43 db vaddisznó, 2 db róka, 3 db borz és 1 db kóbor kutya került terítékre. A vaddisznóra vonatkozó tervet sikerült túlteljesíteni. A mezei nyúl és fácán állomány lassú növekedése látható. A vizes területeken a megjelent a tőkés réce is és a megfigyelések alapján fészkel is a szigeteken. A róka állomány stagnál, viszont a borz elszaporodni látszik. Vad elhullásról nincs adat. A miocén edrő köré a villanypásztor telepítése eredményes volt, semmilyen vadkár nem volt tapasztalható, az erdő fejlődése folyamatos.

A Borsodi Mezőségben újjá alakított vadászterület 2/3 részén, lényegében a védett természeti területen - ami 2008. óta a Ramsari egyezmény hatálya alá is tartozik - kizárólag természetvédelmi célból folyik vadászati tevékenység a hivatásos vadászok irányításával. Alapvető feladatnak tartjuk - elsősorban a túzok védelme érdekében – a róka és a vaddisznó állományának szabályozását. Sportvadászat kizárólag a vadászterület szegélyén engedélyezett. A vadászterület működtetésének anyagi fedezetét a vadászó földtulajdonosok biztosítják, melyet a hivatásos vadászok munkabérére és a vadgazdálkodásra forgat vissza a Földtulajdonosi Közösség. Pénzügyileg a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságtól teljesen függetlenül, de az Igazgatóság felügyelete mellett működik a vadászterületen a vadgazdálkodás.

A tavalyi évben 176 db őz, 404 db vaddisznó, 120 db fácán, 5 db erdei szalonka, 7 db nagy lilik, 28 db tőkés réce, 4 db balkáni gerle, 68 db dolmányos varjú, 115 db szarka, 7 db szajkó, 165 db róka és 8 db borz került terítékre (élő vad befogás nem volt).

5.8. Halászati vízterek

Igazgatóságunk saját vagyionkezelésében lévő kivett mocsár, árok, patak, csatorna, vízfolyás, tó meghatározásokkal jelzett vízterületeinek a halászati hasznosítása kis kiterjedésük és kedvezőtlen hidrológiai kondícióik miatt kevés kivételtől eltekintve nem lehetséges. A BNPI vagyionkezelésébe tartozó nagy kiterjedésű Tiszalúci Holt-Tisza nevű víztérnek (hrsz. Tiszalúc: 033, 032. Tiszadob: 0551, 0568, 0572) a halászati hasznosítója a Tiszalúci Sporthorgász Egyesület, mely rendelkezik halgazdálkodási tervvel. A Ludányhalászi 0423 hrsz) vízterület halászati hasznosítója a II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesület (Szécsény).

Az Inérháti-főcsatorna nevű víztér (hrsz. Tiszalúc: 045/1, 047, 057/6. Tiszadob: 0493/1, 0469. Kesznyéten: 0190, 0230, 0283. Tiszaújváros: 0260, 0255.) halgazdálkodási jogának gyakorlója a BNPI. Az Inérháti-főcsatornán halászati tevékenységként faunisztikai kutatást és halállomány felmérést végeztünk a korábbi években. Számos más vízterület mellett terveink között szerepel a terület különleges rendeltetésű vízterületté nyilvánításának a hal-génállományok megőrzése, valamint a vizes élőhelyen élő gerinces fajok és a parti vegetáció további hatékony védelme miatt.

Vízterületek különleges rendeltetésűvé nyilvánításával kapcsolatosan 2014-ben javaslatot tettünk. A halászati jog megszerzése ügyében igazgatóságunk további érdemi lépéseket nem tett, mivel a saját vagyionkezelésben lévő vízterületek kezelői feladatait saját forrásból jelenleg nem,

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

csak pályázatok révén tudtuk volna ellátni, illetve a saját vagyonkezelésű vízterületek jövőjét sikeres pályázat esetén sem láttuk kellően biztosítottak. Ezért e tárgyban jelenlegi szervezeti, gazdálkodási lehetőségeink mellett még reálisan elvégezhető kötelezettségekhez igazított anyagot állítottunk össze.

5.8.1. Védett vízterek

Védett és nem védett vízterekben az elmúlt években a halak (*Pisces*) faunisztikai felmérését végeztük. A dombvidéki kisvízfolyások halfaunisztikai monitorozó felmérései rendszeresek voltak, de a hatósági ügyek véleményezése miatt eseti jelleggel is történtek mintavételek.

A hal- és vízgazdálkodókkal a nyilvántartott és nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek kezelésének vonatkozásában folyamatosak voltak a területi egyeztetések. Az aktuális faunisztikai eredmények hozzájárultak a BNPI és a halászati, vízügyi ágazat együttműködésének harmonizációjához, ezáltal az eredményesebb vizes élőhely védelemhez.

A Tiszalúci Holt-Tisza, mint a BNPI vagyonkezelésében lévő Natura2000 terület halászati hasznosítását a Tiszalúci Horgászegyesület végzi. Igazgatóságunk együttműködési megállapodást kötött a gazdálkodóval. Igazgatóságunk más esetekben is együttműködési megállapodások kötésével igyekszik a természetvédelmi szempontok érvényesítésére (pl. Ludányhalászi Öregt-tó).

5.8.2. Védett halastavak

Saját vagyonkezelésben lévő védett halastóval nem rendelkezünk, nem saját vagyonkezelésben lévő halastavak esetében pedig a halgazdálkodási tervek véleményezésénél érvényesítjük a természetvédelmi előírásokat.

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Egyedi tájértékek	2.428*	Egyeztetés alatt

*TIR – OKIR konvertáláskor pontosított adat

Igazgatóságunk saját költségvetésből 394.000 Ft-ot nevesített az egyedi tájértékek felvételezésére. Ebből 4 településen (Detk, Ludas, Visonta, Aldebrő) összesen 225 egyedi tájértéket regisztráltunk a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával. Igazgatóságunkon nyári gyakorlatát töltő egyetemi hallgató elkészítette Istenmezeje település egyedi tájérték felvételének kiegészítését. E munka során 36 objektum került kataszterezésre. Az egyedi tájértékek felvételének szerződés szerinti teljesítése 2015. április 30. Folyik az elkészült felvételei adatok minőségbiztosítása, ellenőrzése. Ennek következtében az egyedi tájértékek száma változhat.

Az egyedi tájértékek listáját a településrendezési tervekhez végzett előzetes adatszolgáltatás keretében megküldjük és felhívjuk a figyelmet az 1996. évi LIII. tv. 6. § (5) bekezdés szerint a *településrendezési tervekben* való szerepeltetésre. Az egyedi tájértékek között is szereplő, kulturális és földtani értékeket hordozó kaptárkövek megóvására kiemelt figyelmet fordítunk.

Egyedi tájértékek felmérése során is adatfelvételi lappal dolgozunk, amely a MSZ 20381:2009 szabvány szerint készült. Az adatlapon felvett információkat a minisztérium által kidolgozott Excel adatbeviteli táblázatban rögzítjük. Ennek segítségével kerülnek feltöltésre az adatok és fotó-dokumentációk az OKIR-be. A 2014-ben felvett egyedi tájértékek a minőségbiztosítás után 2015-ben kerülnek be az OKIR rendszerébe.

Az egyedi tájérték-felmérés során is szükséges az objektumok állapotának jellemzése, amely elsősorban csak szemrevételezés alapján elvégezett állapotfelmérésen alapul. Ezek az adatok is szerepelnek az egyedi tájérték OKIR-be feltöltött kataszteri lapján.

6.2. Településrendezési eszközök és településrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

BNPI településrendezési és területrendezési tervekkel kapcsolatos ügyiratainak összesítése:

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településrendezési terv	87	397	156
területrendezési terv	-	-	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Településrendezési terv felülvizsgálatával, illetve módosításával érintett települések listája:
(Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, összesen 79 település):

Alsópetény, Átány, Bánk, Bélapátfalva, Berkenye, Boldog, Bükkszenterzsébet, Demjén, Dormánd, Eger, Egerszalók, Endrefalva, Felsőtárkány, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyöstarján, Hatvan, Hort, Jobbágyi, Karancskeszti, Kazár, Kerecsend, Lőrinci, Ludányhalászi, Maklár, Markaz, Mátramindszent, Mátraszentimre, Mikóháza, Nógrád, Noszvaj, Palotás, Parád, Poroszló, Salgótarján, Sóstófalva, Szilvásvár, Tolmács, Alacska, Alsószolca, Arló, Berente, Bodrogolaszi, Borsodbóta, Böcs, Bükkábrány, Bükkszentkereszt, Bükkzsérc, Cserépváralja, Gesztely, Harsány, Hejőkeresztúr, Hernádkak, Kazincbarcika, Kissikátor, Kistokaj, Mályi, Megyaszó, Mezőcsát, Mezőkövesd, Miskolc, Nagycséc, Nyékládháza, Ónod, Sajóbáony, Sajókápolna, Sajókaza, Sajólád, Sajómercse, Sajószentpéter, Sata, Szakáld, Szirmabesenyő, Szomolya, Tard, Tiszakeszi, Tiszatardos, Uppony, Vajdácska

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, 2014. évben összesen 79 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával kapcsolatos megkeresések. Megkeresés tárgya volt egy-egy település esetében, „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében előzetes tájékoztatás, adatszolgáltatás kérése, a településrendezési eszközök véleményezése, meghívó egyeztetési tárgyalásra és az elfogadott településrendezési terv megküldése. Előzetes terepbejárásokon, egyeztetéseken is vettünk részt, a megküldött településrendezési tervek tervezett módosításaihoz kapcsolódóan (pl. Miskolc – Szirma városrész, Mályi, Kistokaj településeken).

A településrendezési eljárással és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai véleményeinek településrendezési tervekbe történő beépülésével kapcsolatos tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (1) és (2) bekezdései alapján „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 32. § (1) bekezdése szerint a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása teljes, egyszerűsített vagy tárgyalásos lehet. A teljes eljárás előzetes tájékoztatási, véleményezési, végső szakmai véleményezési, elfogadási és hatálybaléptetési szakaszokból áll. Megjegyezzük, hogy néhány település esetében a kormányrendelet 45.§ (3) bekezdése alapján az Étv. 2012. december 31-én hatályos szabályai alapján kellett eljárunk.

A kormányrendelet alapján a települési önkormányzatok a településrendezési teljes eljárás keretében beküldik az igazgatóság részére a módosítási, illetve felülvizsgálati szándékot jelző megkereső levelüket előzetes tájékoztatási szakaszra. Igazgatóságunk az előzetes tájékoztatási szakaszban megküldi a települési önkormányzat részére a jogszabályokon alapuló, tervezési területeket érintő követelményeket, a településrendezési eszköz tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásokat és az adatszolgáltatást.

A kormányrendelet 32. § (6) bekezdése értelmében tárgyalásos eljárás útján történő véleményezés és a 40. § (4) bekezdése szerint összehívott településrendezési egyeztető tárgyalásokon 2013. évben az igazgatóság tájvédelmi referensei táj- és természetvédelmi értékeket, területeket érintő beruházások, tervezett terület-felhasználás váltások esetében részt vettek, szakmai véleményeiket rögzítették. Igazgatóságunk előzetes adatszolgáltatása, előzetes véleménye végül,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

néhány esetben többszöri egyeztetés, egyeztető tárgyalás után került be a településrendezési tervbe, a településtervezők az egyeztető tárgyaláson elhangzott javaslatainkat, korlátozó előírásainkat figyelembe vették, beépítve azokat a tervdokumentációba.

A véleményezési szakaszt követően a kormányrendelet 43.§ (2) bekezdése előírja, hogy a polgármester kötelezettsége a településrendezési terv elfogadása után 15 napon belül a településrendezési tervek megküldése az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek részére, illetve az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének biztosítása 15 napon belül, értesítve az államigazgatási szervet annak elérési lehetőségéről. A képviselő testület által elfogadott településrendezési eszközöket jelentős arányban megküldték igazgatóságunknak. Előfordult, hogy csak utólag szereztünk tudomást egy-egy terv elfogadásáról. Utóbbi esetben pótlólagosan kértük a településrendezési eszközök beküldését. Jellemző hiányosság továbbra is, hogy a kisebb települések önkormányzatai nem töltik fel honlapjukra a rendelettel elfogadott helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet és a határozattal elfogadott településszerkezeti tervet, továbbá az alátámasztó munkarészeket az Étv. 8.§ (4) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint.

A kormányrendelet. 43.§ (2) bekezdése értelmében beérkezett településrendezési tervek tartalmazták az igazgatóság által kiadott, jogszabályon alapuló védett területekre vonatkozó előírásokat, övezeti lehatárolásokat, korlátozásokat, védett területeket felsorakoztató helyrajzi számos listákat, az ex lege védett értékek és az egyedi tájértékek listáját. A jogi normával nem alátámasztható természet-, táj- és településkép védelmi javaslatainkat, ajánlásainkat az önkormányzatok, tervezők nem minden esetben fogadják szívesen, emiatt ritkán épülnek be a településrendezés eszközeibe.

Jellemzően kis települések esetében, a 2004. év előtt készült és máig hatályos településrendezési tervben még nem szerepeltek az ökológiai hálózat és a Natura 2000 területek, ezért a településrendezési tervmódosításoknál ezen övezetek nem kerültek ábrázolásra a településszerkezeti és a szabályozási terveken. Ezeket csak a településrendezési terv módosítása alkalmával lehetett figyelembe vetetni. Több esetben az önkormányzat, valamint a tervezők is értetlenül álltak az előtt a tény előtt, hogy a településrendezési tervet összhangba kell hozni az Országos Területrendezési Tervvel, valamint a megyei területrendezési tervvel. Igazgatóságunk az előzetes adatszolgáltatás keretében ezeket a területeket térképen, vagy a jogszabályra hivatkozva, helyrajzi számos listával megküldte. A településrendezési tervek módosításai azonban jellemzően nem önkormányzati kezdeményezésre, hanem magánbefektetők részéről indulnak, ezért ezeket az övezeteket, területeket a teljes közigazgatási területre a külterületi településszerkezeti és szabályozási tervekre nem vezetik át. Ebből adódóan minden egyes módosításnál újból fel kell hívunk a figyelmet az ökológiai hálózat, illetve a Natura 2000 területekből adódó fejlesztési korlátozásokra, esetleg már a terület új tulajdonosának neheztelése ellenére is.

Az országos ökológiai hálózat kijelölésekor nem ingatlan határokhoz igazodott, annak övezetei ezért több esetben a településrendezési tervekben még a tervezők által is nehezen kezelhetők, különösen nagy területű ingatlanoknál, például külterületi mezőgazdasági területeknél az építési terület csak a magterületen, vagy az ökológiai folyosó övezetén kívül jelölhető ki, ami nem minden esetben felel meg a földterület tulajdonosának, fejlesztési szándékának. Az új adatszolgáltatások előtt ezért az ökológiai hálózatot az ingatlanhatároknak megfelelően frissítjük. A változásokat megfelelő időszakonként az eljárásrendnek megfelelően megküldjük az FM illetékes osztályának.

A környezeti értékeléssel kapcsolatos észrevételünk, hogy a munkarész sokszor hiányos volt, nem tért ki valamennyi környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős módosítási szándékra.

A biológiai aktivitásérték számítások esetében több alkalommal kértünk kiegészítést (pl. helyrajzi számok, terület nagyságának szerepeltetése), illetve pontosítást a biológiai aktivitás érték kompenzációja érdekében, amelyet a tervezők a jogszabálynak megfelelően javítottak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az egyedi tájértékek felmérése még nem készült el minden település közigazgatási területére. Amely valamely település esetében elkészült, abban az esetben a településrendezési terv módosításához is előzetes véleményünkben, táblázatos formában megküldtük a település teljes közigazgatási területére az egyedi tájértékek adatait, azonban ezeket jellemzően csak a helyi építési szabályzat egyik függelékében szerepeltették. Kivétel, ha a településrendezési terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készült. Jogszabályi előírás hiányában az egyedi tájértékek csak igen ritkán kerültek ábrázolásra a településszerkezeti terveken.

Igazgatóságunk 2014. évben településrendezési eszköz jogszerűtlen tartalma miatt nem kezdeményezte törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását.

Területrendezési hatósági eljárási ügyekben „a területrendezési hatósági eljárásokról” szóló 76/2009. (IV.8.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete alapján az illetékes környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőség jár el szakhatóságként. 2014. évben a Bükki Nemzeti Park Igazgatósághoz jogsegélykérelem nem érkezett a felügyelőségektől, lefolytatott eljárásról nem volt tudomásunk.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Területrendezési tervekkel kapcsolatos szakmai megkeresés 2014. évben nem érkezett igazgatóságunkhoz

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Igazgatóságunk tájvédelmi szakértői tevékenységét elsősorban a beérkező megkeresések kapcsán fejt ki. A véleményezésre megküldött településrendezési tervek mindegyikét a természetvédelmi megfontolások mellett tájvédelmi szempontból is vizsgáljuk. Ilyen jellegű véleményből 156 db-ot készített igazgatóságunk az elmúlt évben. Egyéb ügyek esetében, melyekhez adott véleményünkben kifejezetten tájvédelmi véleményt is megfogalmaztunk, 56 esetben adtunk, melyek között építési, útépitési, elektromos szabadvezetékekkel kapcsolatos, vízjogi és bányászati ügyek szerepeltek.

Kifejezetten tájvédelmi szakértő tevékenységre vonatkozó megkeresés 2014. évben igazgatóságunkhoz nem érkezett.

Részt vettünk a tájvédelmi kormányrendeletet előkészítő fórumain (április-június)

Részt vettünk az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosításának véleményezésében.

Részt vettünk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya és a Mérnöki Kamara között zajlott, naperőművek telepítése tárgyában tartott, egyeztetésen (Budapest, 2014. október 25.).

Részt vettünk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Tájvédelmi Szakmai Napok rendezvényen (Mórahalom, november 19-20.), ahol a helyi jelentőségű védett természeti területek és az településrendezési elképzelések ütközése témában előadást tartottunk.

Részt vettünk és helyszínt, szakmai terepi programot biztosítottunk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Barlang- és földtani értekezlet rendezvénynek (november 26-27., Felsőtárkány).

6.5. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Célzottan tájvédelmi jellegű beavatkozások nem történtek, de KEOP programjainkban végrehajtott, felhagyott bányák természeti állapotának helyreállítását célzó beruházásaink kedvező hatással vannak a védett és Natura 2000 területek tájképi megjelenésére is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

7. Projektek

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Dél-borsodi tájegység élőhelyrehabilitáció II. ütem	2011.05.02 - 2014.09.30.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0027	Vizes élőhely rehabilitáció a vízvisszatartás biztosításával, szénaszállító utak megerősítése, szárnyékerdő telepítése	418 076 000 Ft	418 076 000 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 413 693 965 Ft</p> <p>Az alábbi vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést:</p> <p>Saviterv Kft. - ingatlanrendezési feladatok - 2014. július 21.</p> <p>Garamond Kft. - szemléletformáló kiadványok - 2014. július 18.</p> <p>Kivitelezési feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanösvény létesítés: A tanösvény infrastrukturális elemeinek legyártása, kihelyezése befejeződött A tanösvény táblák információs tartalma szintén elkészült. - Vízépítési feladatok: A vízépítési feladatok befejeződtek. - Műszaki ellenőrzés és a tervezői művezetés: a kivitelezés alatt folyamatos volt a tevékenység befejeződött. - A faápolási feladatok (ápolás, öntözés, vadriasztószeres kezelés, fásítások pótlása a megadott ingatlanokon, összesen 2,4 ha területen). A tevékenység a szerződésben foglaltak szerint befejeződött. <p>A PR tevékenységek is a szerződésnek megfelelően zajlottak. A zárórendezvényre 2014. július 29-én Tiszabábolmán került sor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szemléletformáló kiadványok elkészültek és hiánytalanul leszállításra kerültek. - Az ingatlanrendezési feladatok megvalósultak. A földminősítési eljárási szolgáltatási díj kifizetésre került. Az üzemeltetési engedély és az üzemeltetési dokumentáció elkészült. - A projektmenedzsment tevékenység a projekt megvalósulása alatt folyamatosan és szerződés szerint zajlottak. - Közbeszerzési tevékenység is rendben lezárult.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Földtani értékek védelme a BNPI területén II. ütem: Nyugat-mátrai bányatárók, Nyárjas-pusztai homok-bánya	2013.08.01 2015.05.31	KEOP- 3.1.2/2F/09-11- 2013-0007	Összesen 7 db, Gyöngyös és Parádfürdő környéki 18-19- századi bányatáró helyre-állítás, lezárása, a Salgó-tarján Nyárjas-pusztai homokbánya megóvása	312 546 035 Ft	312 546 035 Ft	Felhasznált támogatás: 157 610 033 Ft. 2014. január 31-én a GeoTeam Kft – vel megkötöttük a szerződést az építési munkák elvégzése céljából. A projektmenedzseri a közbeszerzési tanácsadói és a PR tevékenység a szerződéskötés dátumától kezdve folyamatos. A Parádsasvár, Béke –táró valamint a Nyárjas-pusztai homokbánya műszaki átadás-átvétele megtörtént. A Nyárjas-pusztai homokbánya munkálatainak befejezését követően a tervezői művezetési tevékenység is befejeződött. A további helyszíneken folyamatos a kivitelezés.
Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem	2013.08.15 - 2015. 03. 31	KEOP- 3.1.2/2F/09-11- 2013-0013	A Szent István-barlang világitás korszerűsítése, lezárás cseréje, árvíz-mentesítés a Soltészkeri mésztufabarlang helyre-állításával, a Kis-kőháti-zsomboly denevérvédelmi szempontú lezárása	169 699 569 Ft	169 699 569 Ft	Felhasznált támogatás: 168 977 500 Ft A belső projektmenedzserment szervezet felállt. Szerződéskötés megtörtént a projektmenedzserment, közbeszerzési tanácsadás, műszaki ellenőri tevékenységek, tervezői művezetés tevékenység, pr. tevékenység, szemléletformáló kiadványok készítésére. A Szent-István barlang munkálatainak elvégzése, a Kis-Kőháti zsomboly lezárása és fűtéacsolatának cseréje, valamint a Soltész-kerti.mésztufabarlang helyreállítási, állagmegóvási munkálatainak elvégzése szerződés szerint zajlottak. A műszaki ellenőri feladatok, a tervezői művezető feladatok szerződés szerint teljesültek. A szemléletformáló kiadványok elkészültek, átadásra kerültek. A Soltész-kerti mésztufa barlang üzemeltetési dokumentációja is elkészült. A projektmenedzseri, közbeszerzési tanácsadói és PR tevékenység a szerződéskötés dátumától kezdve a megfelelő ütemben haladtak, szerződés szerint teljesültek. A pályázat fizikai zárása 2014 évben megtörtént.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát átalakítása a Hevesi Füves Puszták TK területén	2013.09.02 - 2015.05.30	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0015	A korábban szigetelésre nem került kb. 407 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése, 3 km vezeték földkábelbe helyezése, 18 km-en tartóoszlopok cseréje új típusú biztonságos oszlopokra	674 631 630 Ft	504 631 630 Ft	Felhasznált támogatás: 21 831 300 Ft A projekt megvalósítása 2013 évben elkezdődött. Az ÉMÁSZ Hálózati Kft. a szabadvezeték-hálózat utólagos madárvédelmi célú szigetelése tárgyban kiírt közbeszerzési eljárása elhúzódott így az eredetileg tervezett 2014.09 hó helyett 2014.12.13-án tudott szerződést kötni a kivitelezési munkálatokra. A késelem az ÉMÁSZ Hálózati Kft. állítása szerint kezelhető. Az AGRIA ÖKOSZISZTÉMA Természetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft-vel 2014.05.27-én megkötöttük a vállalozási szerződésünket természetvédelmi szakfelügyelet ellátása tárgyban. A Dobó István Vármúzeum, valamint a KÖMI Közlekedésmérnöki Iroda Kft. vállalozási szerződésének teljesítési határidejének hosszabbítása miatt szerződés módosításra volt szükség. A nyitórendezvény 2014.01.28-án került megrendezésre Tarnaszentmiklóson. A projektmenedzseri, valamint a PR tevékenység folyamatos, szerződés szerint zajlik. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység lezárult.
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát szigetelése a Dél-Borsodi Tájegységben	2013.09.01 - 2015.06.30	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010	A korábban szigetelésre nem került kb. 240 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése a BMTK és a Kesznyéteni TK területén	669 069 450 Ft	499 069 450 Ft	Felhasznált támogatás: 22 402 800 Ft A projekt megvalósítása 2013 évben elkezdődött. Az ÉMÁSZ Hálózati Kft. a szabadvezeték-hálózat utólagos madárvédelmi célú szigetelése tárgyban kiírt közbeszerzési eljárása elhúzódott így az eredetileg tervezett 2014.09 hó helyett 2014.12.13-án tudott szerződést kötni a kivitelezési munkálatokra. A késelem az ÉMÁSZ Hálózati Kft. állítása szerint kezelhető. Az AGRIA ÖKOSZISZTÉMA Természetvédelmi Szolgáltató és Tanácsadó Kft-vel 2014. május 27-én kötöttük meg a vállalozási szerződésünket természetvédelmi szakfelügyelet ellátása tárgyban. A külső - belső projektmenedzseri, valamint a PR tevékenység folyamatos, szerződés szerint zajlik. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység lezárult.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein	2012.11.19 - 2015.05.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0013	Gyeprekonstrukció a Kelet-Cserhát TK, a Tarnavidéki TK és a Lázberci TK területén	151 162 639 Ft	151 162 639 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 106 403 781 Ft</p> <p>A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: Nyír-Wetland Kft. 2014.01.31-én kötöttünk szerződést növénytelepítés tárgyban.</p> <p>A Tarna-vidéki TK és a Kelet-Cserhát területein megkezdődtek a cserjeirtások, fakitermelések, száruzások, sarjleverések valamint a fűavar eltávolítása.</p> <p>A szemléletformáló kiadványok 2014.07.30-án hiánytalanul leszállításra kerültek.</p> <p>A közbeszerzési tanácsadói tevékenység befejeződött.</p> <p>A gyepes élőhelyek rehabilitációja, kezelése, a növénytelepítések a szerződésnek megfelelően zajlanak. Lázberci TK: 15% Tarnavidéki TK: 35% Kelet Cserhát TK: 55%</p>
Kétéltúátjárók létesítése a Bükkben és a Mátrában	2013.09.02 - 2015.03.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0011	Kétéltúátjárók létesítése a Hasznosi tározó, a Varbói tó és gyöngyösi Sástó mellett, valamint a Bogácsi-tó II. üteme	322 304 224 Ft	322 304 224 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 126 723 132 Ft</p> <p>A belső projektmenedzsment szervezet felállt. Szerződéskötés megtörtént a projektmenedzsment, közbeszerzési tanácsadás, PR tevékenység, tervezői művezetés, monitoring eszközök leszállítására, geodézia visszamérésre, műszaki ellenőrré, illetve a információs táblák legyártására.</p> <p>A kivitelezésre 2014.06.27-én kötöttünk szerződést a KV Kft-vel.</p> <p>A kivitelezés 4 helyszínen zajlott, a Bogácsi és a Varbói helyszínen sikerült szerződés szerinti határidőben befejezni a munkálatokat.</p> <p>2014.11.15-re a szerződésben foglalt véghatáridőre a Sástói helyszínen 25%-os, a Hasznosi helyszínen pedig 50%-os készültségi fokig jutott el a kivitelező. Ezt követően a Közút a téli időjárási körülmények miatt megtiltotta a munkavégzést. A kivitelezés így áttolódik 2015 évre, a kivitelező felé folyamatosan jeleztük a kötbér követelésünket és felszólítottuk a szerződés szerinti teljesítésre, ugyanis a kivitelező a Sástói helyszínen jelentősen eltért a kiviteli tervben foglaltaktól.</p> <p>A projektmenedzseri, PR tevékenység, a tervezői művezetés, műszaki ellenőri felügyelet a szerződéskötés dátumától kezdve folyamatos. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység befejeződött.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
A Ludányhalászi Öreg-tó természetvédelmi rehabilitációja	2013.12.23 / 2015. 05. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0039	A Ludányhalászi Öreg-tó természetvédelmi értékének növelése az eliszapolódás megakadályozásával, invazív növényzet visszaszorításával	107 087 280 Ft	107 087 280 Ft	Felhasznált támogatás: 95 964 344 Ft Szerződéskötések: - Infodigit Kft. - monitoring eszközbeszerzés: 2014. január 08. - PONDUS Környezetvédelmi és Mérnöki Kft. – üzemeltetési, használatbavételi engedély megszerzése: 2014. január 31. - Dornay Béla Múzeum – régészeti tevékenység: 2014. február 6. - FUTIZO Kft. – építési, kivitelezési munkák elvégzése: 2014. június 26. Kivitelezési feladatok: - A megrendelt árukat az INFODIGIT 2014. február 25-re leszállította. - A PR tevékenységek a szerződésnek megfelelően zajlanak. - A szemléletformáló kiadványok 2014. október 31-re elkészültek. - A tó rehabilitációs munkái 2014. december 4-re elkészültek. A helyszíni bejáráson talált hiányzó munkarészeket a kivitelező 2015. január 6-ra pótolta. Ekkor megtörtént a terület műszaki átadás-átvétele. - A műszaki ellenőri és tervezői művezetés tevékenységek a kivitelezéssel párhuzamosan folytak.
Földtani értékek védelme a BNPI területén III. ütem: Nógrád megye	2013.12.23 / 2015. 05. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0036	Nógrád megye területén lévő földtani alapszelvények és feltárások, bányák rehabilitációja	150 226 790 Ft	150 226 790 Ft	Felhasznált támogatás: 86 271 644 Ft Szerződéskötések, szerződésmódosítások: - A kivitelezési munkákra 2014. június 25-én kötöttük meg a vállalkozási szerződést az ALPIN-SALEWA Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.-vel, melyet 2014. július 25-én módosítottunk. - Szerződést módosítottunk a DTMP Kft-vel (tanösvény táblák készítésére) 2014. szeptember 23-án. Megvalósítás: - 2014. március 31-én elkészültek, kihelyezésre kerültek a B típusú táblák. - A szemléletformáló kiadványok december 12-re készültek el. - A tájékoztatási tevékenység keretében a szerződésben vállalt feladatok teljesültek, a záró rendezvény 2014.09.27-én került megrendezésre. - 2014. november 5-re befejeződött a Salgótarján, Csüd-hegyi feltárások és a Sámsonháza földtani alapszelvényeinek rehabilitációja. 2014. december 29-én befejeződött a Nógrádszakál - Páris-völgy, Salgótarján – Eresztvényi-bányák és Salgótarján – Szilvaskői-bányák rehabilitációja, megtörtént a műszaki átadás-átvétel is. - A műszaki ellenőri és tervezői művezetés folyamatos volt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem	2013.12.23 / 2015. 01. 31.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0038	Borókás2 és 4-, Bolhási-, Diabáz-, Speizi-barlangok lezárása, Suba-lyuk veszélymentesítése	86 821 023 Ft	86 821 023 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 84 820 000 Ft</p> <p>Szerződéskötések:</p> <ul style="list-style-type: none"> -A projekt építési, kivitelezési munkáinak elvégzésére 2014. június 16-án kötöttük meg a vállalkozási szerződést az ALPIN SALEWA Zrt.-vel és NOVA-ALPIN Építőipari és Szolgáltató Kft.-vel. <p>Megvalósítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> -2014. március 31-én elkészültek, kihelyezésre kerültek a B típusú táblák. -A kivitelezési munkák a Bolhási víznyelőbarlangnál, a Speizi-barlangnál, a Diabáz-barlangnál, a Borókás 2. sz. és 4. sz. víznyelőbarlangnál szerződés szerint szeptember 30-ig rendben befejeződtek, míg a Suba-lyuk barlangnál az omlásveszély elhárítása szerződés szerint november 14-én rendben fejeződött be. - Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri és tervezői művezetés tevékenység is folyamatosan és rendben teljesült. -A tájékoztatási tevékenység keretében a szerződésben vállalt feladatok teljesültek, a záró rendezvényt 2014. december 11-én, a cserépfalui - Hór-völgyi Látogatóparkban tartottuk meg.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI heves és borsod megyei területein	2013.12.23 / 2015. 07. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0041	A Csörsz-árok egy szakasza, hevesi és borsodi földvárak és kunhalmok rehabilitációja	101 827 466 Ft	101 827 466 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 70 093 839 Ft</p> <p>Szerződéskötések:</p> <ul style="list-style-type: none"> - INFODIGIT Kft. – monitoring eszközbeszerzés: 2014. január 8. - Envirosense Hungary Kft. – lézerszkennelés, és kapcsolódó elemzések, modellek készítésére: 2014. június 5. - A Dobó István Vármúzeummal és a Herman Ottó Múzeummal - régészeti feladatok ellátására: 2014. július 23. - Keletépvíz Építő és Környezetvédelmi Bonyolító Beruházó Kft-vel – kivitelezési, rehabilitációs munkák elvégzésére: 2014. július 23. - Geoteam Kutatási és Vállalkozási Kft.-vel - bemutató feltárás, ismertető felület készítésére: 2014. október 15. <p>Megvalósítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A monitoring eszközök beszerzése 2014. február 25-én megtörtént. - A területvásárlások két ütemben zajlottak, 2014. augusztus 12-én fejeződtek be. - A lézerszkennelés, modellek készítése 2014. július 4-én elkészült. - A régészeti feltárások és a szakmai jelentések 2014. november 30-ra elkészültek. - A kivitelezés a szerződésben foglaltak szerint folyamatos, a helyi örkollégák felügyeletével történik.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola fejlesztése	2013. 04. 12 / 2015. 02. 28	KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005	A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése	59 307 143 Ft	59 307 143 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 50 029 543 Ft</p> <p>Szerződéskötések:</p> <ul style="list-style-type: none"> -INFODIGIT Kft. - mobil munkaállomás beszerzése: 2014. február 28. -Debreceni Természetbarát Turisztikai Egyesület – foglalkoztató füzetek szakmai, grafikai szerkesztése; 2014. május 8. -A Hegyvidék Outdoor Kft.-vel felbontottuk a szerződésünket a megváltozott helyszín és a torony megváltozott paramétere miatt és 2014.augusztus 6. újrakötöttük. <p>Megvalósítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az Infodigit 2014. március 11-re leszállította a mobil munkaállomást. - Az építési munkák július 31-én fejeződtek be, jelentették készre. 2014. október 21-én kaptuk meg az épületre az Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Városüzemeltetési Iroda Építéshatósági Csoporttól a végleges jellegű használatba-vételi engedélyt. - Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri és tervezői művezetés tevékenységek is folyamatosan és szerződés szerint teljesültek. - A nagy értékű eszközök leszállítása több körben a szerződésnek megfelelően teljesült. -A tájékoztatási tevékenység keretében a szerződésben vállalt feladatok teljesültek, a záró rendezvényt 2014. november 20-án, Felsőtárkányban a Nyugati Kapu Oktató- és Látogató-központ-ban tartottuk meg.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban	2012.05.09 - 2016.06.30	SH / 4 / 13	Erdőállapot felmérési módszertan fejlesztése, Erdőállapot felmérések a Börzsöny, Mátra, Aggteleki Karszt területén, Zoológiai kutatások a teljes Északi-Középhegység területén,	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	Felhasznált támogatás: 9 837 382 Ft Beszerzésre kerültek a még hiányzó denevérvédelmi, adatgyűjtési munkái leginkább segítő terepi mintavételeket szolgáló és dokumentáló technikai eszközök (Pettersson D1000X-es detektor, Laserliner VideoFlex G2 endoszkóp kamera). Folyamatosan zajlik az állományok felmérése, dokumentálása. Az élőhely-kezelési munkák közül a denevérek és más fajok számára fontos vizes élőhelyek rekonstrukciója, kialakítása megtörtént. A pályázatban érintett István-lápai barlangnak a denevérbárát lezárásának kialakításához szükséges tervezési folyamat elindult. Százas nagyságrendben kerültek felvételre denevér-élőhelyek. Ezek hanganyagának feldolgozása a projekt során fejlesztett határozó program segítségével folyik. Az új adatokkal az erdei élőhelyek védelmét optimalizálni tudjuk.
Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határmenti térségben	2012.10.01 - 2015.02.28	HUSK 1101/2.2.1/0344	Infrastuktúrális fejlesztés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, különösen a szlovák-magyar határ menti részeken, illetve az SOPSZ működési területén.	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	Felhasznált támogatás: 581 423,91 € Várható fel nem használt támogatás: 3500€ A projekt eredeti befejezési dátuma 2014.09.30-ról meghosszabbításra került a szlovák partner közbeszerzéseinek elhúzóódása miatt. A BNPI minden szakmai tevékenysége megvalósult és lezárult, a nyilvánossági feladatok kivételével. A projekt segítségével elkezdjük az egységes arculatú természetvédelmi bemutatóhelyek, fogadópontok, tanösvények rendszerének kiépítését.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások	2012.10.01 - 2015.02.28	HUSK 1101/2.2.1/0156	A projekt átfogó célja a szlovák magyar határon átnyúló, a Bükk és a Mátra északi előterében található dombvidéki tájak és a Bódvaidomság értékes természeti állapotának fenntartása, hosszú távú megőrzése.	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	Felhasznált támogatás: 424 100,91 € Várható fel nem használt támogatás: 400 € A projekt eredeti befejezési dátuma 2014.09.30-ról meghosszabbításra került a szlovák fél biotikai kutatásainak elhúzódása miatt. A BNPI kutatási és minden más szakmai feladatai megvalósultak, a nyilvánossági feladatok kivételével, a kutató külsős szállító cég az adatok elemzését és szlovák-magyar adatnyilvántartások egységesítésén dolgozik.
A kerecsensólyom védelme északkelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában	2010.10.01 – 2014.12.31	LIFE +	A projekt célja az előző LIFE pályázat tapasztalatainak átadása, illetve a kerecsensólymok kedvező védelmi helyzetének megteremtése ÉK - Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában.	4.032.828 €, melyből a BNPI-t megillető rész 632.175 €	3.006.470 €, melyből BNPI-t megillető rész 484.862 €	A projekt a zárás körüli teendők miatt meghosszabbításra került 2014.12.31-ig de 2014 decemberében sikeresen lezárult. A zárással kapcsolatos adminisztráció 2015. március végéig áthúzódik. 2014-ben közel 700 oszlopfej szigetelését végeztük el. A szigetelések hatékonyságának ellenőrzése folyamatosan követésre került. A projektben az alkalmazott új technikai eszközök segítségével számos informatív adat gyűlt össze a megjelölt madarak aktivitásával, élőhelyhasználatával, táplálkozásával kapcsolatosan. A pályázat megvalósítása során tucatnyi információs tábla, információs anyagok kerültek elkészítésre. A projekt a BNPI koordinálásával 4 ország 14 szervezetének részvételével zajlott.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Mátrai és bükk-hegyi rétek, legelők természetvédelmi kezelési infrastrukturális háttérének kialakítása	2013. 04. 18 / 2014. 12. 31.	KEOP-3.2.0/11-2012-0015	Domb- és hegyvidéki gyepterület kezelését megalapozó infrastruktúra kialakítása, juhodály, mobil pásztorszállás kialakítása. Kútfúrás, komplett gépsor beszerzése, gépszín építése.	222 392 689 Ft	222 392 689 Ft	Felhasznált támogatás: 218 204 489 Ft Összesen 18 Kifizetési kérelem és Időszakos beszámolót, valamint 10 változás bejelentőt nyújtottunk be. Az előkészítési munkák rendben zajlottak, a projektben tervezett ingatlanok megvásárlásra kerültek, az RMT és CBA, az értékbecslés, valamint a kiviteli tervek, építési engedélyes terv, vízjogi létesítési terv határidőre elkészült. A projektmenedzsment tevékenység a projekt megvalósulása alatt folyamatosan és szerződés szerint zajlott. A közbeszerzési szakértői feladatok a szerződésnek megfelelően zajlottak. A PR tevékenységek is szerződésszerűen teljesültek. A záró rendezvényt 2014.10.29-én Parádon tartottuk meg, a C és D típusú táblák elkészültek és kihelyezésre kerültek, a 700 db leporelló, a fotódokumentáció és az internetes aloldal is elkészült. Az építési tevékenységek rendben zajlottak, az egri gépszín és a parádi állattartó telep elkészült, a jogerős használatba vételi engedélyeket megkaptuk. Az állatok vízellátását biztosító 3 db kút határidőre elkészült, a jogerős üzemeltetési engedélyt megkaptuk. Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri tevékenység is folyamatosan és rendben teljesült. A projektben tervezett eszközbeszerzések teljesültek, a mezőgazdasági gépek, az állattartási eszközök, a gépszállító pótkocsi, az önjáró eszközhordozó, valamint a monitoring eszközök leszállításra kerültek. A projekt sikeresen lezárult.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Gépbeszerzés a Nógrád megyei védett gyepterületek helyreállításához	2012. 12. 20 / 2014. 11. 20.	KEOP-3.2.0/11-2012-0016	Gyepterületek fenntartása, komplett gépsor vásárlása, gépszín kialakítása.	249 054 732 Ft	249 054 732 Ft	Felhasznált támogatás: 249 054 732 Ft Támogatási Szerződés módosítást nem nyújtottunk be a projekt időszaka alatt. Összesen 16 Kifizetési kérelem és Időszakos beszámolót, valamint 9 változás bejelentőt nyújtottunk be. A projektmenedzsment tevékenység a projekt megvalósulása alatt folyamatosan és szerződés szerint zajlott. A közbeszerzési szakértői feladatok a szerződésnek megfelelően zajlottak. A PR tevékenységek is szerződészerűen teljesültek. A zárórendezvényt 2014. október 22-én Garábban tartottuk meg, a C és D típusú táblák elkészültek és kihelyezésre kerültek, a 700 db leporelló, a fotódokumentáció és az internetes oldal is elkészült. Az építési tevékenység rendben zajlott, a garábi gépszín elkészült, a jogerős használatba vételi engedély kiadásra került. Az építési tevékenységgel párhuzamosan a műszaki ellenőri tevékenység is folyamatosan és rendben teljesült. A projektben tervezett eszközbeszerzések teljesültek, a mezőgazdasági gépek, a gépszállító pótkocsi, az UNIMOG és a monitoring eszközök. A projekt sikeresen lezárult.
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán I. rész.	2013. 02. 27/ 2015. 05. 28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0017	A lótarthoz szükséges infrastruktúrák, ménések, kialakítása, gépek beszerzése.	247 233 485 Ft	247 233 485 Ft	Felhasznált támogatás: 30 080 062 Ft A P Mérnök P Kft.-vel szerződést kötöttünk a műszaki ellenőri tevékenység elvégzéséhez kapcsolódóan 2014.01.31-én. Az Imperial Kft.-vel szerződésmódosítás történt fizetési ütemezés módosítása miatt. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység az eljárások lefolytatásával folyamatos volt. A projekt végrehajtása folyamatos. A batúz tanya kivitelezési szerződése aláírásra került 2014.10.28-án, a munkaterület átadásra 2014.11.3-án került sor, a munkálatok ütemezés szerint elkezdődtek. A gépbeszerzés első közbeszerzési eljárása eredménytelenül zárult, a második eljárást újra indítottuk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán II. rész.	2013. 02. 27 / 2015.05.28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0018	I. ütemben végrehajtott fejlesztések bővítése, szalastakarmányok tárolására alkalmas takarmányszín építése, a tenyésztői feladatok ellátásához szükséges fogadóépület, szolgálati lakás kialakítása.	246 872 216 Ft	246 872 216 Ft	Felhasznált támogatás: 29 291 912 Ft A P Mérnök P Kft.-vel szerződést kötöttünk a műszaki ellenőri tevékenység elvégzéséhez kapcsolódóan 2014.01.031-én. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység az eljárások lefolytatásával folyamatos volt. A projekt végrehajtása folyamatos. A batúz tanya kivitelezési szerződése aláírásra került 2014.10.28-án, a munkaterület átadásra 2014.11.3-án került sor, a munkálatok ütemezés szerint elkezdődtek
Juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán	2013. 02.27 / 2015. 05. 28.	KEOP-3.2.0/11-2012-0019	A juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése, juhhodály, gépszín, műhely, valamint a kiszolgáló személyzet számára lakás építése. Kutak fúrása.	243 677 594 Ft	243 677 594 Ft	Felhasznált támogatás: 31 886 621 Ft A P Mérnök P Kft.-vel szerződést kötöttünk a műszaki ellenőri tevékenység elvégzéséhez kapcsolódóan 2014.01.031-én. Az Imperial Kft.-vel szerződésmódosítás történt fizetési ütemezés módosítása miatt. A közbeszerzési tanácsadói tevékenység az eljárások lefolytatásával folyamatos volt. A projekt végrehajtása folyamatos. A batúz tanya kivitelezési szerződése aláírásra került 2014.10.28-án, a munkaterület átadásra 2014.11.3-án került sor, a munkálatok ütemezés szerint elkezdődtek . A gépbeszerzés első közbeszerzési eljárása eredménytelenül zárult, a második eljárást újra indítottuk. A batúz tanya vízellátást biztosító kút elkészült, az üzemeltetési engedélyt megkaptuk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
A parlagi sas védelme Magyarországon	2012.01.01 2016.12.31	LIFE10 NAT/HU/000019	A parlagi sas védelme Magyarországon	99 729 €	99 729 €	<p>Felhasznált támogatás: 67 797 € 2014-ben 1 914 503 Ft LIFE támogatás 3 008 697 Ft BNPI önerő</p> <p>A monitoring tevékenység folyamatos volt. A pályázat partnereként a hazai ragadozó madarakat, elsősorban a parlagi sast veszélyeztető egyik fő tényezőt, az illegális mérgezéseket kívánjuk visszaszorítani. A működési területünkön 2014-ben nem történt bizonyítottan mérgezéses esetet. A fő tevékenység a fészkelő állomány felmérése, a költségek folyamatos nyomon követése volt. Emellett őszi-téli időszakban pedig a mérgezéses esetek felkutatására monitoringot és kutyás keresést (31 terepnapon, 51 helyszínen) végeztünk az időszakos megtelepedési helyeken. Kápolna község határban fészekőrzés történt, melyen összesen 47 fő vett részt. A költési eredmények 48 ismert revírben 40 fióka repült ki sikeresen.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
CONSERVATION OF FALCO VESPERTINUS IN THE CARPATHIAN BASIN	2012.09.01. 2018.03.31.	LIFE11 NAT/HU/000926	A Kék vércse védelme Magyarországon LIFE +	1 186 602 €	1 186 602 €	<p>Felhasznált támogatás: 2014-ben 9 425 593 Ft FM támogatás</p> <p>A térség gazdálkodóival, valamint a szakmai műhelyekkel és minisztériumi döntéshozókkal történő egyeztetés és kapcsolattartás részben szervezett formában, részben pedig a napi munkavégzés során eseti módon történt. 2014 márciusában a projektterület (Hevesi-sík; HUBN10004) két helyszínén összesen 100 darab költőláda kihelyezésére került sor. A projektterületen 2013 őszén eltelepített facsoportok egyedeinek ápolása, gyommentesítése, a vegetációs idő végén a kipusztult egyedek pótlása megtörtént. A projektterület kezelése 2014-ben az Agricultural practice plan-ben megfogalmazottak szerint történt. Az induló szürke marha egyedszám 96 darab 24 hónapnál idősebb üszöből és 7 darab borjúból állt, mely júniustól további 12 darab másodéves üszővel egészült ki. A legeltetési kezelés április 24-től november 28-ig tartott. A protokoll szerint a hét három napján a különböző legeltetési intenzitást szimuláló un. legelőegységekben, a többi napon a kísérleti területeken kívül történt a legeltetés. Mindezek mellett igen látványosan visszaszorult a náddal borított területek aránya. Év közben a téli takarmányszükséglet kielégítésére szolgáló szálas és abraktakarmány előállítására is sor került. 2014. április 26-án több mint 100 fő részvételével került megrendezésre szabadtéri projektnyitó rendezvényünk ('kihajtási ünnep'), ahol a környékbeli gazdálkodók, állattartók a gyakorlatban is megismerkedhettek a projekt célkitűzéseivel és a megvalósítás demonstratív elemeivel. Második projektrendezvényünkre szeptember 26-án szintén Tarnaszentmiklóson került sor, ahol a résztvevők előadások formájában tájékozódhattak a projekt előrehaladásáról és az eddigi eredményekről.</p>

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat teljesítése 2014.12.31-ig
„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“	2014.09.01./ 2020.03.31	LIFE13 NAT/HU/000081	„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“	979 676 €	979 676 €	Felhasznált támogatás: 7 905 € LIFE támogatás Felvételre került 1 fő projekt adminisztrátor 4 órás munkaidőben, és 1 fő fajvédelmi munkatárs 8 órás munkaidőben. Egyeztetésre került sor az akciók ütemezését illetően és ezzel kapcsolatban több akcióban (A2, A4, C4, F1) is előrelépés történt. Az alábbi pályázatban szereplő tevékenységek előkészítési munkái kezdődtek meg: adatelemzések, költőhelyek felmérése, adatszolgáltatás, monitoring terv összeállítása. A projekt koordináció és a pénzügyi adminisztráció folyamatos volt.
„Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében”	2014.07.01./ 2018.03.31	LIFE13 INF/HU/001163	„Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében	270 847 €	270 847 €	Felhasznált támogatás: 4 833 € LIFE támogatás Felvételre került 1 fő projekt koordinátor és 1 fő projekt adminisztrátor 8-8 órás munkaidőben. Felvettük a kapcsolatot a pályázat másik társszervezetével (Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetségével - MEGOSZ) és megkezdtük a D5 akcióhoz a magánerdő-gazdálkodók címlistájának összeállítását. Folyamatban van a hazai zempléni tanulmányút pontos helyszínének kiválasztása, egyeztetése. Megkezdtük a Natura 2000 erdők kezeléséről szóló összefoglaló kiadvány tematikájának összeállítását.
Szervezetfejlesztés megvalósítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működtetése és költségsökkentése jegyében	2013.10.01 – 2014.05.31.	ÁROP-1.2.18/A- 2013-2013-0031	A projekt célja a BNPI belső hatékonyságának javulása..	23 859 400 Ft	23 859 400 Ft	Felhasznált támogatás: 1 193 600 Ft Igényelt támogatás: 22 623 091 forint, de 2014 évben csak az előleget kapta meg Igazgatóságunk. A pályázat fizikailag 2014 évben sikeresen lezárult, a záró helyszíni ellenőrzés 2014.09 hóban megtörtént, kifizetése 2015 első negyedévében várható. Fókuszterületek: A következő 6 éves fejlesztési terv megalapozása, a szervezeti célok mentén a teljesítményindikátorok meghatározása. A speciális szervezeti egységek hatékonyságának javítása – kiemelt területek: irányítási folyamatok, eszközgazdálkodás, a szervezeti hálóban rejlő tudás integrálása, az ügyfél elégedettség mérhetővé tétele, önmértékelésen alapuló minőségirányítási rendszer bevezetése.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az igazgatóság ügyiratforgalma

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	ügyek száma
Szakvéleményadás, adatközlés a hatóságok számára	1.244
Jelentési feladatok a Minisztérium számára	399
Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	16.027
Összesen	17.670

Teljes évi ügyiratforgalmunk a 2013. évihez képest jelentős – 71.8 %-os - növekedést mutat. Ennek oka elsősorban az ügyfelekkel történő levelezés növekedése.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
OKTF	Másodfokú eljárások, kutatási engedélyek	39
KÖTEFE	Szakvélemény, adat és tényközlés természetvédelmi ügyben	794
Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságok	Belföldi jogsegély védett természeti és Natura 2000 területek esetén, saját erdővel kapcsolatos ügyek	124
Földügyi hatóságok, kezelő szervek	Vagyonkezelési jelentés	8
MVH, KH Földművelésügyi Ig.	Szakértői közreműködés	49
Önkormányzatok	Rendezési tervek	124

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
	Védetté nyilvánítások	23
Rendőrkapitányságok	Megkeresések, szakértői felkérések	63
	Hatósági bizonyítványok	0
KH Igazságügyi Szolgálat	Közérdekű munkára ítélték foglalkoztatása	0
KH Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság	Vadgazdálkodás, juhtenyésztés	7
Nemzeti Közlekedési Hatóság	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	0
KH Közlekedési Felügyelőségei	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	4
KH Egészségbiztosítási Pénztári Szakig. Szerv		8
KH Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság		1
Összesen		1.244

2014-ben a hatóságok számára történő szakvéleményadás, adatközlés a 2013. évvel közel azonos. Több megkeresés érkezett az OKTF-től, csekély mértékben csökkent azonban az Erdészeti Igazgatóságoktól érkező belföldi jogsegély kérések száma, valamint a településrendezési tervekkel kapcsolatos véleménykérő levelek száma is. A Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával 2014-ben igazgatóságunk nem kötött együttműködési megállapodást, így megkeresés nem érkezett.

Az összes KÖTEFE megkeresések száma csökkenő tendenciát mutatott a korábbi években (2005-ben 525, 2006-ban 495, 2007-ben 379). Ugyancsak csökkenést mutatott az összes kiadott szakvélemény száma (2005-ben 872, 2006-ban 609, 2007-ben 464). A csökkenés a működési területünk változásán kívül elsősorban abból adódott, hogy tájvédelmi ügyekben ritkábban kértek tőlünk szakvéleményt a KÖTEFE-k. Jellemzően építési és más célú hasznosítási tájvédelmi szakhatósági ügyekben érkezik még mindig megkeresés.

A 2008-ban azonban a csökkenő tendencia megfordult, mivel a KÖTEFE megkeresések, és a kiadott szakvélemények száma is nőtt. Előbbieké 23 %-al, utóbbiaké 9 %-al.

A 2009-es adatokat megvizsgálva azt állapíthatjuk meg, hogy ez a növekvő tendencia folytatódott, mivel mind a KÖTEFE megkeresések (501 megkeresés), mind a kiadott szakvélemények száma (541 szakvélemény) nőtt. Előbbieké 7,5 %-al, utóbbiaké 6,9 %-al.

2010-ben a KÖTEFE megkeresések száma és az összes kiadott szakvélemények száma ismét jelentős mértékben nőtt az előző évhez képest. Előbbieké 18 %-al, utóbbiaké 21 %-al.

2011-ben az összes KÖTEFE megkeresések száma (608) kis mértékben nőtt, 2,3 %-al, míg az összes kiadott szakvélemények száma (625) kis mértékben csökkent, 5 %-al.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Ez a növekedési tendencia 2012-ben is folytatódott, mivel az összes – KÖTEFE-nek kiadott - szakvélemény, adat- és tényközlés száma nőtt: 778-at adtunk ki, ami 24%-os növekedést jelent.

2013-ban a KÖTEFE megkeresések száma kismértékű (5,6 %-os) csökkenést mutatott: 734 megkeresés érkezett.

2014-ben a KÖTEFE megkeresések száma ismét (8,1 %-os) növekedést mutat: 794 megkeresés érkezett.

Legnagyobb számban a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is erdészeti, földügyi, vízjogi, környezetvédelmi engedélyezési, barlangkutatói, vadászati, rendezvények és versenyek engedélyezésével kapcsolatos, védett állat- és növényfajok egyedeit, NATURA 2000 területeket érintő (szak)hatósági ügyben kerestek meg bennünket a KÖTEFE-k vélemény (adat, tény) adása végett. Védett természeti területet érintő ügyben az esetek túlnyomó többségében megkeresett bennünket a hatóság. Pontos adat arról, hogy az összes hatósági ügy hány százalékában kerestett meg a zöldhatóság szakvélemény megadása céljából a KÖTEFE-k teljes ügyiratforgalmi statisztikáinak hiányában nem adható.

Szakértői véleményeinket a természetvédelmi hatóságok az esetek túlnyomó többségében figyelembe vették döntéseik során.

A működési területünkön illetékes mindhárom felügyelőséggel együttműködési megállapodást kötöttünk, melyben részletesen szabályoztuk a feladatok ellátásának módját és a kapcsolattartás részleteit. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak helyismerete nélkülözhetetlen mind a természetvédelmi hatósági határozatok előkészítése, mind azok végrehajtásának ellenőrzése során. Az együttműködési megállapodásoknak megfelelően a felügyelőségek az esetek nagyobb részében megküldték részünkre a védett természeti területet érintő határozataikat, szakhatósági állásfoglalásaikat. Utóbbi években kizárólag elektronikusan történik mindez. A megkötött és felülvizsgált együttműködési megállapodások megfelelő keretet jelentenek a további munkához, azok maradéktalan betartása garantálhatja a természetvédelmi szakmai szempontok érvényesülését a KÖTEFE-k hatósági eljárásaiban.

2014-ban is gondoskodtunk a KÖTEFE-k munkájához szükséges adatbázisok aktualizálásáról a TIR-ben.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Földművelésügyi Minisztérium	Ügyek száma
Földművelésügyi Miniszter	3
Közigazgatási Államtitkár	1
Miniszteri Kabinet, Miniszteri Biztos	0
Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkár (pályázati engedélyek is)	22
Ellenőrzési Főosztály	4
Állami Földekért Felelős Államtitkár	18
Projektkoordinációs és IT Biztonságfelügyeleti Főosztály	11
Jogalkotási Főosztály	1
Költségvetési Főosztály	60
Környezetfejlesztési Főosztály	0
Parlamenti Államtitkár Titkársága	0
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	28
Környezetügyért Felelős Helyettes Államtitkár	140
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	95
Természetmegőrzési Főosztály	16
Összesen	399

A Minisztérium részére teljesített jelentési feladatok az előző évhez képest nagymértékű (53%-os) csökkenést mutatnak (2013. évben 843 volt). Jelentős eltérés mutatkozik a Környezetügyért, Agrárfejlesztésért és Hungarikumokért Felelős Államtitkárral (korábban Környezetügyért Felelős Államtitkár) történt levelezésben, valamint a Költségvetési Főosztály felé teljesített jelentési kötelezettségek kapcsán, ami a számos (hozzávetőleg havi 4 db) honlapon feltöltött adatszolgáltatás benyújtásával magyarázható.

Csökkenés mutatkozik a Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály felé nyújtott jelentések kapcsán.

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetések		12.236
Egyéb egyeztetések	nemzetipark igazgatóságokkal	27
	helyben, szervezeti egységek között	291
	személyzeti ügyekben	360
	pályázatokkal kapcsolatosan	1.245
	haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatosan	1.695
	közfoglalkoztatással kapcsolatosan	173
Összesen		16.027

Az ügyfelekkel történő levelezés az előző évhez képest a duplájára nőtt. Növelték az ügyiratszámot az elővásárlási joggal kapcsolatos megkeresések, a 2014-ben nagy sajtóérdeklődést mutató „medve ügy” levelezései, valamint a kaptárkövek védetté nyilvánításával kapcsolatos egyeztetések. A földhasználati rend kialakításával kapcsolatban termőföld használati megosztásról a földhivatal felé benyújtandó megállapodásokhoz köthető levélváltás is jelentős mértékű volt 2014-ben. Nagy mennyiségű levelezéssel járt a lejáró haszonbérleti szerződésekhez és új szerződések kötésére irányuló kérelmekhez kapcsolódó ügyek intézése (birtokból visszavételi jegyzőkönyvek, kérelmek). A szerződések lejáráta miatt nagy számban érkeztek a földhivatali törülő határozatok is.

A KEOP és egyéb nemzetközi pályázati eljárásokhoz kapcsolódó levélváltások száma a 2013. évihez képest jelentős csökkenést mutat, mivel 2014-ben 3 új pályázat indult a 2013. évi 15 új pályázathoz képest, hasonlóan a közfoglalkoztatással kapcsolatos levelezéshez, ahol 2013-ban 3 programot indítottunk (indítás, zárás levelezése, közvetítő lapok iktatása), 2014-ben pedig egy programindítás történt egy hosszabbítással, mely nem járt annyi levelezéssel.

Évről-évre – így 2014-ben is – jelentősen emelkedik a Natura 2000 és MTÉT (Magas Természeti Értékű Területek) területeken tervezett kaszálási bejelentések száma, ami szintén hozzájárult a tavalyihoz viszonyított jelentős növekedéshez.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

8.2. Szabálysértés

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	13	ismeretlen	ismeretlen

Szabálysértési eljárások esetében 2012-ben jelentős változást eredményezett az április 15-én hatályba lépő új szabálysértési törvény (2012. évi II. törvény). A hatályba lépéssel Igazgatóságunk szabálysértési hatósági hatásköre megszűnt, azután a kormányhivatalok, 2013. január 1-től pedig a járási hivatalok járnak el szabálysértési hatóságként a természetvédelmi szabálysértések ügyében.

Mindezen alapvető jelentőségű jogszabályváltozások miatt jelen adatszolgáltatást is át kell értelmezni. A fenti táblázatban szereplő adatok a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által – a Természetvédelmi Őrszolgálat jelentései alapján - 2014. év folyamán tett szabálysértési feljelentéseket mutatják. A 13 esetből 3 természetvédelmi szabálysértés volt (védett természeti területen engedély nélküli járművel közlekedés, tűzrakás, védett növényfaj birtokban tartása), a többi esetben vagyon elleni cselekmények (Sztv. 177.§) miatt kellett feljelentést tenni.

A járási hivatalok – álláspontunk szerint – többnyire továbbra is enyhén ítélik meg a természetvédelmi szabálysértéseket. A pénzbírságokat tehát a járási hivatal szabja ki, a befizetések is hozzá érkeznek, ezért nincs információnk a befizetések megtörténtéről. A szabálysértések egyes körére az új Sztv. lehetővé teszi az elzárás kiszabását is, amelyről nem minden esetben értesülünk, ezért a másik két rubrika nem tartalmaz adatokat.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az intézkedések során figyelmet fordítottunk a Natura 2000 területek ellenőrzésére is.

Az új Sztv. és a Rendészeti tv. (2012. évi CXX. törvény) szabályainak elsajátításában számos jogi képzéssel segítettük a Természetvédelmi Őrszolgálatot. A törvény által megkívánt együttműködési megállapodásokat mindegyik illetékes megyei rendőr-főkapitánysággal megkötöttünk, annak rendelkezéseit alkalmazzuk.

Az új Sztv. alkalmazása kapcsán számos probléma merült fel. Ezeket jeleztük az FM illetékes főosztálya felé. Továbbra is problémát okoz az Sztv. 2.§ (4) bekezdése, mivel a szabálysértések és a közigazgatási bírságok elhatárolása nem megfelelő, így a természetvédelmi szabálysértés tényállása a gyakorlatban nem alkalmazható. Ezt a problémát megerősítette az FM az NPTF – 276/2/2014. számú levelében is. Ennek folytán Igazgatóságunk nem javasolta a természetvédelmi öröknek a helyszíni bírság alkalmazását, hiszen a fentieknek megfelelően csak közigazgatási (természetvédelmi) bírság szabható ki (a statisztika az előző oldalon ezért mutat a korábbinál jóval kisebb számot a természetvédelmi szabálysértéseknél). A természetvédelmi bírság magasabb bírságösszegei még a 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet módosítását követően is aránytalanok az elkövetett jogsértésekhez képest. További probléma, hogy a természetvédelmi bírság eljárási szabályai (határidők, másodfokú eljárás, bírósági felülvizsgálat) akár több évre is képesek elhúzni azt az időt, amíg jogerős határozat születik.

Ezzel szemben a helyszíni bírság esetében a döntés azonnal, a helyszínen jogerőre emelkedik, ami mind a jogalkalmazók munkáját jelentősen segíti, az állampolgárokra nézve is kedvezőbb, és jól elősegíti a további szabálysértések elkövetésének megelőzését. Ezek miatt feltétlenül megoldandónak tartjuk a fenti problémát.

A védett természeti területre járművel történő olyan behajtások esetén, amikor igazoltatásra nem kerül sor (mivel a jármű vezetője nincs a helyszínen, ezért az intézkedő természetvédelmi őr a forgalmi rendszám alapján jelenti fel), az Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség 2014. év során immár négy esetben tájékoztatott arról, hogy nem tud eljárni és természetvédelmi bírságot kiszabni. Levelük szerint a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEK-KH) a központi rendszámnyilvántartásból történő adatszolgáltatásért díjat számol fel. Ezt a szolgálati úton jeleztük a Földművelésügyi Minisztérium felé.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

8.3. Természetvédelmi bírság

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Természetvédelmi bírság	24	650	0
Helyszíni bírság	13	260	20

Ebben a csoportban szerepel a *természetvédelmi bírság* is, amelynek kiszabása 2005-től az egységes zöldhatóság hatáskörébe tartozik. Igazgatóságunk természetvédelmi bírságot ezért már nem szab ki, ugyanakkor a természetvédelmi bírság változatlanul jelentős jogi eszköz maradt a természetvédelmi szankciórendszerben, hiszen az ügyfél kötelezése (tevékenység abbahagyására, elvégzésére, vagy türésére) csak ezen – a Felügyelőségek által lefolytatható – hatósági eljárásban oldható meg. Fentiek miatt a táblázatban szerepeltetett adatok az Igazgatóságunk által kezdeményezett, és a felügyelőségek által kiszabott bírságokra vonatkozó adatokat tartalmazzák. A befizetett összegekről – mivel azok nem hozzánk folynak be – nem tudunk beszámolni.

2014. során 24 esetben kezdeményeztük természetvédelmi bírság kiszabását a felügyelőségeknél. A természetvédelmi hatóságok 10 esetben különböző okokból (ismeretlen elkövető, a KEK-KH díjkövetelése, lásd fentebb) nem indítottak eljárást, 7 esetben természetvédelmi bírságot szabtak ki, míg a fennmaradó 7 esetben folyamatban van az eljárás.

A helyszíni bírságokat a természetvédelmi örök szabták ki helyszíni intézkedés során a 2012. évi II. törvény alapján. Ezen esetekről elmondható, hogy az elkövetői körben és a tipikus szabálysértésekben az elmúlt évben nem történt jelentős változás. Továbbra is dominálnak a gépjárművel elkövetett, illetve az engedély nélküli gyűjtésben (elsősorban a fagyűjtésben) megnyilvánuló szabálysértések. A befizetésekről nem minden esetben értesülünk, tekintve, hogy a végrehajtásért felelős szervek nem mindig értesítenek minket. A végrehajtásra adott jogi lehetőségeket tekintve a ténylegesen végrehajthatatlan ügyek valós száma csekély lehet.

Fontos hangsúlyozni, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálat intézkedései a fenti adatokból kiolvashatóanál jóval nagyobb számban történnek, azonban a megadott táblázatban – erre irányuló rovat híján - nem szerepeltethetők (pl.: figyelmeztetés, a cselekmény abbahagyására, távozásra felszólítás alkalmazása, természetvédelmi vagy más közigazgatási bírság kiszabására alkalmas cselekmények bejelentése, stb.). Ezekről azonban a Rendészeti tv. szerinti bontásban havi rendszerességgel jelentést küldünk a Minisztérium és az illetékes megyei rendőr-főkapitányságok részére. 2014-ban védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében természetvédelmi bírság kiszabására tudomásunk szerint a természetvédelmi hatóságnál nem került sor, a Természetvédelmi Őrszolgálat ilyen cselekmény miatt helyszíni bírságot nem szabott ki.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

8. 4. Büntető ügyek

	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	3	1	2
Egyéb büntető ügyek	22	4	18

Igazgatóságunk 2014-ben összesen 25 büntetőfeljelentést tett, ebből hármat természetkárosítás miatt. Ezen belül egy esetben Nógrád megyében mintegy 1.000 tő tavaszi hérics sérülhetett meg tüzeset következtében, egy esetben pedig a Facebook közösségi oldalra feltöltött medveelövést gyanító kép miatt. Egy esetben pedig szintén Nógrád megyében megtartott terepmotoros-verseny megtartása miatt tettünk természetkárosítás miatt büntetőfeljelentést. Ez az ügy még folyamatban van.

Folyamatban van még egy barnamedve kilövésével kapcsolatos eset, ebben az ügyben nem mi tettünk feljelentést, mivel a vadászati hatóság észlelte, de az ügybe bejelentkeztünk sértettként. A nyomozást a Bátorterenyei Rendőrkapitányság folytatja le, előreláthatólag 2015 májusában ér véget a nyomozati szak.

Az egyéb büntetőügyeket csekély kivételtől eltekintve a vagyon elleni bűncselekmények (elsődlegesen a falopások) teszik ki. 2014-ben 16 ügyben tettünk feljelentést falopás miatt. A falopások száma továbbra is magas, a több büntetőügyet az indokolja, hogy a 2013. július 1-jén hatályba lépett új Btk. már értékhatártól függetlenül bűncselekményként határozza meg az erdőben jogellenes fakivágással elkövetett lopásokat. Gyakorlati tapasztalataink az mutatják, hogy a nyomozó hatóságok felkészültek a jogszabályváltozásokra, azokat helyesen és következetesen alkalmazzák.

Három falopásos ügyben továbbra is folyamatban van a nyomozás, egy esetben nád jogtalan eltulajdonítása történt meg.

A medve-üggyel összefüggésben egy személy becsületsértő kifejezéseket használt a Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal kapcsolatban a Facebook-on. Az ügyben közzéadás eljárást kezdeményeztünk becsületsértés és rágalmozás miatt, ez a Salgótarjáni Rendőrkapitányságon folyamatban van.

Egy-egy esetben információs tábla megrongálása, orvvadászat, kerítés ellopása, illetve hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt kellett feljelentést tennünk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Az egri Érsekkertben 2011 decemberében történt denevérpusztulással végződő ügyben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a nyomozó hatóság határozatával szemben 2013. során ismételt panasszal élt.

A panasz alapján az Egri Járási Ügyészség B.482/2012/12. számon hozott határozatával az Egri Rendőrkapitányság nyomozást megszüntető határozatát hatályon kívül helyezte, egyben a nyomozást ismételt megszüntette, azonban ezúttal azzal, hogy megállapította: a feljelentett cselekmény természetvédelmi szabálysértést képez, mivel a feljelentett ügyben csupán gondatlanság állapítható meg.

Miután intézkedtünk az iratok beszerzése és a szabálysértési eljárás megindítása iránt a Heves Megyei Főügyészség B.1369/2013/2-I. számon hivatalból felülvizsgálva a korábbi ügyészségi döntést, újra hatályon kívül helyezte az Egri Járási Ügyészség fenti számú határozatát, és természetkárosítás bűncselekmény elkövetése miatt ismételt elrendelte a nyomozást. Az ügyben 2014 májusában tárgyalást tartott az Egri Járásbíróság, az ügyben egy személyt a természetkárosítás vádja alól felmentettek, az ítélet még nem jogerős.

A 2013. október 4-én a Természetvédelmi Őrszolgálat által talált – lövés által elpusztult - szürke farkas egyedének ügyében a nyomozást 2014 májusában felfüggesztette a nyomozó hatóság, mivel az elkövető kiléte nem volt megállapítható. A határozat ellen panaszt nyújtottunk be. Az Egri Járási Ügyészség az addigi ügyészségi gyakorlattal szakítva - bár érdemben felülvizsgálta a határozatot - vitatta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság sértetti jogállását. Ezt nem fogadtuk el, ezért a kérdés a Heves Megyei Főügyészséghez került. A Főügyészség a Legfőbb Ügyészség állásfoglalását kérte. A Legfőbb Ügyészség állásfoglalása alapján a nemzeti park igazgatóságokat a sértetti jogok ezekben az ügyekben nem illetik meg. Ezen állásfoglalás alapján a jövőben a sértetti jogok – így különösen az iratbetekintési és a jogorvoslati jog - gyakorlása nem lehetséges számunkra a védett természeti értéket (vagy a nem vagyonnevezésünkben lévő védett természeti területet) érintő természetkárosítás büntette miatt folyamatban lévő eljárásokban. Az eset miatt kezdeményeztük a vadászati hatóságnál a vadgazdálkodási és vadászati tevékenység felfüggesztését is, az 1996. évi LV. törvény 27.§ (1) bek. g) pontja alapján. Az eljárást a vadászati hatóság megszüntette, mert az eljárás során a vadászatra jogosult részéről olyan jogsértés nem került feltárássra, ami fenti jogszabály alkalmazását indokolta volna.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	37	24	2	11

Az egyik pervesztésünk termőföldre vonatkozó elővásárlási jogunk érvényesítése iránti eljárásban következett be. Pernyertes és folyamatban lévő peres ügyeink egy jelentős része is hasonló tárgyú.

Egy vízgazdálkodási társulat pert indított ellenünk érdekeltségi hozzájárulás megfizetése iránt, másik pervesztességünk ebben az eljárásban következett be.

Egy volt kormánytisztviselőnk által indított munkaügyi per - melyet felmentésével kapcsolatos igények érvényesítése iránt indított - elsőfokon, nem jogerősen pernyertességünkkel zárult, a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte az ítéletet és új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot. Ez a per folyamatban van.

Kesznyéteni - Vsz. hatálya alá tartozó - ingatlanokat érintő, kisajátítási határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perben a Kúria a jogalap tekintetében igazgatóságunknak adott igazat, a per folytatódik a volt tulajdonos többletkártalanítási igénye iránt.

Mátraszőlősi védett természeti területet érintő jogellenes fakitermelés miatt természetvédelmi bírságot szabott ki a természetvédelmi hatóság, a határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perbe a hatóság pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkoztunk. Az ügy pernyertességünkkel zárult.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	31	3	34

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső működési terület (ha)	26 022	3 506	77 366
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	4 443	250	9 416

Helyszíni bírságok száma	14
Az Igazgatóságra tett bejelentések száma	99

9.1.1. Személyi feltételek

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának létszáma teljes (34 fő).

9.1.2. Technikai felszereltség

Az őrszolgálat tagjai a feladatellátásukhoz szükséges egyenruházati elemekkel az alapellátás szintjéig rendelkeznek. A védőfelszerelések a szabályzatnak megfelelően elhasználódásuk függvényében folyamatosan pótlásra kerülnek.

Technikai eszközök tekintetében elmondható, hogy eszközeink (gépjárműpark, fényképezőgép, távcső, stb.) jelenlegi száma és állapota a feladataink ellátását jórészt kielégíti, kisebb mértékű fejlesztése szükséges.

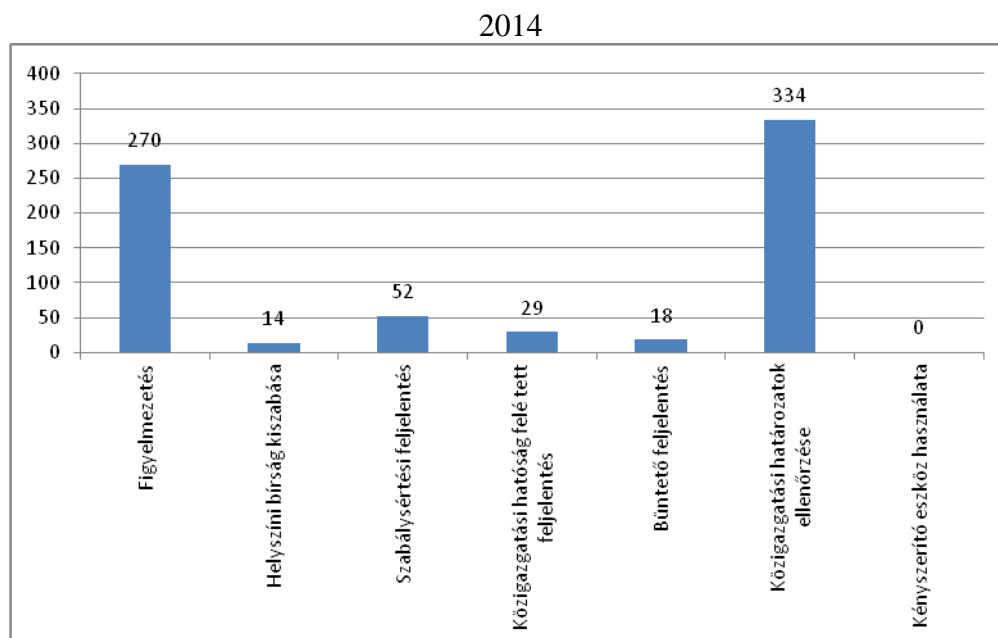
A közhiteles nyilvántartások (ingatlan-, barlang-, régészeti lelőhelyek-, stb.) rendelkezésre állnak.

9.1.3. Polgári Természetőrök

A Polgári Természetőr Szolgálat tagjainak aktivitása az előző éveknek megfelelően csekély, nem értékelhető.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

Természetvédelmi őr által alkalmazott intézkedések 2014	
Rftv. 15. § (Épület, létesítmény és más vagyontárgy őrzése során, valamint egyéb jogellenes cselekmény folytatásának megakadályozása szolgálati naplóban rögzítve)	11
Rftv. 16. § (visszatartás)	0
Rftv. 17. § (dolog ideiglenes elvétele)	0
Rftv. 18. § (igazoltatás)	55
Rftv. 19. § (Ruházat, csomag és jármű átvizsgálása, valamint jármű feltartóztatása)	1
Rftv. 20. § (tettenért személy előállítás)	0
Helyszíni bírság	14

Védett területek általános őrzése

A Természetvédelmi Őrszolgálat hatósági feladatellátása során általánosan nem tudjuk biztosítani az intézkedés biztonságos végrehajtásához szükséges minimum 2 fős terepi szolgálatot részben az igazgatóságra háruló nem hatósági jellegű természetvédelmi kezelési feladatokból adódó leterheltség következtében.

Az általános területi jelenlét és a természetvédelmi őrszolgálat észlelési hatékonyságának fokozására a tájegységek vezetőinek kezdeményezésére egyéni szolgálat ellátási módon és a tájegység személyzetének fokozott kommunikációjával került sor.

Az egy fős szolgálat ellátásra a 9/2000 KÖM rend. 7§. 2) bek. biztosít lehetőséget. Ennek következtében jármű, ruházat és csomag átvizsgálása, továbbá előállítás és kényszerítő eszköz alkalmazása ugyanezen jogszabály 13.§ 5) bek. alapján nem lehetséges.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A hatósági őrzés-védelemi feladatok ellátása az egyéb természetvédelmi kezelési feladatok végzésével párhuzamosan történik, az utóbbiak dominanciájával.

A technikai sportok, elsősorban terepmotorozás és egyéb közlekedési eszközök-, valamint a sziklamászás továbbra is a legjelentősebb kockázati tényezők.

Szankció rendszerünk legnagyobb hiányossága a helyszíni bírság alkalmazási lehetőségének megszűnte, ennek hiányában a csekély súlyú szabálysértések nem szankcionálhatóak a társadalomra, ill. a természeti értékekre való veszélyességüknek arányában.

N2000 területek ellenőrzése

A rendszeresen végzett ellenőrzések ellenére a védett területekhez hasonlóan nem minden esetben elegendő a terepi jelenlét a negatív hatások elkerülése érdekében.

Felmerülő feladatok:

- Gyepgazdálkodás ellenőrzése (bejelentések).
- AKG-ÉTT előírások ellenőrzése.
- Természetvédelmi kezelői szakvélemény szolgáltatás a belföldi jogsegélyszolgálat keretében.

Továbbképzések – gyakorlatok

A Rendszertörvényből adódó képzési- és vizsga kötelezettségünknek év elején eleget tettünk,

A kötelező lögyakorlat és a hozzá kapcsolt intézkedéstaktikai képzés sikeresen lezajlott.

Az elméleti továbbképzés az Igazgatóság szervezeti egységeinek bevonásával történt.

Határozatok ellenőrzése

- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségek által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Rendezvények ellenőrzése. Rendszeresen ismétlődő jelenség, hogy a határozatok a hétfői rendezvény időpontja előtti napokban érkeznek meg, ezáltal sem jogerőssé válásuk nem következik be, sem a szolgálatvezénnyel nyomon követni nem tudjuk.
- A BNPI működési területén fokozottan védett madárfajok költőhelyén elrendelt hatósági korlátozások ügyintézése, koordinálása, ellenőrzése.

Erdészeti eljárások előkészítése és ellenőrzése

- Körzeti erdőtervezésben való részvétel
- Erdészeti hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Véghasználatra tervezett erdőrészekben természetvédelmi korlátozások előkészítése.
- Hagyásfa csoport jelölés.
- Üzemtervtől eltérő fahasználatok véleményezése.

Egyéb eljárások

- Vízjogi engedélyezéshez szakvélemények összeállításához információszolgáltatás (záportározó, vízfolyások mederrendezése, források).
- Belföldi jogsegély megkeresésekhez szakértői vélemények összeállítás.
- Településrendezési tervekhez szakértői vélemények összeállítása
- Hatósági táblák és jelzések létesítése karbantartása.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése.

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

A társhatóságokkal, rendőrség, polgárőrséggel folyamatos élő kapcsolatot tartunk fenn. Tagjai vagyunk a megyei rendőrkapitányságok szervezésében működő Közbiztonsági Egyeztető Fórumnak.

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal együttműködési megállapodás megkötését követően közös szolgálatellátás az előző évhez hasonlóan történt, ezek súlyponti feladata a vegetációs tüzek megelőzése érdekében az elhanyagolt nem művelt külterületi ingatlanok felderítése és tulajdonosuk beazonosítása. Ennek érdekében térinformatikai adatbázisaink összehangolása megtörtént.

MVH által végzett ellenőrzésekben szakértőként közreműködünk.

Az erdővagyon védelme érdekében jogszabályban előírt kötelezettségünknek folyamatosan eleget teszünk, bár a tulajdonosok-kezelők részéről együttműködési szándékot nem tapasztaltunk.

Ellenőrző tevékenységünknel a védett területekről megvalósuló falopások területén tapasztalható folyamatos növekedés az elkövetések számát illetően. Az őrszolgálat a területileg illetékes rendőrséggel próbálja visszaszorítani ezeket a cselekményeket.

A védett területeken megjelenő idegenforgalom zavaró hatásának mérséklésére az érintett helyeken fokozott ellenőrzéseket hajtunk végre.

2014. április 30-án az őrszolgálat barna medve lábnyomát regisztrálta a Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet területén. Május hónapban további adatok felvételezésére került sor a Medves-hegység területén. 2014. május 17-én a Salgótarjáni Rendőrkapitányság a Nógrád Megyei Kormányhivatal Vadászati Osztálya hathatós közreműködésével és a természetvédelmi őrszolgálat bevonásával barna medve elpusztítása ügyében indított nyomozást Salgótarján határában. Az elkövető kiléte, illetve a cselekményben résztvevők beazonosításra kerültek. A büntetőeljárás lopás, természetkárosítás és a vadászat rendjének megsértése ügyében folyamatban van. Bírósági ítélet még nem született. Az ügyben pozitív fejleményként értékelhető, hogy fokozottan védett faj elpusztításával kapcsolatban a tettes személyt megállapításra került. Az év folyamán a faj előfordulásával kapcsolatban rendszeresen új adatok kerültek rögzítésre. Megállapítható, hogy egy egyed a Litke-Etesi dombság, egy egyed a Medves és a Heves-Borsodi dombság területén territóriumot foglalt.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Pályázatok

- KEOP finanszírozású élőhely-rekonstrukciós, élőhely-fenntartó, fajmegőrzési programok kivitelezési munkáinak ellenőrzése (oszlopfaj-szigetelés, földkábel-fektetés - Borsodi Mezőség TK, Hevesi Fűves Puszták TK, gyeprekonstrukciók – Tarnavidéki TK, Kelet-cserhádi TK, Lázberci TK, Ludányhalászi Öreg-tó, kétéltű-átjárók kivitelezése – Mátrai TK, BNP).
- „Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI heves és borsod megyei területein” KEOP pályázat terepi munkáinak koordinálásában és ellenőrzésében való részvétel.
- „Földtani értékek védelme a BNPI területén II. ütem, III. ütem” KEOP pályázatok terepi munkáinak koordinálásában és ellenőrzésében való részvétel.
- *A szalakóta védelme a Kárpát-medencében*” **LIFE13/NAT/HU/00008**) program feladatainak ellátása.
- Élőhely-fenntartó mezőgazdasági infrastruktúra kialakítását célzó 5 KEOP pályázat kivitelezési munkáinak ellenőrzése - terepbejárások, helyszínelés (Parád, Garáb, Borsodi Mezőség TK, BNP).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Élőhely-rekonstrukciós programok biotikai monitorozásában való részvétel (éjszakai generátoros lámpázással, UV vödörspadázással, madártani felmérések, gerinctelen-zoológiai felmérések).
- *A kerecsensólyom védelme észak-kelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában* LIFE06 NAT/HU/000384 projektben terepi feladatok végzése, revír-ellenőrzések.
- *A parlagi sas védelme Magyarországon* LIFE10NAT/HU/019 projektben való részvétel, BNPI szakmai feladatok koordinálása és végzése, toll és táplálékmaradványok gyűjtése.
- *A Kék vércse védelme Magyarországon* LIFE11 NAT/HU/000926- a kékvércse védelmét célzó programban való részvétel, a fajvédelmi beavatkozások végzése és kezelési munkák irányítása.
- HUSK 0156 Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások Interreg pályázat terepi feladataiban való részvétel
- Közmunkaprogrammal kapcsolatos egyeztetés, tervezés, feladatok ellátása, munkaszervezés
- KEHOP 2014-2020 pályázatok tervezése – javaslatétel, tervezésben, adatlapok kitöltésében való részvétel.
- Lezárult pályázatok fenntartási kötelezettségének tervezésében és kivitelezésének koordinációjában történő részvétel.
- „*Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban*” SH 4/13 Svájci Alap által támogatott vizesélőhely-rekonstrukciós program keretében gépi földmunka irányítása

Oktatás-nevelés, közönségszolgálat

- Túravezetések és előadások tartása az erdei iskoláinkban táborozók részére.
- Iskolai rendezvény lebonyolítása.
- Médiák terepi szakmai irányítása.
- Információs táblák cseréje, karbantartása.
- Szakdolgozatok készítésénél külső konzulensként szakmai segítségnyújtás.
- Nyári- és szakmai gyakorlaton lévő hallgatók oktatása, képzése.
- Az osmaradvanyok.hu honlap többnyelvű aktualizálása, hírek aktualizálása.
- Téli madáretetéshez etetőanyag és szaktanácsadás nyújtása.
- Marketing tevékenység végzése a természet-megőrzési tudatformálás érdekében.
- Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület üzemeltetése.
- Ifjú Kócsagőr Program helyi lebonyolítása, jelöltek terepi képzése.

Élőhely-kezelési és monitorozási feladatok

- Védett és fokozottan védett fajok élőhely felmérése.
- Inváziós növényfajok elterjedésének felmérése.
- Kihelyezett vércse költőládák és szalakóta odúk ellenőrzése.
- Gerinctelen zoológiai felmérések, terepi felmérések.
- Madártani felmérések, tűzok fészkelő helyek felügyelete.
- Natura 2000 jelölőfajok állományának felmérése.
- Nagyragadozó monitorozás (hiúz, farkas, barnamedve).
- Telepes fészkelő fajok költő területeinek ellenőrzése, felmérése.
- Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos terepbejárásokon, fórumokon való közreműködés
- Erdőlakó denevérek felmérése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Xilofág rovarok jelenlétének kutatása holt fában.
- Békamentés és békaterelők tisztítása, üzemeltetése közmunkások és önkéntesek segítségével.
- Kétéltű szaporodó helyek létesítése, karbantartása.

Területkezelési tevékenység saját vagyongazdálkodású területeken

- Haszonbérleti szerződések előkészítése (tömbösítés, természetvédelmi előírások meghatározása).
- Haszonbérleti pályázatok bírálata, bíráló bizottságok irányításában és a bizottságban való részvétel.
- Birtokbaadások terepi feladatainak elvégzése.
- Haszonbérletek átfogó évenként többszöri ellenőrzése, rendszeres információ átadás a TKO felé.
- Saját vagyongazdálkodásban lévő területek tárgyévi kezelésének tervezése, a kezelések elvégztetése, ellenőrzése, kezelt területek felmérése, elszámolások, jelentések leadása.
- Saját vagyongazdálkodásban lévő területek kezeléséhez állatállománnyal rendelkező bérlők keresése, terület bemutatás, szerződéskötés előkészítésében való részvétel.
- VSZT-s vásárlások előkészítéséhez információszerzés.
- Elővásárlási joggal kapcsolatos szakvélemények adása.
- Invazív növényfajok elterjedésének visszaszorítása.
- SAPS támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- AKG támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- Saját gépparkkal végzett területkezelési tevékenységek tervezésében és koordinációjában való részvétel.
- Elszámolások elkészítése a kezelésünkben lévő gépparkkal, az állat-állománnyal kapcsolatosan.
- Komplex pénztárkezelés, feladások, havi kimutatások készítése.
- Saját kezelésben végzett területkezelési tevékenység
 - a kezelési munkák koordinációja, irányítása
 - szántóterületeken a természetvédelmi céloknak megfelelő élőhelyszerkezetet biztosító növénykultúrák kialakítása, fenntartása
 - állatállományunk számára szükséges szemes- és szalastakarmány szükséglet biztosítása
 - gyepterületek legeltetésre alapozott természetvédelmi kezelésének kialakítása fenntartása
- magyar szürke szarvasmarha állomány tartásának, elhelyezésének, gondozásának az állomány bővítésének koordinációja, irányítása.
- a parádi élőhely kezelési központ (állattartó telep) üzemeltetési feladatai.

Ingyenfelhasználók üzemeltetése:

- Ipolytarnóc (teljes)
- Hollókő (rész feladat)
- Baglyaskő (teljes)
- Garábi természetvédelmi kezelési egység (rész feladat)
- Parád állattartó telep (rész feladat)
- Mátrai TE iroda épülete (teljes)
- Oszla kutatóház (teljes)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Herman Ottó Emlékpark (teljes)
- Ároktő Tájház (teljes)

Erdészeti szakirányítás

- Erdőművelési munkák szervezésében való részvétel.
- Szaporító anyag beszerzésében való részvétel.
- Ápolási munkák szervezésében és irányításában való részvétel.
- Erdőhasználatok szervezésében és irányításában való részvétel.
- Fatömegfelvétel.
- Munkairányítás.
- Készletek kezelésében, értékesítésében való részvétel.
- Széldőlés és jégtörés felmérése
- Visszahagyandó holt fa és hagyás-facsoportok jelölése

Vadgazdálkodási tevékenység

- Természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület szakmai irányítása
- Vadászati létesítmények engedélyeztetése, létesítése, karbantartása.
- Egyéni és csoportos vadászatok szervezése, irányítása.
- Elejtett vad kezelése és értékesítése.
- Kilövési terv elmaradásának pótlása
- Vadászatok ellenőrzése

Vagyonőrzés

- Saját vagyonkezelésű erdőterületen falopás megakadályozása.

Nemzetközi kapcsolatok

- Szlovák Természetvédelmi Hivatal (SOPSR) regionális szervével való kapcsolattartás, közös terepi feladatokk, kétoldalú látogatások, szakmai együttműködés

Közmunkaprogram

- Adatszolgáltatás szervezése a központ felé.
- Eszközök szerszámok anyagok szállítása.
- Ellátmány, eszköz- és üzemanyag beszerzés.
- Foglalkoztatottak szállítása.
- Munkaszervezés.

Védett vagy vadonélő állatok jelenlétének kezelése lakott területeken

- Denevér-fajok: városlakó fajokkal kapcsolatos folyamatos mentés.
- Bagoly-fajok.
- Nyest.
- Sérült védett és fokozottan védett állatok szállítása.
- Gólya fészektartók és más fajok számára fészekodúk kihelyezésében való közreműködés.
-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek)

Jogcím	Megnevezés	Teljesítés 2014 év (eFt)	Kormányzati Funkció (COFOG)		
			054010	054020	041236
			Igazgatás	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	Közmunka
Működési kiadások	Személyi juttatás	543.021	22.061	323.276	197.684
	Járulék	122.056	6.013	90.123	25.920
	Dologi	858.171	3.634	830.743	23.794
	Egyéb működési célú kiadások	1.099		1.099	
	Előző évi működési célú előirányzat - maradvány átadás				
Felhalmozási kiadások	Beruházások	1.292.570		1.283.942	8.628
	Felújítások	6.286		6.286	
	Egyéb felhalmozási célú kiadások (kölcsönök nyújtása)	1.920		1.920	
Kiadások összesen		2.825.123	31.708	2.537.389	256.026

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

2014-ben kiadásaink összege 2.825.123,- eFt volt. Kiadásaink az előző év adataihoz képest jelentős arányban és összegben növekedtek (458.839,- eFt, 16 %). A növekedést főleg az intézményi beruházási kiadások (530.043,- eFt) és a személyi juttatások (87.484,- eFt) és járulékok (14.949,- eFt) változása okozta. Dologi kiadásaink csökkentek (169.492,- eFt - al). Ennek egyrészt oka, hogy a kisértékű tárgyi eszközeink 2014. évben már nem részei a dologi kiadásoknak. Ezeket főleg a pályázati kiadások növelték.

A pályázatok terhére történt kiadások értéke 1.888.399,- eFt.

Ezek a következők:

ÁROP pályázat keretében történő kifizetések: 4.574,- eFt,
Svájci alap pályázat keretében történő felhasználás: 3.071,- eFt,
Kerecsen Life+ pályázati kifizetések: 41.369,- eFt,
KEOP pályázati kifizetések: 1.394.196,- eFt,
Parlagi sas LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások: 34,- eFt,
Közmunka program kifizetései: 256.026,- eFt,
Kékvércse LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások: 45.660,- eFt,
Interreg pályázatok kifizetései: 143.419,- eFt,
Szalakóta LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások: 50,- eFt.

Igazgatóságunknál az alábbi kiadásokat jelentkeztek feladatonként:

	adatok eFt - ban
Állattartásra	2.125,-
Szálláshelyeink kiadásai	6.771,-
Területkezelésre ebből:	
- Erdőkezelésre	77.760,-
- Szántóföldi növénytermesztés	56.839,-
- Gyepgazdálkodás	15.057,-
- Szőlő, gyümölcsstermesztés	613,-
Erdei iskola működtetésére	54.172,-
Vadgazdálkodásra	5.294,-
Natura 2000 területekre, monitorozásra	10.877,-
Közhiteles nyilvántartásra	24.362,-
Természetvédelmi programokra	26.682,-
Bemutatóhelyeinkre	24.622,-
Barlangok működtetésére	13.602,-
Kiadványainkra	4.177,-
Őrszolgálat működtetésére	162.491,-
Földterületek vásárlására	79.949,-
Védett értékek megőrzésére	1.180.587,-
Mezőgazdasági KEOP kiadásai	499.683,-
ÁROP	1.282,-
Gépjárművek üzemeltetésére	55.404,-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

10.2. Bevételek

		Teljesítés 2014. év (eFt)	54010	54020	41236	Pályázati forrásból származó bevételeink (köz munkán kívül)
			igazgatás	védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	köz munka	
Bevételek	Működési bevételek	397.014		397.014		
	Felhalmozási bevételek	1.815		1.815		
	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	729.476		515.114	214.362	515.114
	Felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről	1.137.991		1.127.882	10.109	1.127.882
	Működési célú átvett pénzeszközök	49.975		49.975		49.975
	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (kölcsön nélkül)	23.184		23.184		23.184
	Kölcsönök visszatérülése	4.207		4.207		
Bevétel összesen:		2.343.662	-	2.119.191	224.471	1.716.155
Maradvány	Előző évi maradvány	172.988		172.988		
Költségvetési támogatás	Működési	412.319	32.000	348.319	32.000.	
	Felhalmozási	133.713		133.713		
Támogatás összesen		546.032	32.000	482.032		
Összes bevétel		3.062.682	32.000	2.774.211	256.471	1.716.155

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A 2014. évben gazdálkodásunk megalapozott, áttekinthető és kiegyensúlyozott volt. 2013-ról 172.987,- eFt kötelezettségvállalással terhelt maradványunk keletkezett. A maradvány felhasználása az előírásoknak megfelelően június 30-ig megtörtént. A bérkompenzációra támogatásunkból 257,- eFt visszafizetési kötelezettségünk keletkezett, melyet határidőben visszafizettünk.

2014.december 31-ig átvett pénzeszközök összege: 1.940.626,- eFt, az alábbi megoszlásban:

- MVH terület ellenőrzéshez kötődő szakértői támogatás: 330,- eFt,
- MVH anyajuh támogatás: 75,-eFt,
- MVH támogatás: 78.868,- eFt,
- MME kékvércse támogatás 49.902,- eFt,
- Interreg pályázat támogatása 149.653,- eFt, mely tartalmazza az előleg összegét is.
- KEOP pályázatok: 1.414.019,- eFt,
- Közmunka program finanszírozása: 224.472,- eFt,
- MME – töl parlagi sas LIFE+ – ra 2.974,- eFt,
- Kerecsen LIFE támogatás: 20.283,- eFt,
- Nemzeti Adó és Vámhivatal pénztárgép támogatás: 50,- eFt

2014-ben bevételeink összege 3.062.682,- eFt volt, ez az előző évhez képest 522.867,- eFt, azaz 17,1%-os növekedést mutat. Ebből a pályázatokhoz kapcsolódó átvett pénzeszközök növekedése volt a jelentős. 2014. évre tervezett bevételeinket nem teljesítettük. Jelentős bevételi elmaradásunk van a tervezett készlet értékesítéseknél (eddig a termelt takarmányokat értékesítettük, most a vásárolt állatokkal ettük meg). Az éves földbérleti díjakból és egyéb bérletből összességében 210.340,- eFt bevételünk keletkezett, mely az előző évhez képest csökkenést eredményezett az új földbérleti szerződésben szereplő földbérleti díjak (1250 Ft/AK) egységesítése miatt.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

10.3. Vagyon

		Bruttó érték (eFt)	Értékcsökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt) 2014 év	Nettó érték (eFt) 2013 év	változás %
Vagyon értékű jogok		31.523	29.678	1.845	3.807	-51,5
szellemi termékek		114.864	100.699	14.165	10.961	29,2
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület, telkek</i>	1.858.400	0	1.858.400	1.541.812	20,5
	<i>Épület</i>	1.281.251	211.320	1.069.931	864.147	23,8
	<i>Építmény</i>	2.242.240	270.492	1.971.748	1.160.281	69,9
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli, számítástechnikai</i>	91.226	72.800	18.426	24.342	-24,3
	<i>Egyéb</i>	577.448	401.913	175.535	162.382	8,1
Járművek		517.138	303.308	213.830	71.377	199,6
Tenyészállatok		24.322	3.513	20.809	21.056	-1,2
Folyamatban lévő beruházások, felújítások		398.820		398.820	830.112	-51,9
Összesen		7.137.232	1.393.723	5.743.509	4.690.277	22,5

10.3.1. Befektetett eszközök

Részben pályázati tevékenységeink eredménye, hogy a kezelésünkbe adott vagyonelemek nettó értéke az avulásukat is figyelembe véve folyamatosan gyarapszik. 2014-ben a vagyongyarapodásunk 1.053.232,- eFt volt.

A járműveink nettó értékének kimagasló % - a, nem a teljes járműparkunk cseréjének tudható be, hanem KEOP pályázatból beszerzett nagy értékű mezőgazdasági járművek beszerzésének.

Jelentős változást mutat még az építményeink növekedése a folyamatban lévő beruházások csökkenésével arányosan, hiszen számos pályázatot zártunk ebben az évben.

Térítésmentesen az NFA-nak történt meg az Andornaktályai szőlőültetvényeink átadása 18.206,- eFt értékben. A Salgótarjáni Önkormányzattal kötött csereszerződés értelmében pedig 170,- eFt értékű földterületet kaptunk térítésmentesen.

2014. évben az ingatlanjaink és gépeink (leginkább járműveink) felújítására nettó 5.041 eFt-ot költöttünk.

Összességében elmondható, hogy vagyon elemeink értéke folyamatosan növekszik, remélhetőleg rövidesen sikerül megteremtünk a gazdálkodásunkhoz szükséges valamennyi gép beszerzését, ezáltal növelhetjük saját bevételeinket is.

Az állami tulajdonú területek elbirtoklásának megakadályozása érdekében folytattuk a vagyonkezelésünkben lévő területek használati viszonyainak pontos felmérését. A Lázberci TK, valamint a Hevesi Füves Puszták TK területein észlelt „elbirtoklási,” folyamatot sikerült megállítani, a magántulajdonosok visszaálltak a jogi határuknak megfelelő állapothoz.

Folytattuk a korábbi években megkezdett programunkat a művelési ágak felülvizsgálata tárgyában. A Borsodi TK területén végzett vizesélőhely-rekonstrukciós beavatkozások által létrejött művelési ág változások lettek bejelentve az illetékes földügyi hatóságnál

Az elbirtoklások és művelési ág változtatási igények felmérésén túl egyéb geodéziai munkákat is végeztünk. A Borsodi Mezőség területén lévő tanyákhoz vezető utak felmérésre kerültek, földügyi rendezésük a következő év feladata.

Rejtek kutatóházunk telekalakítási vázrajzát elkészítettük, az ingatlannyilvántartási rendezés (az Északerdő Zrt.-vel történő megegyezés) folyamatban van.

A „Szomolyai Kaptárkövek” TT védett területrész megvásárlása után a közös tulajdon megszüntetésre irányuló megosztás valamint az ingatlanjogi rendezés is megtörtént.

A nem mezőgazdasági célú, többségében kivett területek átadására irányuló vagyonkezelői szerződés megkötése megtörtént a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. - vel.

A vásárolt 193 hektár terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:

szántó -	30 ha
rét –	1 ha
legelő –	69 ha
erdő –	91 ha
kivett –	2 ha

Az aláírt szerződésekben rögzített vételárak tárgyi évben kifizetésre kerültek, amelyek összege 83.214.992,- Ft.

Az ingatlanügyi hatóság az érintett területekre a Magyar Állam tulajdonjogát bejegyezte, a vagyonkezelői jogunkat viszont csak 29 ha területre lett bejegyezve, a többi esetben az NFA kezelői joga van bejegyezve.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A fennmaradó térmérték (164 ha) esetében a földhivatalok a vagyongazdálkodási jogot igazgatóságunk részére csak a vagyongazdálkodási szerződés módosítása esetén fogják bejegyezni. A vásárlások a Dél-Hevesi tájegység (83 ha), Tarna - Lázberci tájegység (75 ha), Dél - Borsodi tájegység (19 ha), Nógrád-Ipoly tájegység (16 ha) területén valósultak meg.

10.3.2. Forgóeszközök

Forgóeszközeink értéke 5.417.539,- eFt. Forgóeszközeink nagy részét a pénzeszközeink adják, melynek összege 294.886,- eFt. Ezek értéke csökkent az elmúlt évhez képest

Sajátos elszámolások között adott előlegek értéke 108.584,- eFt, decemberi hóközi munkabér kifizetés 156,- eFt, kapott előlegek 44.342,- eFt, más szervezetet megillető kötelezettség 6.636,- eFt, mely tartalmazza a kisajátításokra letétbe helyezett összegeket.

Követeléseink az elmúlt évhez képest összességében 47.131,- eFt csökkenést mutatnak, vevői követelésünk 7.759 eFt - tal csökkent, melyek értéke 55.065,- eFt. Követeléseink összege 71.049,- eFt. A követelések között szerepel a dolgozóinknak juttatott kedvezményes lakásvásárlásra nyújtott kamatmentes kölcsön következő évi törlesztő részlete is, mely 2.364,- eFt.

Az elmúlt évben volt elengedett kisösszegű 120,- Ft és behajthatatlan követelésünk 60,- eFt, melynek leírására felszámolási eljárás miatt került sor.

Forgóeszközök részét képezik az eladási céllal készített, vásárolt kiadványok, termékek, szakmai anyagok, valamint a mezei leltár során felvett befejezetlen termelés értéke, mely jelentős 33.328,- eFt. Jelenleg 63 mFt – os készletet tartunk nyilván. Ebben találhatóak a növendék állatok is, melyek értéke és darabszáma nem jelentős Igazgatósági szinten (394,- eFt, 15 db).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés 2014-ben (db)
Iroda (Eger, Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Tiszaújváros, Mátrafüred, Salgótarján-Baglyaskő, Garáb)	6	1
Szolgálati lakás (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Rejtek)	3	-
Bemutatóhely, tájház (Hollókői tájház, Ároktői tájház, Oszlai tájház, Felsőtárkány - Nyugati-kapu Oktató- és Látogatóközpont, Herman Ottó Emlékpark, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT bemutatóhelyei (3 db), Baglyaskői Látogatóközpont, Lillafüred Szent István-barlang, Anna-barlang)	12	-
Turistaház (Tamás-kúti ház, Rejteki turistaház, Oszlai kutatóház, Létras-tetői turistaház, Ipolytarnóci szálláshely)	5	-
Tanya (Batúz-tanya, Köles-háti tanya, Tiszavalki gátórház, Holya-tanya. Galkótanya, Kenyérváró –tanya)	6	-
Egyéb (szilvásvárad kerékpárkölcsonzó, Nagy-mezői őrház, Barát-réti őrház, Szili erdészház)	4	-
Mezőgazdasági telephelyek (Eger, Garáb, Parád)	3	3
Bérelt ingatlanok (Miskolc, Mezőtárkány-Tepélypuszta, Tiszabábolna, Borsodnádásd)	4	-

* A turisztikai létesítmények a 11.1 fejezetben kerülnek részletezésre.

Felújítások, beruházások

A 2014. évi felújításainkat saját többletbevételeink, illetve maradványunk terhére teljesítettük. Felújítási kiadásaink értéke 6.286,- eFt volt, mely a következők:

- Dél-Borsodi TE:
 - 2 db megfigyelő torony szerkezeti megerősítés, felújítás
- Felsőtárkány Nyugat Kapu Oktató,- és Látogatóközpont:
 - a 2005-ben elkészült épületek felújítása
 - kazánjavítás

Beruházási kiadásaink értéke 1.292.570 eFt volt a 2014-es évben, melynek nagy része pályázati forrásból valósult meg.

- Interreg pályázati forrásból programnavigátort, beltéri információs terminálokat vásároltunk, valamint több tanösvény építését fejeztük be összesen 39.178 eFt értékben.
- KEOP pályázataink beruházási értéke 1.021.848 eFt, amiből leginkább épületek, építmények valamint mezőgazdasági traktorok, járművek.
- A közmunkaprogram keretein belül kisépeket és szerszámokat vásároltunk 5.683 eFt - ért.
- Kékvércse Life-os pályázati forrásból villanypásztor készült és 12 db szürkemarha vásárlását bonyolítottuk le 3.408,- eFt összegben.
- Szili erdő gondozására 806 eFt - ot fordítottunk.
- Erdei életközösségek védelme keretein belül denevérdetektor beszerzésére került sor 1.052,- eFt összegben.

2014-ben egyéb forrásból végzett beruházások összességében 220.595,- eFt összegben történtek, ezek a következők:

- Mátrai TE:
 - Mátrafüredre 20"- os raktárkonténer vásárlás
- Központi iroda, Eger:
 - Kaputelefonos rendszer kiépítés
- Anna – barlang:
 - videó megfigyelő rendszer kiépítés
 - biztonsági rács elhelyezés a bejárati ajtókra
- Szent István-barlang:
 - szennyvízelvezetés javítás, helyreállítás
 - videó megfigyelő rendszer kiépítés
- Ipolytarnóc TT:
 - videó megfigyelő rendszer kiépítés
- Nógrádi TE Garábi Területkezelési Központ:
 - konyha berendezés
 - kutatószállás, irodabútorozás
- Dél-Borsodi TE Szentistván Batúz - tanya:
 - szivattyú beszerzés
- Felsőtárkány Nyugati Kapu Oktató,- és Látogatóközpont:
 - tűz,- és betörésjelző rendszer kiépítés

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- kerékpárok tárolására raktár kialakítás
- mosdóbővítés
- Egri területkezelési központ:
 - fűtött pihenő, étkező kialakítás

- A közmunkaprogram keretein belül leginkább kézi szerszámgépek beszerzésére volt lehetőségünk.

- A Minisztérium 2014. évben földvásárlásra 90.000,- eFt – ot biztosított, melynek elszámolására 2015. május 15.- ig kerül sor.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági erőgépek (6 db Carraro, 1 db Super Zetor, 1 db Feng-Shou, 2db Aebi rézsűkasza, 1 db Belorusz traktor)	11	4
Gépjárművek (teher, személy)	54	4
Motorkerékpár	2	0
Kerékpár	44	0
Kamera (videó, autós, vad)	91	4
Fényképezőgépek (hagyományos, digitális)	114	3
Távcsövek (állványos, kézi)	120	7
Projektor	7	0
Számítógép	80	4
Laptop	40	0
Server	6	1
Telefonok (vezetékes, mobil)	206	38
GPS	91	10
Fegyver	33	0

Gépjárművek, gépek állományának változása

2014-ben a természetvédelmi őrszolgálat gépjárművel történő ellátásának fejlesztését saját és pályázati források bevonásával végeztük. 4 db új gépjármű került beszerzésre. 1 db tehergépjárművet kellett roncsként értékesítenünk, valamint 1 db darut cseréltünk mezőgazdasági gépünkön.

Az év során egy nagyobb értékű káresemény történt, melynek a pénzügyi rendezése Casco biztosítás terhére történt.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

Felsőtárkány – Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont

A főépületben található „Karszt és élővilága” kiállítás diorámákon, terepasztalon és tablón keresztül mutatja be a karszterületek védett értékeit. Érdekesség az épület pincéjében felépített Istállóskői barlangrekonstrukció. A központi épületben a kiállítás és szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas 52 m²-es előadóterem található. A látogatóközpont előterében található recepció-ajándékbolt és a központi kiállítás, valamint a konferenciaterem egy fővel és rögzített nyitva tartással üzemel. Az épületek nappali és éjszakai őrzése, azok folyamatos karbantartása a gondnok feladata.

Az erdei iskola korszerű, 40 fő elszállásolására alkalmas szállásépület, amely közösségi helyiséggel, a parkban sátorozó hellyel és egy 100 m²-es, fedett foglalkoztatóval áll a vendégek és az érdeklődők rendelkezésére.

A fogadóépület előtti tóparti sétányon kialakított kőzetpark (geológiai bemutatóhely) található. A Szikla-forrástól indul egy háromkörös tanösvény-hálózat, mely a környék látnivalóit, valamint a hegység természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.

Lezárult fejlesztés: A „BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése” című KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005 projektünk 2014 november végén átadása került. A meglévő melléképület /iroda-garázs/ tetőtéri bővítésével foglalkoztató- és raktárhely került kialakításra. Az oktatóközpontban folyó oktatói-nevelői munkát segítő természetvédelmi játékok és eszközök kerültek beszerzésre, mely élményszerűbbé, érdekesebbé teszik az hozzánk látogató gyermekek környezeti nevelését. Az erdei iskola udvarán madár- és lombkorona megfigyelő került kialakításra, ahonnan könnyedén megfigyelhetővé válnak egyes madárfajok, és a lombkorona élővilága.

Herman Ottó Emlékpark – Miskolc

Az épület jelenleg használaton kívül van a faszervezet leromlott állapota miatt. A terület hasznosítására EMOP-pályázat készült a Miskolci Turisztikai Kft-vel közösen. A pályázati tervdokumentáció alapját egy önálló épület képezi, amely tájegység kezelő irodának és egy kétszintes kiállítóteremnek ad majd helyet. A befogadott pályázat nem nyert támogatást, ezért átdolgoztuk a koncepciót és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság “keleti Kapu Látogatóközpont – Herman Ottó Látogatópark” néven átervezett fejlesztést a GINOP 6. prioritás támogatásával kívánjuk megvalósítani.

Millenniumi tanösvény – Szilvásvárad

A tanösvény a település és a Kalapat-tetőn épült Millenniumi Kilátó között épült 2000-ben. 20 ismertető táblája közül 10 a Bükk hegység természetvédelmi értékeiről, a földtanáról, a bükki karsztról, a madárvédelemről ad tájékoztatást, 10 tábla pedig erdészeti ismereteket nyújt a tartamos erdőgazdálkodásról, a fahasználatról, vadgazdálkodásról. A tanösvény elhasználdott tábláinak cseréje megtörtént: az igazgatóság és az Egererdő Zrt. is újracserélte a tábláit. A tanösvény járőrfelületeinek, kiépített pihenőhelyeinek a karbantartását a közmunka programban foglalkoztatottak látták el. Egy a rézsű-törmelék folyamatos rácsúszása miatt tönkrement, gazdaságosan nem javítható esőbeálló elbontásra került

Anna-barlang - Lillafüred

Az elektromos berendezések felújítása, a barlangi fogadóépület korszerűsítése, a látogatóközönséget is kiszolgáló vizesblokk kialakítása 2012-ben befejeződött.

Szent István-barlang - Lillafüred

2014-ben az elektromos berendezések, világítás és járófelületek felújítása a KEOP pályázati forrásból befejeződtek.

Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület Bemutatóhely

A 2007. év végén átadásra került az új látogatóközpont épület, az „Ősfenyő belépő”, amely évi 30-50 ezer fő látogató számára kínál kulturált szolgáltatást.

A beruházás elemei egy többlépcsős térségi turisztikai fejlesztés I. ütemét képezték, amely ütemek végső eredményeként a salgótarjáni és a szécsényi kistérség, valamint a szomszédos Szlovákiában található losonci és nagykürtösi járás területére kiterjedő *geopark-hálózat* épülhet ki.

A Fogadóépület 4D szimulációs vetítőjében a látogatók örömmel élik át az „a múltba vezető időutazást” és a 20 millió évvel ezelőtti vulkáni katasztrófák élményét. Az épületben egy kiállítóter, egy konferenciaterem, egy ajándékbolt, valamint a turisták által önállóan kezelhető információs portál működik. Az átalakított fogadóépület szimbolikus építészeti megoldásaival, újszerű megjelenésével önmagában is egyedi látványosságot kínál az ideérkező turistáknak.

Az Ősfenyő Belépő fogadóépület mellett a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfák fölé védőtető készül. Növekvő számú látogatója van az akadálymentesített geológiai tanösvénynek, végpontjában a Tasnádi Kubacska bemutatócsarnok felújított kiállításával, melyben az ősvilági élőhely bemutatását 3D formában lehetővé tévő vizuáltechnikai rendszer működik.

Az Ipolytarnóci Ősvilági Pompeji turisztikai célú fejlesztés II. ütem, (ÉMOP-2007-2.1.1.B) projektből valósult meg a terület jelentős fejlesztése.

A beruházás 2009 végén indult, melynek eredményeként az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen további turisztikai szolgáltatások és a terület adottságaira épülő bővülő programkínálat valósult meg, amely a szezonáltság csökkentése mellett a vendégek átlagos helyben tartózkodási idejét is megnövelte.

A fejlesztés eredményeként megvalósult:

- étterem 45 fő kapacitással, teljes felszereléssel, geotermikus fűtés alkalmazásával;
- akadálymentesített közlekedő felületek 1 250 m hosszúságban;
- „miocén erdő” (arborétum) 25.000 m² zöldfelülettel a korábban kialakított vizes élőhelyek körül;
- lombsétány, amely 8-10 méter magasan vezet a fák lombjai között. Két végén egy-egy 15 m magas torony épült fel, amelyek kilátóként is funkcionálnak. A gyermekek számára kis függőhíd, drótkötélpálya és állati lakhely-imitációk is kialakításra kerültek;
- játszótér;
- közműépítés: a terület villamos energia ellátását biztosító, leromlott állapotú és tájképet romboló 20 kV-os léghábelet 580 méter hosszon földkábel váltotta fel;
- kiállítás installáció: Az I. ütemben felépült fogadóépület kiállítási tereinek hasznosítása

Oszlai Tájház

A Cserépváralja Polgármesteri Hivatallal közösen üzemeltetett kiállítás anyagának múzeumi rekonstrukciója esedékes (a miskolci Herman Ottó Múzeum anyaga), az épület külső felújításra szorul.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Hollókő „Táj és a nép” kiállítás

A kiállítás anyaga továbbra is felújításra szorul, a Világörökség részét képező falumúzeumban a látogatói érdeklődés várható alakulása miatt a kiállított ismertetőket több nyelven kell megjeleníteni.

Ároktői kutatóház és kiállítás

Az épület jó műszaki állapotban van, a helyi gyűjtésből álló kiállítást előre bejelentett csoportok látogatják.

Rejteki Kutatóház és Oktatóközpont

A rejteki központ jelenleg 47 fő befogadására alkalmas szálláshely, erdei iskolai, tábori programok színhelye. A miskolci Környezeti Nevelők Egyesülete akkreditált erdei iskolai programja mellett saját erdei iskolai programjainkat is igénybe vehetik a bejelentkező csoportok. A szálláshelyen a fűtési rendszer magas üzemeltetési költségei miatt csak tavasztól ősziig fogadunk erdei iskolai csoportokat.

Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ

A Nógrádi Tájegységben irodának is helyet adó Természetvédelmi Központot 2011-ben adtuk át, építését a „*Novohrad/Nógrád Geopark Infrastruktúrájának fejlesztése / Rozvoj Infraštruktúry Novohrad-Nógrád geoparku, Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ létrehozása*” című ETE-HUSK pályázatból finanszíroztuk.

A 2011. január 31-én lezárult pályázat elemei:

- Látogatóközpont és természetvédelmi kezelői központ bemutatóhellyel Baglyaskőn.
- Iskolák, családok, turisták számára a természetvédelmi, földtani, biológiai ismeretek bővítése.
- A Karancs-Medves Tájvédelmi Körzettel a határon érintkező szlovákiai Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet (Cerova vrchovina CHKO) bemutatása.
- Tájegység iroda kialakítása.

2014-ben a HUSK/1101/2.2.1/0344 támogatás keretében a látogatóközpontozhoz kapcsolódóan a következő fejlesztések valósultak meg:

- közúti útbaigazító tábla (2 db);
- tájékoztató tábla (70 x 100 cm + tartószerkezettel + tartalommal (6 db);
- információs/irányjelző táblák (50x33 cm + oszlop + tartalom (50 db);
- kőszórásos út (850 m hossz + tereprendezés);
- játszótér, komposztáló, hulladékgyűjtő konténer;
- növénytelepítés (50 db konténeres fásszárú cserje);
- Kubinyi Ferenc-szobor,
- Baglyas-kő c. ismeretterjesztő kiadvány (Bábakalács füzetek sorozat).

Lillafüredi Kisvasút állomás/ Kelet-bükk Tájegységiroda

A Lillafüredi Állami Erdei Vasút ökoturisztikai fejlesztése az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Magyarországi Operatív Programból nyert pályázati támogatásból valósult meg. A projektben az Észekerdő Zrt. partnereként a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság „*A múlt emlékei a Bükkben*” című kiállítást hozta létre és itt kapott helyet a Kelet-bükk Tájegység irodája is.

A kiállítás 2011 tavaszától a Lillafüredi Állami Erdei Vasút történeti kiállítással együtt ingyenesen látogatható. Üzemeltető az Észekerdő Zrt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

11.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Szarvaskői geológiai tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Szarvaskő környéke	8,8 km	Geológiai.	Elfogyott
Rejteki Erdei Iskola tanösvénye	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház	800 m	Természetismereti.	Készült
Rejtekek – Répáshuta tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház – Répáshuta	9 km	Természeti, kultúrtörténeti, őslénytani, és geológiai ismereteket ad át.	Készült
Szalajka-völgyi természetvédelmi bemutatóösvény	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvárad	4,2 km	A Szalajka-völgy földtani, víztani, botanikai és tájképi értékeit mutatja be.	Készült
Millenniumi természetismereti és erdészeti bemutató sétaút	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvárad	2,5 km	Geológiai, botanikai, víztani, állattani és erdészeti bemutatóösvény.	nem készült
Olasz-kapu tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: az Olasz-kapui parkolótól indul	7,2 km	A tanösvényen megfigyelhetők a fennsík felszínalaktani és botanikai értékei, és a tájképi értékei.	Második kiadás elkészült
Nagy-mező – Kis-kőháti-zsomboly tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: a Bánya-hegyi volt felső parkolótól indul	3 km	A tanösvény a Bükk-fennsík felszínalaktani formakincsét és a Nagy-mező fokozottan védett növényvilágát mutatja be.	Második kiadás elkészült
Jávorkúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Jávorkút környéke	3 km	A tanösvény Jávorkút környékének botanikai, zoológiai és földtani értékeit ismerteti.	Második kiadás elkészült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Bélapátfalva – Bél-kő tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bélapátfalva, Bél-kő környéke	5 km	A tanösvény a Bél-kő környékének kultúrtörténetét, a hegy földtani felépítését, növénytársulásait és a sziklagyepek növény- és állatvilágát bemutató komplex típusú tanösvény.	Készült
Felsőtárkány – Kő-közi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	800 m	A Szikla-forrást és a fölötte magasodó mészkősziklát, az alatta húzódó Kő-köz nevű sziklaszorost és a tavat fűzi fel.	Készült
Felsőtárkány – Vár-hegyi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	10 km	Földtani formációkkal (dolomitbánya, radiolarit-sziklák), a gyertyános tölgyes, szubmontán bükkös, a mészkerülő tölgyes és a hársas törmeléklejtő-erdő élővilágával, valamint egy késő-bronzkori erődített teleppel, a Kyjatice-kultúra földvárával ismertet meg.	Készült
Felsőtárkány – Barát-réti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	6,5 km	A tanösvény a Kő-köz keleti végétől indul, az Oldal-völgy torkolatáig a sárga jelzésű turistaúton vezet, majd áttér a műút túloldalára, s a karthauzi kolostorromtól egy meredek ösvényen közelíti meg a Lök-bérc oldalában előbukkanó sziklavonulatot, a Bujdosó-kőt	Készült
Felsőtárkány – Tamás-kúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park Lök-völgy	8 km	A tanösvény útvonala a Kis-som forrástól indul, érint két időszakos forrást (Feket-len és Imó) majd továbbhaladva a Lök-völgy irányában a Zsindelybánya-lápán fordulva felhagyott palabányákhoz vezet. Innen rövid átkötéssel a Török-úton vezet vissza a Pázsag-tető felé. A tanösvény a természeti értékek mellett bükki palahasítást és faszénégetést is bemutatja.	Nem
Miskolc – Szinva tanösvény	Bükk hegység, Kis-fennsík, Szinva-völgy	4 km	A tanösvény a Herman Ottó emlékparktól a Szeleta-tetőn át Felsőhámor fölött Lillafüredre vezet, s a Szinva-völgy, a Kis-fennsík és a Garadna-völgy legfontosabb természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.	Készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Ipolytarnóc – „Borókás-árok” geológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	800 m	A 24-23 millió évvel ezelőtti üledékes kőzetek feltárását a csarnoképületben a miocén folyópart megkövesedett felszínét, a homokkőpadon páros ujjú patások, ragadozók, ősrorszarvúak, madarak lábnyomait, a védőpince épületében a Kubinyi Ferenc által felfedezett 46 m hosszú kövült ősfenyő mutatja be.	Készült
Ipolytarnóc – Kőzetpark	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	700 m	A tanösvény 20-24 millió éves földtörténeti utazásra invitálja a látogatókat. Az út mellett elhelyezett üledékes és vulkanikus kőzetek (andezit, bazalt) reprezentálják a térséget alkotó földtani formációkat.	nem készült
Ipolytarnóc – biológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	6 km	A tanösvény a hajdani tölgyesek, cserések maradványait és a kiirtásuk nyomán keletkezett legelők növény és állatvilágát mutatja be.	nem készült
Ipolytarnóc – Kőszikla tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	4 km	A Geológiai ösvénytől 100 méterre, a felső parkoló mellől indul és Botos árokig, majd a Fogadóépületig vezető Kőszikla ösvény vízmosások, tanya romok, kőzetkibúvások és felhagyott kőbányák mentén vezeti látogatóit.	nem készült
Hollókői vártúra ösvény és biológiai tanösvény	Hollókői Tájvédelmi Körzet	5,5 km	A Vártúra Ösvény az Ófaluban lévő – a tájvédelmi körzet természeti és kulturális értékeit bemutató – Tájháztól indul, és a várba visz föl, A Biológiai Tanösvény a Vár-hegyet és az ún. Túlso-mező hagyásfás legelőjét öleli körül.	Elfogyott

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Sámsonházi geológiai tanösvény	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	3 km	A tanösvény egy szakasza a miocén középső szakaszának földtani formációit (egy sztratovulkáni sorozatot), a környék élővilágát mutatja be, további szakasza a középső-felső miocén földtani és őslénytani képződményeit tárja fel.	nem készült
Szanda – Vár-hegyi geológiai tanösvény	Szandai Várhegy (HUBN20059) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	3 km	A Központi-Cserhát – és benne az 529 m magas, kettős ormú Szanda hegy – uralkodó vulkanikus kőzete a piroxénandezit. A 3 km hosszú, körtúra jellegű tanösvény az 1976-ban védetté nyilvánított 20 hektáros Szanda Vár-hegyet fogja körül.	nem készült
Salgótarján – Boszorkány-kő geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	400 m	A tanösvény a pliocén-pleisztocén korú 2,4-2,2 millió év között lezajlott) bazaltvulkanizmus jelenségeit mutatja be, a Kis-Salgó (Boszorkány-kő) 571 m magas bazaltkúpját övezi.	nem készült
Salgótarján – Szilvásokői geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	3,5 km	A tanösvény érinti a Gusztáv-tároló bejáratát a Bagó-kő kőfejtőjét, a hideg mikroklímájú, szétnyíló hasadékokat (álbarlangokat) és egy oszlopos, pados-lemezes szerkezetű bazaltfeltárást.	nem készült
Somoskő – Magyarbányai Kőpark	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	150 m	A kőparkban a környék (Nógrád) jellegzetes kőzeteit gyűjtötték össze. A nyitótábla áttekintő térkép segítségével a kiállított kőzeteket és lelőhelyeiket mutatja be.	nem készült
Salgó – Somoskő vára tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2 km	A Somoskő-várat a Salgói várral összekötő sétaút, természetismereti megállókkal.	nem készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Eresztvényi Kőbányák sétaút	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2,5 km	Az Új-bánya és a Kis-bánya rekultivált területét köti össze a Salgóhányból induló és oda visszatérő tanösvény, melynek táblákkal jelölt megállóhelyei a különböző kifejlődésű lávafolyások és piroklasztikumok (vulkáni törmelék, tufa).	nem készült
Parádfürdő – Ilona-völgyi Geológiai Tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	6,5 km	A tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be egy 6,5 km hosszú túraútvonalra felfűzve.	készült
Sár-hegyi természetismereti tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	7 km	A tanösvény többféle növénytársulást (cseres-tölgyes, melegkedvelő tölgyes, pusztafüves lejtősztyepp, sziklagyep), változatos élőhelyeket és a hajdani tájhasználat nyomait mutatja be.	nem készült
Szomolyai kaptárkövek tanösvény	Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület	4 km	Szomolya központjából nyugati irányba vezet ki a tanösvény, mely az 1960-ban védetté nyilvánított, 4,8 hektár nagyságú Szomolyai Kaptárkövek TT természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be. A Vén-hegy nyugati lejtőjén, a Kaptár-völgyben helyezkedik el a nyolc nagyobb, fülkés sziklára, kőkúpra tagolódó riolittufa vonulat, mely Magyarország legtöbb fülkével (117 db) rendelkező kaptárkő-csoportja.	készült
Kozárdi andezitbánya	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Hollókői andezit-telér kőfejtő (régii fürdő mellett)	Hollókői Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Mátraszőlősi Függekő	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházai Várhegyi kőfejtő	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházai Budahegyi tufabánya és geológiai, botanikai tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	3 km	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Salgótarján, Baglyaskő	Baglyaskői Természetvédelmi Terület	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Salgótarján, Eresztvényi Új-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Eresztvényi Régi-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Bükkszenterzsébeti Nagy-kő	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Sirok	Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület	-	Természetvédelmi információs tábla.	nem
Mátraszőlős Függekő tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Gyepes-völgy, Ivánka	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi bemutatóhely.	nem
Váraszó, Hosszú-völgy	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi információs tábla.	nem
Istenmezeje, Noé szőlője	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Geológiai bemutatóhely.	nem
Szarvaskő külterület, Bába-fa	Bükki Nemzeti Park		Kultúrtörténeti bemutatóhely.	nem
Nagykercegi fás legelő	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi információs tábla.	nem

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Salgótarján, Magyarbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Farkaskői andezitbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Kercsegtető alatti homokkőbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Nagy-kői tanösvény	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	7,1	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Hamvajárási tanösvény	Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	6,5	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Hanyi-éri tanösvény	Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	7,7	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Szélkiáltó tanösvény (Csincse-menti tanösvény)	Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	17	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

TEREPI BEMUTATÓHELYEK

2014-ben a HUSK/1101/2.2.1/0344 projekt keretében a látogatóközponthoz kapcsolódóan a következő terepi bemutatóhelyfejlesztések valósultak meg az alábbi helyszíneken:

1. Gilitka-kápolna (Bükki Nemzeti Park)

2. Bükkalja (Bükkaljai Kő-út, Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület, Cserépváralja, Noszvaj)

- tájékoztató táblák (70x100 cm) + tartószerkezettel + tartalommal (16 db);
- információs/irányjelző táblák (50x33 cm + oszlop + tartalom (20 db);
- esőbeálló (információs táblával) 2 db (összesen 4 db infopanel);
- Bükkaljai Kő-út tematikus úthálózat bővítése (jelzés-felfestés, tereprendezés, cserjeirtás);
- Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület,
- Gilitka bemutatóhely kialakítása (esőház, pihenőpad asztallal, környezet rendezése, földmunkák;
- leporelló;
- térképes kiadvány;
- könyv a Bükkalja természeti és kulturális örökségéről.

KUTATÓHÁZAK/ SZÁLLÁSHELYEK

1. Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház táboroztatási lehetőségekkel /Bükki Nemzeti Park/

Cím: Rejteki Kutatóház, 3559 Répáshuta, Pf. 5., Tel.: (46)-390-174.

Férőhelyek száma (fő): **47 fő**

2. Ároktői Kutatóház /Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet/

Férőhelyek száma (fő): **2 szoba, 4 fő számára férőhely**

3. Hollókői Kutatóház /Hollókői Tájvédelmi Körzet/

Cím: Hollókő, Kossuth út 99-100.

Férőhelyek száma (fő): **1 szoba 4 fő részére**

4. Egri Vendégház

Cím: 3304 Eger, Sánc u. 6.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

5. Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont, Erdei Iskola táboroztatási lehetőségekkel /Bükki Nemzeti Park/

Cím: 3324 Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1.

Férőhelyek száma (fő): **6 szoba, 38 fő férőhely**

6. Létrástetői Kutatóház /Bükki Nemzeti Park/

Cím: Miskolc külterület – üzemeltetés szerződés alapján Holocén TE

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 18 fő férőhely**

7. Ipolytarnóci Kutatóház /Ipolytarnóci Ősmaradványok TT/

Cím: Ipolytarnóc külterület

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

KIÁLLÍTÁSOK

Állandó kiállítások

- Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont „Karszt és élővilága” kiállítás
- Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület, Bemutatóhely
- Hollókői Tájvédelmi Körzet „Táj és a nép” tájház kiállítása
- Lillafüredi Anna-barlang, Szt. István-barlang
- Lillafüred, „A múlt emlékei a Bükkben” kiállítás
- Ároktő tájház, kiállítás
- Oszlai tájház, kiállítás
- Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Mobil kiállítás

A mobil kiállítási tablók anyaga bemutatja a működési területünkön található védett természeti területeket, az Igazgatóság működését, feladatait. A kiállítás során az érdeklődők képet kaphatnak a természetvédelmi területek földtörténetéről, sokszínű élővilágáról, kultúrtörténeti értékeiről, valamint a Natura 2000 területekről.

A 60 tablóra szerkesztett anyagot úgy állítottuk össze, hogy egyidejűleg több tájegységhez helyezhessünk ki Natura2000 tematikus kiállítást.

Washingtoni Egyezményről szóló (CITES) tablósorozat

A kiállítás témája a *CITES*, azaz a veszélyeztetett vadon élő növény- és állatfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó egyezmény. A kiállítás négy tablóból áll. A kiállításához előadást is lehet igényelni. A mobil kiállítások anyagát előjegyzés alapján több közintézményben és iskolában is bemutattuk.

Eröss Zsolt expedíciós fotóinak kiállítása:

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tevékenységének szélesebb körű bemutatására két éve indítottuk útjára védnökségi programunkat, melynek keretében évről évre olyan ismert közéleti személyiségeket, művészeket, sportolókat kérünk fel a Bükki Nemzeti Park védnökének, akik személyiségükkel, hivatásuk kapcsán híven képviselik a természetvédelem ügyét. Az első védnök 2012-ben Szabó Attila, a Csík Zenekar primása volt, akitől Eröss Zsolt – minden idők legsikeresebb magyar hegymászója, a Mount Everest első magyar meghódítója – vette át a nemzeti park védnöki tisztséget 2013-ban. Létrehoztuk a „Magaslataink” című, 30 alkotást tartalmazó fotókiállítást Eröss Zsolt saját készítésű expedíciós fotóiból, melyet nagy sikerrel mutattunk be a Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban. Márciustól vándorkiállítás jelleggel utaztatni kezdtük a tárlatot, s december végéig Magyarország öt nemzeti parkjában és két szlovákiai helyszínen állítottuk ki. 2014-ben szinte az ország egész területét bejárta a fotóanyag: januárban Párkányban, a Városi Múzeumban, februárban Zircen, márciusban a Banff Hegyi Film Fesztiválon Budapesten, júniusban Ipolytarnócon, szeptemberben Tihanyban, októberben és novemberben Celldömölkön láthatták az érdeklődők.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

A nemzeti park a természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a természetvédelmi tevékenységéről tanösvényeken, bemutatóhelyeken, múzeumokban, kiállítóhelyeken ad tájékoztatást.

A természetvédelmi oktatás és a környezeti nevelés céljait szolgáló programok skálája a szakvezetéses túráktól az előadásokon át a felnőtt továbbképzésekig terjed.

Szakmai túravezetés

Szakmai túravezetést írásos megkeresésre vállalunk. Minimális létszám: 10 fő. A szakmai túravezetés (előre történő időpont-egyeztetés alapján) és a bemutatóhelyek látogatása az igazgatóság által meghirdetett helyszíneken és az alábbi természet- és környezetvédelmi jeles napokon az előre bejelentkezett diákcsoportok részére ingyenes.

Túravezetést vállalunk gyalogos (terepi ismeretszerző), kerékpáros és (overallos) barlangi túravezetés formájában is.

Kerékpárkölsönző a felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

A kölcsönző felnőtt- és gyermekkerékpárokkal, biztonsági és egyéb felszerelésekkel (sisak) ellátott. Az ideális helyszín biztosítja a látogatók számára a könnyű megközelíthetőséget, és a kirándulások remek kiindulási célpontját is.

A kerékpárkölsönző (Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1. tópart) nyitva tartási rendje: a látogatóközpont mindenkor nyitva tartási rendjéhez igazodva, szerdától – vasárnapig, naponta 10.00 – zárás előtt fél órával kell visszaérkeztetni a kerékpárokat.

A kerékpárok bérbeadása és az adminisztráció a látogatóközpont recepcióján történik.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

Bábakalács Erdei Iskola

2014-ben a foglalkoztató teremmel és számos környezeti nevelést segítő eszközzel bővült a Nyugati kapu Látogatóközpont mellett működő erdei iskola. A terepi bemutatást segíti a fejlesztés során megépített lombkorona megfigyelő emelvény és beszerzésre kerültek csillagászati bemutatók tartásához távcsövek is.

A kézműves foglalkozások választékát bővíti az új kerámiaműhely és a kerti kemence

11.2.2. Szakvezetéses túrák

- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság rendszeres szakvezetést biztosít vendégei részére az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a lillafüredi Szent István- és Anna- barlangokban, ahol a szakvezetés része a bemutatóhely szolgáltatásainak.
- Előre meghirdetett túráinkon, terepi bemutató programjainkon kedvezményes díjért, illetve néhány kiemelt Jeles Napon ingyenesen biztosítunk szakvezetést (*április 22. Föld Napja, május 10. Madarak és fák Napja, május 24. Európai Nemzeti Parkok Napja, május 23-június 9. Geparkok Hete, június 5. Környezetvédelmi Világnap, szeptember 26. Tiszta hegyek Napja, szeptember 20-21. Kulturális Örökség Napjai, október 4. Állatok Világnapja.*)
- Téli túráink között kiemelkedő érdeklődés kísérte a Transzbükki átkelést, amelyre már hagyományosan minden évben január végén kerül sor. Ez évtől a program az Eröss Zsolt emléktúra nevet viseli a 2013 májusában a Kancsendzöngán eltűnt hegymászó, örökös védnökünk, Eröss Zsolt tiszteletére. A szakvezetett túra útvonala olyan fokozottan védett területekre is belépést enged, amelyek egyébként a látogatóktól elzárta.
- Októberben első alkalommal rendeztük meg a Transzbükki Vándortábor elnevezésű háromnapos szakvezetett túraprogramot, amely a januári Transzbükki átkelés egyfajta kibővített változata, így alkalmas arra, hogy nagy területet bejárva, kelet-nyugati irányban átszelve a Bükköt elég alaposan bemutassuk a védett területet és igazgatóságunk természetvédelmi tevékenységét.
- Közönségszolgálati Osztálynál külön megrendelt szakvezetések megfelelő díjazás ellenében előre egyeztetett időpontokban biztosítunk felnőtt és diákcsoportok részére.
- Barlangi túravezetést és overallos barlanglátogatást is lehet igényelni igazgatóságunknál, a túrákat a szerződés alapján barlangi túravezetői engedéllyel rendelkező vállalkozók vezetik. A barlanglátogatási lehetőséget bővítettük, 2014-től a Felsőtárkány közelében található Esztáz-kői barlang könnyen járható felső szakaszára is viszünk vendégeket.

11.2.3. Erdei iskolák

- ***Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont***

A Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola szolgáltatásait **2014-ban** összesen **1.260 fő, 2.805** vendégéjszakával vette igénybe.

Az erdei iskola program illetve modulok mellett a látogatóközpont bőséges programválasztékkal várta a látogatókat különböző tematikus napok (gyógynövény-ismereti, terepi

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

ismeretszerzés, kézműves foglalkozások, éjszakai túrák, denevérestek, csillagászati megfigyelések) keretén belül, melyeken összesen **2.986 fő** vett részt.

Nyári természetvédelmi napközis táborok, szaktáborok, szakmai- és terepgyakorlatok lebonyolítása mellett a természet- és környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozásokat, terepi bemutatókat is tartunk. A BNPI központi épületében szakmai tanácskozásokat, civil fórumokat, továbbképzéseket szerveztünk.

- **Rejtekek Kutatóház és Oktatóközpont**

A rejteki központ jelenleg több mint negyven fő befogadására alkalmas, erdei iskolai, tábori programok színhelye a Bükki Nemzeti Parkban Répáshuta és Hollóstető között. Felszereltségével, kapcsolódó tanösvényeivel alkalmas iskolai csoportok fogadására, elsősorban terepi környezeti nevelési programok szervezésére. Erdei iskolai szolgáltatást 444 fő 1278 vendégéjszakával vett igénybe.

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos **“Jeles Napokon”** (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap, Európai Denevér Éj, Takarítási Világnap) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára. A programokban egy részében civil szervezetek is közreműködtek.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Az évente megrendezésre kerülő tábor során a résztvevő gyerekek előadások, gyakorlati feladatok során sajátíthatják el azt a tudást, melyet terepi bejárások során tapasztalati, érzékszervi tanulással mélyíthetnek tovább.

Kiállítások, kulturális programok a Felsőtárkány – Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

A kiállításokat természetfotósok, képzőművészek munkáiból állítottuk össze. A látogatóközpontban a jeles napok, nyílt napok rendezvényein kézműves foglalkozásokat szerveztünk.

Békamentés, iskolások bevonása – szemléletformálás

Igazgatóságunk működési területén, az immár több mint öt éve folyó békamentésbe több helyszínen (Mátrafüred, Felsőtárkány, Bogács) kapcsolódnak be a helyi iskolások. A békamentési programokat kiegészítjük ismeretterjesztő előadásokkal. Békamentési programban a civil szervezetek és magánszemélyek is részt vállalnak.

Önkéntes munkalehetőség biztosítása cégeknek

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelésében védett természeti értékek levő élőhelyek fenntartási feladatai, természeti érték bemutató infrastruktúra karbantartási szükségletei között vannak olyanok, amelyeket csapatépítő jellegű önkéntes munkával is el lehet végeztetni.

11.2.5. Kiadványok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által az utóbbi években megjelentetett ismeretterjesztő kiadványok (2001–2014)

I. – Monográfiák, albumok, könyvek

1. **A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek.** Eger, 2002. 621 p. (ISBN 963 204 025 2)
2. **A Karancs – Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet. Nógrád és Gömör határán.** Eger, 2007. 382 p. (ISBN 978-963-87289-2-0)
3. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Abaúj és Zemplén határán.** Eger, 2007. 400 p. (ISBN 978-963-9817-01-2) (ANPI felé átadásra került)
4. **Heves megye várai az Óskortól a kuruc korig. Magyarország várainak topográfiája 2.** Castrum Bene Egyesület – Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, 2009
5. **A Suba-lyuk barlang. Neandervölgyi ősember a Bükkben.** Eger, 2008. 221 p. (ISBN 978-963-9817-09-8)
6. **Tér és idő határán. A Bükki Nemzeti Park.** Eger, 2010. (ISBN 978-963-9817-20-3)
7. **Mátrai Tájvédelmi Körzet. Heves és Nógrád határán.** Eger, 2010. 432 p. (ISBN 978-963-9817-19-7)
8. **Chránená krajinná oblast' Karancs – Medves a Chránená oblast' Cerová vrchovina. Na hranici Novohradu a Gemera.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 388 p. (ISBN 978-963-9817-12-8)
9. **Szecsó Károly: Lénárt János (1896-1971).** Eger, 2013 (ISBN 978-963-9817-28-9)
10. **Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** Eger, 2013. (ISBN 978-963-9817-30-2)
11. **Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.** Eger, 2014. 192 p. (ISBN 978-963-9817-41-8)
12. **Zöld Horizont. Természetvédelem Észak-Magyarországon.** Eger, 268 p. (ISBN 978-963-9817-39-5)

• II. – Módszertani kézikönyvek

1. **Rejtektől Tárkányig. Helyismereti kézikönyv a Hór- és a Barát-völgy környékéről.** Eger, 2003. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
2. **Tanösvények építése. Módszertani útmutató.** Eger, 2007. 100 p. (ISBN 978-963-9817-04-3)

• III. – Tanösvény-ismertető füzetek

1. **Felsőtárkányi tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 1. Eger, 2002. 44 p. (ISBN 963 204 894 6)
2. **Rejteki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 2. Eger, 2002. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3. **Tanösvény a Bél-kőn.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 3. Eger, 2003. 56. p. (ISBN 963 212 870 2)
4. **Bükk-fennsíki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 4. Eger, 2004. 40 p. (ISBN 963 216 368 0)
- **IV. – „Bábalács füzetek”**
 1. **Varázslatos karsztvidék. A természeti és kulturális örökség védelme a Bükki Nemzeti Parkban.** *Bábalács füzetek – 1.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
 2. **Cseppkövek, denevérek, ősemberek. A bükki barlangok világa.** *Bábalács füzetek – 2.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-4-4)
 3. **Ipolytarnóctól a Long-erdőig. Észak-Magyarország védett természeti területei 1. Természetvédelmi területek.** *Bábalács füzetek – 3.* Eger, 40 p. (ISBN 978-963-87289-5-1)
 4. **Hollókőtől a Bodrogzugig. Észak-Magyarország védett természeti területei 2. Tájvédelmi Körzetek.** *Bábalács füzetek – 4.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-6-8)
 5. **Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei. Észak-Magyarország védett természeti területei 3. Tájvédelmi körzetek.** *Bábalács Füzetek – 5.* Eger, 2007. (ISBN 978-963-87289-7-5)
▶ ANPI
 6. **Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén. Észak-Magyarország védett természeti területei 4.** *Bábalács füzetek – 6.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-9817-12-9)
 7. **Kaptárkövek völgye. Észak-Magyarország védett természeti területei – 5. A Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület.** *Bábalács füzetek – 7.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-8-2)
 8. **„Ex lege” védett értékek. Források, lápok, barlangok, víznyelők, kunhalmok, földvárak.** *Bábalács füzetek – 8.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-9-9)
 9. **Sokszínű élővilág. Növénytakarók, állatközösségek, jelölőfajok Észak-Magyarországon.** *Bábalács füzetek – 9.* Eger, 2007. 32 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
 10. **Az ördögtornyoktól a patkónyomos kövekig. Jeles kövek, regélő helyek a Mátraerdő területén.** *Bábalács füzetek – 10.* Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-00-5)
 11. **A Szalajka-völgy.** *Bábalács füzetek – 10.* Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-11-1)
 12. **The magic karst. Protection of the natural and cultural heritage in the Bükk National Park.** Carline booklets (*Bábalács füzetek*) – 12. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-17-3)
 13. **From the devils towers to the rocks with horse-shoe tarakcs. Marked rocks and places of fable in the Mátra Forest.** Carline booklets (*Bábalács füzetek*) – 13. Eger, 2010. 52 p. (ISBN 978-963-9817-18-0)
 14. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** *Bábalács füzetek – 14.* Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
 15. **Tájban élő eredetmondák. Jeles kövek, regélő helyek a Bolhád területén.** *Bábalács füzetek – 15.* Eger, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-24-1)
 16. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont.** *Bábalács füzetek – 16.* Eger, 2013 52 p. (ISBN 978-963-9817-26-9)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

17. **Hajnácska a okolie – Ajnácskő és környéke. Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina – Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Bábakalács füzetek – 17. Eger – Hajnácska, 24 p. (ISBN 978-963-9817-33-3)
18. **Dél-Heves természeti és kulturális öröksége. Bábakalács füzetek – 18. Eger, 52 p.** (ISBN 978-963-9817-38-8)
19. **Zöld mozaik.** A Tarna-Lázbérc természetvédelmi tájegységének élővilága. Bábakalács füzetek – 19. (ISBN 978-963-9817-43-2)

• **V. – Egyéb kiadványok**

1. **Bükki Nemzeti Park. 25 éve a természet szolgálatában.** Eger, 2002. 24 p. (ISBN-szám nincs)
2. **A Mátrai Tájvédelmi Körzet természeti értékei.** Eger, 2002. 2. kiadás (ISBN-szám nincs)
3. **Szent István-barlang.** Eger, 2004. (ISBN-szám nincs)
4. **Anna-barlang.** Eger, 2004 (ISBN-szám nincs)
5. **Természetvédelmi, ökológiai és ökoturisztikai fejlesztési koncepció a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005 (ISBN 963 218 995 7; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
6. **Védett területek és természetvédelmi fejlesztések a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005. 64 p. (ISBN 963 86854 5 X; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
7. **Az Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Hollókői Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 2 5)
8. **A Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet és a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 1 7)
9. **A Lázbérci Tájvédelmi Körzet és a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 0 9)
10. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet és a Tokaj–Bodrozug Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 4 1) ► ANPI
11. **A Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 3 3)
12. **Karszt és élővilága. Kiállításvezető.** Eger, 2006. 16. p. (ISBN 963 86854 8 4)
13. **Karst and its living world. Guide to the exhibition.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 86854 9 2)
14. **Karst und dessen lebensformen. Ausstellungsführer.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 0 6)
15. **Kras a jeho živý svet. Sprievodca výstavou.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 1 4)
16. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
17. **Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina. A Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-13-5)
18. **Lipovianske pieskovce. A Romhányi Homokkő.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 24 p. (ISBN 978-963-9817-14-2)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

• **VI. – Erdei iskolai foglalkoztató-füzetek**

1. **Barangolj velünk! Kalandos természetjárás Telkibányán és környékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-07-4) ► ANPI
2. **Kalandozás a Karancs és a Medves vidékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-06-7)
3. **Barangolás Bikk betyárral a Kő-közi tanösvényen.** Eger, 2007 (ISBN 978-963-9817-05-0)

• **VII. – Periodika (2006-tól évente háromszor-négyszer jelenik meg)**

1. **Zöld Horizont** (ISSN 1788-2567; nyilvántartási szám: 2.9/1221-1/)

• **VIII. – Térképes leporellók, szórólapok (A/2-es méret)**

1. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-21-0)
2. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-22-7)
3. **A Bükkaljai kőkultúra térképe. Kaptárkövek földje.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-31-9)
4. **Dél-Heves természeti és kulturális értékei.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-40-1)
5. **A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:40.000) (ISBN 978-963-9817-34-0)
6. **A Kelet-Cserhádi Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:45.000) (ISBN 978-963-9817-37-0)
7. **A Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:90.000) (ISBN 978-963-9817-32-0)
8. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:30.000) (ISBN 978-963-9817-35-0)
9. **A Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-36-0)

• **VIII. – Leporellók, szórólapok**

1. Bélapátfalva. A Bél-kői tanösvény (2003, 2008)
2. Anna-barlang (2004)
3. Szent István-barlang (2004)
4. Karszt és élővilága. Kiállítás-vezető. Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont. Felsőtárkány (2006, 2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságról

5. A Bükki Nemzeti Park. Alapítás, fontosabb adatok (2006, **2013**)
6. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Feladatkör és működési terület (2006, **2013**)
7. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Bemutatóhelyek (2006)
8. A Bükki Nemzeti Park. Bükk-fennsíki tanösvények (2006, **2013**)
9. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ismeretterjesztő kiadványai (2006)
10. Házi rend túrázóknak. A védett természeti területeken való tartózkodás és viselkedés szabályairól (2006, **2013**)
11. A Bükki nemzeti Park igazgatóság. Ismeretterjesztés, oktatás, környezeti nevelés, turizmus (2006)
12. Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Természetvédelmi területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

13. Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Sóshartyáni Hencse-hegy TT (2006)
14. Gyöngyösi Sár-hegy TT, Siroki Nyírjes-tó TT (2006)
15. Erdőtelki Arborétum TT, Erdőtelki Égerláp TT, Kerecsendi-erdő TT (2006)
16. Kőlyuk-tető TT, Szöllőskei Erdő TT, Szomolyai Kaptárkövek TT (2006)
17. Megyaszói Tátorjános TT, Tállyai Patócs-hegy TT, Erdőbényei Fás Legelő TT, Sóstó-legelő TT (2006) ► ANPI
18. Bodrogszegi Vár-hegy TT, Füzérradványi Kastélypark TT, Megyer-hegyi Tengerszem TT, Long-erdő TT (2006) ► ANPI
19. A Kerecsendi erdő természetvédelmi terület (2013)
20. A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (2013)

Tájvédelmi körzetek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

21. Hollókői Tájvédelmi Körzet, Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet (2006)
22. Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet (2006)
23. Mátrai Tájvédelmi Körzet, Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet (2006)
24. Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet, Lázberci Tájvédelmi Körzet (2006)
25. Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet (2006)
26. Zempléni Tájvédelmi Körzet, Tokaj–Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet (2006) ► ANPI
27. A Bükki Nemzeti Park természeti és kultúrtörténeti értékei (2006)

Természetvédelmi tevékenységek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén

28. Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (2006)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

29. Fajmegőrzési programok (2006)
30. Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (2006)
31. Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (2006)
32. Az erdők kezelése (2006)
33. A Natura 2000 hálózat (2006)
34. Nemzeti Ökológiai Hálózat (2006)
35. Ex lege védett természeti értékek (2006)
36. Ex lege védett kultúrtörténeti értékek (kunhalmok és földvárak) (2006)
37. Bükk Nemzeti Park. Karszt és víz (2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

1. Áras kiadványok

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	Regéci vár füzete	1985.	881
2.	Képeslapok (Millenniumi kilátótorony)	2007.	855
3.	Képeslapok (Ipolytarnóci ősmaradványok tt)	1976., 2002.	1000
4.	Képeslapok (Bükki Nemzeti Park, 4. sz.)	2012.	2867
5.	Képeslapok (lillafüredi barlangok)	2004. – 2007.	1529
6.	Képeslapok (felsőtárkányi erdei iskola)	2012.	2267
7.	Képeslapok (BNP téli)	2006.	668
8.	Képeslap leporelló (Ipolytarnóc)	2006.	0
9.	Képeslap leporelló (Hollókő)	2006.	333
10.	Matricák (Bükki Nemzeti Park)	2002.	4043
11.	Matricák (Szt. István-barlang)	2005.	1774
12.	Matricák (Szalajka-völgy)	2005.	1143
13.	Bükki Nemzeti Park 25 éves kiadvány, angol)	2003.	45
14.	Mátrai Tájvédelmi Körzet füzet	2007. újrakiadás	610
15.	Hogyan építsünk tanösvényt? (könyv)	1999.	125
16.	A Bükki Nemzeti Park monográfia – Hegyek, erdők, emberek	2002.	502
17.	Rejtektől – Tárkányig tanári kézikönyv	2003.	21
18.	Térképek (BNP kerékpáros térkép, magyar, angol)	2002.	667

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
19.	Térképek (Bükki Nemzeti Park, Paulus)	2003.	988
20.	Szalajka-völgyi túravezető füzet	2000.	433
21.	Rejteki tanösvények túravezető füzet	2003.	1059
22.	Felsőtárkányi tanösvények túravezető füzet	2003.	439
23.	Bél-kő tanösvény leporelló (magyar, angol, német)	2003., 2008.	1919
24.	Bél-kő tanösvény füzet	2003.	1383
25.	Bükk-fennsíki tanösvények füzet	2004.	574
26.	Szt. István-barlang füzet	2004.	1133
27.	Anna-barlang füzet	2004.	214
28.	Bükki Nemzeti Park DVD film	2006.	1
29.	“Karszt és élővilága” kiállítás-vezető füzet (magyar, angol, német, szlovák)	2006.	5237
30.	Ökoturizmus a védett természeti területeken könyv	2006.	2
31.	Élőhelyek, mohák és gombák I. könyv	2006.	3
32.	Özönnövények II. könyv	2006.	45
33.	Kő kövön marad könyv	2007. (újrakiadás)	0
34.	BNP emblémás vászontáska	2012.	29
35.	A Karancs-Medves és a Cseres-hg. TK monográfia	2007.	802
36.	A Zempléni TK monográfia	2007.	1219
37.	A Bükk hegység földtana	2007.	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
38.	Cseppkövek, denevérek, ősemberek füzet (Bábakalács 2.)	2007.	1437
39.	Kaptárkövek völgye füzet (Bábakalács 7.)	2007.	1298
40.	Varázslatos karsztvidék füzet (Bábakalács 1.)	2007.	1057
41.	Hollókótól a Bodrogzugig füzet (Bábakalács 4.)	2007.	1671
42.	Az Ördögtornyoktól a patkányomos kövekig (Bábakalács 10.)	2007.	1567
43.	Ipolytarnóctól a Long-erdőig (Bábakalács 3.)	2007.	1834
44.	Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei (Bábakalács 5.)	2007.	1894
45.	Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén (Bábakalács 6.)	2007.	1949
46.	„Ex lege” védett értékek (Bábakalács 8.)	2007.	1808
47.	Sokszínű élővilág(Bábakalács 9.)	2007.	1779
48.	Tanösvények tervezése kézikönyv	2007.	1223
49.	Lillafüred képeslap	2008.	0
50.	A Szalajka-völgy füzete (Bábakalács 11.)	2009.	293
51.	Mátra útikönyv	2009.	2
52.	Heves megye várai az őskőkortól a Kuruc korig	2009.	5
53.	Suba-lyuk barlang monográfia	2008.	64
54.	„Színek szárnyán” DVD film	2009.	1
55.	Pál István: „Zöld erdőben lakom” CD lemez	2010.	47
56.	Kirándulások a bazaltvulkánok földjén füzet (Bábakalács 14.)	2011.	1285

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
57.	Tájban élő eredetmondák füzet (Bábakalács 15.)	2011.	1367
58.	The magic karst füzet (Bábakalács 12.)	2011.	884
59.	From the devil's towers to the rocks with horse shoe tracks füzet (Bábakalács 13.)	2011.	857
60.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe térkép (1:190000)	2011.	2918
61.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Cseres-hegység TK tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei (1:190000)	2011.	2822
62.	Tér és idő határán – A Bükki Nemzeti Park – fotóalbum	2011.	49
63.	Magyarország földtani atlasza országjáróknak (magyar-angol)	2011.	0
64.	A Mátrai Tájvédelmi Körzet monográfia, – Heves és Nógrád határán	2011.	91
65.	A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet monográfia, – Nógrád és Gömör határán – (szlovák nyelvű)	2010.	120
66.	Új magyar fűvészkönyv II. kötet	2011.	10
67.	Magyarország Nemzeti parkjai I.	2013.	3
68.	Baglyas-kő vár (Bábakalács 16.)	2013.	195
69.	Gyökerek és lombok VII. kötet	2013.	8
70.	Geologica Hungarica	2013.	54
71.	Lénárt János kötet könyv	2013.	820
72.	Ipolytarnóci Ősmeradványok bemutató füzet	2013.	148
73.	Mesél a múlt.. könyv	2013.	2

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
74.	Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.	2013.	321
75.	Dél-Heves természeti és kulturális öröksége. (Bábakalács 18.)	2014.	761
76.	Zöld Horizont könyv	2014.	83
77.	Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.	2014.	193

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

2. BNP emblémás termékek, ajándékcikkek

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	BNP emblémás színes felnőtt póló	2014.	318
2.	BNP emblémás kétoldalú színes gyermek póló	2014.	236
3.	Mókusos színes gyermek póló	2014.	17
4.	BNP emblémás férfi és női galléros póló	2014.	265
5.	BNP emblémás környakú női póló	2014.	61
6.	BNP emblémás hosszú ujjú női póló	2014.	84
7.	BNP emblémás hosszú ujjú férfi póló	2014.	100
8.	Szt. István-barlang kétoldalú színes póló	2014.	92
9.	Ipolytarnóci emblémás galléros póló	2012.	109
10.	BNP feliratos bambusz golyóstoll	2014.	73
11.	BNP feliratos Toronto fa golyóstoll	2008.	5
13.	BNP feliratos fa golyóstoll (íves)	2014.	49
14.	BNP feliratos fa golyóstoll	2008.	2
15.	BNP feliratos öko golyóstoll	2014.	61
16.	Állatfigurás ceruza	2014.	58
17.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park, Ipolytarnóc), kisméretű	2014.	155
18.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park), nagyméretű	2007.	2
19.	BNP fém kitűző	2011.	426
20.	BNP emblémás, tűzzománcos jelvény	1997.	17
21.	BNP emblémás Kariban sapka	2014.	38
22.	BNP emblémás vászonkalap	2008.	59
23.	BNP emblémás San Diego sapka	2014.	65
24.	BNP feliratos nyakba akasztható kulcstartós pánt	2014.	131
25.	BNP és Szt. István-bg. feliratos kerámiacsupor	2012.	34
26.	Ipolytarnóci natúr vászontáska	2008.	153
27.	Ipolytarnóci esernyő	2008.	121
28.	BNP emblémás esernyő	2011.	96
29.	BNP üvegnyitós led lámpa	2014.	19

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
30.	BNP feliratos led lámpa	2014.	68
31.	BNP zöld dinamós lámpa	2012.	52
32.	BNP és ipolytarnóci emblémás nagy hűtőmágnes	2014.	154
33.	BNP és ipolytarnóci emblémás kicsi hűtőmágnes	2014.	246
35.	Kőzet (Ipolytarnóc)	1986.	27
36.	BNP és ipolytarnóci emblémás műanyag iránytű (fehér)	2012.	313
37.	Zöld, karikával ellátott iránytű	2012.	51
38.	BNP emblémás esőkabát	2014.	26
39.	BNP emblémás spirálfüzet	2014.	45
40.	Nagy pele matrica	2012.	1019
41.	Boldogasszony papucs matrica	2012.	1481
42.	Ürge matrica	2012.	1346
43.	Orrszarvúbogár matrica	2012.	1522
44.	Mókus matrica	2012.	1109
45.	Füleskuvik matrica	2012.	1061
46.	Kerecsensólyom matrica	2012.	1191
47.	Északi sárkányfű matrica	2012.	1456
48.	Karcsú sisakvirág matrica	2012.	1486
49.	Hiúz matrica	2012.	1071
50.	Védett állatos és növényes lap hűtőmágnesek	2014.	294
51.	Barlangos lap hűtőmágnesek	2014.	294

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

3. Ingyenes terjesztésű kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
1.	Bükki Nemzeti Park – Természeti és kultúrtörténeti értékek (leporelló sorozat)	2011.
2.	Természetvédelmi tevékenység – Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (leporelló sorozat)	2006.
3.	Természetvédelmi tevékenység – Fajvédelmi programok (leporelló sorozat)	2006.
4.	Természetvédelmi tevékenység – Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (leporelló sorozat)	2006.
5.	Természetvédelmi tevékenység – Vizes élőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (leporelló sorozat)	2006.
6.	Természetvédelmi tevékenység – Az erdők kezelése (leporelló sorozat)	2006.
7.	Natura 2000 hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
8.	Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
9.	Ex lege védett természeti értékek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
10.	Ex lege védett kultúrtörténeti értékek – Kunhalmok és földvárak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
11.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2008.
12.	Ilona-völgyi leporelló	2009.
13.	A Bükk-fennsík tanösvények leporelló	2010.
14.	A felsőtárkányi tanösvények leporelló	2010.
15.	Alapítás, fontosabb adatok leporelló (Bükki Nemzeti Park)	2010.
16.	Karszt és víz leporelló	2010.
17.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2010.
18.	Házirend túrázóknak leporelló	2010.
19.	Működési terület és természetvédelmi kezelés leporelló (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)	2010.
20.	Bükk National Park angol leporelló (The natural and cultural historical values)	2010.
21.	Operational area and the range of duties angol leporelló (Of the Bükk National Park Directorate)	2010.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A kiadványokat, füzeteket, könyveket, egyéb reklámhordozó eszközöket, szóróanyagokat Igazgatóságunk elsősorban nagy forgalmú látogatóhelyein (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Hollókő, Lillafüred, Szilvásvárad), valamint az egri igazgatósági központban teszi elérhetővé.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2003. óta a saját kezelésben lévő kiemelt turisztikai létesítmények elárúsító helyein kívül más közreműködő vállalkozók/bizományosok kezébe is átadta természetismereti és ismeretterjesztő kiadványainak, ajándéktárgyainak árusítását.

Összesen 15 bizományossal állunk kapcsolatban Észak-Magyarország nagyvárosaiban, turisztikai központjaiban, egyetemeken, társintézményekben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

11.2.6. Látogatóstatisztika

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2014)					
	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1	„Karszt és élővilága” kiállítás (Felsőtárkány)	1.267	1.231	2.498	ingyenes: konferencián résztvevők (780 fő) és a recepción érdeklődő látogatók, ill. egyéb térítésmentes belépések (451 fő). 2014-ben 23 db családi jegyet váltottak, ára: 1.200 Ft/db volt.
2	Anna-barlang (Lillafüred)	35.510	0	35.510	Téli időszakban napi egy túra indul.
3	Szt. István-barlang (Lillafüred)	18.453	0	18.453	A barlang február-június időszakban zárva tartott.
4	Múlt emlékei a Bükkben kiállítás (Lillafüred)	0	22.606	22.606	A LAEV kisvasút lillafüred állomásépületében regisztrált látogatószám, amely a térítésmentesen látogatható kiállítás látogatóit is tartalmazza.
5	Ipolytarnóci ősmaradványok tt „Borókás-árok” geológiai tanösvény	40.509	10.356	50.865	geológiai tanösvény + sétalójegy és 4D mozi; ingyenes létszám: Muzsikál az erdő, Geopark heti és Uniós fejlesztési nyílt napok, valamint a védettség 70 éves jubileuma térítésmentes
6	Hollókő - Táj és a nép c. kiállítás	0	0	0	Vállalkozó üzemelteti - 2014-ben a tájház az Ófalu helyreállítási/átépítési munkálatai miatt zárva tartott.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2014)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
7	Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont	0	4.586	4.586	Egyéni látogatók: 1.122 fő; rendezvényeken résztvevők: 2.614 fő; szakmai előadásokon megjelentek: 260 fő; szakvezetés a látogatóközpont területén: 590 fő.
8	Ároktői tájház	0	0	0	
9	Oszlai tájház (Cserépfalu)	231	0	231	Cserépfalu önk. üzemeltetésében, 05. 1. - 09. 30., szombati napokon nyitva tart.
Regisztrált látogatók összesen:		95.970	38.779	134.749	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési és turisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2014)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra		384	847	1 231	meghirdetett, szervezett túrák
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény		7 529	5 022	12 551	
Erdei iskolai program		2 711	275	2 986	Baglyas-kő Vár Látogatóközpont (275 fő)
Barlangi kalandtúra		374	0	374	könnyű és "extrém", overallos barlangtúrák
Egyéb:	XVI. Bükk-Aggtelek kerékpártúra	75	4	79	vezetett kerékpártúra
Egyéb:	kerékpárkölszöngés Felsőtárkányban, a Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban	0	0	0	2014-ben felújítási munkálatok miatt nem üzemelt.
Egyéb:	Rudapithecus ősmajom kiállítás	104	0	104	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT
Egyéb:	Muzsikál az erdő Ipolytarnócon	145	249	394	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT
Egyéb:	I. Bükkaljai Mostra	0	600	600	Cserépváralja.
Egyéb:	Geoparkok hete Ipolytarnócon	7 353	125	7 478	ingyenes programok
Egyéb:	Bemutató madárgyűrés	0	130	130	Szihalom; Kerecsend (Dél-hevesi TE)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Szálláshelyek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működtetésében (2013)		
Egyéb:	Rejteki Erdei Iskola (máj. 1. - okt. 31.)	Nyugati Kapu Erdei iskola Felsőtárkány
Szállóvendégek száma (fő)	444	1.260
Vendégéjszakák száma (fő)	1.278	2.805

BNPI mobil kiállítási tablóink kihelyezése/bemutatása oktatási intézményekben, rendezvényeken	20
„Magaslataink” - Erőss Zsolt hegymászó fotóiból összeállított vándorkiállítás	6

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park az Észak-Magyarországi régió kiemelt turisztikai célterülete, ahol a látogatók számára egyre több az olyan turisztikai kínálat, amely a természeti értékek bemutatását célozza meg. A bükki települések is egyre nagyobb hangsúllyal jelenítik meg a nemzeti parkot és annak természeti, kultúrtörténeti értékeit a vonzerők között. A látogatók között a belföldi vendégek jelentős többségben vannak, a természetjárás és az „outdoor” sportrendezvények száma és résztvevőinek száma is folyamatosan emelkedik (esetenként megközelíti az 1.000 főt). A Felsőtárkányi Oktató-és Látogatóközpontban a vendégek egy helyen kapnak átfogó képet a Bükki Nemzeti Park természeti és kulturális értékeiről, a látnivalókról és programokról, a látogatási szabályokról, valamint helyi szolgáltatásokról, eseményekről. Felépítettük a Bükki településszövetség turisztikai kínálatát, szolgáltatásait tartalmazó adatbázist, amely segítségével a Látogatóközpontban a vendégek számára adunk tájékoztatást.

A nemzeti park egész területe a jelzett turistautakon szabadon látogatható, de egyes védett vagy fokozottan védett fajok élőhelyein korlátozásokra lehet számítani. A természetjárás mellett a kerékpáros látogatási formát is ösztönzi a nemzeti park erdei kerékpáros úthálózata.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

11.3. Társadalmi kapcsolatok

		Megjelenés/részvétel száma	
		Írott	
Média megjelenés: 580			Kiállítás, vásár: 11
Média	<i>Helyi: 160</i>	Média 30	<i>Helyi 4</i>
	<i>Regionális 150</i>		<i>Regionális 2</i>
	<i>Országos 270</i>		<i>Országos 8</i>
Egyéb / internetes megjelenés		Saját honlapunk, a www.bnpi.hu látogatottsága : 2013-ban: 154396 2014-ben: 161383 4,5%-os növekedés	
Egyéb / periodika hírlevél		INTERREG III/A projekt részeként megjelenő Zöld Horizont periodika évi 4 szám regionális terjesztéssel + 10 éves jubileumi összefoglaló évkönyv 3.000 példányban	
Elektronikus hírlevél		Feliratkozottak száma: 481fő , 10%-os növekedés	
Facebook		2013-ban: 2.450 fő 2014-ben: 4.074 fő, 60%-os növekedés	

Honlap címe	www.bnpi.hu
--------------------	--

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk propaganda (PR) és kommunikációs feladataiban részt vesznek mind a központban dolgozó kollégák, mind a tájegységek munkatársai. A média-megjelenések száma a futó projektek, pályázati finanszírozású élőhely-fejlesztési- és szakmai programok száma miatt is növekedet, de voltak az év során olyan egyéb események is, amelyek nagy média nyilvánosságot váltottak ki (például farkas jelenléte a Bükkben).

Környezetvédelmi, turisztikai és nagyobb sportrendezvényeken kiadványokkal, szórólapokkal és kiállítási anyagokkal jelentünk meg, a helyi és az országos sajtóban, a körzeti televízióban és rádióban rendszeresen szerepeltünk. Igazgatóságunk honlapjához kapcsolódóan új szolgáltatást indítottunk: fel lehet iratkozni hírlevélre. A honlapon szereplő híreket képgalériával és rövid videóanyagokkal színesítve jelenítjük meg. Igazgatóságunk jelen van a Facebookon is.

Nemzeti parki termék védjegy

A Földművelődéügyi Minisztérium a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek támogatása, eladásra szánt termékeik megbecsülésének növelése, piaci lehetőségeinek bővítése érdekében hozta létre a Nemzeti Parki Termék védjegy rendszerét. A védjegy bevezetésétől a környezettudatosság növelését, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködések erősítését várja a szaktárca, a védjegyrendszer működtetésében kulcsszerepet játszó nemzeti park igazgatóságokkal együtt.

A védjegy-adományozás elsődleges célja a természetvédelmi területen működő gazdaságok társadalmi megítélésének javítása, a környezettudatosság növelése, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködések erősítése, a vállalkozások piaci lehetőségeinek bővítése. Létrehoztuk és gondozzuk a www.nemzetiparkitermek.hu honlapot, mely a tíz nemzeti parki igazgatóság központi védjegyes portálja.

A 2014-ben harmadszor meghirdetett védjegyhasználati pályázatunk eredményeként Rudinszky Tamás cserépfalui és Bánrévi István poroszlói termelő tehénsajt terméke, a nógrádi Villányi és Társa Bt pácolt szarvascomb és a bükk-szentkereszti Fridel Sándorné csipkelekvár terméke viselheti a védjegyet.

A termelők bemutatkozási lehetőséget kaptak a Kihajtási Ünnepen Tarnaszentmiklóson, a Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvényén Tatán, Budapesten a FeHoVa -n, valamint helyi és regionális rendezvényeken.

11.4. Tervezett fejlesztések (2014)

Herman Ottó Látogatópark - a Bükki Nemzeti Park Keleti Kapujában látogató- és turisztikai központ kialakítása és a hozzá kapcsolódó tanösvény és terepi bemutatóhely fejlesztése

A fejlesztés attraktív és ismeretterjesztésre is alkalmas modern infrastruktúrát, turisztikai termékeket és programkínálatot tartalmaz, információt nyújt a látogatóknak. A projekt tartalma:

- Miskolcon a „Keleti Kapu” Látogatóközpont és Őstörténeti Bemutatóhely (turisztikai információs pont, interaktív játszótér, galéria, konferencia-oktatóterem, beltéri foglalkoztató műhely, audiovizuális vetítőterem, raktár, vizesblokk) kialakítása; kapcsolódó épületrészekkel (gombavizsgáló, kerékpár- túraeszköz kölcsönző, vizesblokk);
- Élménypark, rendezvénytér, rekreációs kert (kültéri fedett foglalkoztató, pavilon vizesblokkal; rendezvénytér egyéb kulturális, zenei és kézműves, helyi termékeket bemutató programok, vásárok, fesztiválok szervezésére);
- Miskolc-Lillafüreden meglévő tanösvények fejlesztése, új terepi bemutatóhelyek létesítése;
- Barlangi bemutatóhely kialakítása a Szeleta-barlang látogatókezelése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Hollókői Tájvédelmi Körzet – tájház felújításhoz kapcsolódóan interaktív tanösvényrendszer kialakítása

A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület és a bükkaljai fülkés sziklák feltárása, állagmegóvása és természetvédelmi szempontú bemutatása - az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus „Kulturális és természeti örökség megőrzése és megújítása” (HuNor – Tradition and renewal Conservation and Revitalisation of Cultural and Natural Heritage in Hungary) programterület „Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése” c. intézkedésére (Kódszám: HU07PA16-A2-2013) nyújtottuk be pályázatunkat, eredmény még nem született. A terület sérülékeny sziklaalakzatait védő, ugyanakkor a bemutatást segítő kiemelt járóplatform és járulékos tanösvény-infrastruktúra kiépítése, a többi bükkaljai kaptárkő kitáblázása, a természetvédelmi kezelésüknek és a bemutatásuknak, hozzáférhetőségüknek összehangolása.

11.5. Együttműködési megállapodások

Belföldi oktatási intézményekkel megkötött együttműködési megállapodások révén részt veszünk a **szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok** szervezésében, irányításában, **szakdolgozatok és diplomamunkák** témavezetésében. Igazgatóságunk az egyetemek, főiskolák természetvédelmi képzéseihez a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben megfogalmazott – a hallgató munkavégzésre vonatkozó – szabályok szerint kapcsolódik, a **2011. évi CCIV. törvény 44 § (3a) bekezdése** szerint munkaszerződés és díjazás nélkül fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra. **2014-ban 81** egyetemi, főiskolai hallgató és középiskolás diák vett részt egyéni és csoportos szakmai gyakorlaton a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságon, illetve keresett meg bennünket szakdolgozat, diplomamunka elkészítése okán.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A 2014-ben is élő, a szakmai gyakorlatokat érintő együttműködések, megállapodások	
Három tanulmányi hónapot érintő vadgazda mérnöki gyakorlati képzés	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadvilág Megőrzési Intézet
Természetvédelmi mérnöki Bsc képzés, gyakorlatvezetés	Nyugat-Magyarországi Egyetem, Növényteni és Természetvédelmi Intézet, Erdőmérnöki Kar – Sopron
+	Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar – Budapest
+	Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar – Kaposvár
+	Pannon Egyetem, Növénytudományi és Biotechnológia Tanszék – Keszthely
+	Debreceni Egyetem ATC, Mezőgazdaságtudományi Kar, Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék – Debrecen
+	Debreceni Egyetem ATC, Műszaki Kar, Környezet- és Vegyészmérnöki Tanszék – Debrecen
+	Károly Róbert Főiskola, Agrár- és Vidékfejlesztési Kar, Környezetgazdálkodási és Agronómiai Tanszék
+	Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet – Gödöllő

Természetjáró szervezetekkel hagyományosan jó kapcsolatot tartunk fenn.

Rendszeresen egyeztetünk a Nógrád megyei Természetjáró Szövetség, a Heves megyei természetbarát Szövetség és a B-A-Z Megyei Természetjáró Szövetség mellett a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Csoportjával is az éves programokról. Sok szervezett természetjáró egyúttal vizsgázott polgári természetőrként aktív segítője az őrszolgálatunknak.

A Magyar természetjáró Szövetség és az FM között megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján szövetség tagsági kártyájára kedvezményt nyújtunk kiállító helyeinken.

Újabb együttműködési megállapodás van előkészítés alatt a Heves Megyei Természetbarát Szövetséggel.

11.6. Fontosabb események

2014. január 25.	Eröss Zsolt Emléktúra és kopjafa avató ünnepség	Nagyvisnyó – Felsőtárkány
2014.március 22.	Zöld programok a Víz világnapján a lillafüredi Hámori-tónál – Miskolc és vonzaskörzete általános iskolásaink meghirdetett egész napos akadályverseny, vetélkedő és gyermekrajz pályázat értékelés és kiállítás megnyitója.	Miskolc - Lillafüred
2014. április 29.	Kihajtási ünnep (A Kék vércse védelme a Kárpát-medencében LIFE+ program keretében)	Tarnaszentmiklós
2014. május 9.	Ünnepi faültetés a Madarak és Fák Napja alkalmából a Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontban	Salgótarján
2014. május 15.	Kubinyi Ferenc szobrának avatása a Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontban	Salgótarján
2014. május 24.	Bükk-Aggtelek kerékpártúra	Szilvásvár-Ággtelek
2014. május 23- június 9.	Geoparkok Hete	Ipolytarnóc
2014. június 13-15.	Magyar Nemzeti Parkok Hete	Tata
2014. június 20.	Bükkaljai Mustra szakmai találkozó és közönségrendezvény a természetvédelem és a térségfejlesztés jegyében	Cserépváralja
2014. szeptember 20.	A Nógrád Megyei Értéktár Bizottság „Nógrádikum” díjat adományozott a Karancs-Medves Tájvédelmi Körzetnek a Megyenap alkalmával	Szécsény
2014.szeptember 26.	Szakmai rendezvény a projekt eredményeinek bemutatására A Kék vércse védelme a Kárpát-medencében (LIFE11/NAT/HU/000926)' LIFE+ program	Tarnaszentmiklós
2014.szeptember 26-27.	Jubileumi ünnepség az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület megalapításának 70., valamint a Karancs-Medves és a Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet megalapításának 25. évfordulója alkalmából	Pásztó
2014. október 22.	Projektzáró - Nógrád megyei védett	Garáb

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

	dombvidéki rétek és legelők élőhelykezeléséhez kapcsolódó infrastrukturális feltételek megteremtése	
2014.október 29.	Projektzáró – „Nógrád megyei védett dombvidéki rétek és legelők élőhelykezeléséhez kapcsolódó infrastrukturális feltételek megteremtése”	Parád
2014. november 20.	Projektzáró – „Erdei iskola élménypedagógiai fejlesztése”	Felsőtárkány
2014. november 26-27.	Tájvédelmi szakmai napok	Felsőtárkány
2014.december 3-4.	Zoológiai szakmai napok	Felsőtárkány

12. Közfoglalkoztatás

12. 1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Igazgatóságunknál a 2014-es évben 3 ütemben történt a közfoglalkoztatás. 2014. január-április hónapokban 140 fő volt az átlaglétszám 74.180.418,- Ft támogatás felhasználása mellett. Ezt követően május 01-szeptember 30-ig kötöttünk hatósági szerződést, ami meghosszabbításra került 2015. február végéig. 2014. május – december végéig terjedő időszakban 154 fő átlaglétszám mellett 158.080.300,-forint támogatást használtunk fel.

2014-ben átlagosan 149 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.

12. 2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kelet-bükki tájegység

Tard:

- Általános biotikai adatgyűjtés és Natura 2000-es gyepterületek folyamatos monitorozása.
- Archív és recens adatok számítógépes rögzítése, adminisztratív feladatok ellátása.
- Körzeti erdőtervhez kapcsolódó szakmai anyag elkészítése.
- Cserjeirtás.
- Úthálózat rekonstrukciója a Tardi Legelő Természetvédelmi Területen és a BNPI vagyonkezelésében lévő sályi (Sály 0274 hrsz.) területeken.
- Invazív növényfajok visszaszorítása
- Gyümölcsösök rekonstrukciója, ápolása

Rejteki kutatóbázis:

- Gondnoki tevékenység, csoportvezetés, szálláshely takarítás, ügyintézés,
- Park gondozása,
- Információs táblák karbantartása, cseréje.
- Vízi biotóp karbantartása.
- Téli tüzelő előkészítése
- Tanösvény és turistautak karbantartása, hulladékmentesítése.

Varbó:

- Saját vagyonkezelésű területek karbantartása (kaszálás, fakitermelés)
- Műodúk gyártása, műoduk, műfészkek kihelyezése, karbantartása
- Biotikai adatfelvétel (védett- és fokozottan védett élőlények előfordulási helyeinek feltérképezése)
- Mesterséges kétéltű-szaporodóhelyek karbantartása
- Biotikai adatfeldolgozás
- Vándorsólyom fészekőrzés
- Holtfa felvételezés

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Miskolc:

- Saját vagyonkezelésű területekkel (épületek, emlékpark, gyepek, erdők) kapcsolatos feladatok.
- Természetvédelmi kezelési feladatok (kisgyőri gyepek).
- Természetvédelmi értékek adatainak gyűjtése, dokumentálása (Natura 2000).
- Természetvédelmi őrzési feladatok (erdők).
- Barlangok üzemeltetése: A lillafüredi Szent István és Anna barlangok a tavaszi és nyári, turisztikai szezonban a közfoglalkoztatás nélkül nem tud eleget tenni a látogatói elvárásoknak. Szükséges megoldandó feladat a folyamatos túravezetés, valamint a barlangok és környezetük tisztán tartása a program kezdetétől a végéig.

Mátrai Tájegység:

- Bozótirtás, sarjleverés: Parád Somhegybükki legelő.
- Kézi kaszálás: Nagybátony Lengyendi galya rét, Kiszána, Szék rét Recsk Oroszlánvár.
- Akácvegyszerezés: Gyöngyösi Sár-hegy TT.
- BNPI kezelési területek határainak bemérése, állandósítása, kifestése. Hagyásfa csoportok határainak kimérése: Parád, Gyöngyös, Mátraszentimre.
- Karbantartás, gondnoki tevékenység: Mátrai tájegység iroda.
- Gyepterület rekonstrukciója, adapteres tisztítás, kézi bozótirtás: Verpeléti Vár-hegy.
- Hulladékmentesítés: Parád – Parádsasvár – Gyöngyösi Sár-hegy TT.
- Biotikai adatgyűjtés és rögzítés: Mátrai Tájegység.

Nógrádi Természetvédelmi Tájegység területe

- A területen lévő összes turistaút, pihenőhely, bemutatóhely esetében havonta 1 alkalommal az útvonal gyalogos bejárása és a szórt hulladék kézi gyűjtése. Az összegyűjtött hulladék járművel megközelíthető helyre történő bevitele.
- Salgótarján Baglyaskő 1374: Az oktató- és bemutatóhely parkosítása (gyeptelepítés, honos fák és cserjék ültetése, közjóléti létesítmények elhelyezése, járőrfelületek kialakítása). A Baglyaskővár Látogatóközpont területén az érkező látogatók fogadása, szakvezetése, audiovizuális eszközök kezelése, előadások megtartása. A látogatóközpont területén működő repatriáló telep működtetése.
- A tájegység területén gondot okozó idegenhonos növények irtása (parlagfű, bíbor nebánsvirág, kisvirágú nebánsvirág, kisvirágú őszirózsa, selyemkóró, ezüsthé, feketéllő farkasfog, akác)
- A területen lévő tanösvények, hatósági táblák, madármegfigyelő tornyok karbantartása
- Garábi gépszín karbantartása
- Védett és fokozottan védett madárfajok fészkeinek őrzése

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület:

- Tanösvények karbantartása
- Erdőápolás

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Vizes élőhelyek karbantartása
- Gyepkezelés
- Vadászterület kezelése
- Hortobágyi racka juh állomány kezelése
- Kivett területek kezelése
- Védett természeti értékek speciális kezelése
- Bemutató létesítmények karbantartása, kezelése

Megjegyzendő, hogy a területen az üzemeltetés a közfoglalkoztatás nélkül ellehetetlenült volna.

Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet:

- Szárnyékerdők ápolása, invazív gyomok irtása, nyiladékok tisztítása.
- Botanikai és zoológiai értékek felmérése, fészektérképezés, csapdák ellenőrzése, adatok gyűjtése feldolgozása.
- Térinformatikai adatok feldolgozása térinformatikai adatbázisok karbantartása ,archív biotikai adatok feldolgozása. Kaszálási bejelentők (AKG, N2000) feldolgozása, nyilvántartás vezetése, válaszlevelezés előkészítése.
- Költőládák műfészkek készítése, kihelyezése, karbantartása.
- Madár- és vadetető építése üzemeltetése, megfigyelőhelyek (magaslesek), karbantartása, nyiladékok kialakítása.
- Vízkormányzó műtárgyak karbantartása környezetük ápolása, tisztítása sorompók kihelyezése karbantartása, aktuális javítások. Egyéb infrastruktúra karbantartás.
- A Szili-erdőben az erdészház körül kialakított hagyományos gyümölcsfajtákból álló fajtagyűjtemény és faiskola ápolási, fenntartási munkái.

Nyugat-bükki Tájegység (Felsőtárkány, Szilvásvár, Bükk-fennsík)

Felsőtárkányi Oktató- és Látogatóközpont:

- Erdészeti munkák: A BNPI saját vagyongazdálkodásában lévő egyes erdőterületein az ún. száraló üzemmódról történő átállítás (Felsőtárkány 172B, 173A,B, Bükkzsérc 62A,B, 59A,C Cserépfalu 67B,C,F erdőrészek 2,7ha-os összesített területén). Idegenhonos akácfajfajú erdőterületeken az akác szerkezetátalakítása hazai lombos faállományra. Egykori tisztások, gyepterületek spontán beerdősülésének megakadályozása (Bükkzsérc 0118, 0121/3, Eger 0197, Felsőtárkány 0199/1.)
- Turizmussal, tájékoztatással kapcsolatos feladatok: Az újratermelő szemét eltávolítása a kiránduló helyekről, turista utakról, tanösvényekről. A rongálásnak kitett információs- és hatósági táblák folyamatos karbantartása, pótlása.
- Botanikai és faunisztikai adatgyűjtés. Felsőtárkány és Bogács határában béka-terelő és átjáró rendszerek üzemeltetése, karbantartása.
- Mesterséges fészkelő alkalmatlanságok (műfészkek, költőládák, fészkekodúk) gyártása, ellenőrzése, karbantartása, javítása. alpesi göte élőhelyek mesterséges kialakítása, karbantartása, vízpótlása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Szilvásvárad:

- A Kalapati Tanösvényen üzemeltetett Információs házban, a turisták tájékoztatásának ellátására illetve a BNP Ig. kiadványainak, termékeinek értékesítése.
- A Kalapati Tanösvényen, valamint a Bükk-fennsíkban lévő tanösvényeken fölmerülő munkák elvégzése.

Bükk-fennsík

- A Bükk-fennsíkban lévő, a BNP országosan védett területét az átmenő forgalom elől elzáró (olasz-kapui, csalánosi, jávorkúti, bánya-hegyi) sorompók üzemeltetése.

Dél-Hevesi Tájegység:

- Tepélypuszta: adatfeldolgozás, iratok rendszerezése, ügyiratok kezelése, gondnoki tevékenység, iskolai rendezvények szervezése és lebonyolítása, természetismereti foglalkozások, kapcsolattartás gazdálkodókkal, önkormányzatokkal, természeti értékek felmérése.
- Kerecsendi Berek-erdő TT erdészeti munkáinak kivitelezése, száraló foltok tisztítása, erdősítések ápolása.
- Tarnaszentmiklós, Pély saját vagyonkezelésben lévő területeinek segéd munkái, erdősítések ápolása, saját vagyonkezelésű területeken műtárgyak ápolása, karbantartása, invazív növények irtása kézi kaszálással.
- Természetvédelmi őrzés. A Tájegység nyugati felében, ezen belül is a Natura 2000 illetve védett területeken valamint a Tájegység déli felében közmunka-ellenőrzési, megfigyelési, őrzési munkák: természetvédelmi őrzésben való részvétel, műfészkek ellenőrzése, természeti értékek felmérése, felügyelete, táblák kihelyezése, karbantartása, kapcsolattartás mező- és vadgazdálkodókkal.

Tarna vidék Tájvédelmi körzet

- Biotikai adatok helyeinek felkutatása, védett növények élőhelyeinek számbavétele – gyűjtése és adatbázisba vitele.
- Hatósági tábla felújítása, pótlása.
- Natura 2000-es területeken kijelölésre került hagyásfa csoportok határainak festéssel történő időtálló véglegesítése.
- Gyümölcsösök védelme, metszése, szelektív cserjeirtás.
- Tanösvény, turistautak, pihenőhelyek ismétlődő hulladékmentesítése.

BNPI központ:

Az Igazgatóság központi épületében történik a programmal kapcsolatos koordinációs és adminisztrációs munka. Ide futnak be az információk a munkahelyszínekről, itt készítik a különböző jelentéseket és elszámolásokat is. A központi irodában történik az adatok feldolgozása, azok továbbítása az illetékesek felé. **1 fő programvezetőre** és **2 fő program adminisztrátorra** van szükség a közmunkaprogramhoz kapcsolódó feladatok ellátása céljából akik a pályázatkezelési

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

osztályon tevékenykednek. Továbbá az alábbi osztályok munkáját segítik a közfoglalkoztatási programban résztvevő kollégák:

- Földtani és Tájvédelmi Osztály
- Ökoturisztikai és Környezet nevelési Osztály
- Területkezelési Osztály
- Természet megőrzési Osztály
- Pénzügyi és Számviteli Osztály
- Erdészeti Osztály
- Birtokügyi és Nyilvántartási Csoport
- Üzemeltetési Csoport

12. 3. Tapasztalatok

A több éves tapasztalat azt mutatja, hogy a közmunkaprogram szerves részévé vált a nemzeti-park-igazgatóság feladatellátásának, nélküle bizonyos típusú feladatok elvégzése nem valósulhatna meg.

12. 4. Javaslatok

Juttatások: Mivel a közfoglalkoztatási programban nincs lehetőség bérpótlásra, javasoljuk, hogy legalább a diplomával rendelkező, felsőfokú szellemi alkalmazott munkakörben foglalkoztatott közmunkások számára legyen lehetőség egyéb, béren kívüli juttatásra.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

2014-ban folytattuk együttműködésünket a hazai civil szervezetekkel, amelyet a megrendezett fórumok is erősítettek.

Partnereink a természetvédelmi kezelési és kutatási feladatok területén:

- *Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki -, Nógrádi-, Zempléni-, Tiszavasvári Helyi Csoportjai, a Tűzokvédelmi munkacsoport, MME szakosztályok (például ragadozómadár-fajok aktív védelme az Igazgatóság működési területén, kételtű hulló felmérések kiemelten alpesi gőte felmérés és védelem, szalakótavédelmi program, gyöngybagoly és uhu állományfelmérés és védelem, gyurgyalag monitorozás, bemutatóhelyek létesítése, fenntartása. közös szakmai programok, jeles napok közös szervezése)*
- *Magyarhoni Földtani Társulat*
- *Magyar Földtani és Geofizikai Intézet*
- *Herman Ottó Múzeum*
- *Dobó István Vármúzeum*
- *Gyöngyösi Mátra Múzeum*
- *Castrum Bene Egyesület*
- *Életfa Környezetvédő Szövetség*
- *ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének*
- *Miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány*
- *Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Karancs-Medves Alapítvány*
- *Kék Bolygó Egyesület*
- *Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Tanszék*
- *Miskolci Egyetem Természetföldrajz-Környezettan Tanszék*
- *Kosbor Természetvédelmi Egyesület*
- *WWF Magyarország*
- *TETT Alapítvány – Ipolytarnóc*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Szeleta Kultúráért Alapítvány*
- *Üröm Természetvédelmi Egyesület*
- *Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány*
- *Nimfea Természetvédelmi Szövetség*
- *Magyar Denevérkutatók Baráti Köre*
- *Macskahere Természetvédelmi Egyesület*
- *Alapítvány a vidrákért*
- *Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület*
- *Forster Központ*
- *Országos Természetőr Egyesület*
- *TETT Alapítvány*

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Külföldi együttműködéseink

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Státna ochrany prirody (SOP SR)	Szlovákia (Besztercebánya)	Kölcsönös szakmai segítségnyújtás, határon átnyúló pályázati lehetőségek feltárása, előkészítése.
		A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság és a szlovákiai Latorica CHKO, az eperjesi központ közötti együttműködés a hiúz, farkas, vadmacska populációk felmérése, populációdinamikai folyamatok elemzése érdekében.
		Szakmai anyagok (kiadványok, könyvek) cseréje.
EURÓPA TANÁCS	Franciaország (Strasbourg)	Az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület éves jelentéseinek elküldése, szakértői együttműködés. 50 éves jubileumi megemlékezés előkészítése.
UNESCO – World Heritage	Franciaország (Párizs)	Az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület központi magjának „Tarnóci Ósélőhely” néven történt 2004 évi nevezésének elbírálását az UNESCO szakmai testülete további vizsgálatokig elnapolta, a Hollókői Ófalu és tájképi környezete a Hollókői Tájvédelmi Körzet 1977 évi határával megegyezően listán szerepel, jelentési, fenntartási kötelezettségeiben, világörökségi kezelési terv elkészítésében a BNPI aktív szereplő.
EUROPARC	Németország	Bekapcsolódás nemzetközi együttműködési programokba Kárpátok Egyezmény - Kárpáti védett területek szakmai együttműködése. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság aláírta a csatlakozást a szervezethez. Bekapcsolódtunk a Junior Ranger (Ifjú Kócsagőr) programba
Retezat NP	Románia	Tapasztalat és információ csere természetvédelmi kezelési, valamint a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos kérdésekben.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Správa Slovensky Jaskyn	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Tapasztalatcsere a idegenforgalmi barlangok üzemeltetése, barlangvédelmi munkáinak megismerésére.
International Ranger Federation		Kapcsolattartás, hírlevelek, a tagsági csatlakozást az Aggteleki és Bükk NPI természetvédelmi őrei dolgozták ki 2006-ban.
Novohrad-Nógrád Geopark nonprofit Kft.	Szlovákia - Magyarország	Határon átnyúló együttműködés a geológiai értékek bemutatásán alapuló ökoturisztikai hálózat működtetésére, részben védett területeken. Európai Geopark Hét tartása Ipolytarnócon.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

A belföldi együttműködő partnerek a térség turizmusban érintett szervezetei és a turisztikai szakmai szervezetek

- *Magyar Természetjáró Szövetség*
- *MATUR Ökoturisztikai Tagozat*
- *B. A. Z. Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Heves Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Holocén Természetvédelmi Egyesület*
- *Noszvajért Idegenforgalmi Egyesület*
- *Szilvásvárad Turakerékpáros Egyesület*
- *KEROSZ (Kerékpárosok Országos Szövetsége)*
- *IPOLY UNIÓ Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Országos Erdészeti Egyesület*
- *Nógrád Megyei Természetbarát Szövetség*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Novohrad - Nógrád Geopark Nonprofit Kft.*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Cserhát Natúrpark Közhasznú Alapítvány*
- *MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. (mint Miskolc helyi TDM szervezete)*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Észak-Magyarországi Regionális Marketing Igazgatóság*

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzés

A belső kontrollrendszerrel és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 15. § (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70.§ (1) bekezdése értelmében, a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) igazgatója gondoskodott, illetve a belső ellenőrzés működéséhez szükséges feltételeket biztosította.

Az igazgatóságon a belső ellenőrzési feladatokat, valamint a belső ellenőrzési vezető feladatait 2014-ben egy belső ellenőr látta el. Tevékenységét a BNPI igazgatójának közvetlenül alárendelve végezte.

A belső ellenőr az ellenőrzési tevékenységen kívül tanácsadói feladatokat látott el. Jogállását, feladatait a 2012. 12. 07-én jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a 2014-ben módosított, jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv tartalmazza.

A belső ellenőr az alábbi tárgyú ellenőrzéseket hajtotta végre:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	BNP Igazgatóság	belső ellenőrzés	<p>Tárgya - Készpénzkezelés vizsgálata Célja – annak megállapítása volt, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a készpénzkezelés rendje szabályozott-e, • az alkalmazottak megfelelnek-e az előírásoknak – végzettség, összeférhetetlenség, • a pénzkezeléssel kapcsolatos előírásokat betartják-e, • a pénztár be- és kifizetések dokumentálása szabályos, illetve naprakész-e, • betartják-e a készpénztárolás, illetve szállítás jogszabályi előírásait, • a készpénzforgalom a megfelelő főkönyvi számlán jelenik-e meg. <p>Típusa – pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>Megállapítások</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szabályzatot folyamatos aktualizálása szükséges. • A pénztári kulcsok kezelése esetén a dokumentáltság részletezettségének növelése szükséges. • A szigorú számadású nyomtatványok nyilvántartásának teljes körűségét biztosítani kell. <p>Intézkedések A megállapításokban tett észrevételekre vonatkozó intézkedések megtörténtek.</p>
2.	BNP Igazgatóság	belső ellenőrzés	<p>Tárgya – Szabályzatok aktualizáltságának vizsgálata Célja – annak megállapítása volt, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a BNP Igazgatóságon minden tevékenységet szabályoztak-e belső eljárásrendben, • a belső szabályzatok aktualizáltak-e, elkészülnek-e időben, • a szabályzatok nyomon követik-e a pénzügyi-, jogi-, szabályozási környezet változásait. <p>Típusa – szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>Megállapítások A gyakori szabályozó változások következtében a belső szabályzatok nem teljes körűen, időbeli csúszással kerültek aktualizálásra.</p> <p>Intézkedés A szabályzatok aktualizálása folyamatossá vált.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
3.	BNP Igazgatóság	Belső ellenőrzés	<p>Tárgya – Költségvetési beszámoló vizsgálata Célja – annak megállapítása, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a beszámolót a vonatkozó törvények szerint állították-e össze, • a beszámoló megalapozását szolgáló leltárak, analitikák, főkönyv egyezősége fennáll-e, illetve teljes körű-e <p>Típusa: Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>Megállapítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A vagyoni értékű jogoknál felülvizsgálandóak a leírási kulcsok. • • A mezei leltár könyvelése további részletezést igényel. • • Az árukészletet nem a megfelelő helyen tartják nyilván (anyagoknál). • • A megváltozott munkaképességű dolgozókról külön nyilvántartás vezetése szükséges. • • A mérleg és a leltár egyeztetését minden esetben biztosítani szükséges. • <p>Intézkedés:</p> <p>A feladatok végrehajtása 2015-ben utóellenőrzés formájában ellenőrzésre kerül.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
4.	BNP Igazgatóság	Belső ellenőrzés	<p>Tárgya – Selejtezés, leltározás, leltárkészítés vizsgálata</p> <p>Célja – annak megállapítása, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • megfelelően szabályozott-e a terület, • a selejtezést és a leltározást, valamint a leltárkészítést a belső szabályzat előírásai szerint hajtották-e végre, • keletkezett-e leltár hiány, illetve többlet, ha igen, azokat a főkönyvi könyvelésen átvezették-e, történt-e felelősségre vonás. <p>Típusa – szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>Megállapítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szabályzatokat folyamatosan aktualizálni, és pontosítani kell. • Az év közben végrehajtott selejtezések dokumentáltsága kiegészítendő. • A leltározási utasítást időbeli kiadását biztosítani kell, valamint leltárellenőr kijelölése szükséges • A selejtezési és a leltározási tevékenység végrehajtásának hatékonyságát növelni szükséges. <p>Intézkedés: A szabályzat aktualizálásra került, a tevékenység végrehajtását a következő leltározásnál és selejtezésnél ellenőrizni szükséges.</p>
5.	BNP Igazgatóság	Belső ellenőrzés	<p>Tárgya – Humán erőforrás gazdálkodás, munkaügyi feladatok ellátásának vizsgálata</p> <p>Célja – annak megállapítása, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> • a jogviszonyok létesítése (kinevezés, munkaszerződés) a jogszabályi előírásoknak megfelelően történik-e, • a bérelszámolás alapjául szolgáló dokumentumok rendelkezésre állnak-e, • a munkaügyi nyilvántartás, jelentéskészítés, adatszolgáltatás rendszere megfelelően működik-e <p>Típusa: Szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>Megállapítások:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A besoroláshoz szükséges dokumentumok másolatait néhány személyi anyag nem tartalmazza teljes körűen. • A közszolgálati alapnyilvántartás nem tartalmaz minden adatot, amelyet a jogszabály előír. • A személyi anyagba kerülő dokumentumok belső iktatórendszerbe történő teljes körű felvétele szükséges. <p>Intézkedés 2015-ben utóellenőrzés.</p>

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Külső szervek által végzett ellenőrzések:

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	Heves Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Szakigazgatási Szerve	Heves Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Szakigazgatási Szerve Pénzellátási és Ellenőrzési Osztály	Átfogó ellenőrzés a biztosított jogviszonyok keletkezéséhez és megszűnéséhez kapcsolódó adatszolgáltatás	Az ellenőrzés során a jogviszonyok rendezését és az eltérések javítására kötelezték Igazgatóságunkat, melyet egyrészt a Magyar Államkincstár Zala Megyei Igazgatóságánál, másrészt az ellenőrzést végző szervezetenél volt szükséges javítani. Ezen javítások megtörténtek.
2.	Miniszterelnökség jogi ügyekért felelős államtitkár	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal	„Bükki Nemzeti Park Igazgatóság termőföldek haszonbérletbe adására irányuló tevékenységek soron kívüli kormányzati ellenőrzése	érvénytelenség kiértesítése hiánypótlás bekérése belső utasítás kiadása az értékelési jegyzőkönyvekre szerződések utólagos ellenőrzése Intézkedési terv és beszámoló készült
3.	NAV Heves Megyei Adóigazgatósága	NAV Heves Megyei Adóigazgatósága Társas Vállalkozások Ellenőrzési Osztály 2.	egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló adóellenőrzés 2014. 09. hóra	jegyzőkönyvvel észrevétellel éltünk, érdemi megállapítás nem volt
4.	NAV Heves Megyei Adóigazgatósága	NAV Heves Megyei Adóigazgatósága Társas Vállalkozások Ellenőrzési Osztály 2.	egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló adóellenőrzés 2013. 12. 01. – 2014. 08. 31. közötti időszakokra	jegyzőkönyvvel észrevétellel éltünk, érdemi megállapítás nem volt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Európai Unió projektet érintő ellenőrzések:

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0013 sz. pályázat záró helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
2.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0007 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
3.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	HUSK/1101/2.1.1/0156/01 sz. pályázat helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
4.	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft	HUSK/1101/2.1.1/0156/01 sz. pályázat helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
5.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet/szervezeti egység	Ellenőrzés tárgya/célja/típusa	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
6.	Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolításai Főosztály	Miniszterelnökség Közigazgatási Programok Lebonyolításai Főosztály	ÁROP-1.2.18./A-20132013-0331 projekt helyszíni ellenőrzés lebonyolítás közben	Észrevételt nem tettek.
7.	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Államtitkárság	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0027 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

2014-ben jelentősen nőttek természetvédelmi területkezelési feladataink, befejezett pályázataink eredményeként új területkezelési egységek és ehhez kapcsolódóan új típusú kezelési feladatok is jelentkeztek. Ezek jelentős minőségi és mennyiségi előrelépést jelentettek a természetvédelmi kezelési feladatok ellátásában, a rehabilitált területek fenntartásában. A területkezelési tevékenységünkben jelentős változást jelentett, hogy KEOP pályázatok keretében gyepterkezelési feladatok elvégzésére alkalmas gépek kerültek beszerzésre (4 db Antonio Carraro traktor, 1 db UNIMOG, 1 db Irus Deltrak típusú rézsúkasza; valamint az erőgépekhez kapcsolódó munkaeszközök: Abbriata hengerbála készítő, szárzúzó, fűkaszák, rendsodrók, pótkocsik, homlokrakodók), melyek a saját vagyongazdálkodású területek hosszú távú természetvédelmi célú kezelését szolgálják. A gépek tárolását és a területkezelési egységeket kiszolgáló gépszín és a Kelet-cserhádi TK irodája épült fel Garábon, illetve az Igazgatóság egri központja mellett szintén egy gépszín épült.

Létszámunk nem változott, így feladatainkat – beleértve a kötelező kutatási, monitorozási (például Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, Natura 2000 monitorozás, Natura 2000 és védett területek felmérése, madártani felmérések) feladatokat, részben saját erőből, részben a közmunkaprogram támogatásával sikerült a szükséges mértékben ellátnunk. Természetvédelmi hatósági/szakhatósági eljárásokban számos esetben adtunk szakvéleményt.

Aktív fajmegőrzési tevékenységet folytattunk több faj esetében (például *parlagi sas*, *kerecsen sólyom*, *füleskuvik*, *gyurgyalag*, *szalakóta*, *fehérgólya*, *denevérfajok*).

Több természetvédelmi pályázatunk záró szakaszába lépett, teljes befejezésük 2015-ben fog megtörténni. A Környezet és Energia Operatív Program, LIFE+, ETE-HU-SK programok, Svájci-Magyar Együttműködési Program támogatásával számos természetvédelmi kezelési tevékenységet (élőhely-rekonstrukció, fajmegőrzési, kutatási programok) folytattunk. Élőhely-fenntartó területkezelési infrastruktúra kialakítása céljából benyújtott 2 pályázatunk zárult a Kelet-Cserhát, a Mátra és a Bükk területén, 3 folyamatban van és 2015-ben zárul a Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzetben. A bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását célzó két pályázatunk kivitelezési munkálatai befejeződtek. Megtörtént a Szent-István barlang lámpaflóra-mentesítése, a barlangban időszakonként jelentkező árvíz kármegelőzése érdekében a Soltész-kertimésztufabarlang rehabilitációja, a Kis-Kőháti-zsomboly lezárása, öt fokozottan védett víznyelőbarlang lezárásának megújítása és a turisztikailag is frekvenciált Suba-lyukban az omlásveszély elhárítása. Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen nemzetközileg is jelentős, új felfedezések történtek 2014-ben, alsó-miocén vizes biotóp állatnyomait tárták fel. Külföldi szakértő csoportok szerveztek szakmai tanulmányutat az Ősvilági Pompeji megismerésére, a terület elismertsége, részben a fejlesztéseknek is köszönhetően növekszik. A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztését célzó beruházásunk 2014. november végén befejeződött.

Kiemelt feladatunk volt a 2014-2020-as programozási időszak pályázatainak (GINOP, KEHOP, TOP) előkészítése.

A Darányi Ignác terv keretében 18 Natura 2000 terület (különleges természetmegőrzési terület) fenntartási tervét készítettük el.

Földtani értékeink védelme érdekében több barlangban végeztünk bejárat- és járatbiztosítást, a bejáratok lezárását, barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározását, illetve folyamatosan végeztük a barlanglátogatások koordinálását, földtani alapszelvényeink védelmét, illetve a barlang- és forráskataszterezést. Több éves előkészítő munka eredményeképpen 32 kaptárkő védetté nyilvánítása történt meg, illetve védett természeti területen lévő 6 kaptárkő esetén ugyanezen rendeletben megjelent a kezelési tervük.

Több esetben medve, illetve farkas előfordulása volt bizonyítható működési területünkön, egy esetben sajnos a Salgótarjáni Rendőrkapitányság a Nógrád Megyei Kormányhivatal Vadászati

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Osztálya hathatós közreműködésével és a természetvédelmi őrszolgálat bevonásával barna medve elpusztítása ügyében is nyomozást kellett indítani Salgótarján határában, az elkövető kiléte, illetve a cselekményben résztvevők beazonosításra kerültek.

Társadalmi szerepvállalásunk egyre erőteljesebben jelentkezik feladatainkban igazgatóságunk szervezésében megtartottuk az első Bükkaljai Mustrát, mely nagy sikernek örvendett a résztvevők körében, és ki kell emelnünk Nemzeti Parki Termék programunk sikerét.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Alábbiakban Igazgatóságunk általánosságban megfogalmazható kötelező feladatait (például őrszolgálat ellátása, hatósági, szakértői feladatok végzése, zoológiai-botanikai alapadatgyűjtés, fészekkataszter, vagyionkezelői jog megszerzése) nem ismertetjük, csupán a konkrét, a tárgyévre meghatározóan jellemző nagyobb feladatkörökre koncentrálnunk. 2015-ben kiemelt feladatunk a 2014-2020-as programozási ciklus pályázataira való felkészülés, a pályázatok elő/elkészítése.

17.1. Kezelési tervek, fenntartási tervek, védetté nyilvánítás, Natura 2000 területek

2015-ben az alábbi tevékenységek elvégzését tervezzük:

<ul style="list-style-type: none">• Sárhegy TT és bővítése kezelési tervének és a bővített terület védettségének jogszabályi kihirdetése való teljes előkészítése
<ul style="list-style-type: none">• Siroki Nyírjes-tó TT kezelési tervének jogszabályi kihirdetése való teljes előkészítése
<ul style="list-style-type: none">• Kerecsendi-erdő TT kezelési tervének jogszabályi kihirdetése való teljes előkészítése
<ul style="list-style-type: none">• Bükki Nemzeti Park kezelési tervének jogszabályi kihirdetése való teljes előkészítése
<ul style="list-style-type: none">• Geológiai alapszelvények védetté nyilvánításához jogszabályi kihirdetése való teljes előkészítése

Natura 2000 fenntartási tervek készítése: (275/2004. (X.8.) korm. rendelet alapján) több forrásból fognak készülni (jelenleg 21 terület rendelkezik fenntartási tervvel)

1. A szaktárca által biztosított kártalanítási alapból 11 területre tervezünk Natura 2000 fenntartási terv elkészítését. A tervek egy részénél a megalapozó felméréseken túl a tervkészítési folyamat is tervezett: Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy - Cseh-völgy (HUBN20007), Egerbakta - Bátor környéki erdők (HUBN20012), Sátai Tőkés-völgy (HUBN20020), Girincsi Nagy-erdő (HUBN20029), Tiszakeszi-morotva (HUBN20032), Borsodi-Mezőség (HUBN20034), Szentkúti Meszes-tető (HUBN20055), Tepke (HUBN20056), Bézma (HUBN20057), Szandai Várhegy (HUBN20059), Kesznyéteni Sajó-öböl (HUBN20069).
2. A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében futó „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” (SH/4/8) projekt keretében a Szent István Egyetem koordinálásával 8 mátrai területre vállalta a fenntartási tervek elkészítését, területi egyeztetését.

Gazdálkodói, lakossági tájékoztatók, fórumok - A Natura 2000 területeken, ahol nincs átfedés országos védett területekkel a Natura 2000 ismertsége, információellátottsága igen alacsony. A fenntartási tervvel érintett területeken itt jelentős előrelépés várható 2015-ben a terepi konzultációk és lakossági fórumok révén (több mint 40 település érintett).

17.2. Kutatás, alapállapot-felmérés, monitorozás

Kutatás, alapállapot-felmérések:

- A működési területen költő fokozottan védett madárfajok, kiemelten a parlagi és békászó sas, kígyászölyv, kerecsen és vándorsólyom kékvércse fekete gólya és szalakóta állományfelmérése, költségek figyelemmel kísérése. A költségi adatok ismeretében gazdálkodói korlátozások elrendelésének kezdeményezése az illetékes KTV-nél.
- A BNPI működési területén sas és tűzokszinkron elvégzése.
- Erdei illetve bokros élőhelyekhez kötődő NATURA 2000 jelölő madárfajok folyamatos állományfelmérése egyes KTM-n. Ezek a következők: közép, balkáni és fehérhátú fakopáncs, fekete harkály, szürke küllő, töviszúró gébics, örvös légykapó.
- NATURA 2000 jelölő madárfajok mintaterületen felmérése a BNPI működési területén.
- Telepesen fészkelő madárfajok felmérése.
- Fehérgólya védelmi program folytatása az áramszolgáltatókkal együttműködve.
- Denevérfajok állományainak felmérése.
- Fokozottan védett bagolyfajok állományfelmérése, és védelme a BNPI működési területén. Ezek következők: uhu (*Bubo bubo*), urali bagoly (*Strix uralensis*), gyöngybagoly (*Tyto alba*), kuvik (*Athene noctua*).
- Natura 2000 élőhelyek és fajok monitorozása.
 1. Natura 2000-es jelölő fajok állományfelmérése kapcsolódva a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez (összesen 11 terület)
 2. A mátrai erdei mintaterületeken (Svájci alapos pályázat) a xilofág rovar és a madártani felmérést 2015-ben is folytatjuk.
- Extenzív művelésű gyümölcsösök feltérképezésének folytatása, a természeti, genetikai, tájökölógiai, gazdálkodás- és kultúrtörténeti értékek felmérésének folytatása, egyes gyümölcsösökre hasznosítási programok kidolgozása.

A madárvédelmi tevékenységen belül folytatjuk a madárvédelmi eszközök gyártását, és alkalmazását. Ezek a következők: 20 db vízirigó költőláda, 100 db szalakóta odú, 40 db kékvércse költőláda, 10 db gyöngybagoly költőláda. Ezeknek a folyamatos kihelyezését elkezdjük a legyártatásuk után.

Földtani és táji értékeink felmérése érdekében az alábbi tevékenységeket tervezzük:

- Közhiteles nyilvántartások készítésének folytatása, az adatbázisok karbantartása.
- A barlangok közhiteles nyilvántartásának keretében a barlangok térképezésének és természeti állapotfelmérésének folytatása, kezelési terveiknek elkészítése.
- Tovább folytatjuk a források közhiteles nyilvántartásának készítését, a források felmérését.
- A legújabb kutatási eredményeket is felhasználva el kell végezni a kunhalom- és földvárkataszter felülvizsgálatát: az újonnan felfedezett vagy látókörbe került objektumokkal ki kell egészíteni a nyilvántartást, az indokolatlanul nyilvántartott objektumokat ki kell venni a nyilvántartásból. A felülvizsgálat eredménye alapján javaslatot kell tenni a feltételeknek megfelelő objektumok MePAR rendszerben történő szerepeltetésére. A Csörsz-árok szakaszainak felvételezésével ki kell egészíteni a földvárkatasztert.
- 30 db földvár/kunhalom monitorozásának elvégzése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Folytatjuk a védett területeken lévő és az azokon kívül eső földtani alapszelvények, felmérését, dokumentálását.
- Gyakorlati beavatkozások szervezése és lebonyolítása az élettelen természeti értékek megóvása, állapot helyreállítása érdekében (kaptárkövek, geológiai alapszelvények, barlangok stb.)
- A TÉKA program tapasztalatainak felhasználásával folytatni kell az egyedi tájértékek kataszterezését.
- Hatósági, elsősorban környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi megkeresés alapján természetvédelmi és tájvédelmi adatok szolgáltatása, szakvélemények készítése.
- Minisztériumi, megyei és települési önkormányzatok megkeresése alapján az országos, regionális, megyei és települési rendezési tervek, fejlesztési koncepciók véleményezése.
- A jogszabályban rögzített barlangok esetén a vagyonkezelői nyilatkozatok kiadása, a túrák szakmai felügyelete.
- Hasznosítási engedéllyel rendelkező, vagyonkezelésünkben lévő barlangokban túrák szervezési lehetőségét biztosító szerződések elkészítése, e keretben zajló tevékenységek szakmai felügyelete.
- Vagyonkezelésünkben lévő barlangok, barlanglezárások karbantartásának megszervezése.
- Az igazgatóság élettelen természeti értékeinek megőrzésére irányuló és tájvédelmi tevékenységének szakmai találkozók, konferenciák, előadások tartása.
- Termelési gyakorlatra jelentkező főiskolai és egyetemi hallgatók programjának szervezése, munkájuk szakmai irányítása.
- Együttműködés a kulturális örökségvédelmi szervezetekkel a földvárak és kunhalmok helyszíni kutatásában.
- KEHOP pályázatok készítése és nyertes KEOP pályázatok szakmai koordinációja földtani, élettelen természeti értékeink megőrzése céljából; két folyamatban lévő földtani értékek megóvásával kapcsolatos és egy kunhalmok, földvárak természeti állapotának helyreállítását célzó KEOP pályázat szakmai koordinálása, zárása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Monitorozás:

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
Mohaközösségek	Vár-hegy ER	Papp Beáta (MTM)
széleslevelű harangvirág <i>Campanula latifolia</i>	Cserépfalu: Hór-völgy, Bükkzsérc: Hosszú-völgy, Répáshuta: Tebe-rét, Balla-völgy	Pozsonyi András (BNPI)
kisfészkü aszat <i>Cirsium brachycephalum</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)
korai szegfű <i>Dianthus plumarius ssp. praecox</i>	Bélkő, Jegető-völgy	Pozsonyi András (BNPI)
piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>	BNPI működési területe 1%	BNPI őrszolgálat, Kalmár Zsuzsa, Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)
kornistárnics <i>Gentiana pneumonanthe</i>	Miskolc: Nagymező, Gyöngyöspata: Király-rét	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)
szibériai nőszirm <i>Iris sibirica</i>	Bükk: Kismező	Pozsonyi András (BNPI)
heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)
európai struccpáfrány <i>Matteuccia struthiopteris</i>	Somoskőújfalu	Pozsonyi András (BNPI)
légybangó <i>Ophrys insectifera</i>	Miskolc-Ómassa: Jávor-hegy	Pozsonyi András (BNPI)
leánykőköröcsin <i>Pulsatilla grandis</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
Janka tarsóka <i>Thlaspi jankae</i>	BNPI működési területe 3%	BNPI őrszolgálat, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)
gömböskosbor <i>Traunsteinera globosa</i>	Szilvásvár: Fekete-sár-rétek, Keskeny-rét, Zsidó-rét, Mohos-töbör, Miskolc: Hosszú-rét, Kecskeláb-rét, Kurta-bérc, Menyecske-töbör, Nagymező, Sugaró, Nagyvisnyó: Bálvány-rét, Csalánosi-parkoló, Faktor-rét, Fodor-rét, Huta-rét, Kis-Huta-rét, Szuha: Sípálya, Bányaterenyé: Lengyendi-Galya, Mátraszentimre: Sípályák, Pizskés-legelő, Kút-hegy, Mlaki	Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)
Magyarföldi husáng genetikai vizsgálata	Bükk: Bélkő, Upponyi-hegység	Sramkó Gábor
Kalapos gombafajok felmérése	Bükk Őserdő ER	Papp Viktor
mészkősziklagyep <i>Campanulo-Festucetum pallentis</i>	Nagyvisnyó: Háromkő	Dr. Vojtkó András (EKF)
szőrfügyep <i>Festuco ovinae-Nardetum</i>	Miskolc: Nagymező	Dr. Vojtkó András (EKF)
pacsirtafüves szálkaperjérét <i>Polygalo-Brachypodietum</i>	Szilvásvár: Aszaló-hegy (Dobogó-tető)	Dr. Vojtkó András (EKF)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
<i>pinnati</i>		
lőszpusztarét <i>Salvia-Festucetum rupicolae</i>	Tard: Szekrényes-völgy	Dr. Vojtkó András (EKF)
cseres - kocsánytalan tölgyes <i>Quercetum petraeae-cerris</i>	Kecskés-galya ER, Hór-völgy ER, Vár-hegy ER	Dr. Vojtkó András (EKF)
Salgóbánya kvadrát O-042 élőhelyterképezése	Salgóbánya	Pozsonyi András (BNPI)
Borsodi Mezőség kvadrát T-063 élőhelyterképezése	Borsodi Mezőség	Zales Bt.
Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása Salgóbánya kvadrátban	Salgóbánya	Pozsonyi András (BNPI)
Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása Borsodi Mezőség kvadrátban	Borsodi Mezőség	Zales Bt.
Kisgyőri Halom-vár □Csincse-völgy□-Cseh-völgy Natura 2000 terület (HUBN20007) élőhelyterképezése	Kisgyőri Halom-vár □Csincse-völgy□ Cseh-völgy	Sulyok József (BNPI)
HUBN20007: jelölő állatfajok felmérése (makrozoobentosz, bogár, denevér, lepke)	Kisgyőri Halom-vár □Csincse-völgy□ Cseh-völgy	
Egerbakta-Bátor környéki erdők Natura 2000 terület (HUBN20012) élőhelyterképezése	Egerbakta-Bátor környéki erdők	Schmotzer András (BNPI)
HUBN20012: jelölő növény- és állatfajok felmérése (bogár, lepke)	Egerbakta-Bátor környéki erdők	
Sátai Tökés-völgy Natura 2000 terület (HUBN20020) élőhelyterképezése	Sátai Tökés-völgy	Sulyok József (BNPI)
Tiszakeszi-morotva Natura 2000 terület (HUBN20032) élőhelyterképezése	Tiszakeszi-morotva	Schmotzer András (BNPI)
HUBN20032: jelölő állatfajok felmérése	Tiszakeszi-morotva	
Borsodi Mezőség Natura 2000 terület (HUBN20034): jelölő növény- és állatfajok felmérése (makrozoobentosz, hal, emlős)	Borsodi Mezőség	
Szentkúti Meszes-tető Natura 2000 terület (HUBN20055) élőhelyterképezése	Szentkúti Meszes-tető	Schmotzer András (BNPI)
HUBN20055: jelölő növény-	Szentkúti Meszes-tető	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
és állatfajok felmérése (lepke, hal, emlős)		
Tepke Natura 2000 terület (HUBN20056) élőhelyterképezése	Tepke	Dr. Barina Zoltán (MTM)
HUBN20056: jelölő növény- és állatfajok felmérése (bogár, lepke)	Tepke	
Bézma Natura 2000 terület (HUBN20057) élőhelyterképezése	Bézma	Dr. Barina Zoltán (MTM)
HUBN20057: jelölő növény- és állatfajok felmérése (bogár, lepke, denevér)	Bézma	
Szandai Várhegy Natura 2000 terület (HUBN20059) élőhelyterképezése	Szandai Várhegy	Sulyok József (BNPI)
HUBN20059: jelölő állatfajok felmérése (bogár)	Szandai Várhegy	
Kesznyéteni Sajó-öböl Natura 2000 terület (HUBN20069) élőhelyterképezése	Kesznyéteni Sajó-öböl	Takács Attila (DE)
HUBN20069: jelölő növény- és állatfajok felmérése (makrozoobentosz, lepke, hal)	Kesznyéteni Sajó-öböl	
Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	Tiszakeszi: Nádas 3270-2002, Novaj: Ostorosi-rét 40A0-2003, Bátor: Szónya 5130-2006, Felsőtárkány: Mész-völgy 6190-2007, Szilvásvárad: Dobogó-tető 6210-2016, Eger: Nagy-Eged 6240-2016, Kerecsend: Lógó-part 6250-2003, Feldebrő: Nagy-Legelő 6260-2001, Füzesabony: Denár-dűlő 6410-2001, Bükkzsérc: Hosszú-völgy 6430-2020, Füzesabony: Nagy-Alsó-dűlő 6440-2011, Bátor: Nagyasszó-völgy 6510-2009, Felsőtárkány: Hereg-rét 6520-2001, Sirok: Nyírjes-tó 7140-2003, Mátraszentimre: Mlaki 7230-2005	Dr. Vojtkó András (EKF)
Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	Karancslapujtó: Ivánka-hegy 9110-2001, Karancslapujtó: Kápolna-hegy 9110-2003, Salgótarján: Salgó 9150-2011, Salgótarján: Kis-Salgó 9180-2018, Salgótarján: Mese-völgy 91E0-2015, Tiszaújváros: Kisfaludi-erdő 91F0-2001, Karancsberény: Vinter 91G0-2003, Salgótarján: Földház-tető 91H0-2028, Karancsalja: Ivánka-hegy 91M0-2039	Pozsonyi András (BNPI)
Védett és közösségi jelentőségű bogárfajok	Bükk hegység (Felsőtárkányi erdőtervezési körzet)	Üröm Egyesület
Védett és közösségi jelentőségű lepkefajok (sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia quadrimaculata</i> , Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i>)	Mátrai TK, Bükki NP, Tarna-Lázberc TE, Hevesi Fűves Puszták TK, Borsodi Mezőség TK, Karancs-Medves TK, Mátraalja, Bükkalja	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István (BNPI)
Védett és közösségi jelentőségű lepkefajok	Nyugat-Cserhát	Ferencsik Norbert (Fóti boglárka Alapítvány)
pannon gyík <i>Ablepharus</i>	Kozárd, Szarvaskő	Harmos Krisztián,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
<i>kitaibeli</i>		Pongrácz Ádám (BNPI)
ürge <i>Spermophilus citellus</i>	Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér	Ézsöl Tibor, Pozsonyi András (BNPI)
pelék <i>Gliridae</i>	Kerecsend: Kerecsendi-erdő, Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető	Sasvári János (BNPI) Szabó Attila
farkas <i>Canis lupus</i> , barnamedve <i>Ursus arctos</i> , hiúz <i>Lynx lynx</i>	Nógrád, Tarnavidék, Mátra, Kelet-Bükk, NY-Bükk	BNPI őrszolgálat, Gombkötő Péter (BNPI)
szürkés hangyaboglárika <i>Maculinea alcon</i>	Gyöngyös: Gyilkos-rét	Sum Szabolcs
nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i>	Domaháza: Körte-völgy, Nógrádszakál: Ipoly-völgy	Dorcadion Kft.
díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i>	Kerecsend: Kerecsendi-erdő	Dorcadion Kft.
gólyaorr-boglárika <i>Aricia eumedon</i>	Járdánháza: Babos-völgy	Dorcadion Kft.
Halközösségek vizsgálata/halfaunisztika	Parád: Parádi-Tarna, Domszló: Tarjánka-patak, Závóz-patak, Sarud: Csincsa-csatorna, Cserépfalu: Hór-patak, Felsőtárkány: Tárkányi-patak	BioAqua Kft.
Pataksiga <i>Sadleriana pannonica</i>	Ény-i Bükk	Ferula Bt.
Egyenesszárnyú közösségek	Nagyvisnyó: Háromkő, Tard: Szekrényes-völgy	Dr. Nagy Antal (DE)
Erdőkhöz kötődő védett és közösségi jelentőségű madárfajok	Bükk hegység (Felsőtárkányi erdőtervezési körzet)	Balácsi Péter
Kisemlősvizsgálat bagolyköpet alapján (gyűjtés, határozás)	Bükkalja, Borsodi Mezőség	Dr. Estók Péter
Épületlakó/barlangban telelő/erdőlakó denevérfajok közösségei	Bánhorvát: kastély, református templom, Bélapátfalva: apátsági templom, Berkenye: katolikus templom, Borsodnádásd: katolikus templom, református templom, Borsodszentgyörgy: katolikus templom, Cserépfalu: tájház, Eger: pince, Szarvaskő: katolikus templom, Felsőtárkány: lakóház, Hevesaranyos: katolikus templom, Miskolc: raktár, Nekézseny: református templom, Diósjenő: evangélikus templom, katolikus templom, Sajómerse: katolikus templom, Sály: lakóház, pince, Sirok: katolikus templom, Átány: templom, Emőd: református templom, katolikus templom, Harsány: református templom, katolikus templom, Bükkaranyos: református templom, katolikus templom, Cserépfalu: katolikus templom, Tard: katolikus templom, Eger: könyvtár, főiskola, katolikus templom, Mezőcsát: református templom, katolikus templom, Négyes: templom, Ároktő: templom, Bükk hegység: Kis-kőháti-zsomboly, Szent István-barlang, Kőlyuk, Gyurkó-lápai-barlang, Tatárárok, Hillebrand Jenő-barlang, Csörgő-lyuk, Lök-völgyi-barlang, Istállós-kői-barlang, Jáspis-barlang, Antal-táró, István-lápai-barlang, Hajnóczy-barlang, Fekete-barlang	Dr. Estók Péter, Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület

Fajmegőrzési programokat támogató monitorozás

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

az alábbi fajok esetében tervezett:

Gerinctelenek: hangyaboglárka-fajok (*Maculinea* spp.), fői (zefír) boglárka (*Plebejus sephirus*), gólyaorrboglarca (*Aricia eumedon*), bükki szerecsenboglarca (*Aricia artaxerxes issekutzii*), sztyeplepke (*Catopta thrips*), nagy szikibagoly (*Gortina borelii lunata*), Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), bükki hegyiaraszoló (*Entephria cyanata gerennae*), magyar szitkár (*Chamaesphecia hungarica*), mocsári szitkár (*Chamaesphecia palustris*).

17.3. Élőhely-kezelés, fenntartás

Kiemelt feladat a még megfelelő állapotban lévő, vagy már helyreállított hegylábi fáslegelők és legelők további rekonstrukciója, legeltetésre való előkészítése. Az élőhelyek fenntartásában 2015-ben is jelentős szerepe lesz a már több éve folyó közmunka-programnak, elsősorban a gépi erővel el nem végezhető feladatok ellátásában (például bozótirtás, sérülékeny területeken kézi kaszálás és lehordás). Hosszú távú célunk a területek hagyományos gazdálkodási formák alkalmazásával, például állattartással történő természetvédelmi kezelése.

A legeltetéses rendszerbe be kell vonni azokat a gyepeket is (erdei tisztások, hegyi rétek), ahol a nemzeti park élőhely-rekonstrukciós munkákat, kezeléseket (kaszálás) végzett és jelenleg megfelelő minőségű szénafüveket biztosíthatnak a hegylábi állatállományok számára. A legelő- és rétgazdálkodás a természetszerűbb erdőgazdálkodás feltételeinek elősegítésének (pl. lovas közelítés széles körű alkalmazása) egyik alapja, ösztönzője lehetne. Rehabilitált vizes élőhelyeink fenntartását folyamatosan végezzük.

2015-ben a mezőgazdasági támogatási rendszer jelentős átalakulása várható. A SAPS támogatás kifizetésének felső korlátja kerül bevezetésre, ami Igazgatóságunk esetében mintegy 90 millió Ft bevételkiesést fog eredményezni. A TKO részéről ezen bevételkiesés kompenzálására újabb támogatási formák keresésére van szükség. Lehetőséget az állatok utáni támogatás bővítésében, valamint a zöldítésért járó támogatás maximális kihasználásában látunk.

A 2014. évben végzett tevékenység bővülése várható 2015. évben. Lezárásra kerül a Nógrád-Ipoly Tájegységben, és a Tarna-Lázberc Tájegységben futó KEOP pályázat, melynek fenntartási kötelezettsége Igazgatóságunkat terheli. A fenntartásokat nagyobb részben saját gépüzem alkalmazásával tervezzük végrehajtani, a fennmaradó munkákra közbeszerzési eljárást folytatunk le.

A Batúz-tanyai állattartó telep beruházás befejeztével a 2015-ben megvásárlandó lóállomány átszállítása, a kezelési tevékenység bővítése lesz szükséges a Borsodi Mezőség TK területén. A megvásárlásra kerülő erő- és munkagépek ezen a területen fognak dolgozni, azonban a beszerzés befejeztéig vállalkozó bevonásával végezzük a gyepterületi munkákat. A szántó területeken saját kapacitás hiányában vállalkozó munkáját kell megszerveznünk. A programhoz kapcsolódóan szükséges a megfelelő munkaerő létszám biztosítása.

Állatállomány bővítése 2015-ben várhatóan a következő tételeket jelenti: 10 egyed borzderes szarvasmarha, 6 egyed kecske, 65 egyed Furioso-North Star ló, 200 egyed magyar merinó juh.

A 2015-ben végzendő feladataink közül a saját gépüzem maximális kihasználása prioritásként szerepel. Ehhez szükség van a jelenlegi gépkezelői állomány megtartása mellett további hozzáértő, a munkáját felelősséggel végző gépkezelők, és karbantartók foglalkoztatására.

17.4. Élőhely-rehabilitáció, rekonstrukció

2015-ben folytatjuk eddig megkezdett rekonstrukciós programjainkat, illetve további rekonstrukciós programok előkészítését végezzük. Kiemelt feladat a Környezet és Energia Operatív

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

Program keretében megnyert élőhely-rekonstrukciós pályázataink lezárása és a területek kezelésének folytatása. E mellett folytatjuk, valamint üzemeltetjük megkezdett élőhely-rekonstrukciós programjainkat:

- Vizes élőhely rehabilitációs területek vízellátásának biztosítása a Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet területén (Pély-Ludas II. ütem, Tarnaszentmiklós, Pély)
- Kiseb vizes élőhelyek rehabilitációja a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén
- Ártéri kaszálórétek rekonstrukciójának folytatása (gyalogakác visszaszorítás, rekettgyeűz bozót megszüntetése)
- Rétrekonstrukciós projekt folytatása a Kelet-cserhádi TK, valamint a Tarna-Lázberc TE területén
- Hegyi rét rekonstrukciós program folytatása (Bükki Nemzeti Park, Mátrai Tájvédelmi Körzet)

17.5. Területi védettségtől független fajmegőrzési beavatkozások

A fokozottan védett madárfajok védelme kiemelt feladat a BNPI működési területén. Ezt kiemelten a következő fajokra tervezzük: fekete gólya (*Ciconia nigra*), fehérgólya (*Ciconia ciconia*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), békászó sas (*Aquila pomarina*), réti sas (*Haliaetus albicilla*), kígyászolyv (*Circaetus gallicus*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék vércse (*Falco vespertinus*), túzok (*Otis tarda*) uhu (*Bubo bubo*). A NATURA 200 jelölő madárfajok közül kiemelten fogalagokunk az alábbiakkal: fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), szürke küllő (*Picus canus*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), uhu (*Bubo bubo*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), kuvik (*Athene noctua*), gyöngybagoly (*Tyto alba*). denevér-fajok (*Chiroptera*). Ezeket a munkáinkat LIFE+ projektek is támogatják.

A parlagi sas megőrzését célzó LIFE+ projekt keretében ebben az évben tovább folytatódik a fészkelőpárok, és a mérgező területek rendszeres monitorozása, a madarak gyűrzése.

Számos esetben nem tekinthetünk el az élőhelyek aktuális állapotát befolyásoló tevékenységektől. A BNPI nemzeti parki törzsterületén és a hegyvidéki tájvédelmi körzetek területén folyó erdőgazdálkodás jelenlegi módja jelentős nehézségeket okoz a Natura 2000 jelölőfajok állományainak megóvásában. Hasonló nagyságrendű problémát jelent a vizes élőhelyekhez kötődő fajok megőrzésében a természetvédelmi érdekeket rendszeresen figyelmen kívül hagyó vízrendezési gyakorlat.

A 2014-ben záruló kerecsen sólyom védelmi Life projektünk (LIFE09 NAT/H/000384) keretében a projekt célján kívül számos más ragadozómadár faj élőhelyén okoz pozitív változásokat az elektromos szabad vezetékek szigetelése és oszlopfejek cseréje révén. A projektben 4.106 darab szigetelt oszlop és 662 madárvédelmi szempontból kedvező kialakítású oszlopfej került kialakításra. A projekt eredményei alapján kijelenthető, hogy a megújuló energiát termelő szélturbinák telepítései csökkentik a kerecsensólyom (és vélhetően más madárfajok) élőhelyeit.

Az elektromos szabad vezetékek madárbarát átalakítása a befejeződő LIFE+ projekttel nem ér véget. 2015-ben a madárvédelmi szempontból legveszélyeztetettebb területeinken a teljes hálózat megfelelő átalakítására sor kerül (KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0015, KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010)

Hasonlóan kedvező hatása lehet a ragadozómarak táplálékforrását biztosító kisemlősök megőrzését célzó következő Life+ projektnek. A projekt a BNPI működési területét is érinti így annak pozitív hatásai is érvényesülni fognak.

Kiemelt programok a madárvédelmi beavatkozásokon túl:

- Növényfajok: boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) élőhelyeinek állapotjavító kezelése
- A veszélyeztetett nappali lepke fajok védelme elsősorban az élőhely-kezelési programokon keresztül valósul meg.
- Hagyományos gyümölcsösök megmentésére irányuló program folytatása: arlói, kácsi és sályi gyümölcsösök rekonstrukciójának folytatása, gyümölcsös adatbázis létrehozása, fajtaazonosítások szervezése, a szaporítás, oltványok készítésének szervezése, kiültetések előkészítése, a Pannonhalmi Nyilatkozat alapján vállalt, FM által koordinált programban való részvétel, a jelentkezők szakmai segítése, tervezések, ültetések koordinációja.
- Egyes vetési varjú (*Corvus frugilegus*) fészkelőtelepek közelében érezhető feszültség alakult ki a varjak különböző károkat okozó tevékenysége (ürülék, zaj, gazdasági növényültetvények károsítása) miatt. A faj állományainak megőrzése érdekében a fészkelését, költését nem veszélyeztető módszereket javasoltunk az eljárások során.

17.6. Élettelen természeti értékek védelme

Megvalósítási szakaszba lépett projektek koordinálása, levezénylése:

- Nyugat-mátrai, Parádfürdő környéki érces bányatárók és Salgótarján, nyárjas-pusztai homokbánya rehabilitációja
- Nógrádi alapszelvények és földtani feltárások, bányák rehabilitációja
- Kunhalmok, földvárak rehabilitációja

A 2014-2020. közötti időszakban tervezett projektek előkészítésében a lehető legnagyobb mértékű előrehaladás elérése.

17.7. Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programban való részvétel

A támogatási rendszer változásának függvényében tervezzük ellenőrzési feladatainkat és tevékenységünket.

17.8. Természetvédelmi területkezelési feladatok

Igazgatóságunk 2015-ben is folytatja a megkezdett élőhely-kezelési programjait. Ennek keretében gyep-, és nádgazdálkodási tevékenységet, valamint szántóföldi növénytermesztést folytatunk. Ez utóbbi, mintegy 670 hektáron folyó gazdálkodás a túzok fészkelési- és táplálkozási igényeihez igazodva.

A faj optimális élőhelyének kialakítása érdekében mozaikos szerkezetben több növényi kultúrát termesztünk. Év közben folyamatosan végezzük az álló kultúrákhoz kapcsolódó munkákat, amik összetétele nagymértékben függ majd az időjárástól.

A Dél-hevesi Tájegységben 2015 tavaszán további lucerna telepítést tervezünk közel 50 hektáron.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

2015. évi tervezett területkezelési feladataink számokban (Mindösszesen: 7.380 ha)

ü

Tájegységek	Szántóföldi növényterm.(ha)		Gyepkezelés (ha)		Erdőgazdálkodás (ha)	
	Közbesz	Saját kez.	Közbesz	Saját kez. gépüzem és legeltetés)	Közbesz	Saját kez.
Dél-borsodi TE	89		500	518	609	150
Kelet-bükki TE				5		
Nyugat-bükki TE				84	1224	
Tarna-Lázbérc TE				21		
Nógrád-Ipoly TE			130	338	1871	
Mátrai TE				43	878	
Dél-hevesi TE	660		250			10
Összesen:	749	0	880	1009	4582	160

A Dél-borsodi Tájegységben 2015. év legjelentősebb területkezelési feladata a batúzi állattartó telep beindítása, állatokkal történő benépesítése (a lóállomány batúzba telepítése, juh beszerzés, szarvasmarha beszerzés elindítása) és a legeltetés megkezdése. Az állattartó telep téli takarmányának előállítását.

A Dél-hevesi Tájegységben KEHOP pályázat keretében elkezdődik egy területkezelési központ tervezése, megépítése. A szürkemarha tenyésztés elindul, tavasszal beszerzendő 2 tenyészbika beállításával.

A parádi legeltetés elindulhat a hortobágyi racka állománnyal, amely tavasszal kiegészül egy kisebb kárpáti borzderes szarvasmarha csorda beszerzésével. A pályázaton túl ki kell alakítani egy télisített pásztorszállást a parádi legelőn az idei évben.

A várható KEHOP támogatás elbírálásától függően elkezdődhet a tájegységekben tervezett területkezelési projektek előkészítése.

A nógrádi KEOP-területek kezelése folytatódik, illetve újabbakkal egészül ki, amely kezelési munkákat a garábi gépüzem gépeivel tervezzük végrehajtani.

Az egri gépüzem a Nyugat- és Kelet- bükki, a Tarna-Lázbérci, Dél-hevesi, Mátrai és a Dél-borsodi Tájegységekben hajt végre kisebb, nagyobb volumenű területkezelési munkákat.

17.9. Oktatás, bemutatás, társadalmi kapcsolatok

Felsőtárkány - Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola fejlesztés KEOP-pályázathoz kapcsolódó feladataink

A megvalósult projekt részeként az oktatást segítő eszközök beszerzése után következő feladat a bővült lehetőségekhez új foglalkoztatási tervek (modul) készítése. A korosztályos

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

foglalkoztató füzetek elkészítése. Az erdei iskolai foglalkozások kínálatát az óvodás foglalkoztatási programmal tervezzük bővíteni.

Zöld Horizont periodika

Folytatjuk a természeti értékeket, az igazgatóság természetvédelmi tevékenységét és a természetvédelem aktuális programjait bemutató, társadalmi támogatottságát erősítő periodika kiadását az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben.

A honlap fejlesztése

Folytatjuk a www.bnpi.hu honlap szolgáltatásainak bővítését, idegen nyelvű tartalomfejlesztését, arcukat frissítését. A honlap szerepét erősíteni kívánjuk a nemzeti park igazgatóság oktatási-, szemléletformálási szolgáltatásainak, illetve a kiadványainak terjesztésében.

Folyamatos feladatként látjuk el az elektronikus kommunikáció részeként elindított havi Hírlevél összeállítását, illetve képgalériák és rövid video híryanagok elkészítését.

Az igazgatóság kezelésében álló tanösvény-hálózat

A terepi bemutatóhelyek, tanösvények állapotának fenntartása és fejlesztése során HU-SK pályázati támogatásból alakítunk ki egy interaktív kommunikációs portált, amely lehetővé teszi mobil alkalmazásokkal a hagyományos terepi információs felületek kiegészítését.

Nemzeti Parki Termék védjegy

Bővíteni kívánjuk a védjegyjogosultak körét, tavasszal újabb pályázati felhívást teszünk közzé. A bírálat és a jogosultak közzététele után folyamatos feladatunk a kapcsolattartás a termelőkkel, a rendezvényeken való részvétel bonyolítása, a védjegyhasználat ellenőrzése, nyilvántartása. Ellátjuk a www.nemzetiparkitermek.hu honlap gondozását, a nemzeti park igazgatóságok kapcsolódó anyagainak feltöltését.

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

Folytatjuk a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos *“Jeles Napok”* rendezvénysorozatát. Kapcsolódunk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály által koordinált országos akciókhoz (Barlangok hónapja, Magyar Nemzeti Parkok Hete, Vidékjáró programsorozat, Herman Ottó Emlékév).

Középiskolás diákok önkéntes munkalehetőségének szervezése

Csoportos felkészítő képzéseket szervezünk, amelyen a természetvédelmi fenntartást segítő tevékenységekre és egyéb környezetvédelmi akciókra tudjuk mozgósítani a fiatalokat.

Nyári természetvédelmi táborok

Napközis és bentlakásos táborok rendezését tervezzük az általános iskola felső tagozatos tanulói részére a nyári szünetben.

Kiállítások, kulturális programok

A Jeles Napokhoz kapcsolódóan, évfordulós eseményekhez (idén a Karancs-Medves TK 25 éves évforduló), vagy a helyi hagyományok, helyi termékek, nemzeti parki termékek népszerűsítése érdekében (Szent György Napi kihajtás és a Magyar Nemzeti Parkok Hetében sorra kerülő Bükkaljai mustra rendezvény) szervezünk programokat.

Az igazgatóság mobil kiállításai anyagait igény szerint térségi rendezvényekre kölcsönadjuk.

Ipolytarnócon folytatni kívánjuk a hagyományörző- és kulturális programokat (Palóc piac, Birkagyalás főző verseny) és természetesen a GEOPARK Hét rendezvényeit.

Helyi, regionális és megyei értéktár

Közreműködünk a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Értéktár Bizottság munkájában, valamint a Heves Megyei a Megyei Értéktár Bizottságban, utóbbiban javaslattevési és tanácskozási joggal.

17.10. Természetvédelmi információs és nyilvántartási rendszerek fenntartása, fejlesztése

- TIR szerverek üzemeltetése.
- Az OKIR-al kapcsolatos feladatok ellátása. Felhasználók karbantartása, saját adatok kezelése.
- Haszonbérleti pályázatok térképmellékleteinek elkészítése.
- Erdészeti fedvény konvertálása DigiTerra rendszerből ArcGIS által olvasható formátumra.
- Vadgazdálkodási egységek, vadászterületek térképének aktualizálása.
- Régészeti lelőhely adatok aktualizálása.
- A 2013. évi L. tv.-el kapcsolatos feladatok ellátása. A 77/2013. (XII. 19.) NFM rendeletben foglaltak végrehajtása.
- Pályázati területeket tartalmazó fedvény frissítése.
- Tesztelni kell a nyílt forráskódú térinformatikai rendszereket.
- Szakmai konzultációk, az OKIR felhasználók és az üzemeltetők folyamatos képzése szükséges.
- Régi TIR szerverek migrálása az OKIR projektből kapott szerverre (A szerver memória kapacitásának bővítése után)

Egyéb 2014-ben megvalósult informatikai tevékenységek

- Haszonbérleti szerződésekhez térkép mellékletek készítése.
- Részvétel a Természetvédelmi Tanácsadó Testület ülésein (TITT).
- Országos Natura 2000 fedvények frissítése.
- Az INSPIRE projekt eredményesen lezárult.
- A Bükki Nemzeti Park kezelési tervéhez a térképmellékletek elkészültek.
- Az OKIR projekt keretében végzett feladatok
 - Szállított eszközök átvétele.
 - Kulcsfelhasználói oktatásokon való részvétel.
 - A TIR-OKIR átálláshoz adatok szolgáltatása.
 - A projekt keretében kapott szerver beüzemelése.
 - Az OKIR rendszerbe 2014. december 15-én migrálásra kerültek a TIR-ből az adatok. Ettől az időponttól már az OKIR-t kellett volna használni, de az olyan súlyos hibákat tartalmazott amik miatt a használata nem volt lehetséges. A hibajavítások jelenleg is tartanak, az OKIR biztonságosan még mindig nem használható a TIR helyett.
- A védett területek hrszeit pontosítottuk deregulációhoz.
- A Hollókői TK-ról szóló rendelet módosulása miatt a védett fedvény módosítása megtörtént.
- Az erdős KEHOP pályázatokhoz hrsz térképeket készítettünk.
- A BNPI IT stratégiáját elkészítettük 2012-2015 időszakra, és elküldtük az FM-be.
- A régóta elavult és azóta tönkrement TIR szervereinket üzemem kívül helyeztük, és az INSPIRE projekt keretében rendelkezésünkre bocsátott szerveren futó virtuális géppel váltottuk ki. A meghibásodott szerverekhez nincsenek pótalkatrészeink, javításuk gazdaságtalan, így a továbbiakban használni már nem tudjuk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

- Nemzetgazdasági Minisztérium könyveiben szereplő és üzemeltetésre átadott immateriális javak és tárgyi eszközök leltározása, selejtezése.
- az ownCloud szerverünket 5-ös főverzióról 6-os főverzióra frissítettük
- Megkezdtuk a Windows XP-k cseréjét Windows 7-re
- Megkezdtuk a Microsoft Office 2003-as verziójának cseréjét Microsoft Office 2007-re
- Megtörtént a HUSK344 projektben beszerzett információs KIOSK-ok üzembe helyezése
- Megkezdtuk a sziklamászók időpont regisztrációs oldalának fejlesztését, tesztelését. (Az üzembe helyezés már idén történt meg)
- Felkészültünk a KÉR (Központi Érkeztetési Rendszer) és a Hivatali Kapu használatának bevezetésére

Általános informatikai célok 2015-ös évre:

- A KÉR (Központi Érkeztetési Rendszer) és a Hivatali Kapu használatának bevezetése
- Automatizált központosított szoftvertelepítésre alkalmas szoftvercsomagok megvizsgálása, és ha találunk igényeinknek megfelelő ingyenes megoldást, annak bevezetése.
- Owncloud szerver frissítése (6-os főverzióról 8-asra)
- Windows XP, Office 2003 lecserélése minden gépen, amin még az fut
- Windows 2003 biztonsági támogatásának megszűnése miatt a régi IBM szerverről a feladatok migrálása az új (OKIR-ból kapott) szerverre
 - Coriolis iktató adatbázisa
 - ESET antivírus menedzsment konzol
 - Szkennelt dokumentumok konverziója (kereshető pdf, odt, doc)
 - Coriolis iktató - KÉR rendszer illesztését ellátó program
- Nyomtatók lecserélése, beszerzése
 - Az Euro_profiltól bérelt Konica BizHub C280 típusú nyomtató elhasználódott, szerződés módosítással cserélnék egy új, azonos tudású nyomtatóra
 - Pénzügyön Baranyiné Kelemen Erzsébet, Kerékgyártó Kiss Orsolya nyomtatói elhasználódtak, cserélni kellene.
 - Juhászné Hornyák Dóra nyomtatója hamarosan felújítandó
 - Az NYBTE TE irodában a nyomtató tönkrement, nem javítható, cserélni kell
 - A Szent István-barlangnál a multifunkciós eszközt síkágvas multifunkciós eszközre kell cserélni (jelenlegivel pl közmunkások iratai nem másolhatóak, szkennelhetőek)
- NTG kapcsolat kiépítése azokba az irodákba, ahol jelenleg nincs (Tiszabábolna, Borsodnádásd, Salgótarján, Garáb)
- Amennyiben ez nem lehetséges, internetkapcsolat kiépítése az új TE irodákba (Tiszabábolna, Garáb)
- Az NTG kapcsolat bővítése a Sánc utcai irodában
- Amennyiben nem lehetséges, a meglévő kapcsolat mellé kiegészítő internet kapcsolat kiépítése
- A rendelkezésre álló keretek függvényében minél több asztali gép, notebook lecserélése - célszerűen a Windows 10 megjelenése után
- Fájlszerver frissítése (operációs rendszer, Samba szerver szoftver)

Az Igazgatóság könyvelési programjának ismertetése

- 2013.II. félévében került bevezetésre a GriffSoft Kft. Forrás SQL integrált számviteli könyvelési programja. A programra történő átállás igen nehézkesen ment és sajnos 2014. évben sem javult a helyzet. Nemcsak az volt a probléma, hogy a program kezelése igen bonyolult,

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi tevékenységéről

hanem a kezeléshez szükséges leírások sem egyértelműek illetve a programban több olyan hiányosság is van, mely gondot okoz a mindennapi munkavégzés során.

- Számos probléma merül fel a program használata során, melyeket nem minden esetben tudnak rövid időn belül módosítani. A program működése, a lekérdezések bonyolultsága és lassúsága nagymértékben hozzájárul a területen jelentkező többletfeladathoz. Az áttérést megnehezítette a számítástechnikai rendszer, és a számítógépek folyamatos meghibásodása is.
- 2014-ben tovább nehezítette a pénzügyi dolgozók munkáját az új számviteli rendszer bevezetése is. Sajnos még most sem teljes körű a könyvelési tételek listája. A kétszer kettős könyvelés (kölségvetési és pénzügyi) szemléletének alkalmazása is nehézkesen megy.
- Az új számviteli rendszerre történő áttérés igen lassan és nehézkesen megy, folyamatos napi problémák merülne fel egy - egy könyvelési tétellel kapcsolatosan, melyek elszámolása nem minden esetben egyértelmű, a gyakorlati útmutatók nem minden esetben egyértelműek. Az év végén történő visszamenőleges hatályú törvény módosítás még jobban megbonyolította a könyvelési teendőket. Remélhetőleg a felmerülő problémákat a jogszabályalkotó mielőbb rendezni fogja, és több év gyakorlat után az új számviteli rendszer működőképes lesz.